

Voorlopige agenda van de commissie Financiën en Veiligheid van 4 juni 2014

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Financiën en Veiligheid

Datum: woensdag 4 juni 2014
Aanvang: 13:00 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: dhr. B.N. Benjamins
Griffier: dhr. W.T. Meijer, 050-367 7726, wolbert.meijer@ groningen.nl

Opening

Bijlage - Uitnodigingsbrief (pdf)

A Algemeen deel

A1. Opening en mededelingen

A2. Vaststelling agenda

A3. Afspraken en planning

- a. Besluitenlijst 7 mei 2014
Toezeggingen 21 en 22 mei 2014
Bijlage - Besluitenlijst 7 mei 2014 (pdf)
Bijlage - Toezeggingen 21 mei 2014 (pdf)
Bijlage - Toezeggingen 22 mei 2014 (pdf)
- b. Lange Termijn Agenda
Bijlage - LTA juni 2014 (pdf)
- c. Lijst initiatiefvoorstellen en moties
Bijlage - IM lijst F&V juni 2014, niet afgehandeld (pdf)
Bijlage - IM lijst juni 2014, afgehandeld (pdf)

A4. Conformstukken

- a. Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014
(raadsvoorstel 23 mei 2014)
Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014 (pdf)

A5. Rondvraag

B Inhoudelijk deel

- B1.** Veiligheidsbeeld, wensen en bedenkingen
(collegebrief 22 mei 2014)
Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen (pdf)
Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014 (pdf)
Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestel (zie m.n. p. 12-17) (pdf)
Bijlage - VNG ledenbrief "Vraagstukken van (sociale) veiligheid in de nieuwe bestuursperiode" (pdf)
Bijlage - VNG raadgever veiligheidsbeleid (pdf)
- B2.** Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Stadstoezicht 2014
(collegebrief 22 mei 2014)
Collegebrief - Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Stadstoezicht 2014 (pdf)
Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht (pdf)
Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014 (pdf)
- B3.** Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven
(collegebrief 23 mei 2014)
Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven (pdf)
Bijlage - MEMO besprekpunten (pdf)

C Huishoudelijk deel

- C1.** Ingekomen stukken
Ingekomen stukken - Lijst ingekomen collegebrieven 4 juni 2014 (pdf)
- C2.** Vaststelling verslag 7 mei 2014
Verslag 7 mei 2014 (pdf)

Sluiting

Bij de inhoudelijke agendapunten onder A en B kunnen burgers gebruik maken van het inspraakrecht. Men krijgt daarvoor maximaal drie minuten. De totale insprek-tijd per vergadering is maximaal een kwartier. Insprekers dienen zich minimaal 24 uur voor de vergadering aan te melden bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

Bijlage - Uitnodigingsbrief

Onderwerp Uitnodiging commissievergadering 4 juni a.s.

Leden Raadscommissie Financiën en Veiligheid

Telefoon (050) 367 77 26	Bijlage(n)	Ons kenmerk
Datum 23 mei '14	Uw brief van	Uw kenmerk

Geachte commissieleden,

Namens uw voorzitter, de heer Benjamins, nodig ik u uit voor de commissievergadering Financiën en Veiligheid van **woensdag 4 juni a.s. om 13.00 uur, Oude Raadzaal.**

Begrotingswijzigingen

Dit raadsvoorstel betreft een reguliere technische operatie n.a.v. eerder genomen raadsbesluiten en kostenoverschrijdingen die gecompenseerd worden met direct gerelateerde baten. Vandaar zoals ieder jaar op de conformlijst.

Veiligheidsbeeld

In de aanloop naar het opstellen van een nieuwe kadernota Veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar wordt u nu een veiligheidsbeeld (schets van de veiligheidssituatie van de stad op dit moment) voorgelegd. Op basis daarvan kunt u input geven voor de nieuwe nota. Het college stelt vijf prioriteiten voor, aan u de vraag of u zich daarin kunt vinden. Verder wordt het verdere proces geschetst zoals het college zich dat voorstelt op weg naar de nieuwe nota; ook daarbij de vraag of u daar nog op- en aanmerkingen bij hebt.

In overleg met de voorzitter heb ik nog de volgende documenten extra toegevoegd:

- De *huidige kadernota*, die dus dit jaar afloopt. Aan de hand van het veiligheidsbeeld (en evt. de gegevens uit programma 10 van de gemeenterekening) kunt u dan zelf opmaken in hoeverre het destijds afgesproken beleid geslaagd is, dan wel voor de komende jaren bijstelling behoeft.
- Een *brochure over het nieuwe politiebestedel*, waarin op de pag. 12-17 wordt beschreven hoe de gemeenteraad lokaal kaders zou kunnen stellen m.b.t. het veiligheidsbeleid.
- Een *recente ledenbrief van de VNG* over vraagstukken van sociale veiligheid voor de nieuwe bestuursperiode.
- De *VNG-raadgever* over veiligheidsbeleid.

Bijlage - Uitnodigingsbrief

Bladzijde 2 van 2
Onderwerp

Stadstoezicht

De collegebrief over het uitvoeringsprogramma Stadstoezicht is geagendeerd vanwege de politieke gevoeligheid die er de afgelopen jaren rond Stadstoezicht is geweest. Eerder hebt u het Verbeterplan Stadstoezicht 2014-2016 besproken (aan de agenda gehangen). Op basis hiervan, en van het Jaarplan Veiligheid 2014 dat u vorige maand hebt besproken (ook aan agenda gehangen) zijn nu de prioriteiten en werkzaamheden voor het komende jaar vastgesteld. Aan u de vraag of Stadstoezicht hiermee op de goede weg is. Overigens kan ik u meedelen dat de voorzitter het voornemen heeft om in het najaar een werkbezoek aan Stadstoezicht te (laten) organiseren.

Tarieven

Het college legt het door Deloitte uitgevoerde onderzoek naar de kostendekkendheid van de gemeentelijke tarieven aan u voor ter bespreking. Deze bespreking is gewenst met het oog op de voorbereiding van de begroting 2015. Hij sluit ook aan bij LTA-nr. 2014-9.

Extra vergadering en kennismaking Ombudsman

Op 21 mei jl. hebt u besloten om de extra vergadering die gepland stond op 11 juni (over jaarverslag Ombudsman / jaarverslag klachten én over de Voorjaarsbrief) te verplaatsen naar 18 juni, en er tegelijk bij het college op aan te dringen de Voorjaarsbrief uiterlijk in zijn vergadering van 3 juni a.s. vast te stellen.

Verder is afgesproken dat u op 11 juni om 14.30 uur gaat kennismaken met de Ombudsman op haar kantoor.

Met vriendelijke groet,
namens de voorzitter,

Wolbert Meijer,
raadsadviseur

Bijlage - Besluitenlijst 7 mei 2014

BESLUITENLIJST RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

Datum: 7 mei 2014

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 13.00 – 14.30 uur

- **AGENDAPUNTEN VOOR DE RAAD**
  - geen
- **TOEZEGGINGEN VAN DE PORTEFEUILLEHOUDERS**
  - Burgemeester Vreeman :
    - Meldt voor volgende cie.vergadering schriftelijk uitkomsten overleg met horeca-ondernemers inzake happy hour problematiek (n.a.v. LTA nr. 2014-111)
    - Stelt op korte termijn stemverhoudingen in Veiligheidsregio ter discussie en bericht daarover aan de commissie (n.a.v. LTA nr. 2013-478 en motie nr. 2013-46)
    - Komt met een korte kwalitatieve scan m.b.t. Koningsdag 2014, met speciale aandacht voor de effecten van de alcoholmaatregelen en de vraag of de stad de huidige vorm van viering nog aan kan qua crowdcontrol)
    - Komt voor de zomer met een evaluatie van de App MELD
    - Gaat navragen hoe het zit met vermeende klachten over de meldkamer Drachten
    - Zal nieuwe college vragen om raad te dienen met overgangsplan A-kwartier (veiligheids- en RO-aspecten)
    - Bevestigt toezegging oud-burgemeester Rehwinkel dat bij eerstvolgende handelsmissie naar Rusland/Moermansk de mensenrechten (m.n. homosituatie) ter sprake zal worden gebracht
  - Wethouder Schroor:
    - Komt z.s.m. schriftelijk terug op toezegging februari, nl.: *In toegezegde collegestuk over verbonden partijen (over drie/vier weken) wordt aandacht besteed aan:*
      - *Kwaliteits-eisen toezichhouders*
      - *Early warning system t.a.v. subsidierelaties*
      - *Hoe om te gaan met positie van de raad*
      - *Nieuwe situatie sociaal domein*
- **LTA, MOTIES/TOEZEGGINGEN, INGEKOMEN STUKKEN**
  - Besluitenlijsten:
    - Toezegging komt op de LTA
  - LTA
    - Akkoord met voorstellen m.b.t. afvoeren van items
  - IM-lijst
    - Akkoord met voorstellen m.b.t. afvoeren van items
  - Ingekomen stukken
    - Geen opmerkingen
- **VERSLAG**
  - Verslagen 5 februari conform vastgesteld
- **VERGADERINGEN, WERKBEZOeken E.D.**
  - 14 mei 10.00 uur oude raadzaal: introductiebijeenkomst Veiligheidsbeleid
  - 20 mei 17.30 uur politiebureau Rademarkt: werkbezoek politie (**opgeven vóór 14/5**)

Bijlage - Toezeggingen 21 mei 2014

TOEZEGGINGEN VAN HET COLLEGE

tijdens behandeling van de GEMEENTEREKENING 2013,

woensdag 21 mei 2014.

Cie. Onderwijs en Welzijn 10.00 – 11.00 uur:

Programma 3 Jeugd en onderwijs

Wethouder Schroor:

- Eind van het jaar wordt de maatschappelijke opvang geëvalueerd en wordt bekeken of deze opvang vanuit de stad kan worden georganiseerd (nu regionaal vanuit Leek). Dan zal ook gekeken worden naar een eventuele herverdeling van middelen.
- Effect van de bezuinigingen op het leerlingenvervoer wordt geëvalueerd (zie ook LTA 2015-2).

Programma 5 Sport en bewegen / Programma 6 Cultuur

Wethouder De Rook:

- Accommodatiebeleid/eigendomssituatie sportverenigingen: komt in het najaar terug (zie ook LTA 2014-34).
- Gebruik van Bslim: wordt schriftelijk beantwoord (zie ook LTA 2014-122).
- Vastgoedsituatie/huisvesting Oosterpoort/Stadsschouwburg: komt binnenkort een brief over. In de besprekingen over verzelfstandiging Oosterpoort/Stadsschouwburg wordt het CBK meegenomen.
- Noorderbad: drukt nog steeds op de rekening, streven van het college is om een oplossing te vinden.
- Rapport van de Kunstraad: bespreking in het najaar.

Cie. Ruimte en Wonen 11.00-12.00 uur

Programma 8, Paragraaf 1 en 7 Ruimte en Wonen

Wethouder van der Schaaf

- Zal de raad schriftelijk informeren over de reden waarom het convenant “Zorgen voor Morgen” nog niet is ondertekend

Bijlage - Toezeggingen 21 mei 2014

- Zorgt voor schriftelijke beantwoording van de vraag naar het investeren in de Engelse Kamp en de bebouwing daar.
- Neemt bij de actualisatie van de woonvisie mee:
  - o hoe de beeldkwaliteit van het Wonen op het water kan worden beoordeeld
  - o Waar de grote belangstelling voor het boekje 'Hervonden Stad' te vinden is. In hoeverre de belangstelling de kosten rechtvaardigt. Hoeveel worden er afgenomen.

Cie. Beheer en Verkeer 13.00-14.15 uur

Programma 7, Verkeer

Wethouder De Rook:

- Zodra duidelijk is wie verantwoordelijk is voor registratie verkeersslachtoffers wordt dit commissie gemeld
- Voortaan in rekening duidelijker over status projecten op moment van afsluiting rekening
- Na de zomer komt er een stuk over de Boerhavenlaan

Programma 9, Onderhoud en beheer openbare ruimte / Paragraaf 2, Duurzaamheid

Wethouder Van Keulen:

- Bij beleid evt. uitbreiding koopzondagen wordt meegenomen de gevolgen voor Stadsbeheer

Cie. Werk en Inkomen 14.15-15.25 uur

Programma 1 en 2 Werk en Inkomen

Wethouder van Keulen

- Zal de raad schriftelijk informeren hoeveel bedrijven /ondernemers er zijn gestopt

Wethouder Gijsbertsen

- Komt schriftelijk terug op de toezegging m.b.t. de collectieve ziektekostenverzekering

Bijlage - Toezeggingen 21 mei 2014

- Geeft een nadere toelichting m.b.t. het onderzoek nazorg op de betekenis van de zinsnede: “dat klanten, die een traject hebben gehad niet perse minder kans hebben om terug te keren in de uitkering.”
- Geeft aan hoe de stand van zaken is t.a.v. de uitvoering van motie m.b.t. de digitalisering van het SoZaWe bestand voor werkgevers, wie zitten erin en wat kunnen ze voor werkgevers betekenen

Cie. Financiën en Veiligheid 15.30-16.30 uur

Programma 10, Veiligheid

Burgemeester Vreeman:

- Na invoering van nieuwe kadernota Veiligheid zal er jaarlijks worden gemonitord, tenminste op een paar kernfactoren (bijv. geweld, inbraken), incl. instrumenten (bijv. huisuitzettingen, damoclesbeleid), met kwantitatieve verantwoording
- Checkt het signaal van de Stadspartij dat het soms lang duurt voordat politie actie onderneemt na meldingen van winkeliers over overlast gevende groepen, intimidatie etc., en komt erop terug

Programma 11, Stadhuis en stadje / Programma 13, Overig/ Programma 14, Lokale belastingen en heffingen / Programma 15, Algemene inkomsten en post onvoorzien

Wethouder Schroor:

- Komt terug op vraag over wachttijden: waarom zijn die niet zoals beloofd verbeterd, hoe zit het precies met wachttijden na afspraak (positieve schets wethouder t.o. negatieve cijfers rekening) – als wethouder beter antwoord heeft dan hij nu kon geven, volgt dat, zo niet, dan laat hij het ook weten
- Subsidieregister zal volgend jaar nog scherper en uitgebreider worden gepresenteerd
- Debat over tarieven volgt nog voor de zomer, brief komt volgende week

Programma 12, Bedrijfsvoering

Wethouder Van Keulen:

- In P&O commissie meer cijfers over lengte ziekteverzuim
- Idem m.b.t. leeftijdsopbouw personeel

Bijlage - Toezeggingen 21 mei 2014

- Idem m.b.t. vermindering autokilometers door personeel
- Bij toekomstige bezuinigingsslagen nog meer aandacht voor meedenken door medewerkers
- Inkoopbeleid voor komende jaren komt nog dit jaar aan de orde, met daarin ook aandacht voor mogelijkheden om lokale economie te versterken

Bijlage - Toezeggingen 22 mei 2014

TOEZEGGINGEN

tijdens behandeling van de GEMEENTEREKENING 2013 in cie. F&V

donderdag 22 mei 2014.

Cie. Financiën en Veiligheid 20.00 – 22.00 uur:

Algemeen/totaal, overige paragrafen, jaarrekening, financieel perspectief, balans, accountantsverslag.

Wethouder Schroor:

- Verkoop aandelen Enexis: Enexis is bezig met een waardebeoordeling. Zodra er meer duidelijkheid is, wordt de raad op de hoogte gesteld.
- Plannen herinrichting Vechtstraat (n.a.v. inspreker buurtver. Rivierenbuurt): worden soberder uitgevoerd. College zal in overleg met de bewoners bekijken wat dit betekent en of tot overeenstemming kan worden gekomen. Komt hierop terug bij de raad.
- Verbetering subsidiestelsel: college neemt hier actie op, komt hierop bij de begroting terug.
- Huishoudelijke hulp staat onder druk door minder geld. Niet de kwaliteit, wel minder mensen die er gebruik van kunnen maken. In juni komt hierover een brief naar de raad hoe hiermee om te gaan.
- Onderzoek naar parkeerbedrijf gaat lopen, eind van dit jaar is analyse klaar en wordt besproken met de raad of aanpassing van het beleid noodzakelijk is.
- Stresstest is niet uitgevoerd door te weinig capaciteit. Uitgebreide stresstest in 2015.
- Binnenkort geeft het college een tussenrapportage van de bezuinigingen, ook op de formatie.

Bijlage - LTA juni 2014

J

Lange Termijn Agenda per 22-05-2014

maand/ kwartaal	nummer	die	onderwerp	voorn document	opmerkingen
6-nov-13	2013-402	F&V	Vóór de begrotingsbehandeling nadere informatie over voortgang expertisecentrum burgerparticipatie	brief	Vreeman toezegging brief 'afhandeling moties rekening 2012' dd.11-6-13
PM	2012-14	F&V	Herziening inspraakverordening	voorstel	Vreeman VNG beraadt zich nog op modelverordening; daarom losgekoppeld van handboek participatie
PM	2013-100	F&V	Handboek participatie	brief	Vreeman aanbeveling 21
PM	2013-478	F&V	Zodra er resultaten zijn geboekt in nadere gesprekken over stemverhouding veiligheidsregio wordt commissie geïnformeerd	brief	Vreeman Toezegging 18-9-13
PM	2013-459	F&V	Zodra de burgemeester overweegt tot aanwijzing van een veiligheidsrisicogebied, rapporteert hij dit, onderbouwd, aan de raad. Tevens geeft hij hierover een uitdrukkelijke bekendmaking aan de inwoners van de stad	brief	Vreeman toezegging bgm in raad 25-9-13
PM	2013-285	F&V	Agenda's en notulen Veiligheidsregio		Vreeman Afspraak 13-3-13
PM	2013-286	F&V	Politie-eenheid Noord-Nederland, Jaanverslag	brief	Vreeman Afspraak 13-3-13
PM	2013-287	F&V	Politie-eenheid Noord-Nederland, Verslagen RBPO		Vreeman Afspraak 13-3-13
PM	2013-288	F&V	Overzicht vergaderingen lokale driehoek	brief	Vreeman Afspraak 13-3-13; één keer per half jaar
PM	2014-100	F&V	College zal zich maximaal inspannen om stadswachten aan een baan te helpen		Visscher "verwerkt in uitvoeringsplan (op agenda); voorstel: afvoeren
PM	2014-101	F&V	In afwachting van nadere regels voor het cofinancieringsfonds zal elk project dat het college op deze manier wil financieren besproken worden met de raad		Schroor toezegging raad 13/11/13
PM	2014-111	F&V	Burgemeester gaat in gesprek met horeca-ondernemers over happy hour problematiek		Vreeman toez. F&V 11-12-13
PM	2014-112	F&V	Onrechtmatige personeelsvergoedingen komen in tweede helft 2013 niet meer voor		Schroor toez. F&V 11-12-13
PM	2014-113	F&V	Problemen inschrijvingen UWV zijn eind 2013 geregeld		Schroor toez. F&V 11-12-13
1e kw 14	2014-135	F&V	komt met meer informatie over de effecten van de gemeentelijke verhuizingen (o.a. uit / naar binnenstad)		Schroor toezegging F&V 15-1-2014
1ste halfjaar 2014	2013-294	F&V	Startnotitie / raadsbehandelplan t.b.v. Integraal Veiligheidsplan gemeente	discussieno titel	Vreeman nu op agenda, voorstel: afvoeren

Legenda:
 Blauw=nieuw
 Rood= verwacht discussiepunt in commissie

Bijlage - LTA juni 2014

Lange Termijn Agenda per 22-05-2014

J

maand/ kwartaal	nummer	die	onderwerp	voorn document	opmerkingen
1-mrt-14	2013-429	F&V	info n.a.v. vraag PvdA of stukken niet digitaal ipv gescand kunnen worden aangeleverd	brief	Schroor toezegging 12/6/13. LTA-overleg november toezegging briefje. Toez. wefh. cie. jan. Wordt op korte termijn geregeld, brief volgt.
2e kw 14	2014-141	F&V	Uitkomsten evaluatie pilot MELD / effecten van systeem in A- kwartier	brief	Vreeman zie collegebrief 25/3/14
2e kw 14	2013-385	F&V	In reactie college op jaarverslag Ombudsman zal ook worden teruggegrepen op aanbevelingen vorige jaarverslag en wat daarmee is gedaan; tevens zal bij nieuwe aanbevelingen concreter worden gezegd wat het college er zelf van vindt en wat het er mee wil gaan doen	brief	Vreeman
2e kw 14	2014-25	F&V	Informatie over hoe nieuwe organisatie Veiligheidsregio 'staat'	brief	Vreeman
2e kw 14	2014-15	F&V	Jaarrapport Veiligheidsrisico aan minister	brief	Schroor
2e kw 14	2013-338	F&V	College komt terug op mismatch tussen kwantitatieve en kwalitatieve personeelsreductie	brief	Schroor toezegging 17-4-13, brief 6-5-13 (P&O cie) toezegging 17 april '13, brief 16-5-13; 'binnenkort' (P&O cie.)
2e kw 14	2013-335	F&V	Plan mobiliteitsprogramma	brief	Schroor nu op agenda, voorstel: afvoeren.
2e kw 14	2014-9	F&V	Informatie mogelijke gevolgen van herinrichting begroting 2015 voor tarieven / gesprek over uitgangspunten en criteria voor tarievenbeleid v.a. 2015	brief	Schroor
2e kw 14	2014-7	F&V	In volgende Rekening cijfermatige verantwoording programma Veiligheid minder summier (bijv. mensenhandel, GRIP-situaties)	n.v.t.	Vreeman
1-apr-14	2014-10	F&V	Debat herijking interne regelgeving gemeentelijk inkoopbeleid tbv normenkader rechtmatigheid		Schroor zie collegebrief 'normenkader' 19/6/13
4-jun-14	2014-146	F&V	"In het n.a.v. het rekenkamerrapport toegezegde collegesstuk over verbonden partijen wordt aandacht besteed aan: Kwaliteitseisen toezichthouders, Early warning system t.a.v. subsidierelaties, Hoe om te gaan met positie van de raad, Nieuwe situatie sociaal domein"	brief	Schroor toezegging 5 februari 2014, herhaald op 7 mei 2014
2e halfjaar 2014	2013-296	F&V	Integraal Veiligheidsplan gemeente	voorstel	Vreeman één keer per vier jaar
2e halfjaar 2014	2013-297	F&V	Regionaal beleidsplan politie-eenheid Noord-Nederland	brief	Vreeman één keer per vier jaar, wensen en bedenkingen

Legenda:

Blaauw=nieuw

Rood= verwacht discussiepunt in commissie

Lange Termijn Agenda per 22-05-2014

J

maand/ kwartaal	nummer	die	onderwerp	vorm document	opmerkingen
4e kw 14	2014-103	F&V	Afhandeling motie Bevorderen integraal handhaven Nadere info over gevolgen bezuinigingen voor Akkoord van Groningen	brief	Vreeman/ Visscher Zie brief Verbeterplan Stadstoezicht december 2013
4e kw 14	2014-124	F&V		brief	Vreeman zie collegebrief 'Akkoord' 26/6/13
1e kw 15	2013-268	F&V	Aanvullende evaluatie van het Damoclesbeleid, met input van de raad via de commissie F&V		na 2 jaar, Vreeman Toezegging in raad 27-2-13 (brief burgemeester 12/3/13)
3e kw 15	2013-295	F&V	Regionaal risicoprofiel en regionaal beleidsplan Veiligheidsregio	brief	Vreeman één keer per vier jaar..wensen en bedenkingen

Legenda:

Blaauw=nieuw

Rood= verwacht discussiepunt in commissie

3/3

Bijlage - IM lijst F&V juni 2014, niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn Indiëners	Titel	Dictum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Portefeuille houder
			<i>verzoekt het college:</i>						
2012-30	5 Stadspartij	Budget Rekenkamercommissie	verzoekt de RKC in overleg met het presidium uitwerking te geven aan de door de Raad in zijn vergadering van 30 mei 2012 gevoerde discussie over model en toerusting	F&V			<i>motie</i>	Evaluatie RKC	
2013-11	2 SP, PvdA, Stadspartij, CU, VVD, CDA, S&S	Motie evaluatie Damoclesbeleid	verzoekt de burgemeester de raad in maart 2015 een grondige evaluatie van het Damoclesbeleid ter bespreking voor te leggen.	F&V	Motiebrief 24/5/13: in maart 2015 kan geëvalueerd worden		<i>motie</i>	Damoclesbeleid (=stappeplan drugshandel)	Vreeman
2013-16	5 PvdA, VVD, CDA	Beterschap	1. beterschap te tonen bij het houden van functioneringsgesprekken en deze met alle medewerkers te houden; 2. meer in te zetten op preventie van ziekteverzuim, door hier aanvullend beleid op te ontwikkelen.	F&V	Motiebrief 3-10-13: inzet op 100% functioneringsgesprekken (met aantal uitzonderingen), rapportage in jaarlijkse P&O-cie. Voor ziekteverzuim zie brief 23-7-13 over stand van zaken Shared Service Center.		<i>motie</i>	Gemeenterekening 2012	Schroor
2013-18	5 D66, CDA, VVD, S&S en CU	Openbaar subsidieregister	1. om alle actuele subsidies te publiceren op de website en hierbij in ieder geval te vermelden op welk deelprogramma uit de gemeentebegroting de subsidie betrekking heeft, wie de subsidieontvanger is, een omschrijving van de subsidieaanvraag en de hoogte van het verleende subsidiebedrag; 2. deze faciliteit zo snel mogelijk, maar in ieder geval per 1 januari 2014 te realiseren en de gemeenteraad daarover te informeren; 3. de lijst met verstrekte subsidies bij de volgende jaarrekening aan de raad te verstrekken, waarbij de totalen per deelprogramma terug te vinden zijn overeenkomstig met de jaarrekening; 4. dit tevens te communiceren naar de inwoners.	F&V	Motiebrief 3-10-13: informatie op website wordt toegezegd, zo mogelijk per 1-1-14. Informatie jaarrekening wordt toegezegd m.i.v. jaarrekening 2013.		<i>motie</i>	Gemeenterekening 2012	Schroor
2013-22	5 S&S, PvdA, CU en Stadspartij	Welcome Center: daad bij het woord	daad bij het woord te voegen en nog dit jaar een businesscase voor de oprichting van een Welcome Center aan de raad voor te leggen en in deze businesscase zoveel mogelijk aansluiting te zoeken met bestaande activiteiten.	F&V	zie collegebrief 13/11/13: in januari 2014 info over uitkomst commitmentfase		<i>motie</i>	Kadernota Internationalisering	Vreeman

Bijlage - IM lijst F&V juni 2014, niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn Indiëners	Titel	Dictum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Aggehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Porte-feuille houder
2013-41	6 PvdA, D66 en CU	Bevorderen integraal handhaven	Roep de burgemeester en het college op, ieder voor zover het hun eigen verantwoordelijkheid betreft, (nog) meer werk te maken van het bevorderen van een integraal handhavingsbeleid.	F&V	Motiebrief 3-10-13: wordt betrokken bij verbeterplan stadstoezicht, januari 2014. Brief Verbetereplan Stadstoezicht december 2013 kondigt nadere info aan voor najaar 2014.		motie	Stadstoezicht	Vreeman / Viischer
2013-46	9 CDA, PvdA, VVD, Stadspartij, CU, PvdD	Stemverhoudingen in de Veiligheidsregio	Besluit het college toestemming te geven met de overgelegde nieuwe gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen in te stemmen, met dien verstande dat het college het overleg binnen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio zodanig -en vasthoudend- dient te voeren dat een meer gewogen stemverhouding wordt bereikt die meer recht doet aan de inbreng van de deelnemers	F&V			motie	Wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Groningen	Vreeman
2013-62	11 VVD, CDA, D66, SP	Kaders goed voor ogen	* begin 2014 te komen met een voorstel voor concrete kaders voor de invulling van het cofinancieringsfonds waardoor de raad achteraf zijn controlerende taak	F&V	motiebrief 28/11/13: discussie over kaders door nieuw college/raad; tot die tijd elk project met raad bespreken		motie	Gemeentebegroting 2014 en Belasting-tarieven 2014	Schroor
2013-73	11 CDA, D66, VVD	Mijnwijk-groningen.nl	* de gemeentelijke informatie op wijkniveau via mijnwijk.groningen.nl zo inclusief mogelijk te maken, door informatie die de wijk aangaat te bundelen.	F&V	Motiebrief 28/11/13: nadere info over aanpak 2e kwartaal 2014		motie	Gemeentebegroting 2014 en Belasting-tarieven 2014	Schroor
2013-77	11 S&S, GL, PvdA, D66	Actieve rol naar partners	* om bij activiteiten die als gevolg van een bezuiniging wegvallen, een proactieve houding te hebben naar de cofinancieringspartners; * om hierbij niet enkel te reageren op aanvragen maar actief contact te leggen met de partners, met als doel de samenwerking voort te zetten vanuit het cofinancieringsfonds.	F&V	Motiebrief 28/11/13: gaan we doen		motie	Gemeentebegroting 2014 en Belasting-tarieven 2014	Schroor
2014-15	5 SP, S&S, CU, PvdD, Stadspartij, PvdA, D66, GL, CDA	Kinderpardon	deze motie onder de aandacht van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie te brengen.	F&V			motie	Motie vreemd aan de orde van de dag	Vreeman

Bijlage - IM lijst juni 2014, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn Indiëners	Titel	Dictum	Cie	Geplandte afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Portefeuille houder
<i>verzoekt het college:</i>									
2011-82	11 Student & Stad	Groningen kansen voor talent	1. met de akkoordpartners in gesprek gaan om te kijken naar mogelijkheden om samen traineeshipprogramma te ontwikkelen	F&V	Motiebrief 3-10-13; betrokken bij motie Kansen voor talent II, zie aldaar	Afgehandeld	motie	Begroting	Schroor
2012-14	3 PvdA, GL, CDA, VVD, Stadspartij, CU	Een crisisbestendig begrotingsproces	1. Een voorstel uit te werken met doel voorspelbaarheid en betrouwbaarheid (meerjaren)begroting op niveau te houden in tijd van crisis en rijksbezuinigingen 2. dit voorstel in mei te agenderen in de raad zodat de uitkomsten kunnen worden gebruikt bij het begrotingsproces 2013 3. de raad periodiek informeren over impact economische recessie en Kabinetsbeslissingen voor div. beleidsvelden en lopende begroting en meerjarenbegroting	F&V	Motiebrief 3-10-13; blijven doorgaan met info via recessieappoptage en financiële perspectieven, zo mogelijk ook in reguliere P&C documenten	Afgehandeld	motie	Begroting	Schroor
2012-27	5 D66, GL, SP, VVD, PvdD, CDA, CU, S&S, PvdA, Stadspartij	Ontwikkel-strategie voor kantoorsoftware	1. om bij de nieuwe ICT-visie een ontwikkelstrategie voor kantoorsoftware te presenteren om de onafhankelijkheid van Microsoft op de werkplek te vergroten en de kosten voor nieuwe licenties te beperken	F&V		Afgehandeld	motie	Digitale werkl.	Schroor
2012-51	7 VVD, CDA, D66, S&S, PvdA	Stelsel voor logiesbelasting	1. Te onderzoeken op welke wijze een ander stelsel van toeristenbelasting ervoor kan zorgen dat er een "level playing field" ontstaat in de hotelbranche in Groningen en hiervoor een voorstel te doen; 2. Hierbij te betrekken: - dat het stelsel niet meer administratiekosten met zich meebrengt; - het stelsel een neutraal effect heeft op de gemiddelde kosten van een overmaching.	F&V	Motiebrief 24/5/13; betrokken bij nieuwe verordening, inmiddels besproken	Afgehandeld	motie	Tanteven logiesbelasting 2013	v. Keulen
2012-55	9 D66, SP, CDA, VVD, Stadspartij, S&S	Opricht (motie 7a)	1. te komen tot een conceptbegroting 2013 die beleidsarm van karakter is en geen tram bevat; 2. alle fractievoorzitters voorafgaand aan het vaststellen van de conceptbegroting te consulteren.	F&V		Afgehandeld	motie	Interpellatiedebat over de actuele politieke situatie	Schroor
2012-56	9 PvdA, CU, GL	Openbaarvervoer	het voorlopig collegebesluit van 25 september over de begroting 2013 en de onderliggende stukken openbaar te maken.	F&V		Afgehandeld	motie	Interpellatiedebat over de actuele politieke situatie	Schroor

Bijlage - IM lijst juni 2014, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn Indieners	Titel	Datum verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Porte- feuille houder
2012- 58	PvdA, CU, Stadspartij, VVD	Gespreide betaling OZB	- mogelijkheden te onderzoeken voor de gespreide betaling met automatische incasso, ook voor OZB aanslagen hoger dan €4.000,-; - de raad hierover in uiterlijk begin januari 2013 te informeren.	F&V	uiterlijk begin januari 2013 / motiebrief 30/11: onderzoek naar financiële consequenties, te bespreken in febr. '13	Afgehandeld	<i>motie</i>	Gemeentebegroting 2013	Schroor
2012- 72	S&S, D66, CU, CDA, PvdA	Groningen kansen voor talent II	binnen de gemeentelijke organisatie enkele traineeships te ontwikkelen.	F&V	Motiebrief 3-10-13: moeilijke zaak vanwege reorganisaties/bezuiningen en verantwoordelijkheid voor herplaatsingskandidaten. Kijken wat in deze context mogelijk is.	Afgehandeld	<i>motie</i>	Gemeentebegroting 2013	Schroor
2012- 73	S&S, CDA, PvdA	Geen structurele stijging OZB	- deze verhoging vooralsnog niet structureel maar incidenteel plaats te laten vinden en hier over met de partners van het Fonds Ondernemend Groningen in gesprek te gaan; - dit mee te nemen bij de tarievennota.	F&V	Motiebrief afggehandeld d.m.v. motiebrief 30/11	Afgehandeld	<i>motie</i>	Gemeentebegroting 2013	
2012- 76	PvdA	Hotspots overlast	- in kaart te brengen wat de "hotspots" zijn van structurele overlast op straat, zoals drugshandel-/gebruik, geluidsoverlast en afval; - aan te geven welk beleid gevoerd wordt om deze vormen van overlast duurzaam te voorkomen, dan wel beheersbaar te maken; - aan te geven welke (andere) maatregelen denkbaar zijn om straatoverlast verder terug te dringen; - de raad hierover uiterlijk 1 februari 2013 te informeren.	F&V	uiterlijk 1 februari 2013 / motiebrief 30/11: wordt meegenomen in jaarplan Veiligheid 2013 en Handhavingprogr 2013	Afgehandeld	<i>motie</i>	Gemeentebegroting 2013	

Bijlage - IM lijst juni 2014, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn Indieners	Titel	Dictum verzoekt het college:	Cie	Gepande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Porte- feuille houder
2013- 1	1 PvdA, VVD, Stadspartij, S&S en CDA	Cold Turkey	1. een wijziging van de Verordening Cameratoezicht van de gemeente Groningen voor te bereiden, waardoor het mogelijk wordt cameratoezicht binnen de gemeentegrenzen in te zetten in situaties waar sprake is van verstoringen van de openbare orde, die samenhangen met handel en gebruik van verdovende middelen; 2. het voorstel zodanig tijdig aan te leveren dat het inhoudelijk behandeld kan worden in de commissie F&V van 17 april 2013.	F&V		Afgehandeld	<i>motie</i>	Actualiteiten-debat over wenselijkheid en de condities waaronder cameratoezicht ingezet kan worden tegen druggerele- teerde overlast (geweld) in het bijzonder in het A-kwartier.	Vreeman
2013- 2	1 GL, PvdA, CU en SP	Veiligheid A-kwartier	1. op zeer korte termijn maatregelen te nemen om de veiligheid op straat in het A-kwartier te verbeteren; 2. voor de zomer aan de raad te rapporteren welke maatregelen zijn getroffen en of het effect van die maatregelen al merkbaar is volgens bewoners, prostituees, welzijnswerkers en de politie.	F&V	Zie speciale brieven hierover van 15-8-13 en 17-9-13.	Afgehandeld	<i>motie</i>	Actualiteiten-debat over wenselijkheid en de condities waaronder cameratoezicht ingezet kan worden tegen druggerele- teerde overlast (geweld) in het bijzonder in het A-kwartier.	Vreeman
2013- 12	3 GL, S&S, PvdD, Stadspartij	Motie vreemd aan de orde van de dag, inzake wietteelt	zich zoveel mogelijk aan te sluiten bij de diverse initiatieven om te komen tot vormen van gereuleerde wietteelt door intensief contact te houden, actief mee te doen aan gezamenlijke activiteiten en samen op te trekken richting Kamer en kabinet.	F&V	Motiebrieven 24/5/13: in april is particulier initiatief doorgestuurd naar minister, met verzoek dit mee te nemen in onderzoek, verder aansluiting bij andere gemeenten	Afgehandeld	<i>motie</i>	Motie vreemd aan de orde van de dag, inzake wietteelt	Vreeman

Bijlage - IM lijst juni 2014, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn Indiëners	Titel	Dictum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Portefeuille houder
2013-15	4 SP, D66, PvdA, GL, CU en S&S	Strafbaarstelling illegaal verblijf	de zorgen van de raad en het college ten aanzien van de gevolgen van het wetsvoorstel strafbaarstelling illegaal verblijf uitdrukkelijk onder de aandacht van het kabinet te brengen.	F&V	Motiebrief 24/5/13: Inmiddels brief naar staatssecr. met standpunt gemeente, kopie ontvangen	Afgehandeld	motie	Motie vreemd aan de orde van de dag	Vreeman
2013-17	5 PvdA, CDA	Intern in plaats van extern	- in kaart te brengen hoeveel boventalligen om- en bigeschoold kunnen worden om extern personeel te vervangen; - in kaart te brengen hoeveel boventalligen met om- of bijscholing uit de pot extern personeel betaald kunnen worden; - in kaart te brengen welk financieel voordeel dit oplevert; - de raad hierover zo mogelijk voor het voorjaarsdebat, maar uiterlijk voor de begroting te rapporteren.	F&V	Beantwoord met aparte brief over dit onderwerp 26-9-13.	Afgehandeld	motie	Gemeenterekening 2012	Schroor
2013-19	5 CU, D66, PvdA	Follow-up aanbevelingen accountant	om bij de voortgangsrapportage bij de begroting aan te geven hoe de aanbevelingen van de accountant zijn opgevolgd.	F&V	Motiebrief 3-10-13: Afgehandeld Voorstel op 'afgehandeld' zetten	Afgehandeld	motie	Gemeenterekening 2012	Schroor
2013-21	5 SP, PvdD, S&S, CU, GL en Stadspartij	Vredes Informatie Centrum	de komende maanden actief met het Vredes Informatie Centrum mee te denken over de toekomstige huisvestings situatie, met creatieve oplossingen te komen en de gemeenteraad daarover voor 1 december 2013 te informeren.	F&V	Motiebrief 3-10-13: Afgehandeld zie collegebrief 19/12/13.	Afgehandeld	motie	Kadernota Internationalisering	Vreeman
2013-24	6 PvdA, VVD	Right to Challenge	- het 'right to challenge' geen tweede inspraak of beroepsmogelijkheid is; - sectoren en instellingen die getroffen worden een 'right to challenge' zouden moeten hebben om met een budgetneutraal alternatief te komen in hun eigen veld; - deze voorstellen wel evenveel moeten opleveren als bezuiniging als het oorspronkelijke voorstel.	F&V	Motiebrief 3-10-13: Afgehandeld is uitgevoerd, uitkomsten in aanbiedingsbrief begroting 2014. Voorstel: op 'afgehandeld' zetten.	Afgehandeld	motie	Voorjaarsbrief	Schroor
2013-29	6 GL, CDA, PvdA, CU, D66, SP en PvdD	Effecten bezuinigingen	- bij de Begroting 2014 de maatschappelijke en financiële effecten van de mogelijke bezuinigingen op korte en lange termijn volledig inzichtelijk te maken en zijn keuzes daarin te motiveren; - in kaart te brengen wat de gemeentelijke en/of Rijksbezuiniging en concreet voor mensen in de stad betekenen; - in de aanloop naar de Begroting 2014, in overleg met betrokken partijen in de stad, een plan te maken over hoe de negatieve maatschappelijke effecten van de bezuinigingen zo veel mogelijk kunnen worden ondervangen; - de raad bij de Begroting 2014 op deze wijze in staat te stellen een wel overwogen keuze te maken uit de lijst bezuinigingsmogelijkheden.	F&V	Motiebrief 3-10-13: Afgehandeld is uitgevoerd, uitkomsten in aanbiedingsbrief begroting 2014. Voorstel: op 'afgehandeld' zetten.	Afgehandeld	motie	Voorjaarsbrief	Schroor

Bijlage - IM lijst juni 2014, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn	Indiëners	Titel	Dictum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Porte-feuille houder
2013-34	6	CDA, SP, VVD, D66 en CU	Gratis huwelijken	<i>verzoekt het college:</i> - het beleid voor gratis huwelijken aan te passen en dusdanig te versoberen dat alleen minima gebruik kunnen maken van een gratis ceremonie; - de raad tijdig voor de begroting te informeren over de uitkomsten zodat de gemeenteraad hierover een oordeel kan vormen in aanloop naar de begrotingsbehandeling.	F&V	Motiebrief 3-10-13: in december volgt voorstel voor versobering en beperking gratis huwelijken.	Afgehandeld	<i>motie</i>	Voorjaarsbrief	Schroor
2013-35	6	CU, CDA en PvdA	Wijkketten Hoogkerk en Lewenberg	- te onderzoeken of dienstverlening eventueel geleverd kan worden op een andere manier, bijvoorbeeld vanuit de STIPS; - indien dat geen of niet voldoende besparing oplevert, te kijken naar andere bezuinigingsmogelijkheden zodat de wijkketten open kunnen blijven; - hiervoor middelen te vinden, bijvoorbeeld uit het versoberen van de gratis huwelijken; - de raad tijdig voor de begroting te informeren over de uitkomsten zodat de gemeenteraad hierover een oordeel kan vormen in aanloop naar de begrotingsbehandeling.	F&V	Motiebrief 3-10-13: besloten om af te zien van deze bezuinigingsmaatregel.	Afgehandeld	<i>motie</i>	Voorjaarsbrief	Schroor
2013-55	10	CDA, PvdA, D66, VVD, SP	Motie van teleurstelling		F&V	In januari verschijnt verbeterplan Stadstoelicht.	Afgehandeld	<i>motie</i>	Stadstoelicht: resultaten onderzoek en hoofdlijnen verbeteringen	Visser
2013-56	10	PvdA, CDA, VVD, D66, SP	Leren voor de toekomst	Vraagt het college: - hoe het ervoor gaat zorgen dat fouten en onvolkomenheden zoals deze zich bij de vorming van Stadstoelicht hebben voorgedaan, bij toekomstige reorganisaties vermeden gaan worden; Verzoekt het college: - bij het beantwoorden van deze vraag aandacht te geven aan bovenstaande overwegingen én aanbevelingen van KPMG en specifiek in te gaan op de wijze waarop deze geborgd gaan worden; - de raad hierover uiterlijk op 1 januari 2014 schriftelijk te informeren.	F&V		Afgehandeld	<i>motie</i>	Stadstoelicht: resultaten onderzoek en hoofdlijnen verbeteringen	Visser
2013-60	11	VVD, CDA, D66	Bereken zelf uw WOZ-waarde	* de mogelijkheid te onderzoeken voor een pilot waarbij woningeigenaren zelf digitaal wijzigingen kunnen aanbrengen wanneer zaken zoals inhoud, ligging, bouwjaar en staat van onderhoud niet kloppen en vergelijkbare woningen kunnen kiezen.	F&V	zie collegebrief 30 januari 2014.	Afgehandeld	<i>motie</i>	Gemeente-begroting 2014 en Belasting-tarieven 2014	Schroor
2013-64	11	GL, CU	Mensenhandel	* er voor te zorgen dat deze bezuiniging op de middelen voor veiligheid niet ten koste gaat van de activiteiten in het kader van het bestrijden van mensenhandel.	F&V	Motiebrief 28/11/13: is inmiddels geborgd met ketenregisseur en zorgcoördinator.	Afgehandeld	<i>motie</i>	Gemeente-begroting 2014 en Belasting-tarieven 2014	Vreeman

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering 25-06-2014
Raadscommissie F&V
Datum raadscommissie 04-06-2014
Bijlagen -

Registratienr. 14.4400739
Datum B&W besluit 20-05-2014
Portefeuillehouder Schroor
Steller N.R. Werkman
Telefoon 7680
E-mail nico.werkman@groningen.nl

Onderwerp

Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de begrotingswijzigingen 1^e kwartaal 2014 vast te stellen;
- II. voor het project Zuidelijke Ringweg een aanvullend plankostenkrediet van 375 duizend euro beschikbaar te stellen. Het totaal beschikbaar gestelde plankostenkrediet voor de Zuidelijke Ringweg komt daarmee op 2,6 miljoen euro;
- III. het aanvullende krediet voor de Zuidelijke Ringweg te dekken uit de reeds in de gemeentebegroting 2014 opgenomen post voor interne plankosten;
- IV. de gemeentebegroting 2014 dienovereenkomstig te wijzigen.

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

2

(Publieks-)samenvatting

In het proces van het opstellen van de Voortgangsrapportages hebben de organisatieonderdelen de gelegenheid begrotingswijzigingen aan te leveren. Deze worden nu ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. De begrotingswijzigingen vloeien voort uit eerder door uw raad genomen besluiten en uit kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd met direct gerelateerde baten. De wijzigingen moeten daarom worden beschouwd als administratief technisch van aard, teneinde aan regelgeving te voldoen.

Inleiding

Hierbij treft u de begrotingswijzigingen aan over het eerste kwartaal 2014. Deze kunnen worden ingedeeld in drie categorieën, namelijk:

- a. de eerste categorie betreft wijzigingen binnen één organisatieonderdeel. Het gaat dan om wijzigingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid en wijzigingen door verschuivingen van budgetten tussen deelprogramma's. Deze verschuivingen zijn vooral technische begrotingswijzigingen. Deze hebben geen invloed op het begrotingssaldo van het desbetreffende organisatieonderdeel;
- b. de tweede categorie begrotingswijzigingen zijn organisatieonderdeeloverstijgende wijzigingen. Hierbij valt onder andere te denken aan taakmutaties vanuit het gemeentefonds, taakmutaties tussen organisatieonderdelen en begrotingswijzigingen voortvloeiend uit de bezuinigingsoperatie 2011-2014;
- c. de derde categorie betreft een investeringskrediet van Ruimtelijke Ordening.

In de praktijk doen de bovengenoemde omstandigheden zich voortdurend voor. Het is erg onpraktisch bij elke gelegenheid tot een formele begrotingswijziging te moeten besluiten. Daarom worden grote en kleine veranderingen "opgespaard" en op een aantal momenten gebundeld aan uw raad voorgelegd. Dit is in overeenstemming met de werkwijze die hierover met uw raad is afgesproken.

Beoogd resultaat

N.v.t.

Kader

N.v.t.

Argumenten/afwegingen

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

3

Wijzigingen binnen één organisatieonderdeel.

Beleid en uitvoering.

1. Specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid.

Het in de (primitieve) begroting 2014 geraamde bedrag voor de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid (OAB) moet op basis van de beschikking van het rijk voor 2014 worden geactualiseerd. De uitkering in 2014 bedraagt 1,728 miljoen euro. Er is ten opzichte van 2013 door het rijk geen indexering toegepast. Bij het opstellen van de primitieve begroting was uitgegaan van indexering met 25 duizend euro. Dit houdt in dat de baten en lasten met 25 duizend euro moeten worden verminderd. Overigens is deze informatie al betrokken bij de afwegingen over bezuinigingen op kansenbeleid en VVE en bij het opstellen van subsidieplafonds. De feitelijke verwerking in de gemeentebegroting wordt geformaliseerd via deze wijziging.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
3.1	Integraal jeugdbeleid		Beleid en uitvoering	I	-25	-25	0	0

2. Actualisatie budget Pestaanpak.

De begroting 2014 moet met betrekking tot het budget voor Pestaanpak aan de lasten- en batenkant worden opgehoogd. Het totaal benodigde budget ad 35 duizend euro wordt voor 21 duizend euro gedekt uit een bijdrage uit het gemeentelijk budget lokaal gezondheidsbeleid Samen Gezond in de Stad. In de begroting was tot nu toe alleen aan de lastenkant het per saldo benodigd budget ad 14 duizend euro opgenomen en geen bate. Met deze wijziging zorgen we ervoor dat de begroting aansluit bij de feitelijke lasten en bijdragen.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
3.1	Integraal jeugdbeleid		Beleid en uitvoering	I	21	21	0	0

3. Onttrekking bestemmingsreserve Muziekschool.

Op 19 december 2012 (onder nr. 6e) heeft uw raad besloten een bestemmingsreserve in te stellen voor de Muziekschool. Het doel van de reserve is het versterken van het weerstandsvermogen van de Muziekschool met een bedrag van 300 duizend euro. Per 1 juli 2013 is de Muziekschool verzelfstandigd. Onderdeel van de verzelfstandiging is de ontvlechting van de balans waar de bestemmingsreserve een onderdeel van uitmaakt. Momenteel staat de reserve nog bij de gemeente en moet worden overgeheveld aan de nieuwe stichting voor de Kunsten. Er is een vaststellingsovereenkomst gemaakt die de basis vormt voor de ontvlechting. Op basis van de overeenkomst wordt de reserve overgedragen aan de stichting. Wij stellen u daarom voor de begroting te wijzigen om de overdracht van het vermogen aan de stichting voor de Kunst mogelijk te maken.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
6.2	Deelname aan cultuur		Beleid en uitvoering	I	300		-300	300
								0

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

4

Concernstaf.

4. Lustrum RUG.

In 2013 hebben wij besloten een subsidie toe te kennen aan de Rijksuniversiteit Groningen ten behoeve van het 400-jarig jubileum. De subsidie ad 100 duizend euro wordt gedekt uit G-Kracht (30 duizend euro), evenementenbudget binnenstad (20 duizend euro), Incidentenbudget Cultuur (10 duizend euro) en het projectbudget van Akkoord van Groningen (40 duizend euro). Omdat betaling vanuit Akkoord van Groningen plaatsvindt, worden de drie andere dekkingsbronnen met deze begrotingswijziging aan de begroting toegevoegd.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
2.3	Groningen kennisstad	Concernstaf	I	60	60	0			0

5. BCF.

Bij de begroting 2014 hebben we de jaarlijks structureel oplopende voeding aan de reserve BCF (400 duizend euro per jaar) ingezet ter dekking van de begroting. Dit levert in de begroting een structureel tekort op van jaarlijks 1,2 miljoen euro (jaarlijks wordt per saldo 1,2 miljoen euro aan de reserve BCF onttrokken). Dit tekort wordt opgelost door de jaarlijkse afdrachten vanuit het BCF voor de investeringen in riolering en het participatiebudget op te nemen in de begroting (1,2 miljoen euro). Voor 2014 is deze structurele aanpassing niet alleen in de primitieve begroting opgenomen, maar ook als begrotingswijziging op de primitieve begroting verwerkt. Met deze begrotingswijziging wordt deze dubbeling er uitgehaald.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
13.1	College en raad	Concernstaf	S	-400	-1.174	-774	1.790	2.564	0

6. Personeel in Balans.

In 2008 is de reserve Personeel in Balans ingesteld voor het programma personeel in balans. De kosten voor het traineeprogramma Stadstalent zijn begroot op 151 duizend euro. De kosten voor zes extra werkleerbanen (BBL) bedragen 189 duizend euro. Beide onderwerpen passen in het programma. De benodigde gelden kunnen uit de reserve worden onttrokken en worden nu ter begroting gebracht.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
13.1	College en raad	Concernstaf	I	340		-340		340	0

7. Veiligheidshuis.

Bij de 1^e Voortgangsrapportage 2013 is het budget voor het Veiligheidshuis structureel geregeld. Voor 2014 is deze structurele aanpassing niet alleen in de primitieve begroting opgenomen, maar abusievelijk ook als begrotingswijziging op de primitieve begroting. Met deze begrotingswijziging wordt deze dubbeling er uitgehaald.

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

5

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
10.1	Veilige woon- en leefomgeving	Concernstaf	S	326		-326			-326
10.4	Integriteit en veiligheid	Concernstaf	S	-460	-134	326			326

8. Decentralisatie provinciale taken VTH.

Vanwege de overdracht van taken aan gemeenten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) bij provinciale inrichtingen worden middelen aan het gemeentefonds toegevoegd. Voor Groningen betekent dit een jaarlijkse bijdrage van 343 duizend euro in de periode 2014-2017. Vanaf 2018 ontvangt Groningen 393 duizend euro. Deze taak zal worden uitbesteed aan de Omgevingsdienst. Momenteel wordt gewerkt aan de opdrachtverlening aan de Omgevingsdienst. Hierin wordt duidelijk wat de benodigde capaciteitsinzet (en de daarbij behorende middelen) zal zijn. In afwachting hiervan worden de extra middelen voorlopig gereserveerd bij het concern.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
13.1	College en raad	Concernstaf	S	343		-343			-343
14.1	Algemene inkomsten en post onvoorzien	Concernstaf	S		343	343			343

GGD

9. Actualisatie dienstverlening regiogemeenten GGD 2014.

Zowel bij de Technische Hygiëne-inspecties als bij de TBC-screeningen verwachten wij voor 100 duizend euro meer diensten te verlenen aan onze afnemers. De lasten en baten worden daarvoor opgehoogd.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
4.2	Preventie en zorg	GGD	S	200	200	0			0

10. Actualisatie dienstverlening regiogemeenten GGD 2014.

Voor het deelprogramma " Integraal Jeugdbeleid" worden er voor 44 duizend euro meer diensten uitgevoerd voor onze afnemers. De dienstverlening voor onze afnemers binnen het deelprogramma "Preventie en Zorg" neemt af met 65 duizend euro. Deze aanpassingen worden met deze begrotingswijziging doorgevoerd.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
3.1	Integraal jeugdbeleid	GGD	S	44	44	0			0
4.2	Preventie en zorg	GGD	S	-65	-65	0			0

Publieke dienstverlening

11. Bedrijfsvoering publieke dienstverlening.

Diverse wijzigingen in de bedrijfsvoering leiden tot een wijziging in zowel de lasten als baten van het deelprogramma "Publieke dienstverlening". Wij stellen u voor de begroting aldus te wijzigen.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
11.3	Publieke dienstverlening	Publieke dienstverlening	S	151	151	0			0

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

6

12. Aanpassing tarieven leges Burgerzaken.

De baten worden aangepast aan de tarieven "Leges Burgerzaken", zoals deze voor 2014 zijn vastgesteld. De lasten worden verhoogd met de afdracht aan het Rijk, omdat de verhoogde rijksleges aan het Rijk moeten worden afgedragen.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
11.3	Publieke dienstverlening	S	462	462	0			0

13. Belastingtarieven 2014.

Met ingang van 2014 is het percentage voor het Fonds Ondernemend Groningen met betrekking tot de onroerend-zaakbelasting verlaagd van 6% naar 5,5%. De batenverlaging is al doorgevoerd in een eerdere wijziging. Nu worden met deze wijziging de lasten verlaagd voor een lagere afdracht aan het Fonds Ondernemend Groningen.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
14.1	Algemene inkomsten en post onvoorzien	S	-170		170			170

RO

14. Handhaving kinderopvang.

Conform overeenkomst voert RO de meldings-, registratie- en de handhavingstaak voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk uit ingevolge van de Wet Kinderopvang. Dit geldt voor het jaar 2014 en betreft een extra incidentele verhoging van de reeds structureel ontvangen gelden. Op basis van een evaluatie zal bijstelling van de gemaakte afspraken voor de jaren na 2014 plaatsvinden.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
4.2	Preventie en zorg	I	120	120	0			0

15. Leges makelaarstaxaties.

Door uw raad is besloten om leges te heffen voor het opvragen van gegevens door makelaars voor het opstellen van taxatierapporten in verband met bijvoorbeeld de aan- en verkoop van woningen, echtscheidingen en successieaangifte. De kosten voor deze taxatieverzoeken en de geraamde opbrengsten zijn 49 duizend euro. Deze bedragen waren nog niet in de begroting opgenomen.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
8.2	Nieuwbouw	S	49	49	0			0

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

7

16. Werken voor derden Ten Boer.

Werkzaamheden buiten de dienstverleningsovereenkomst (DVO) Ten Boer worden rechtstreeks met de gemeente Ten Boer verrekend, hetgeen tot een aanpassing van onze begroting leidt met een bedrag van 16 duizend euro.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
12.3	Facilitaire dienstverlening	Ruimtelijke ordening	S	-16	-16	0			0

17. Subsidie geluidsreducerende maatregelen kamerverhuurpanden.

In de begroting 2014 is aangegeven dat het handhavingsbeleid op het gebied van geluidsreducerende maatregelen bij kamerverhuurpanden kan worden ingetrokken. In plaats daarvan stellen we voor een subsidie beschikbaar te stellen. Voorstel is om een subsidie van 250 duizend euro beschikbaar te stellen en dit bedrag te dekken uit de vrijval reserve extra beleid 0db norm kamerverhuurpanden.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
8.3	Bestaande woningvoorraad	Ruimtelijke ordening	I	250		-250		250	0

18. Subsidieverlening Fonds Ondernemend Groningen 2014.

Op 17 november 2010 stemde uw raad in met het faciliteren van het Fonds Ondernemend Groningen. Financiering vindt plaats door middel van een procentuele opslag op de onroerend-zaakbelasting voor niet-woningen. Voor 2014 is het te verlenen subsidiebedrag berekend op 1,798 miljoen euro. In de primitieve begroting was al een bedrag van 1,957 miljoen euro opgenomen. Met deze begrotingswijziging worden de lasten en baten met 159 duizend euro verlaagd.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
2.5	Overig economie en werkgelegenheid	Ruimtelijke ordening	I	-159	-159	0			0

19. Nieuw Lokaal Akkoord 2.0.

In de primitieve begroting 2014 is er geen bedrag begroot voor NLA 2.0. De totale kosten worden geraamd op 4,6 miljoen euro. De dekking bestaat voor 900 duizend euro uit opbrengsten van een 5-tal corporaties, voor 1 miljoen euro subsidiegeld "Goed Idee Plus", voor 700 duizend euro kapitaalverstrekking en voor 2 miljoen euro ISV-1/ISV-2 middelen.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
8.3	Bestaande woningvoorraad	Ruimtelijke ordening	I	4.600	2.600	-2.000		2.000	0

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

8

20. Liquiditeitoverschot BWS.

De regeling Besluit Woninggebonden Subsidies is vervallen. In de begroting 2014 staan echter nog wel bedragen geraamd die door middel van deze wijziging zowel aan de lasten- als batenzijde met 2,687 miljoen euro worden verlaagd.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
8.3 Bestaande woningvoorraad	Ruimtelijke ordening	I	-2.687	-2.687	0			0

21. Werken voor derden Groningen Bereikbaar (PRIS /VRI).

Voor de projecten PRIS en VRI (onderdeel van het totale project Verkeersmanagement) voert de gemeente Groningen werkzaamheden uit in opdracht van Groningen Bereikbaar. Het gaat om kosten voor project-begeleiding (210 duizend euro) en uitvoeringskosten (3,790 miljoen euro). De kosten die we maken, worden vergoed door Groningen Bereikbaar. Door middel van deze begrotingswijziging worden de lasten en baten ter begroting gebracht.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
7.6 Overig verkeer	Ruimtelijke ordening	I	4.000	4.000	0			0

22. Werken voor derden Zuidelijke Ringweg.

Voor de aanpak van de Zuidelijke Ringweg voert de gemeente Groningen werkzaamheden uit in opdracht van het Projectbureau Zuidelijke Ringweg. De kosten die we maken, worden vergoed door het Projectbureau Zuidelijke Ringweg. Door middel van deze begrotingswijziging worden de lasten en baten ter begroting gebracht.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
7.3 Auto	Ruimtelijke ordening	I	2.750	2.750	0			0

SSC dir. 1.

23. Projectorganisatie concernbezuinigingen.

De projectgroep Concernbezuinigingen wordt gecontinueerd in 2014. De projectsecretaris valt buiten de beschikbare formatie. We stellen uw raad voor de kosten ad 60 duizend euro te onttrekken uit de reserve Friciekosten Concernbezuinigingen 2011-2014.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
13.1 College en raad	SSC 1	I	60		-60		60	0

Stadsbeheer/Stadstoezicht.

24. Dienstverleningsovereenkomst met Ten Boer.

Door de gemeente Ten Boer is besloten om te bezuinigen op de groen- en recreatievoorzieningen. Deze bezuiniging heeft betrekking op de dienstverleningsovereenkomst (DVO) Ten Boer Stadsbeheer. Door het niet invullen van formatie wordt de bezuiniging van Ten Boer ad 46 duizend euro gerealiseerd. Dit resulteert voor ons in minder lasten en baten in verband het wegvallen van de bijdrage van Ten Boer.

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

9

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
12.3	Facilitaire dienstverlening	Stadsbeheer/ stadstoezicht	S	-46	-46	0		0

25. Lentekriebels.

Voor de uitvoering van "Lentekriebels" zijn de lasten en baten 62 duizend euro te hoog in de begroting opgenomen. Ten tijde de overgang van Stadsbeheer naar de Milieudienst was sprake van een verrekening van 62 duizend euro tussen beide diensten. Deze onderlinge verrekening wordt nu geëlimineerd.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
9.1	Kwaliteit leefomgeving	Stadsbeheer/ stadstoezicht	S	-62	-62	0		0

26. Werken voor derden Stadsbeheer.

Dit betreft een neerwaartse bijstelling van de verwachte omzet uit werken voor derden.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
12.3	Facilitaire dienstverlening	Stadsbeheer/ stadstoezicht	S	-300	-300	0		0

27. Verdeling overheadkosten Stadsbeheer.

Dit betreft een budgettair neutrale wijziging als gevolg van een actualisatie van de verdeling van de overheadkosten binnen Stadsbeheer.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
2.1	Ruimte voor bedrijvigheid	Stadsbeheer/ stadstoezicht	S	27	45	18		18
6.3	Overig cultuur	Stadsbeheer/ stadstoezicht	S	-6	-45	-39		-39
7.4	Parkeren	Stadsbeheer/ stadstoezicht	S	-9	10	19		19
9.1	Kwaliteit leefomgeving	Stadsbeheer/ stadstoezicht	S	-87	-85	2		2

Werkmij Sport & Recreatie.

28. Invulling taakstellingen.

In de primitieve begroting van de Werkmaatschappij Sport & Recreatie is een drietal taakstellingen opgenomen (als baten). Deze zijn nu ingevuld door middel van lastenverlagingen van een drietal budgetten aan de lastenzijde: energie, schoonmaak en meerjarenonderhoud. Daarom stellen wij u nu voor de begroting met 122 duizend euro aan zowel de lasten- als batenkant aan te passen.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
5.1	Sportieve infrastructuur	Werkmij sport & recreatie	S	-122	-122	0		0

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

10

Werk. —

29. Actualisatie participatiebudget.

De begroting van het Participatiebudget 2014 is geactualiseerd. De baten zijn per saldo hoger, omdat in 2013 voor 1,063 miljoen euro minder beroep is gedaan op de meeneemregeling en de voorlopige beschikking van het Participatiebudget 358 duizend euro lager is dan bij de primitieve begroting was aangenomen.

Het beschikbare budget voor de uitvoering van de re-integratie neemt per saldo met 705 duizend euro toe.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
1.1	Werk	Werk	S	705	705	0			0

30. Actualisatie rijksbijdrage 2014.

In september 2013 hebben wij van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een beschikking met de voorlopige budgetten 2014 voor volwasseneneducatie ontvangen. In de begroting 2014 zijn we uitgegaan van een rijksbijdrage van 241 duizend euro. Het voorlopige budget is vastgesteld op 765 duizend euro.

Het beschikbare budget voor de uitvoering van volwasseneneducatie neemt per saldo met 525 duizend euro toe.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
4.1	Sociale samenhang en participatie	Werk	S	525	525	0			0

31. Begroting Werk in Zicht 2014.

De verwachte uitgaven voor 2014 voor "Werk in Zicht" worden begroot op 1,368 miljoen euro. De dekking hiervoor vindt plaats uit de ontvangen rijkssubsidie.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
1.1	Werk	Werk	I	1.368	1.368	0			0

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

11

Organisatieonderdeel overstijgend.

1. Inzet extra armoedegelden 2014.

Uw raad heeft via een amendement in de vergadering van 19 februari jl. besloten de extra ontvangen rijksmiddelen van 1,835 miljoen euro te besteden aan het intensiveren en verbreden van het armoedebeleid. Op het deelprogramma Inkomen is reeds 1,9 miljoen euro voor armoedebeleid incidenteel begroot. Nu komt daar 1,835 miljoen euro bij. Dit maakt een totaal van 3,735 miljoen euro. Vanuit het amendement volgt dat in totaal voor armoedebeleid beschikbaar moet komen in 2014 2,5 miljoen euro, namelijk de eerder vermelde 1,9 miljoen euro en 0,6 miljoen euro voor intensivering met uitbreiding van bestaande projecten en nieuwe projecten. Aan het deelprogramma "Inkomen" moet een bedrag van 1,235 miljoen euro worden onttrokken, dat nu op een stelpost wordt gezet.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
1.2 Inkomen	Inkomen	S	1.835		-1.835			-1.835
14.1 Algemene inkomsten en post onvoorzien	Concernstaf	S		1.835	1.835			1.835
1.2 Inkomen	Inkomen	I	-1.235		1.235			1.235
13.1 College en raad	Concernstaf	I	1.235		-1.235			-1.235

2. Bezuinigingsmaatregelen verlaging budget areaaluitbreiding Stadsbeheer.

Het budget voor areaaluitbreiding wordt in 2014 verlaagd met 200 duizend euro. Doordat de stad minder uitbreidt dan voorheen, komt er jaarlijks ook minder nieuw te onderhouden areaal bij in de openbare ruimte. Ook het aantal inbreidingen, omvormingen en herinrichtingen zal gaan afnemen door bezuinigingen.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
9.1 Kwaliteit leefomgeving	Stadsbeheer/ stadstoezicht	S	-200		200			200
13.1 College en raad	Concernstaf	S		-200	-200			-200

3. Correctie incidentele toevoeging bezuiniging Oosterpoort/Stadsschouwborg.

Door uw raad is eerder besloten om een besparing op de budgetten van de Oosterpoort en de Stadsschouwborg door te voeren ten gunste van de Basisregeling Amateurkunst (BAK-regeling). Dit besluit hebben wij structureel in de begroting verwerkt. Uw raad gaf op 12 november 2012 dat deze structurele korting gefaseerd dient plaats te vinden. Op grond van dat besluit wordt de werkmaatschappij Oosterpoort/Stadsschouwborg in 2014 nog voor een bedrag van 35 duizend euro incidenteel gecompenseerd. Deze incidentele wijziging is nog niet in de begroting verwerkt.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
6.1 Culturele infrastructuur	Werkmij Oosterpoort/ Stadsschouwborg	I		-35	-35			-35
6.2 Deelname aan cultuur	Beleid en Uitvoering	I		35	35			35

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

12

4. Overheveling budget Stadjespas.

Uw raad heeft in december besloten de stadjespas om te vormen tot een webshop voor inkomensondersteunende maatregelen. Omdat de grondslag voor uitvoering bij de DIA is komen te vervallen, vloeit een deel van de budgetten terug naar het organisatieonderdeel SSC.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
1.2	Inkomen	Werk	S	-23				23
13.1	College en raad	SSC dir. 2	S	23				-23

5. Bedrijfsvoering.

Meerdere veranderingen in de bedrijfsvoering leiden tot een wijziging in zowel de lasten als baten van de deelprogramma's Inkomen, Publieke Dienstverlening, Overige Stadhuis en Stadjer, Facilitaire Dienstverlening en College en raad. Per saldo is deze begrotingswijziging budgettair neutraal.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
1.2	Inkomen	Werk	S	1				-1
11.3	Publieke dienstverlening	Publieke dienstverlening	S	25				-25
11.4	Overige stadhuis en stadjer	Publieke dienstverlening	S	1				-1
12.3	Facilitaire dienstverlening	Publieke dienstverlening	S	17				-17
13.1	College en raad	Publieke dienstverlening	S	-39	5	44		44

6. Overheid Data Center Noord.

In 2013 besloten we over de investering in Overheid Data Center Noord. Eén van de dekkingsbronnen is een structurele bijdrage van 75 duizend euro voor de dekking van stroomgebruik, die bij SoZaWe vrijvalt als gevolg van de verhuizing naar ODCN/Westpoort.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
1.1	Werk	Werk	S	21				-21
1.2	Inkomen	Inkomen	S	51				-51
4.3	Integratie en emancipatie	Beleid en uitvoering	S	3				-3
12.3	Facilitaire dienstverlening	Publieke dienstverlening	S		75	75		75

7. Vrouwenopvang.

De decentralisatie-uitkering vrouwenopvang wordt voor 2014 verhoogd met 75 duizend euro. Deze extra bijdrage wordt ontvangen voor het opstellen van regiovisies (regionale beleidsplannen) in kader van het project "aankpak geweld in huiselijke kring". Het opstellen van regiovisies is eind 2013 gestart en loopt door in 2014. Om dit proces te faciliteren en de voorwaarden te scheppen voor kwalitatief goede regiovisies, ontvangt elke centrumgemeente de extra bijdrage.

Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
13.1	College en raad	Concernstaf	I	-75				75
4.2	Preventie en zorg	Beleid en uitvoering	I	75				-75

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

13

8. Beperking gratis trouwen en invoering tarief buitendienst ID-bewijzen.

De bezuiniging "beperking gratis trouwen en invoering tarief buitendienst ID-bewijzen" is abusievelijk tweemaal aangeleverd (en door uw raad vastgesteld). Daarom moet deze bezuinigingsmaatregel eenmaal gecorrigeerd worden.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
11.3	Publieke dienstverlening	Publieke dienstverlening	S	15	-36	-51			-51
13.1	College en raad	Concernstaf	S		51	51			51

9. Correctie op raadsbesluit begroting 2014.

Bij het raadsbesluit d.d. 14 november 2013 (vaststelling primitieve begroting 2014), waarin de bezuinigingen 2014-2017 werden vastgesteld en verwerkt, zijn bepaalde bezuinigingen verwerkt. Met deze begrotingswijziging wordt dit gecorrigeerd en verwerken we de bezuinigingen op de juiste deelprogramma's. Hier zijn geen financiële consequenties aan verbonden.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
1.1	Werk	Iederz/SoZaWe	I	-2.000		2.000			2.000
1.2	Inkomen	Iederz/SoZaWe	I	2.000		-2.000			-2.000
2.5	Overig economie en werkgelegenheid	RO/EZ	I	-36		36			36
2.2	Binnenstad en toerisme	RO/EZ	I	36		-36			-36
4.1	Sociale samenhang en participatie	Beleid en uitvoering	I	-50		50			50
4.2	Preventie en zorg	Beleid en uitvoering	I	50		-50			-50
8.1	Doelgroepen	Ruimtelijke ordening	I		450	450			450
8.5	Overig wonen	RO/EZ	I	450		-450			-450
11.3	Publieke dienstverlening	Publieke dienstverlening	I	-135		135			135
11.1	Contact met de burger	Publieke dienstverlening	I	135		-135			-135
4.1	Sociale samenhang en participatie	Beleid en uitvoering	S	13		-13		13	0
5.3	Overig sport en bewegen	Beleid en uitvoering	S	949		-949			-949
6.1	Culturele infrastructuur	Beleid en uitvoering	S	-949		949			949
11.2	Beleidscommunicatie	Concernstaf	S	40		-40			-40
9.2	Afvalinzameling en -verwerking	Stadsbeheer	S	180		-180			-180
8.2	Nieuwbouw	Ruimtelijke ordening	S		180	180			180
11.3	Publieke dienstverlening	Publieke dienstverlening	S	36	36	0			0
12.1	Innovaties	Publieke dienstverlening	S	415		-415			-415
12.3	Facilitaire dienstverlening	Publieke dienstverlening	S	-415		415			415
13.1	College en raad	Concernstaf	S	-40		40			40

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

14

10. Correctie structurele begrotingswijzigingen 2013.

Bij het verwerken van de structurele wijzigingen vanuit 2013 naar de begroting 2014 heeft een verschuiving tussen deelprogramma's plaatsgevonden. Met deze begrotingswijziging worden de middelen op de juiste deelprogramma's geplaatst.

Deelprogramma		Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
1.1	Werk	Iederz/SoZaWe	S	-1		1			1
1.2	Inkomen	Iederz/SoZaWe	S	1		-1			-1
5.1	Sportieve infrastructuur	Beleid en uitvoering	S	-24		24			24
6.1	Culturele infrastructuur	Beleid en uitvoering	S	24		-24			-24
9.1	Kwaliteit leefomgeving	Stadsbeheer	S	-7		7			7
9.2	Afvalinzameling en -verwerking	Stadsbeheer	S	7		-7			-7

11. Verlagen budget verkeersinstallaties.

In het voorstel en besluit van uw raad is de bezuiniging (maatregel 54) op het programmabudget verkeersinstallaties op een onjuist deelprogramma verwerkt. Met deze begrotingswijziging wordt dit gecorrigeerd.

Deelprogramma		Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
7.6	Overig verkeer	Ruimtelijke Ordening	S	100		-100			-100
9.1	Kwaliteit leefomgeving	Stadsbeheer	S	-100		100			100

12. Bezuinigingsmaatregelen verlaging budget "Stadsleven natuurlijk".

Het voorstel en besluit betreffende de bezuiniging (maatregel 62) op het programmabudget "stadsleven natuurlijk" zijn op een onjuist organisatieonderdeel en deelprogramma terecht gekomen. Met deze begrotingswijziging gaan we dat corrigeren.

Deelprogramma		Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev. Res.	Ontt. Res.	Saldo na res. mut.
9.1	Kwaliteit leefomgeving	Stadsbeheer/ stadstoezicht	S	84		-84			-84
8.2	Nieuwbouw	Ruimtelijke Ordening	S	-84		84			84

Raadsvoorstel - Begrotingswijzigingen 1e kwartaal 2014

15

Investeringskrediet.

1. Aanvullend plankostenkrediet Zuidelijke Ringweg.

Uw raad heeft bij de begroting 2014 een budget beschikbaar gesteld van 475 duizend euro voor de interne plankosten Zuidelijke Ringweg en Spoorse Projecten. Daarvan is 375 duizend euro benodigd voor de interne plankosten Zuidelijke Ringweg. Voor de Zuidelijke Ringweg is door uw raad tot nu toe een plankostenkrediet beschikbaar gesteld van in totaal 2,225 miljoen euro. Een bedrag van 375 duizend euro zou toegevoegd moeten worden aan dit krediet. Met deze begrotingswijziging wordt dit gerealiseerd. Op 16 april 2014 heeft uw raad besloten het resterende bedrag van 100 duizend euro toe te voegen aan het plankostenkrediet Stationsgebied.

	Deelprogramma	Org. onderdeel	Uitg.	Ink.	Saldo
7.3	Auto	Ruimtelijke ordening	375	375	0

Maatschappelijk draagvlak/participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

N.v.t.

Realisering en evaluatie

N.v.t.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

Collegedebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Onderwerp Veiligheidsbeeld, wensen en bedenkingen

Steller C Huisman

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 78 47 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4400198

Datum 21-5-14

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte leden van de raad,

Voor de jaarwisseling leggen wij u een nieuwe Kadernota Integrale Veiligheid 2015 - 2018 voor. Daarmee stelt u de doelen en resultaten voor de komende jaren vast.

Op basis van de door uw raad vastgestelde Kadernota maken wij elk jaar een Jaarplan Veiligheid, waarin we de maatregelen bundelen om genoemde resultaten en doelen te behalen.

Voor alle duidelijkheid: De nieuwe Kadernota stelt u naar verwachting eind dit jaar vast, maar wij willen u het jaarplan 2015 graag al in november of december aanbieden, dat betekent dat deze op basis van de oude Kadernota is opgesteld.

Terug naar het ontwikkelen van een nieuwe Kadernota Integrale Veiligheid voor onze stad. Belangrijk is om te weten hoe de stad ervoor staat en welke koers we in Groningen het beste kunnen varen.

Daarom hebben wij een Veiligheidsbeeld laten opstellen: een schets van de veiligheidssituatie in de stad door de bril van een vijftal beleidsprioriteiten: geweldsmisdrijven, woninginbraken, jeugd en veiligheid, georganiseerde/ ondermijnende criminaliteit en overlast. Deze vijf lokale prioriteiten hebben we gekozen in lijn met landelijke en regionale veiligheidspeerpunten. De grote steden kampen veelal met dezelfde, en/of gedeelde, problematiek. Door steeds een stedelijk overzicht te combineren met overzichten per wijk hebben we geprobeerd voor u inzichtelijk te maken welke veiligheidsthema's er stads breed én op wijkniveau uitspringen.

Wij zien duidelijke verschillen tussen wijken, dit sluit aan op onze wijkgerichte aanpak zoals aangekondigd in het coalitieakkoord "Voor de verandering". Wij bespreken de vormgeving van deze aanpak ook graag met uw raad.

Collegelief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

In vergelijking met andere grote steden is Groningen een veilige stad. Het is in grootte de zevende stad van Nederland maar prijkt in de AD misdaad monitor op een 17^e plaats. Groningen doet het dus goed, het aantal High Impact Crimes zoals woninginbraken of geweldsmisdrijven is bijvoorbeeld relatief laag.

We zijn natuurlijk blij met dit resultaat, maar weten dat de cijfers geen reden geven om stil te zitten. Deze lage plek op de ranglijst, en de goede naam van Groningen als gezellige, bruisende en *veilige* stad vereist blijvend investeren in, onder andere, veiligheid.

Wij stellen het zeer op prijs het veiligheidsbeeld en de vijf voorgestelde beleidsprioriteiten met u te delen, van gedachten te wisselen over het verhaal achter de cijfers, en te horen of u nog speciale wensen heeft. Of wellicht bedenkingen.

Als dat is gedaan, vervolgen we na de zomervakantie met thematische workshops om bouwstenen voor het nieuwe beleid te maken. Wij nodigen u van harte uit om daaraan mee te doen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

Collegiebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

BIJLAGE

5a

Veiligheidsbeeld stad Groningen

en voorstel beleidsprioriteiten 2015-2018

Inleiding

In de jaarlijkse AD misdaadmonitor is Groningen over het jaar 2013 terug te vinden op plaats 17 (plek 1 is voor de onveiligste stad). In 2012 stonden we nog op plek 12. De gemeente Groningen scoort (volgens de ingevoegde tabel) de laatste jaren redelijk stabiel in de misdaadmonitor en doet het in vergelijking met andere grote steden goed. Ook betrokkenen op lokaal niveau (politie, OM, horeca, etc.) zijn van mening dat in het algemeen sprake is van een relatief veilige stad.

Dit blijkt ook uit de enquête die onder bewoners is gehouden over de veiligheidsbeleving.

Bovenstaande is echter geen reden om stil te zitten, maar juist reden om blijvend te investeren in een veilige stad. Groningen heeft een goede reputatie hoog te houden als gezellige (studenten)stad met een eigen dynamiek. Om die reputatie hoog te houden moeten we blijven inzetten op veiligheid in wijken, een veilige binnenstad en de veiligheid van bewoners, bezoekers en ondernemers van onze Stad. We leggen de prioriteiten, de doelstellingen en het daarbij behorende beleid op hoofdlijnen vast in een kadernota voor de duur van vier jaren. De huidige kadernota loopt in 2014 af. Het is daarom zaak ons nieuwe beleid vast te leggen in een nieuwe kadernota.

Voor de kadernota 2015-2018 stel ik, mede gezien de al bekende landelijke en regionale prioriteiten, de volgende prioriteiten voor:

- High Impact Crime: Geweldd misdrijven (landelijke en regionale prioriteit)
- High Impact Crime: Woninginbraken (landelijke en regionale prioriteit)
- Jeugd en Veiligheid (landelijke en regionale prioriteit)
- Georganiseerde criminaliteit (landelijke en regionale prioriteit)
- Overlast (prioriteit)

Cijfers

Het voorliggende beeld van de stad is gemaakt op basis van cijfers van de politie, de meldpunten Overlast en de L en V monitor. Tevens zijn stakeholders geïnterviewd.

Uiteraard is de veiligheidsbeleving van inwoners van Groningen en het aantal overlastmeldingen (subjectieve gegevens) een belangrijke indicator om te bepalen of we op de goede weg zijn en waar ingegrepen of bijgestuurd dient te worden. Ook deze cijfers zijn meegenomen in dit beeld.

De cijfers zijn tot op wijkniveau te herleiden. Dit geeft de mogelijkheid om onze inzet gericht te bepalen. Zie bijgevoegd Veiligheidsbeeld

Collegedebat - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Uitwerking

Woninginbraken

Het aantal woninginbraken lag in 2013 op 1282. Het aantal woninginbraken is daarmee met 2,5% gestegen ten opzichte van 2012. Ondanks onze inzet op dit thema zien we dus geen dalende trend in het aantal woninginbraken. Wij zijn daarom meer dan ooit gemotiveerd om in te zetten op een afname van het aantal woninginbraken en vinden de minister van veiligheid en justitie aan onze zijde (Opstelten zet in op 25% vermindering). Wij vinden het zo belangrijk omdat de impact van een woninginbraak bijzonder groot is.

Woninginbraken worden vaak gepleegd door lokaal opererende inbrekers, die de situatie (en kwetsbaarheden) kennen. We weten, dat inzet op preventieve activiteiten, waaronder voorlichting aan de burger loont, en maatwerk op buurtniveau en een dadergerichte aanpak efficiënt zijn. Alle redenen om de aanpak van woninginbraak nadrukkelijk (opnieuw) aandacht te geven en te faciliteren ten einde het aantal woninginbraken te doen afnemen.

Geweldsmisdrijven

Het delict geweld bevat uitgaansgeweld/mishandeling, geweld tegen werknemers met een publieke taak, huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook overvallen en straatrovers vallen onder deze categorie en zijn bij uitstek delict typen met een grote impact op slachtoffers en hun omgeving, en vallen dan ook onder de landelijke definitie van "High Impact Crimes". In 2013 is 887 keer aangifte gedaan van geweld of mishandeling. In 2012 was sprake van 865 aangiften van geweld. Hier zien we dus evenals bij woninginbraken een lichte stijging. Geweld is in Groningen een probleem en komt te veel voor in buurten en wijken, in het centrum, in uitgaansgelegenheden en achter de voordeur. Dit geweld, met grote impact op de persoonlijke integriteit willen we een halt toeroepen.

Onze stad staat bekend als een bruisende stad, dit willen we graag zo houden. Randvoorwaarde daarvoor is veiligheid. We stellen daarom regels op voor de horeca en evenementen en zien hierop toe. Ook voetbalwedstrijden van FC Groningen en de daarmee gepaard gaande risico's verdienen, vooral in preventieve zin, nadrukkelijk aandacht. Juist met het stellen van regels en het inzetten op het verminderen van overlast en (gewelds)incidenten, kan Groningen zijn naam als bruisende (binnen)stad behouden en voorzetten.

Jeugd en Veiligheid

Kinderen moeten veilig kunnen opgroeien. Iedere betrokkene (van ouder tot professional) heeft daarvoor verantwoordelijkheid vanuit zijn/haar rol. Door een gezamenlijke preventieve en repressieve aanpak wordt voorkomen dat jongeren ernstige overlast veroorzaken, crimineel gedrag gaan vertonen en alcohol en/of drugs gebruiken. Jongeren plegen in wisselende samenstellingen strafbare feiten en zijn regelmatig actief in een breed spectrum van overlast gevende en zelfs criminele activiteiten. De inzet zal voornamelijk gericht zijn op preventie, waarbij nadrukkelijk een koppeling wordt gemaakt met het jeugdbeleid en gezondheidsbeleid van de gemeente Groningen. Het gebruik van alcohol en drugs onder jongeren dient nadrukkelijk prioriteit te hebben in Groningen. (Overmatig) alcohol en drugsgebruik onder jongeren dient te worden tegengegaan en hierop zal ingezet moeten worden met toezicht en handhaving. Waar het gaat om overlast gevend en crimineel gedrag dient de focus te liggen op een probleem- en dadergerichte benadering. Verder nemen ook de ontwikkelingen op internet een hoge vlucht. Jongeren groeien op in een tijd waarin het 'world wide web' vast onderdeel is van hun ontwikkeling. Internet is een mooi medium met ongekende mogelijkheden, maar brengt ook risico's met zich mee, zeker voor jongeren. Grooming, identiteitscriminaliteit en pesten via social media zijn daarvan slechts enkele voorbeelden. Het is belangrijk om jongeren en hun ouders bewust te maken van dergelijke risico's en hen daarvoor weerbaar te maken.

Collegiebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Georganiseerde criminaliteit

Georganiseerde of ondermijnende criminaliteit is een maatschappelijk probleem. Deze criminaliteit is vaak onzichtbaar en niet in cijfers te vangen, maar kan zich manifesteren in de publieke ruimte door intimidatie, geweld of overlast. Georganiseerde criminaliteit wordt ook als belangrijk thema genoemd door de geïnterviewde stakeholders. Op grond van het bovenstaande willen we inzetten op het integraal aanpakken van georganiseerde misdaad. Deze vorm van misdaad dient integraal te worden opgepakt: de gemeente werkt samen met politie en RIEC om deze vorm van criminaliteit gezamenlijk te bestrijden. De gemeente dient zich in te spannen om georganiseerde misdaad tegen te houden en waar nodig te stoppen. Zo heeft de gemeente verschillende instrumenten om (vormen van) georganiseerde misdaad aan te pakken of te voorkomen (denk hierbij aan toepassing van het BIBOB-instrumentarium en het damoclesbeleid in geval van handel in drugs). Vooral ook het stoppen en voorkomen van mensenhandel verdient nadrukkelijk inzet. De zorg voor slachtoffers van mensenhandel is daarbij van groot belang.

Overlast algemeen

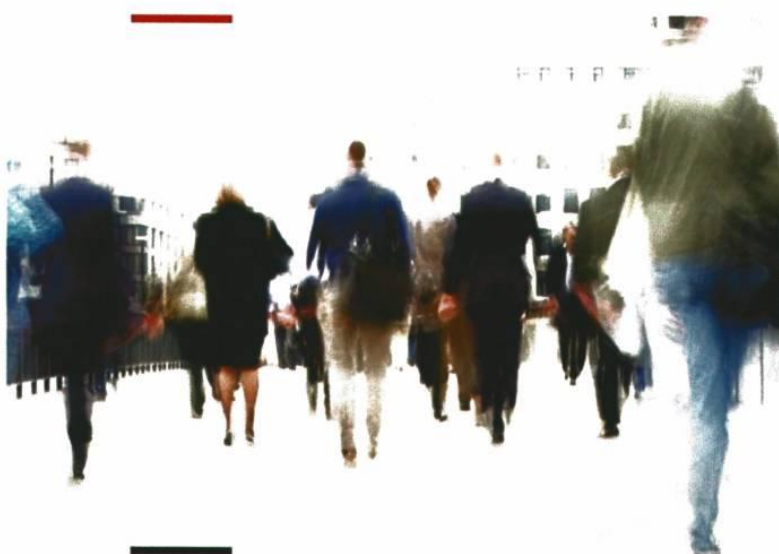
Stadgers kunnen op velerlei gebieden overlast ervaren. Hierbij denken we vooral aan overlast door jongeren, drugsoverlast, geluidsoverlast, etc.

Meldingen van overlast komen zowel bij de gemeente als bij de politie binnen. In de kadernota 2011-2014 was een streefcijfer opgenomen van een overlastcijfer (indicatorscore op schaal 1 - 10; hoger is meer) van 3 of lager. De nulmeting in 2008 betrof een overlastcijfer van 3,2. Over 2013 zien we een overlastcijfer van 3,5. Hier dus ook een stijging. De mate van ervaren overlast bepaald voor een groot deel het subjectieve veiligheidsgevoel. De overheid dient daarom waar nodig, in te grijpen naar aanleiding van meldingen van overlast.

Ook meldingen waarachter een bredere sociale problematiek schuilgaat dienen te worden opgevolgd. Bij de meldpunten overlast en zorg is nadrukkelijk aandacht voor deze groep. Het gaat hierbij vaak om enkele mensen die heel veel overlast veroorzaken. Een persoons- of systeemgerichte integrale benadering is van belang. In de gebiedsscans van de politie wordt vrij veel aandacht besteed aan overlast, het is namelijk het grootste "volumedelict".

BASIS VOOR BELEID

Veiligheidsbeeld
Gemeente Groningen

2014

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling voor en uitvoering van beleidsgericht onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening bij overheidsmarketing.

Veiligheidsbeeld
Gemeente Groningen

2014

Age Stinissen

Mayan van Teerns

Onderzoek en Statistiek Groningen, mei 2014
<http://www.os-groningen.nl/>

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Inhoud

Inleiding/leeswijzer.....	7
Leeswijzer stadskarten en veiligheidskompassen	7
1. De veiligheidssituatie in Groningen vergeleken.....	9
2. Partnerorganisaties over de veiligheid in de Stad	13
3. Veiligheidsbeeld binnen de stad.....	15
Bijlage 1 Wijkkaarten.....	23
Bijlage 2 Wijkkompassen.....	29
Bijlage 3 Indicatoren in de AD misdaadmeter	35
Bijlage 4 Meldingen overlast.....	36

Collegedebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Inleiding/leeswijzer

In dit veiligheidsbeeld schetsen we een beeld van de veiligheidssituatie in de gemeente Groningen. We doen dat aan de hand van verschillende bronnen.

In de eerste plaats zijn we te rade gegaan bij de AD misdaadmeter, een monitor van criminaliteitscijfers van het Algemeen Dagblad. We vergelijken Groningen met andere grote en middelgrote gemeenten in Nederland en met landelijke gemiddelden.

Ten tweede interviewden we partnerorganisaties op het gebied van veiligheid: politie en justitie, veiligheidshuis, woningcorporaties, welzijnsinstellingen en (horeca)ondernemersverenigingen. De interviews gingen over de veiligheidssituatie, de ontwikkelingen daarin, doelen en de rol- en taakverdeling tussen partijen.

In de derde plaats hebben we cijfers verzameld over de wijken van de Stad van criminaliteit, vervelende voorvallen en gevoelens daarover. Deze cijfers zijn in twee vormen weergegeven: een stadskaart per indicator en een wijkkompas per wijk. In het derde hoofdstuk behandelen we een aantal belangrijke indicatoren, gevolgd door informatie van het Meldpunt overlast en zorg. In de bijlagen zijn alle stadskaarten en veiligheidskompassen te vinden.

Leeswijzer stadskaarten en veiligheidskompassen

Om per wijk een beeld van de veiligheid te krijgen hebben we een veiligheidskompas ontwikkeld. Het kompas spitst zich toe op 5 thema's, met per thema twee of drie indicatoren.

Tabel: thema's en indicatoren van het veiligheidskompas

thema	indicator	omschrijving
High impact crimes	diefstallen afuit woning	aangiften per 1.000 woonruimten
	zakkenrollerij en straatroof	aangiften per 1.000 inwoners
Kleine criminaliteit	diefstal afuit auto	aangiften per 1.000 inwoners
	fietsendiefstal	aangiften per 1.000 inwoners
Jeugdproblematiek	jeugdigen met overmatig alcoholgebruik	binge- drinken van leerlingen voortgezet onderwijs (stadsdeelniveau)
	jeugd dat cannabis gebruikt	cannabisgebruik onder leerlingen op het voortgezet onderwijs (stadsdeelniveau)
	overlast van groepen jongeren	percentage van de bevolking dat aangeeft dat overlast van groepen jongeren veel voorkomt in de buurt
Georganiseerde criminaliteit	mensenhandel	alleen op stadsniveau
	illegale prostitutie en uitbuiting	alleen op stadsniveau
	drugsoverlast in de buurt	percentage van de bevolking dat aangeeft dat drugsoverlast veel voorkomt in de buurt
Geweld	mishandelingen	aangiften van mishandeling per 1.000 inwoners
	huiselijk geweld	alleen op stadsniveau
	perceptie dreiging	samengestelde indicator

Bronnen: Regiopolitie Groningen, GGD: jeugdgezondheidsmonitor, O&S enquête leefbaarheid en veiligheid

In de stadskaarten en de veiligheidskompassen is aan de kleuren te zien of een wijk in gunstige of ongunstige zin afwijkt van het stedelijk gemiddelde. Rood betekent dat een wijkscore in negatieve zin significant afwijkt van het stadsgemiddelde. Groen staat voor

Collegiebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

een duidelijk gunstiger score en geel betekent dat een wijk of buurt statistisch gezien niet duidelijk afwijkt van het stedelijk gemiddelde.

Een aantal gegevens is alleen op stadsniveau verkregen. Omdat het belangrijke elementen van veiligheid zijn hebben we wel opgenomen in de wijkveiligheidskompassen, maar ze krijgen geen kleur.

In het veiligheidskompas vormen de indicatoren samen thema's, waarbij de kleur van het thema wordt bepaald door de kleuren van de indicatoren. De kleuren van de vijf thema's bepalen de kleur van de middencirkel, die staat voor de mate van veiligheid van de wijk in algemene zin.

Verder bevat het kompas informatie over de ontwikkelingen sinds 2008/2009. Een '+' staat voor een gunstige ontwikkeling (afname van onveiligheid/criminaliteit) en een '-' voor een negatieve ontwikkeling (toename van onveiligheid/criminaliteit).

Groningen is verdeeld in 14 wijken. Van 12 van de 14 wijken is een kompas gemaakt. De beide andere wijken, Zuidoost en de Meerdorpen, hebben te weinig inwoners voor een betrouwbaar en volledig veiligheidskompas.

Monitor

De veiligheidskompassen kunnen de basis zijn voor een veiligheidsmonitor passend bij het nieuwe beleid vanaf 2015. Afhankelijk van de gekozen prioriteiten kunnen er andere indicatoren worden opgenomen. Ook de geografische indeling kan worden aangepast.

1. De veiligheidssituatie in Groningen vergeleken

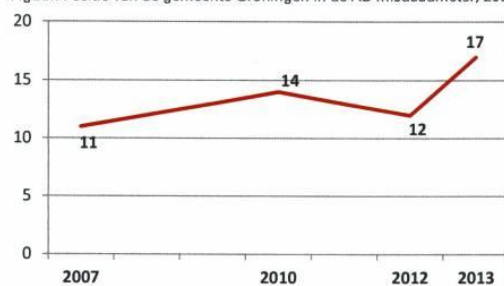
De AD misdaadmeter: 't kon minder

Groningen stond van alle 423 gemeenten in 2013 op de 17^e plaats in de AD misdaadmeter. Dit lijkt een hoge positie, nummer 1 is de gemeente met de meeste misdaad per inwoner. Maar in de top 20 hoogst scorende gemeenten staan veel grote en middelgrote gemeenten. De ontwikkeling in de jaren ziet er voor de stad ook gunstig uit. Zie de tabel en de grafiek.

Tabel: Rangorde AD misdaadmeter 2013, de top 20 van het totaal

Positie	Gemeente	Totaalscore
1	Amsterdam	47,9
2	Maastricht	39,5
3	Eindhoven	38,9
4	Rotterdam	38,4
5	Heerlen	35,7
6	's Gravenhage	35,6
7	Arnhem	33,9
8	Almere	33,3
9	Nijmegen	32,9
10	Leeuwarden	32,9
11	Gouda	32,5
12	Tiel	32,4
13	Roermond	32,1
14	Breda	31,4
15	Utrecht	31,1
16	Ouder-Amstel	31,0
17	Groningen	30,9
18	Zandvoort	30,5
19	Tilburg	29,6
20	Diemen	29,3

Figuur: Positie van de gemeente Groningen in de AD misdaadmeter, 2007-2013

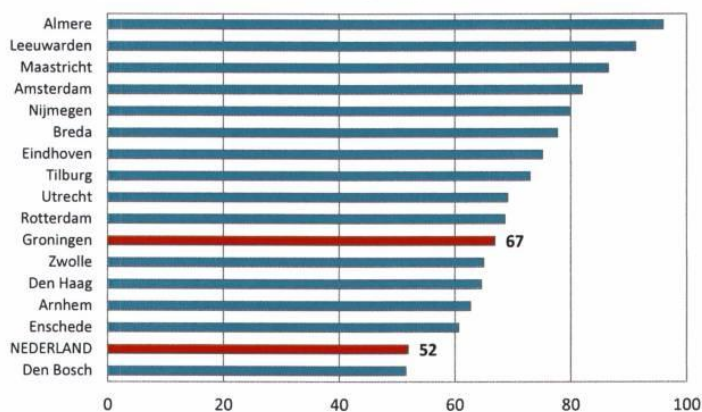
Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

De totaalscore van de AD misdaadmeter wordt berekend uit de misdaadcijfers van een twintigtal indicatoren. Drie indicatoren belichten we afzonderlijk, omdat deze hoge prioriteit hebben binnen de gemeente: woninginbraken, mishandeling en drugshandel. Bijlage 3 bevat een overzicht van alle indicatoren in de AD misdaadmeter. Daarnaast belichten we het aandeel jeugdige verdachten per gemeente als indicator voor de jeugdproblematiek. Deze informatie is afkomstig uit de benchmark www.waarstaatjegemeente.nl.

Woninginbraken aan de hoge kant

Figuur: Woninginbraken per 10.000 inwoners, Groningen vergeleken

Bron: AD misdaadmeter 2013

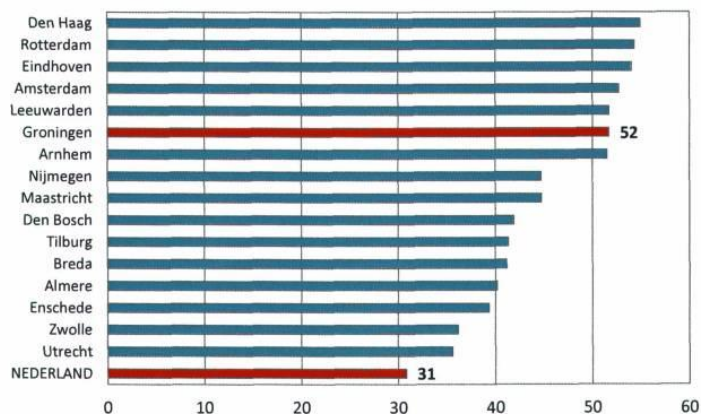
Ten opzichte van andere grote en middelgrote gemeenten heeft Groningen een middenpositie qua aantal woninginbraken. De stad staat ten opzichte van alle gemeenten op de 42e plaats met 67 inbraken per 10.000 inwoners (ruim 1.300 totaal). In totaal vinden er in de gemeente op jaarbasis ongeveer 1.200 inbraken plaats.

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veel mishandelingen in Stad

Figuur: Mishandelingen per 10.000 inwoners, Groningen vergeleken

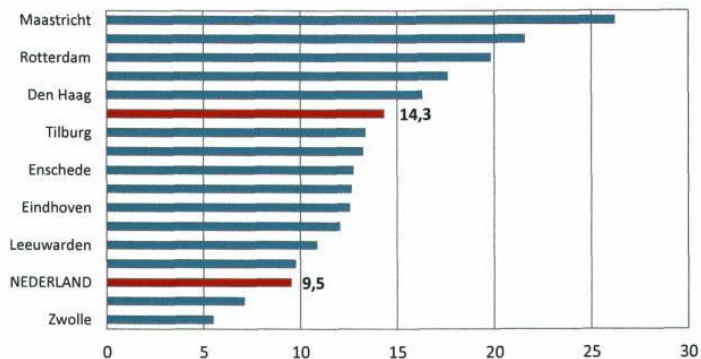

Bron: AD misdaadmeter 2013

Ten opzichte van andere grote en middelgrote gemeenten is het aantal mishandelingen in Groningen hoog. In grote steden vinden veel mishandelingen plaats. Groningen staat ten opzichte van alle gemeenten op de 10^e plaats met 52 mishandelingen per 10.000 inwoners in 2013. Absoluut was het aantal mishandelingen in 2013 1.010.

Drugshandel: Groningen in de middenmoot

Figuur: Drugshandel: misdrijven per 10.000 inwoners, Groningen vergeleken

Bron: AD misdaadmeter 2013

Onder drugshandel verstaan we alle strafbare feiten die vallen onder de opiumwetgeving, bijvoorbeeld handel en bezit, met uitzondering van overlast van druggebruikers. In 2013 zijn er in Groningen 280 feiten gepleegd. Vergeleken met

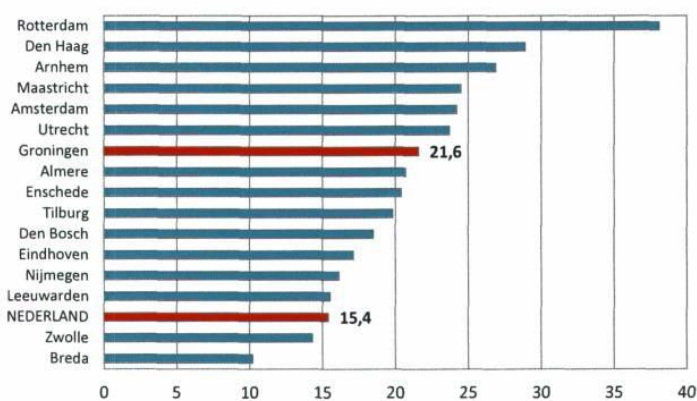
Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

andere grote en middelgrote gemeenten scoort Groningen hiermee in de middenmoot. Van alle gemeenten in Nederland staat Groningen op de 31e plaats.

Relatief veel jeugdige verdachten

Figuur: Aantal jeugdige verdachten per 1.000 jeugdigen, 2012

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Van de 1.000 jeugdigen in de leeftijdsgroep van 12 tot en met 17 jaar werden er 21,6 verdacht van een misdrijf in 2012. Dit zijn in totaal 193 jeugdigen. Groningen staat daarmee op de 7^e plaats, na de vier grote steden, Arnhem en Maastricht.

2. Partnerorganisaties over de veiligheid in de Stad

Via 9 interviews hebben we de ideeën over veiligheid van een aantal partnerorganisaties in beeld gekregen. De interviews gingen over de veiligheidssituatie, de ontwikkelingen daarin, doelen en de rol- en taakverdeling tussen partijen. De geïnterviewde personen vertegenwoordigden politie en justitie, veiligheidshuis, woningcorporaties, welzijnsinstellingen en (horeca)ondernemersverenigingen.

Veiligheidssituatie is goed

In het algemeen beschrijven de geïnterviewden de veiligheidssituatie in de gemeente Groningen als veilig. 'Zelfs jonge vrouwen kunnen 's nachts op de fiets overal in deze gemeente veilig komen'. De veiligheidsproblemen die zich voordoen passen bij de omvang, de ligging en de functies van de stad. De veiligheid is 'onder controle', doordat organisaties goed samenwerken en doordat er 'veel elastiek' in de stad zit: er kan veel naast elkaar.

Onderwerpen die worden genoemd zijn inbraken, drugs en alles wat daarbij komt kijken, geweld bij uitgaan en thuis, diefstal van fietsen, maar ook overlast en verloederding. De beide laatste beïnvloeden niet alleen de gevoelens van onveiligheid maar ook de feitelijke veiligheid.

De high-impact-crime overvallen komt niet veel voor, maar heeft inderdaad wel grote impact. Niemand heeft verkeersveiligheid genoemd.

Onveilige situaties doen zich vaker voor in het centrum en in de wijken in de noordelijk helft van de stad.

Georganiseerde criminaliteit: meestal onzichtbaar, maar belangrijk

Van georganiseerde criminaliteit rond mensenhandel, prostitutie en (soft)drugs heeft een beperkt aantal gesprekspartners een scherper beeld. De onderwereld en de rest van de maatschappij lijken strikt gescheiden. De onderzoeken die politie en justitie hiernaar doen zijn langdurig en gespecialiseerd. Er is een regionaal samenwerkingsverband, RIEC, en er is een zorgvuldig opgebouwd en subtiel samenspel van veel organisaties in de aanpak ervan. Registratiegegevens zijn niet beschikbaar gesteld. Toch is dit een belangrijk aspect van het veiligheidsbeleid, aldus de geïnterviewden. Georganiseerde criminaliteit gaat namelijk gepaard met praktijken die de maatschappij ondermijnen: witwassen, corruptie, bedreiging.

Crisis, bezuinigingen en terugtrekkende overheid belangrijk voor veiligheid

De belangrijkste ontwikkelingen op het terrein van veiligheid zijn voor de geïnterviewden de crisis met zijn bezuinigingen en de terugtrekkende overheid. Het eerste betekent meer armoede en minder hulp. Armoede gaat gepaard met meer problemen (huishoudingen van gezinnen met kinderen), conflicten (huiselijk geweld) en criminaliteit. Meer (kwetsbare) mensen blijven zelfstandig wonen. Te verwachten valt dat dit meer onveilige situaties veroorzaakt (bv. brandveiligheid en overlast). De grotere afhankelijkheid van het eigen netwerk betekent ook een groter risico op misbruik. Ook voor ondernemers is het crisis; zij hebben minder tijd en geld over voor veiligheid: preventieve maatregelen en aangifte doen.

De terugtrekkende overheid kan o.a. betekenen dat de openbare ruimte minder goed wordt onderhouden, minder aan preventie wordt gedaan en dat er minder toezicht op straat is.

Verschillende geïnterviewden zien elementen uit de bovengenoemde onveiligheid toenemen: mensenhandel, druggerelateerde onveiligheid, diefstal van e-bikes. Andere voorvallen komen volgens hen juist minder voor dan voorheen: woninginbraken, straatroof, overvallen, studentenoverlast, voetbal gerelateerde incidenten. Over uitgangsgeweld lopen de meningen uiteen.

Andere ontwikkelingen die worden genoemd in relatie tot veiligheid zijn: te weinig doorstroming in de opvangvoorzieningen, gedwongen afkicken, aardbevingen, afname criminaliteit door vergrijzing.

Collegedebat - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

De maatschappelijke ontwikkeling dat mensen minder van elkaar verdragen en daarvan sneller blijk geven, betekent o.a. dat er van steeds meer voorvallen aangifte wordt gedaan.

De samenwerking tussen de verschillende partijen is aanmerkelijk verbeterd de afgelopen jaren, zeggen de geïnterviewden unaniem. Met als resultaat de complementaire aanpak van straf en hulp. De taak- en rolverdeling wrikt hier en daar nog.

Realistische doelen, gevoelens en communicatie

Ieder incident is er één teveel, maar niet alle risico's zijn uit te sluiten. Het is belangrijk om de balans tussen veiligheid en verschansen te vinden en houden. Gevoelens zijn hierbij belangrijk. Zo bekeken is het in Groningen nu al veilig, dus laten we dat zo houden. Hierover zijn de geïnterviewden het eens. Een aantal van hen geeft aan dat de communicatie hierover voor verbetering vatbaar is.

Meetbare realistische doelen zijn te baseren op de laagste waarden die onveiligheidsindicatoren de laatste jaren hebben gehad.

Integrale aanpak, liefst preventief

Dé manier om de stad veilig te houden, is samen met betrokken partijen de veiligheid integraal aan te (blijven) pakken, zo zeggen de geïnterviewden.

Om (blijvend) leed zoveel mogelijk te voorkomen heeft inzet op preventie en vroegsignalering de voorkeur, waar dat mogelijk is.

Rol- en taakverdeling

Veiligheid is een basistaak van de overheid en een voorwaarde voor leven en samenleven, voor functioneren, ondernemen en consumeren.

De gemeente regisseert ...

De gemeente heeft lokaal de regie, daarover is iedereen het eens. Dat betekent:

- Tijdig signaleren en overzicht houden, o.a. via facts and figures;
- Integrale samenwerking initiëren, vorm geven, structureren, trekken, coördineren en bewaken, ook binnen de gemeente (zorg en welzijn, vergunningen, inrichting openbare ruimte). Verder lijken er nog kansen te liggen in het onderlinge vertrouwen en elkaar serieus nemen.
- Prioriteiten(-kader) kiezen in overleg met samenwerkingspartners, en voorzien van argumentatie als vorm van verwachtingenmanagement;
- De vorm van de uitvoering bepalen en de taken en verantwoordelijkheden verdelen, samen met de partnerorganisaties.

... en werkt ...

Naast de regie heeft de gemeente tal van uitvoerende taken op het terrein van veiligheid. Belangrijk is ook de bepalende rol van de gemeente via de subsidie- en aanbestedingsrelaties met maatschappelijke instellingen. Hier liggen nog kansen. Niet in de laatste plaats heeft de gemeente een belangrijke rol naar zijn inwoners. Genoemd worden: minder pampieren, meer eigen verantwoordelijkheid, zorgen voor structuur voor en hulp bieden aan kwetsbaren, communicatie.

... samen met anderen

Er zijn veel partijen betrokken bij veiligheid. Buiten de rechtstreeks bij criminaliteit betrokken organisaties als politie, justitie (OM), RIEC, Reclassering en Veiligheidshuis, zijn dat andere overheidsinstellingen (belastingdienst, brandweer), bedrijven (banken, verzekeraars, energiebedrijven), woningcorporaties en tal van maatschappelijke instellingen zoals MJD, Kopland, VNN, Bureau Jeugdzorg, Elker, Lentis, OGGz. Zij kunnen een rol spelen bij vroegsignalering, doorverwijzing, preventie, hulp en aanpak. De inwoners, werknemers en ondernemers in de stad (en hun verenigingen) kunnen buiten het 'consumeren' van veiligheid, ook in belangrijke mate bijdragen aan veiligheid, vooral in gedrag in de preventieve en signalerende sfeer.

3. Veiligheidsbeeld binnen de stad

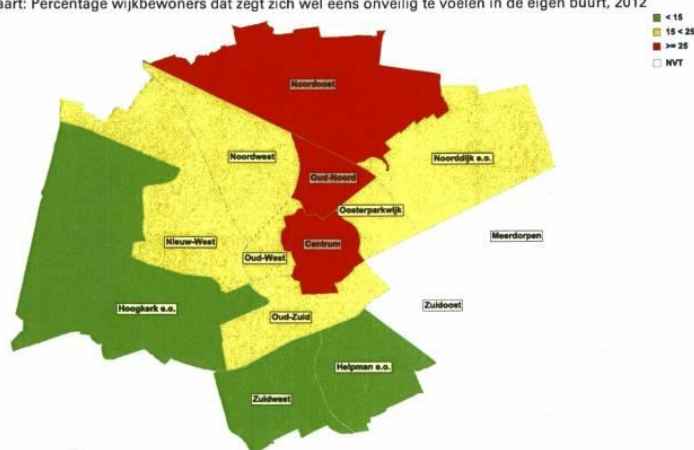
In dit hoofdstuk bekijken we het veiligheidsbeeld in de wijken van de stad. Allereerst belichten we de ervaren veiligheid. We vervolgen met elementen uit een drietal veiligheidsthema's: mishandeling uit het thema Geweld, woninginbraken uit het thema High Impact Crimes en overlast door groepen jongeren uit het thema Jeugdproblematiek. We doen dit telkens aan de hand van een stadskaartje met indicatiekleuren, waarna we met het veiligheidskompas verder kijken in een opmerkelijke wijk.

Tot slot geven we een beeld van de meldingen bij het meldpunt overlast. Bijlage 2 bevat de veiligheidskompassen van alle onderscheiden wijken.

Onveiligheidsgevoelens vooral in Centrum en Noordelijke wijken

In de tweejaarlijkse Enquête leefbaarheid en veiligheid stellen we de vraag of men zich wel eens onveilig voelt.

Kaart: Percentage wijkbewoners dat zegt zich wel eens onveilig te voelen in de eigen buurt, 2012

Bron: O&S Groningen, Enquête leefbaarheid en veiligheid 2012

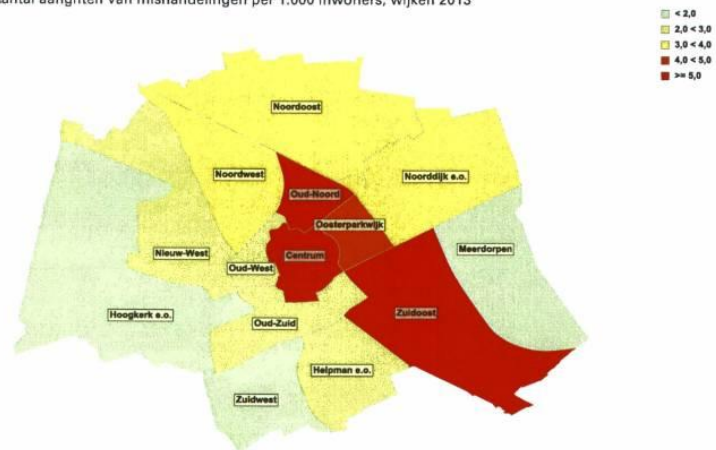
Van de gehele bevolking voelt zich 20 procent wel eens onveilig in de eigen buurt, iets meer dan in 2008 en 2010. De hoogste percentages met gevoelens van onveiligheid vinden we in het Centrum (33 procent), de Indische Buurt, De Hoogte en Beijum-oost (30-31 procent). Juist veilig voelen zich bijna alle inwoners van de nieuwste wijken in het oosten, zuiden en westen van de stad. In de oude wijken ten zuiden van het centrum, in Beijum en in Vinkhuizen hebben de gevoelens van onveiligheid zich ongunstig ontwikkeld en is meer dan gemiddeld toegenomen. In een paar wijken zijn de gevoelens van onveiligheid afgenomen. Dat zijn de Tuinwijk en de Grunobuurt. De gevoelens van onveiligheid in de eigen woonbuurt zijn in Groningen veel lager (dus: beter) dan gemiddeld in de Nederlandse grote en middelgrote steden.

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Mishandelingen

Kaart: Aantal aangiften van mishandelingen per 1.000 inwoners, wijken 2013

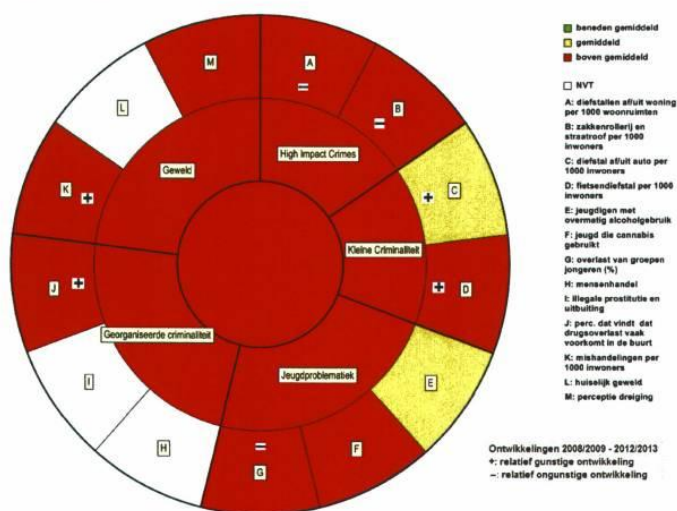
2 km
Bron regiopolitie Groningen

Het aantal mishandelingen per 1.000 inwoners varieert van minder dan 2 in Hoogkerk e.o., Zuidwest en de Meerdorpen tot 14,5 in het Centrum. Verreweg het hoogste aantal mishandelingen vindt plaats in het Centrum. In 2013 waren dit er 387, 43 procent van alle mishandelingen in de gemeente.

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidskompas van de wijk Centrum, 2012-2013

We zien het Centrum op bijna alle indicatoren slecht scoort ten opzichte van het gemiddelde van de stad. Alleen diefstal af/uit auto en het alcoholgebruik onder jongeren liggen rond het gemiddelde.

Wel is er een aantal gunstige ontwikkelingen te melden. De kleine criminaliteit, fietsendiefstal en diefstal af/uit auto, is ten opzichte van 2009 afgenomen, evenals mishandelingen en drugoverlast. Daarentegen zijn de high impact crimes woninginbraken en zakkenrollerij/straatroof ten opzichte van 2009 toegenomen. Ook overlast van groepen jongeren is toegenomen.

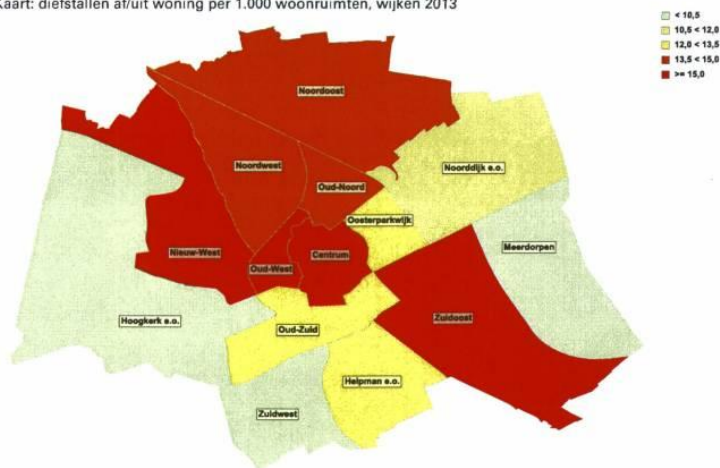
Collegelief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Diefstal af/uit woningen

Diefstal af/uit woningen zijn diefstallen met woninginbraak en diefstallen met insluiping.

Kaart: diefstallen af/uit woning per 1.000 woonruimten, wijken 2013

Bron regiopolitie Groningen

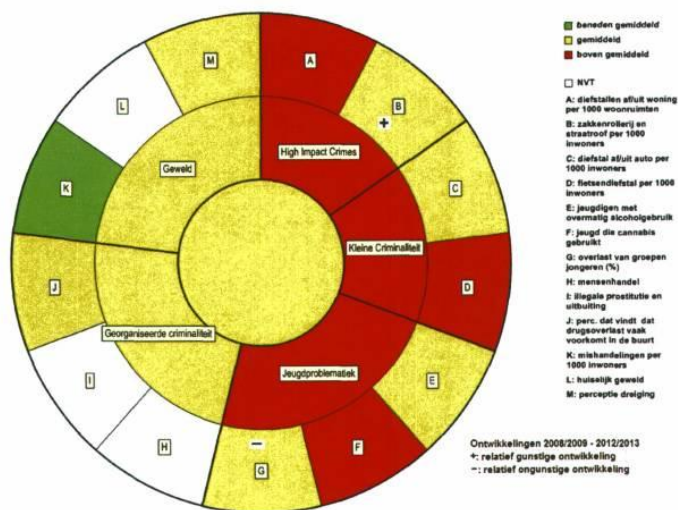
Jaarlijks wordt in de gemeente rond de 1.200 maal ingebroken. Dit aantal neemt na een afname de laatste jaren weer toe (tot 1.282 in 2013). Oud-West (Oranje/Schilderswijk en Kostverloren) was in 2013 de wijk met relatief het hoogste aantal aangiften van diefstal af/uit woning. Het waren er 109, wat neer komt op 18,4 per 1.000 woningen.

Collegedebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidskompas van de wijk Oud-West, 2012-2013

In het veiligheidskompas van Oud-West zien we dat er naast een relatief slechte score op woninginbraken veel fietsen worden gestolen en dat (in het stadsdeel!) een bovengemiddeld deel van de jeugd cannabis gebruikt. Een gunstige ontwikkeling sinds 2009 zien we bij zakkenrollen en straatroof en een negatieve ontwikkeling bij de overlast van groepen jongeren. De totale veiligheid in de wijk scoort gemiddeld.

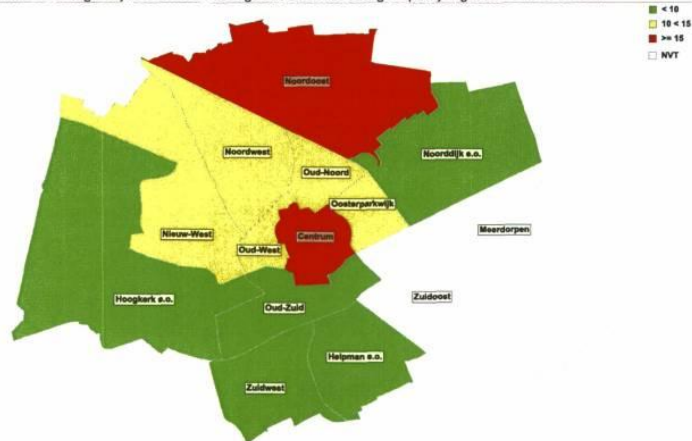
¹ Groningen telt 5 stadsdelen. Deze zijn dus groter dan de hier gehanteerde wijken. De cijfers van het stadsdeel zijn geprojecteerd op elk van de samenstellende wijken.

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Overlast van groepen jongeren

Kaart: Percentage wijkbewoners dat zegt dat overlast van groepen jongeren vaak voorkomt

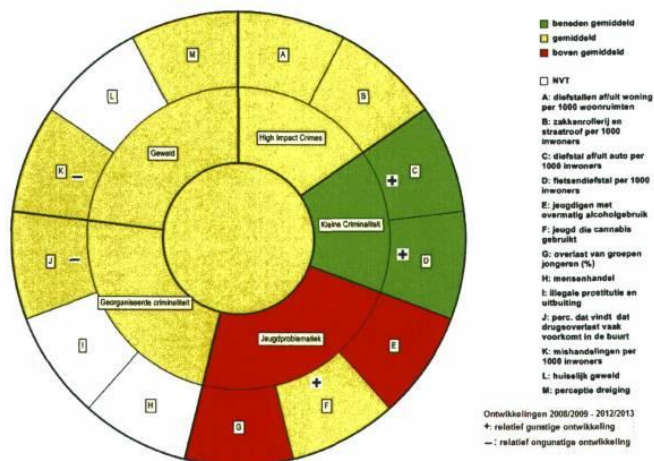
Bron: O&S Groningen, Enquête leefbaarheid en veiligheid 2012

De Gemeente Groningen zet in zijn veiligheidsbeleid in op de jeugd, door het tegengaan van zowel middelengebruik als overlast en criminaliteit. In de kaart is te zien in welke wijken veel inwoners vinden dat overlast door groepen jongeren vaak voorkomt. Voor de gemeente als totaal is dit 12 procent van de bevolking van 18 jaar en ouder. In het Centrum geeft 26 procent dit aan en in Noordoost 19 procent.

Collegedebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidskompas van de wijk Noordoost, 2012-2013

De wijk Noordoost bestaat uit Beijum, de Hunze/van Starckenborgh en Noorderhoogebrug.

We zien dat de wijk vooral last heeft van jeugdproblematiek en dat de kleine criminaliteit als fietsendiefstal en diefstal af/uit auto 's juist lager is dan gemiddeld in de gemeente. Gunstige ontwikkelingen zien we bij het alcoholgebruik onder de jeugd, en bij de kleine criminaliteit. Minder goede ontwikkelingen sinds de jaren 2008/2009 zijn het toenemen van drugsoverlast en mishandelingen.

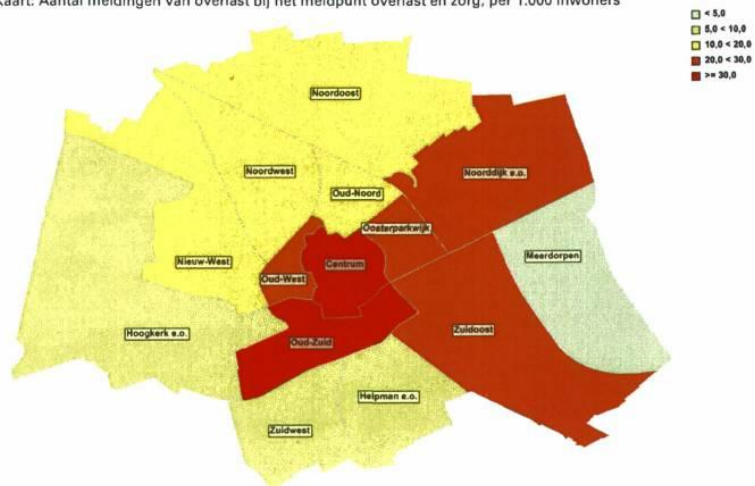

Collegedebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Overlastmeldingen

Kaart: Aantal meldingen van overlast bij het meldpunt overlast en zorg, per 1.000 inwoners

Bron: Meldpunt overlast en zorg

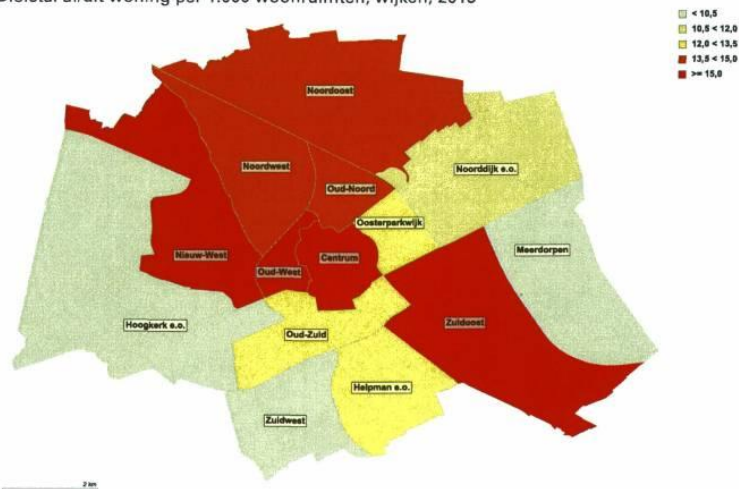
Burgers en bedrijven kunnen overlast melden bij het meldpunt overlast en zorg. De kaart bevat alleen meldingen van overlast. Het aantal meldingen is relatief hoog in het Centrum en in de wijk Oud-Zuid. Vanuit Oud-Zuid komen veel meldingen binnen over evenementen die in het Stadspark worden gehouden. Een groot deel van de meldingen betreft geluids-, burenen- en studentenoverlast.

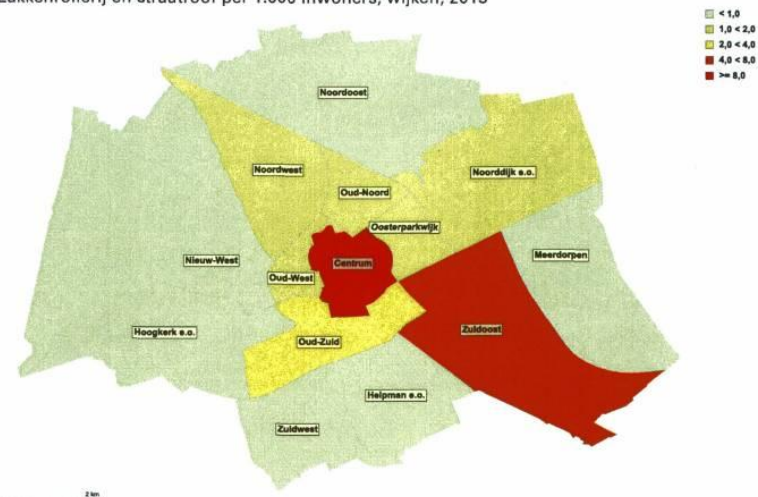
Bijlage 1 Wijkkaarten

High impact crimes

Diefstal af/uit woning per 1.000 woonruimten, wijken, 2013

Zakkenrollerij en straatroof per 1.000 inwoners, wijken, 2013

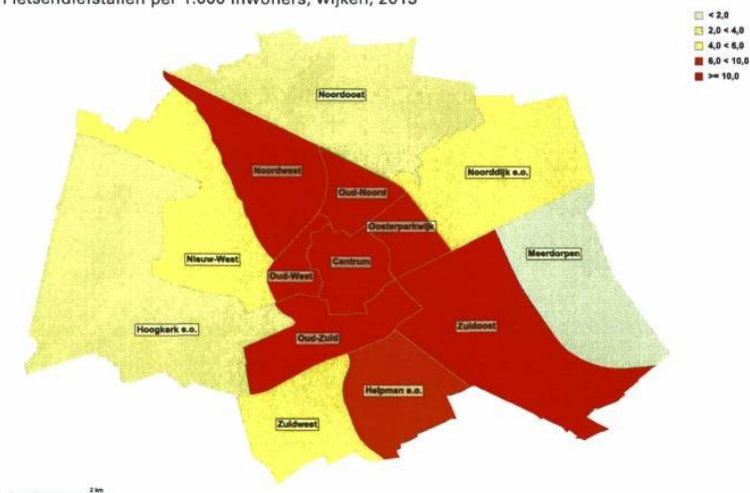

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

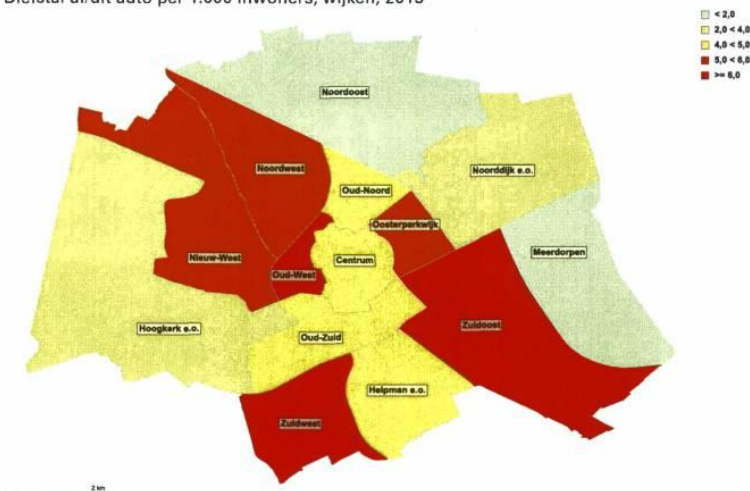
Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Kleine criminaliteit

Fietsendiefstallen per 1.000 inwoners, wijken, 2013

Diefstal af/uit auto per 1.000 inwoners, wijken, 2013

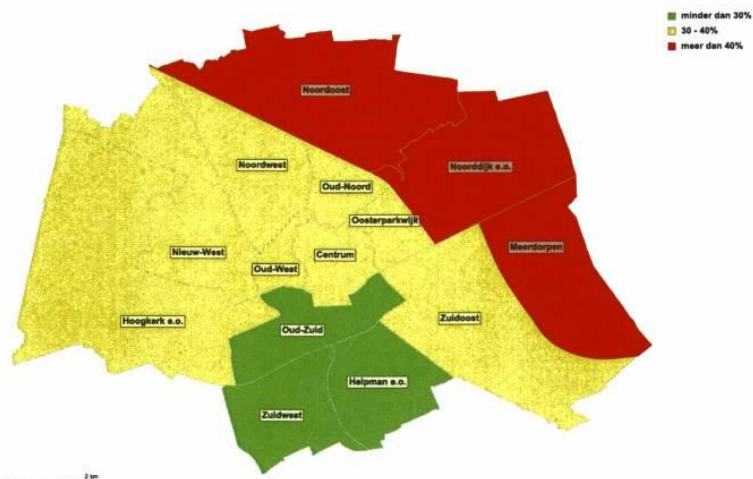

Collegedebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

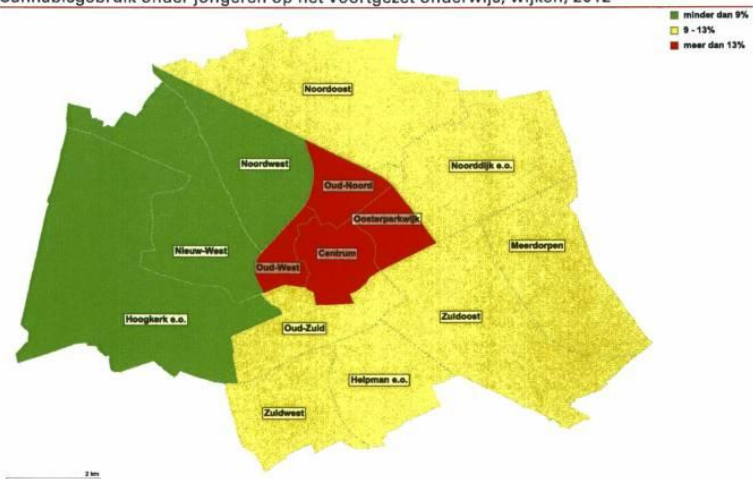

Jeugdproblematiek

Overmatig alcoholgebruik onder jongeren op het voortgezet onderwijs, wijken, 2012

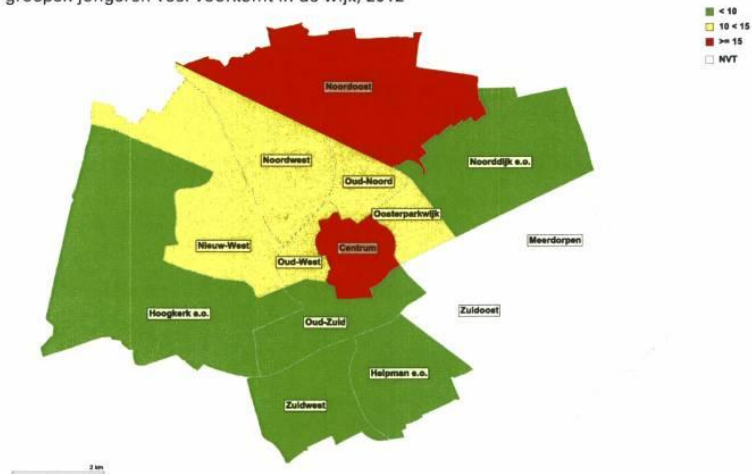
Cannabisgebruik onder jongeren op het voortgezet onderwijs, wijken, 2012

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Overlast van groepen jongeren: percentage van de bevolking dat zegt dat overlast van groepen jongeren veel voorkomt in de wijk, 2012

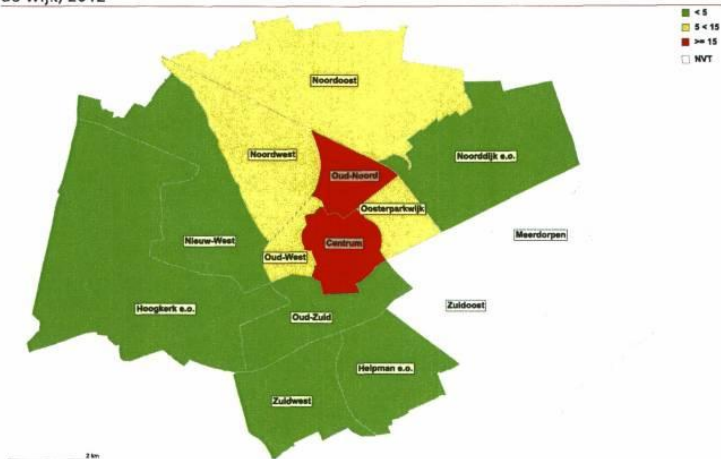

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

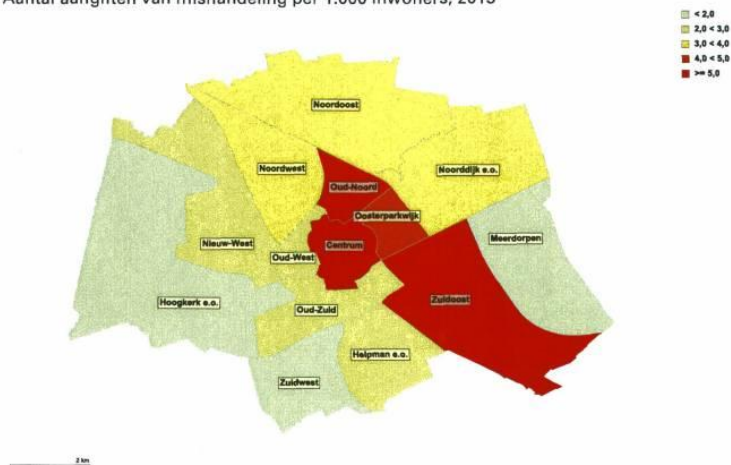
Georganiseerde criminaliteit

Drugoverlast: percentage van de bevolking dat zegt dat drugoverlast veel voorkomt in de wijk, 2012

Geweld

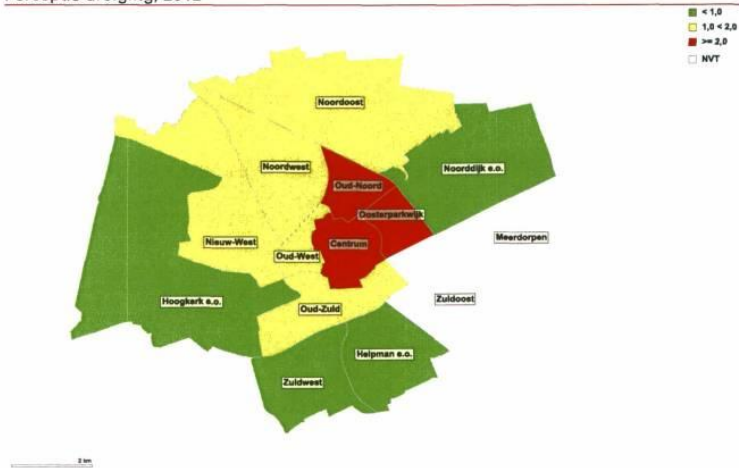
Aantal aangiften van mishandeling per 1.000 inwoners, 2013

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Perceptie dreiging, 2012

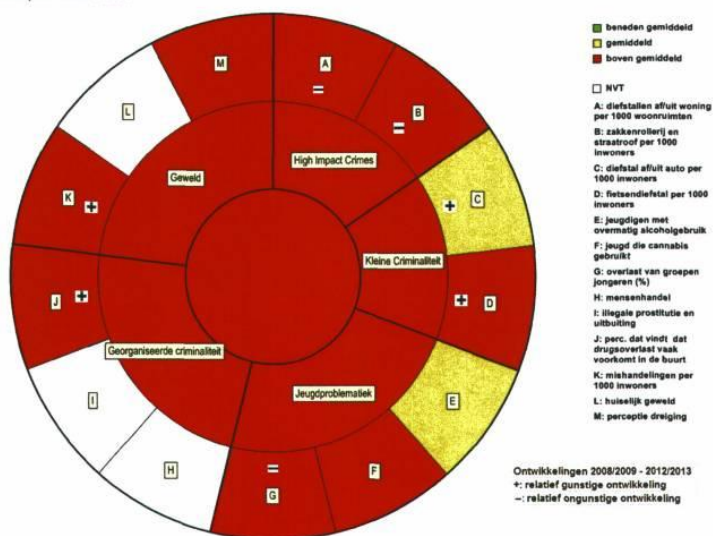

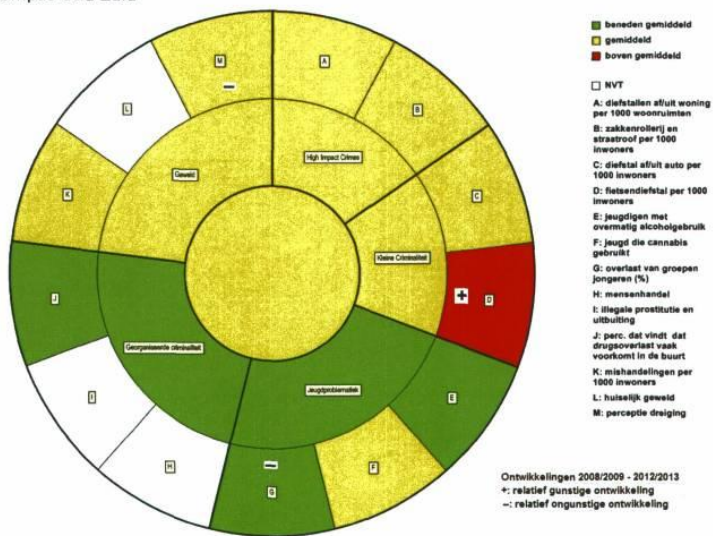

Bijlage 2 Wijkkompassen

Wijkkompas Centrum

Wijkkompas Oud-Zuid

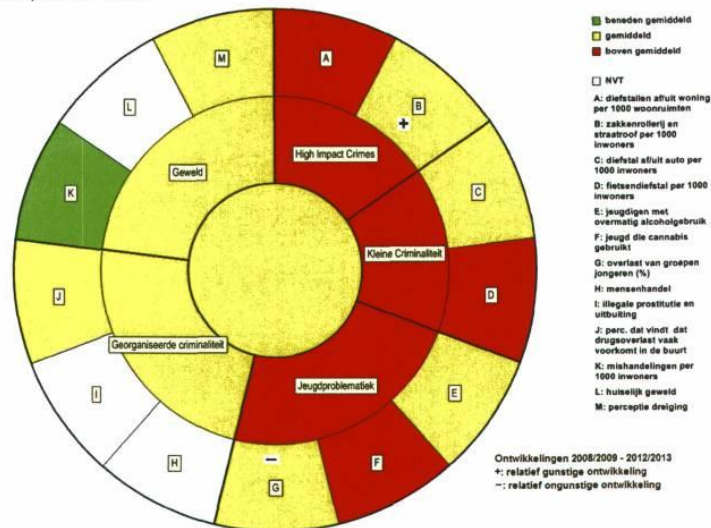

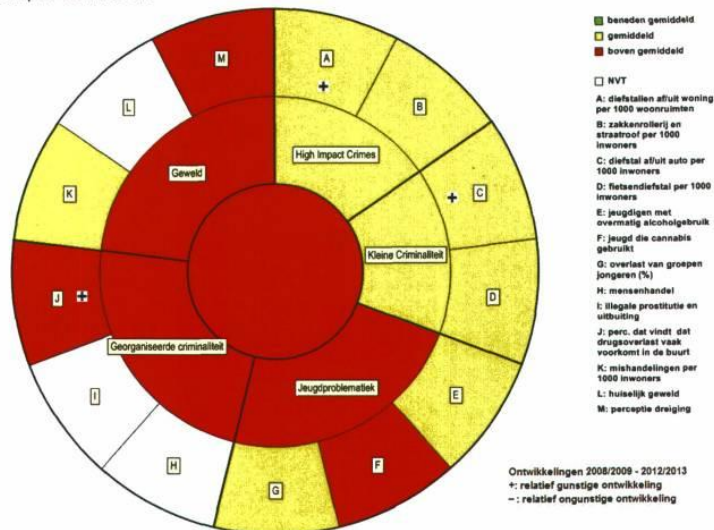
Collegedebat - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Wijkkompas Oud-West

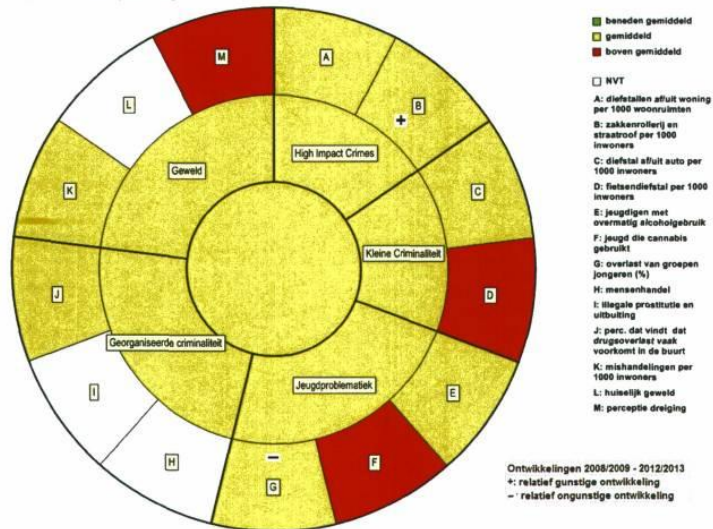
Wijkkompas Oud-Noord

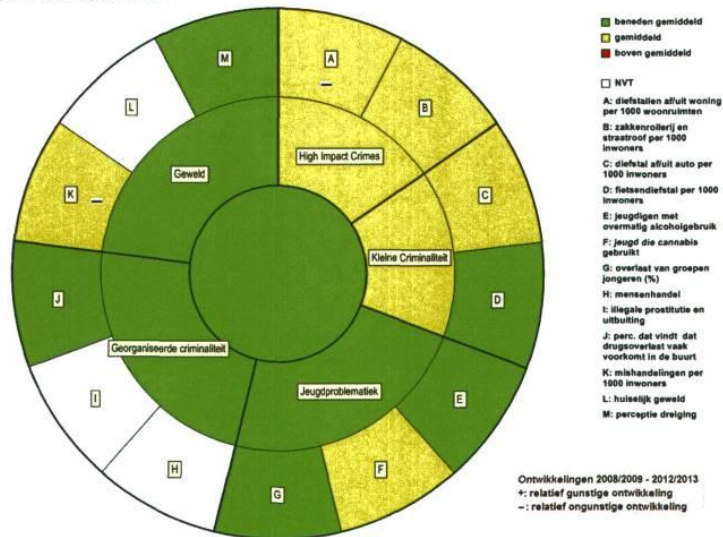
Collegedebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Wijkkompas Oosterparkwijk

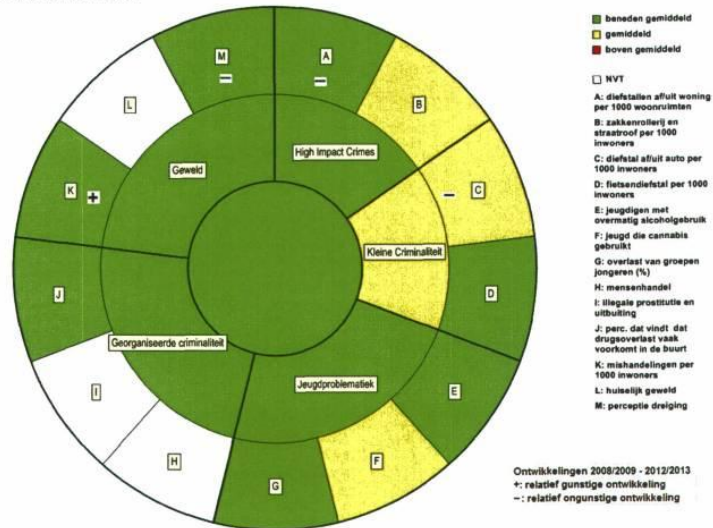
Wijkkompas Helpman e.o.

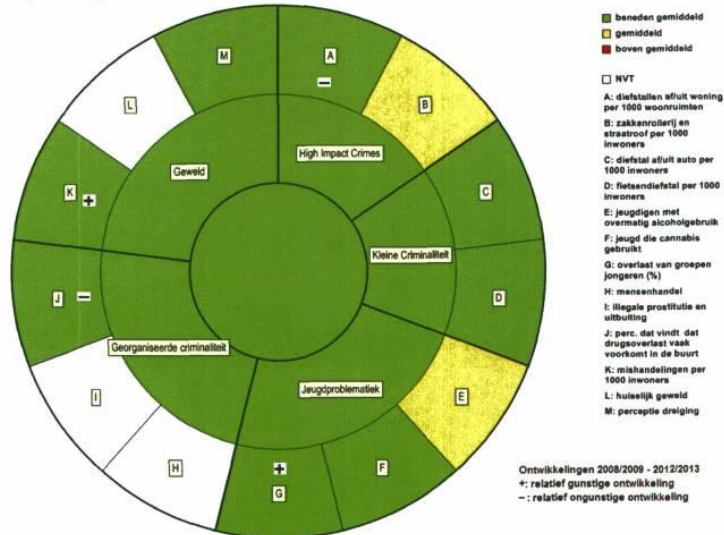
Collegedebat - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Wijkkompas Zuidwest

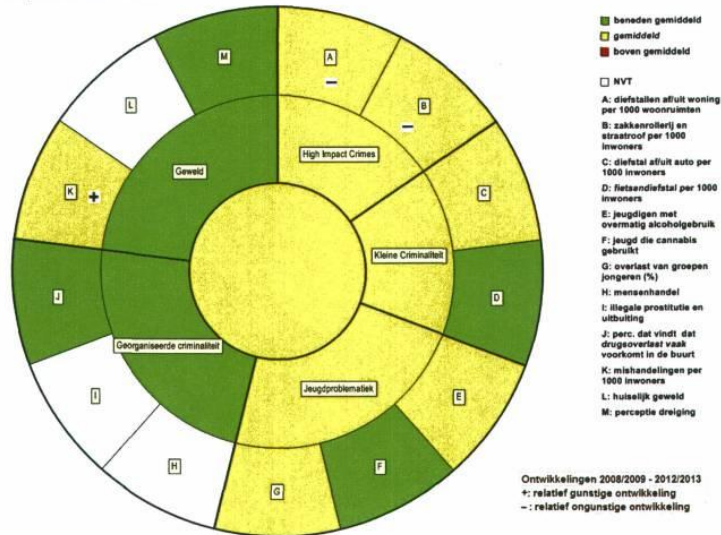
Wijkkompas Hoogkerk e.o.

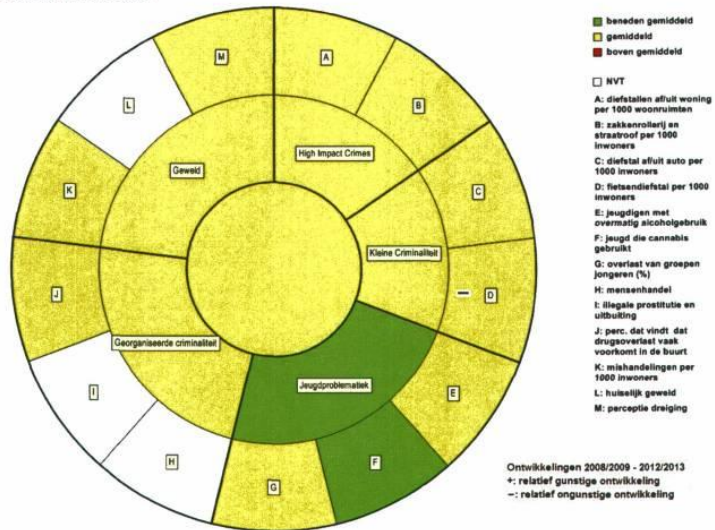
Collegiebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Wijkkompas Nieuw-West

Wijkkompas Noordwest

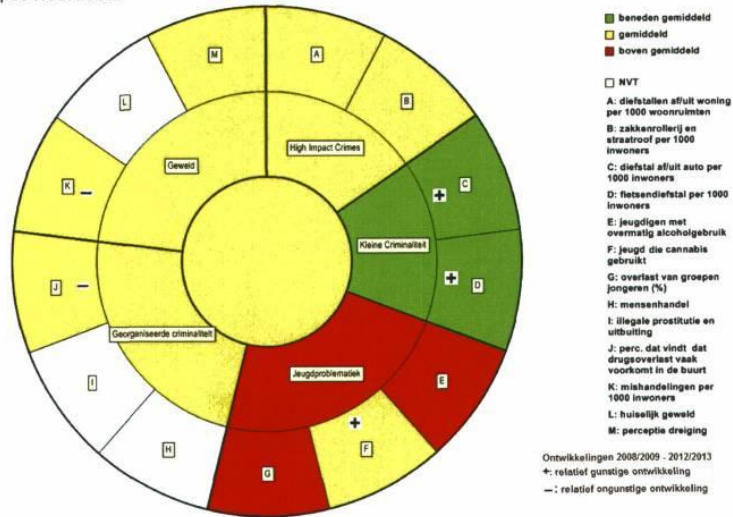

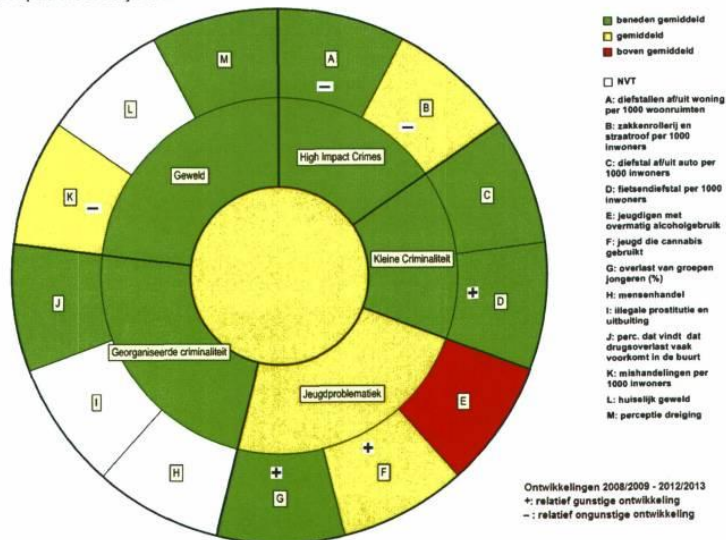
Collegedebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Wijkkompas Noordoost

Wijkkompas Noorddijk e.o.

Bijlage 3 Indicatoren in de AD misdaadmeter

Misdrijven opgenomen in de AD misdaadmeter en de cijfers van de gemeente Groningen, 2013

	positie	per 10.000 inwoners		afwijking Groningen
		Groningen	Nederland	t.o.v. Nederland
Huisvredebreuk	7	4,1	1,4	201%
Mishandeling	10	51,7	30,8	68%
Fraude	13	24,3	17,1	42%
bedreiging	16	31,8	21,5	48%
Zakkenrollen	19	35,1	24,1	46%
Drugshandel	31	14,3	9,5	51%
Overval	35	1,3	0,8	57%
Straatroof	35	3,8	4,2	-8%
Inbraak bedrijven	39	26,3	21,5	22%
Inbraak bedrijven	39	26,3	21,6	22%
Woninginbraken	42	66,9	51,9	29%
Diefstal uit garage/schuurtuinhuis	42	20,7	13,7	52%
Vernielingen	48	86,4	69,9	24%
Openlijk geweld (persoon)	63	3,3	2,8	19%
Zeden (totaal)	91	2,9	2,2	30%
Aantasting openbare orde	94	4,2	3,8	10%
Wapenbezit	99	3,1	3,4	-7%
Diefstal uit motorvoertuigen	119	48,4	56,8	-15%
Diefstal van motorvoertuigen	194	5,8	10,0	-42%

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

Veiligheidsbeeld gemeente Groningen 2014

Bijlage 4 Meldingen overlast

Meldingen van veel voorkomende overlast en zorg

meldingen	2009	2010	2011	2012	2013
totaal meldingen	3.733	4.051	4.436	4.967	5.412
burenoverlast	982	1.150	1.466	1.047	1.236
studenten	426	561	590	682	723
geluidsoverlast	641	655	546	501	717
jongerenoverlast	433	417	427	388	308
vervuiling	303	305	320	.	1
openbare ruimte	.	.	.	434	540
drugsoverlast	298	309	319	379	356
psychiatrie	164	219	283	.	.
verwaarlozing	213	202	240	.	.
zorg	.	.	.	938	922
dierenoverlast	164	172	169	221	214
horeca	.	.	.	212	211

bron: Meldpunt Overlast en Zorg

Collegebrief - Veiligheidsbeeld wensen en bedenkingen

BASIS VOOR BELEID

Bezoekadres
Kreupelstraat 1
9712 HW Groningen

Postadres
Postbus 30026
9700 RM Groningen

T (050)3675630
E info@os.groningen.nl
I www.os-groningen.nl
T [@basisvoorbeleid](https://twitter.com/basisvoorbeleid)

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

Bestuursdienst

RAADSVORSTEL:

2010-2011

Ons kenmerk: BD 11.2590578

Registratienummer : GR 11.

Ingekomen op :

Onderwerp: Kadernota Veiligheidsbeleid 2011-2014

Groningen, **25 MEI 2011**

Aan de raad,

Aanleiding.

In maart 2011 besprak u in uw raadscommissie Financiën en Veiligheid de concept kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014. Op 3 maart 2011 hebben wij een werkconferentie voor partners in Veiligheidsbeleid gehouden. De samenvatting van deze bijeenkomst treft u als bijlage aan. Op basis van deze twee bijeenkomsten hebben wij de kadernota op een aantal punten gewijzigd. Wij stellen u voor deze nota nu definitief vast te stellen.

Speerpunten.

De bespreking in de raadscommissie op 9 maart 2011 en de werkconferentie op 3 maart 2011 leiden niet tot wijziging in de speerpunten. Deze speerpunten blijven:

- veilige en leefbare wijken en buurten;
- veilig opgroeien;
- veilig uitgaan en veilige evenementen;
- veilige thuissituatie: aanpak huiselijk geweld;
- veilig winkelgebied en veilige bedrijventerreinen;
- prostitutie;
- voorbereiding op rampenbestrijding;
- bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit;
- bestrijding mensenhandel;
- aanpak drugscriminaliteit en -overlast.

Per speerpunt wordt een aanpak op hoofdlijnen beschreven. De paragraaf Veilig opgroeien (4.2) is gewijzigd en aangepast aan de nota Integraal Jeugdbeleid. Paragraaf 4.4 (veilige thuissituatie) is aangepast; de ambities en aanpak zijn scherper geformuleerd. Ook is de taak van de gemeente Groningen als centrumgemeente in deze paragraaf apart benoemd.

Verder is in hoofdstuk 3 een paragraaf speelveld (3.3) toegevoegd waarin wordt aangegeven wat de verbinding is met andere beleidsvelden.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

2

Uit de bespreking in de raadscommissie en de werkconferentie zijn vier thema's naar voren gekomen die nadere toelichting behoeven. Dit zijn: regie, ambitie, communicatie en indicatoren/streefcijfers. Op deze punten een korte toelichting.

Regie.

Er spelen twee landelijke ontwikkelingen als het gaat om regie op het veiligheidsbeleid. Met het wetsvoorstel Versteving regierol gemeenten ten aanzien van het lokaal veiligheidsbeleid wil het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de regierol van de gemeenten op het terrein van lokale veiligheid verstevigen. Dit voorstel dateert van 13 augustus 2010 en omvat twee maatregelen. Zo wordt de gemeenteraad verplicht een integraal veiligheidsplan vast te stellen én komt er een specifieke rol (zorgplicht) voor de burgemeester. De bespreking van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer staat gepland voor eind mei 2011.

Daarnaast speelt de vorming van de nationale politie, die ook voor de inhoud van het veiligheidsbeleid consequenties zal hebben. In de nieuwe Politiewet komt er een grote nadruk te liggen op de regietaak van de gemeente op het veiligheidsbeleid. Deze krijgt vorm in het lokale integrale veiligheidsplan/jaarplan waarin de inzet van de politie vastgelegd moeten worden.

De regierol van de gemeente betekent om te beginnen het formuleren van de te bereiken doelen en de weg daarnaar toe. De voorliggende nota is daarvoor het kader. Hierin worden hoofdlijnen van de aanpak beschreven. Daarmee is dit het uitgangspunt, dat door u wordt vastgesteld.

Er wordt verwacht dat de gemeente regie heeft of neemt bij veiligheidsthema's. Dit bleek ook tijdens de werkconferentie op 3 maart 2011. Tegelijkertijd wordt gevraagd naar de inhoud van die regie, wat is dat dan precies? Regie betekent wat ons betreft allereerst het initiatief nemen, het agenderen van veiligheidsproblemen. Daarna het analyseren en bepalen van het probleem en het bijeenroepen van partijen die een rol hebben in de aanpak. Vervolgens samen toewerken naar een oplossing/aanpak, een werkwijze bepalen en afspraken maken. Regie betekent ook het in de gaten houden van de afspraken, inclusief de communicatie. In hoofdstuk 5 van de kadernota is een alinea over regie toegevoegd.

Ambitie.

De kadernota is een uitwerking van ons collegeprogramma. Wij hebben gekozen voor het benoemen van speerpunten, een beschrijving van het thema, een doelstelling en de aanpak op hoofdlijnen. Zo mogelijk is dit aangevuld met concrete doelen met indicatoren.

Indicatoren/streefcijfers.

In het verlengde van de ambitie zijn streefcijfers/indicatoren behulpzaam. Daar waar we indicatoren redelijkerwijs konden benoemen hebben we dat gedaan. Als het gaat om speerpunten als mensenhandel, prostitutie, georganiseerde misdaad blijkt het lastig om dit in indicatoren uit te drukken. Bij veilig opgroeien is een aantal indicatoren toegevoegd vanuit het integraal jeugdbeleid. We zijn ons bewust van het feit dat de indicatoren niet alles zeggen. Voor jeugd gaan we nog een keer goed kijken naar de

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

3

indicatoren. We bepalen dit jaar welke streefwaarden zinvol zijn.

Wel hechten we veel waarde aan de uitkomsten van de monitor leefbaarheid en veiligheid (tweejaarlijks), juist omdat dit een onderzoek onder inwoners van Groningen is. De streefwaarden zijn vaak op het niveau van 2008 gesteld. Dit is gedaan, omdat de waarde van 2008 veelal lager is dan alle jaren ervoor en een mooi vertrekpunt vormt. Met de brede inzet op het terrein van de afgelopen jaren zijn mooie resultaten behaald. Echter, het is maar de vraag of we in staat zullen zijn diezelfde inzet te plegen de komende jaren, immers het veiligheidsbudget is in 2012 naar verwachting veel lager. En dus is behoud van het niveau van 2008 een degelijke ambitie. In een enkel geval hebben we streefwaarden scherper gezet. Zo ook voor het onveiligheidsgevoel; dat is een hoge ambitie.

Communicatie.

Op verschillende manieren is (vooral tijdens de werkconferentie) aandacht gevraagd voor communicatie. Het punt van de onduidelijkheid over wie in de gemeente nou wat doet of waarover aanspreekbaar is, is terecht. Daar moeten we helder over zijn. Voor het veiligheidsbeleid komt per speerpunt een aanspreekpunt. Communicatie zien we als een instrument dat bijdraagt aan het behalen van onze doelen. In hoofdstuk 5 voegen we een paragraaf over communicatie toe.

Uitvoering.

We hadden al aangekondigd dat wij met jaarplannen zicht willen geven op de uitvoering van activiteiten uit het Veiligheidsbeleid. Dit is voor het eerst dat we op deze wijze een jaarplan opstellen; het is voor iedereen (diverse gemeentelijke onderdelen, de politie en het OM) wennen om per speerpunt activiteiten te formuleren. Het model is opgezet in regionaal verband. Als gemeente Groningen zijn we één van de gemeenten die het model uitproberen. We zien 2011 als een proefjaar, in het vervolg presenteren we u steeds in december het plan voor het daaropvolgende jaar. Het jaarplan 2011 treft u als bijlage aan.

Financiën.

Wij hebben zorgen over de beschikbare middelen voor het Veiligheidsbeleid. De uitkering van het Rijk (in ons geval voor 2011 1,5 miljoen euro) stopt met ingang van 2012. We hebben voor de jaren tot en met 2014 625 duizend euro beschikbaar uit nieuw beleid. Voor de jaren erna betrekken we veiligheidsbeleid bij de begrotingsbespreking. Niet uitgesloten kan worden dat dit tot een bijstelling van het beleid zal leiden.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

4

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:
I. de kadernota Veiligheidsbeleid 2011 – 2014 vast te stellen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.F. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

BIJLAGE

stad

Veiligheidsbeleid 2011-2014 gemeente Groningen Samen werken aan veiligheid

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

1. VOORWOORD

Een veilige stad is voor en van ons allemaal. Wij voeren al een aantal jaren een integraal veiligheidsbeleid. In ons collegeprogramma hebben we aangegeven wat onze ambities voor de komende jaren zijn:

1. Veilige stad in het algemeen;
2. Gezellige en veilige binnenstad;
3. Leefbare en veilige wijken;
4. Gezond en veilig opgroeien.

Groningen is een veilige stad. Dat moet zo blijven en we willen dat mensen dat ook zo beleven. Daartoe werken we de ambities uit ons collegeprogramma in deze Kadernota nader uit.

Werken aan een veilige stad kunnen we niet alleen doen. De politie en het openbaar ministerie zijn voor ons belangrijke partners. Maar dat geldt ook voor welzijnsinstellingen, onderwijsinstellingen, corporaties, andere betrokkenen uit de justitieketen, bewonersorganisaties en maatschappelijke instellingen. Samenwerking met deze organisaties, elk vanuit zijn eigen doelstellingen en perspectief, kan de veiligheid van Groningen alleen maar verder versterken.

Daarnaast willen we de betrokkenheid van onze inwoners verder vergroten. We zullen nagaan welke (nieuwe) middelen we hiervoor kunnen inzetten. Ons motto is: *'Samen leven en samen wonen: een veilige stad voor alle Stadgers'*.

Dr. J.P. (Peter) Rehwinkel,
burgemeester van Groningen

Mei 2011

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

2. INLEIDING/LEESWIJZER

De belangrijkste redenen om deze Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2011 – 2014 op te stellen zijn:

1. Het 'oude' veiligheidsbeleid liep van 2005 tot 2009. Het jaar 2010 gold als 'overgangsjaar' waarin het nieuwe veiligheidsbeleid werd voorbereid. Vanwege het aflopen van het 'oude' beleid is een nieuwe strategische positiebepaling aan de orde.
2. Ook het grote-stedenbeleid (GSB) is in 2009 afgelopen. De aanpak van het veiligheidsbeleid is in de periode 2005-2009 grotendeels gefinancierd met GSB-middelen (BDU Sociaal, Integratie en Veiligheid). Vanaf 2010 zijn middelen voor veiligheid beschikbaar via de zogenoemde "Decentralisatie-uitkering Leefbaarheid en Veiligheid". Voor 2010 was het budget hetzelfde als in de jaren 2005-2009. In dit overgangsjaar is het veiligheidsprogramma dan ook volgens dezelfde uitgangspunten gecontinueerd. In 2011 is sprake van verkleining van het van rijkswege beschikbare veiligheidsbudget (van 2,2 miljoen euro naar 1,5 miljoen euro). Deze rijksuitkering stopt met ingang van 2012. We moeten dus goed kunnen afwegen wat we doen en met welke middelen.
3. Met deze Kadernota geven we aan welke thema's in de komende jaren op de agenda staan. Daarbij benoemen we niet alleen de GSB-veiligheidsthema's. Het nieuwe veiligheidsbeleid omvat ook thema's als mensenhandel, prostitutie, drugshandel en de bestuurlijke aanpak van de georganiseerde misdaad.

Niet alles kan tegelijk. We gaan werken met jaarplannen, waarin de fasering van de aanpak zichtbaar wordt. Dit wordt deels bepaald door de beschikbare middelen.

In hoofdstuk 3 wordt de huidige veiligheidssituatie in Groningen op hoofdlijnen beschreven, geven we de uitgangspunten weer en beschrijven we het speelveld.

In hoofdstuk 4 wordt de aanpak van de veiligheid in de periode 2011 – 2014 beschreven. Eigenlijk ons "spoorboekje" voor deze jaren. Per thema komen aan de orde: beschrijving, doelstellingen en aanpak op hoofdlijnen.

In hoofdstuk 5 schetsen we in het kort het vervolg.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

3. DE HUIDIGE SITUATIE EN UITGANGSPUNTEN

3.1 Evaluatie

Het veiligheidsbeleid 2005 – 2009 is geëvalueerd; de uitkomsten daarvan zijn in een afzonderlijk document beschreven in termen van ambities, activiteiten en resultaten. Het gaat te ver om dat hier in detail te herhalen, maar in grote lijnen is het beeld als volgt.

In de afgelopen jaren is het in meerdere opzichten goed gegaan met de veiligheid en leefbaarheid in Groningen. Vooral de vermogenscriminaliteit is afgenomen en ook ervaren onze inwoners minder drugsoverlast. Gesteld kan worden dat de aanpak van veelplegers en overlastgevendend effectief is geweest: Groningen heeft zijn status als 'veilige stad' weten te behouden en op onderdelen zelfs kunnen verbeteren.

In andere opzichten is de ontwikkeling in de afgelopen tijd niet zo positief geweest: het aantal geweldsincidenten is niet of nauwelijks afgenomen, de overlast van omwonenden en horeca is toegenomen, de verloederingscore en de dreigingscore zijn gedaald en ook het veiligheidsgevoel is niet verbeterd tussen 2006 en 2008 (*Trendrapportage Leefbaarheid en Veiligheid 2008*). Wat de jeugd betreft, is het veroorzaken van overlast gestabiliseerd, maar daar staat recent een toename van de jeugdcriminaliteit tegenover.

Ook de aanpak van huiselijk geweld is voor verdere verbetering vatbaar. Het rapport van de commissie Hamel gebruiken wij daarvoor als leidraad.² De regievoering vanuit de gemeente moet versterkt worden. We zien een stijging van het aantal incidenten van huiselijk geweld, gecombineerd (en dat is misschien nog veelzeggender) met onvoldoende informatie over recidive en andere belangrijke indicatoren voor huiselijk geweld. Dat laat onverlet dat in de aanpak van huiselijk geweld een stap voorwaarts is gemaakt door toepassing van de Wet tijdelijk huisverbod.

Hetzelfde verschijnsel doet zich voor bij de aanpak van jeugd en veiligheid, en dan in het bijzonder jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit/jeugdige veelplegers. Ook hier willen we onze regie versterken. We zien dat de 'veiligheidsscores' van onze gemeente op de jeugd- en veiligheidsonderwerpen niet beter worden en op onderdelen zelfs slechter. Daar staat tegenover dat er wel degelijk mogelijkheden tot verbetering zijn, onder meer door middel van het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd Groningen, de koppeling met het Centrum voor Jeugd en Gezin, de positionering van de justitiële en zorgketens ten opzichte van elkaar en het voornemen tot het actualiseren van het integraal jeugdbeleid.

Voor het prostitutie- en drugsbeleid geldt dat de gemeente Groningen het relatief goed doet. Maar voor beide thema's, en ook voor het horecabeleid, geldt dat er een groot risico is op verwevenheid met de georganiseerde misdaad. Te denken valt aan onder meer aan mensenhandel, illegale hennepsteelt en vastgoedfraude. De aanpak van deze "onzichtbare" criminaliteit zal de komende jaren geïntensiveerd worden.

In de afgelopen jaren is ook op het gebied van veilig ondernemen resultaat geboekt. Door goede samenwerking is voor de binnenstad inmiddels de derde ster behaald van het Keurmerk Veilig Ondernemen. Ook voor de bedrijventerreinen geldt dit Keurmerk is verworven door de nauwe

² De commissie Hamel heeft in november 2009 een onderzoeksrapport uitgebracht over de aanpak van huiselijk geweld in opdracht van de provincie en gemeente Groningen.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

samenwerking in de stichting Beveiliging Bedrijfsomgeving Groningen (BBOG); hierin werken we samen met ondernemersverenigingen, politie en brandweer.

Ten slotte zien we dat de aanpak van 'Veilig Uitgaan' al jaren resulteert in een stabilisering van het uitgaansgeweld, maar een afname is helaas nog niet ingezet. Veiligheid tijdens grootschalige evenementen is de afgelopen jaren een belangrijk thema geworden. Door de toenemende drukte bij evenementen is het steeds moeilijker de veiligheid van de bezoekers te waarborgen, vooral in onze compacte binnenstad.

Wij hebben niet voor alle aspecten van het veiligheidsbeleid keuzevrijheid om er prioriteit aan te geven of middelen voor beschikbaar te stellen. Zo bestaan er onder andere bij de bestuurlijke aanpak van de georganiseerde misdaad en de aanpak van mensenhandel convenanten met relevante partners (waaronder politie, Openbaar Ministerie en Belastingdienst) die ons verplichten om de vastgelegde inspanningsverplichtingen en afspraken na te komen.

Verder kunnen wijzigingen in de landelijke wetgeving ertoe leiden dat gemeenten (extra) investeringen en beleidsaanpassingen moeten doen in het vigerend beleid. Dat geldt de komende jaren vooral voor het prostitutiebeleid, waar een wettelijke registratieplicht voor prostituees van kracht wordt. Maar het geldt bijvoorbeeld ook voor het crisismanagement en de inrichting van de Veiligheidsregio.

Samenvattend is het voor onze aanpak in de komende jaren cruciaal dat wij onze basis onder tolerant en verdraagzaam samenleven en samenwonen meer solide gaan maken. Dat betekent respectvol met elkaar omgaan, met behoud van ieders eigen verantwoordelijkheid.

Zoals op hoofdlijnen in het collegeprogramma terug te vinden is, zetten we de komende jaren in op:

- Veilige en leefbare wijken en buurten
- Veilig opgroeien
- Veilig uitgaan en veilige evenementen
- Veilige thuissituatie: aanpak huiselijk geweld
- Veilig winkelgebied en veilige bedrijventerreinen
- Prostitutie
- Voorbereiding op rampenbestrijding
- Bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit
- Bestrijding mensenhandel
- Aanpak drugscriminaliteit en –overlast.

3.2 Uitgangspunten

1. De *integraliteit* van onze aanpak wordt geborgd door het benutten van de mogelijkheden van alle relevante partners in de diverse schakels van de veiligheidsketen: proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg.
2. De aanpak zal optimaal informatie-gestuurd zijn; dit wordt geborgd door de beschikbare monitoringinstrumenten beter te benutten.
3. We stellen indicatoren en streefwaarden vast voor de veiligheidsthema's die zich daartoe lenen, om zoveel mogelijk "meetbaar" te werk te gaan.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

4. Het beleid wordt geconcretiseerd in jaarlijkse uitvoeringsplannen voor integrale veiligheid. Deze plannen bevatten onze acties op hoofdlijnen en vormen het operationele kader voor de beleidsuitvoering en voor de evaluatie daarvan.
5. We willen de betrokkenheid van de Stadgers vergroten. Dit doen we bijv. door het invoeren van Burgernet, de inzet Meldpunten overlast en zorg, door adequaat te communiceren, door de inzet van sociale media en door onze wijkaanpak.
6. Consequente sturing en coördinatie van het veiligheidsbeleid zijn cruciaal. Daarvoor is een robuuste organisatie nodig, inclusief solide informatie over de veiligheidseffecten van de maatregelen. Deze organisatie en informatievoorziening worden gerealiseerd en onderhouden in de looptijd van het nieuwe beleid (2011 – 2014). Sturing en coördinatie hebben zowel betrekking op de integraliteit van het beleid als op de integraliteit *binnen* thema's (binnen de gemeentelijke organisatie én in de samenwerking met onze externe partners). Daarbij heeft afstemming en samenwerking met strategische veiligheidspartners als de politie en het openbaar ministerie onze bijzondere aandacht.

3.3 Speelveld: verbinding met andere beleidsvelden

Het thema Veiligheid staat niet los van andere maatschappelijke vraagstukken. Zo draagt een gevoel van veiligheid in hoge mate bij aan de ervaren gezondheid van burgers. Daarmee is ons veiligheidsbeleid ook relevant voor onze ambitie om de gezondheidsverschillen tussen stadgers te verkleinen. Omgekeerd geldt dat een gezonde leefstijl helpt om de samenleving veiliger te maken - denk bijvoorbeeld aan alcohol- of druggerelateerd geweld en criminaliteit. Wij zoeken deze wederkerigheid op door de doelen van ons veiligheidsbeleid mede af te stemmen op die van andere gemeentelijke beleidsdomeinen zoals Gezondheidsbeleid en Integraal Jeugdbeleid.

Dit betekent niet dat we de intentie hebben om alles wat onder de paraplu van veiligheidsbeleid zou kunnen vallen hier te beschrijven. Zo komen de zaken die vallen onder fysieke veiligheid (brandweertaken, externe veiligheid) en verkeersveiligheid niet aan de orde. Voor veilig opgroeien hebben we een uitzondering gemaakt; dat vinden we een belangrijk onderdeel van het veiligheidsbeleid. Onze ambities op het terrein van Veilig opgroeien zijn verwoord in het Veiligheidsbeleid en in het Jeugdbeleid.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

4. PRIORITEITEN VEILIGHEIDSBELEID 2011 - 2014

4.1 Veilige en leefbare wijken en buurten

Beschrijving thema

Essentie van dit thema is de borging van de sociale veiligheid in wijken en buurten. Het gaat daarbij om het voorkomen en aanpakken van overlast, verloedering en criminaliteit en het vasthouden en waar nodig verbeteren van het veiligheidsgevoel van de buurtbewoners. Dit thema krijgt hoge prioriteit in onze aanpak, zodat het verdraagzaam en respectvol 'Samen leven en samen wonen' in Groningen verder versterkt wordt.

Met nadruk noemen we in dit opzicht de binnenstad. Die wordt intensief gebruikt door verschillende groepen mensen, en ook nog bijna 24 uur per dag. Veel voorzieningen zijn gehuisvest in de binnenstad, veel evenementen vinden in de binnenstad plaats. Daarnaast wordt er ook gewoond. Dit geeft veel dynamiek en vraagt als het gaat om leefbaarheid en veiligheid een continue alertheid.

Doelstelling

De randvoorwaarden creëren en borgen voor veiligheid en leefbaarheid in al onze wijken, voor alle stadgers. Ons motto luidt: 'Samen leven en samen wonen: een veilige stad voor alle Stadgers'.

indicator	bron	meting (jaar)	streefwaarde 2014
Overlast (indicatorscore op schaal 1 - 10; hoger is meer)	enquête L&V	3,2 (2008)	≤ 3
Drugsoverlast (%)	enquête L&V	8 % (2008)	<2008 (8%)
Overlast door omwonenden (%)	enquête L&V	10 % (2008)	<2008 (10%)
Verloedering (indicatorscore; hoger is meer)	enquête L&V	4,0 (2008)	≤2008 (4,0)
Slachtoffer (poging tot) inbraak woning (%)	enquête L&V	12 % (2008)	<2008 (12%)
Perceptie dreiging (indicatorscore; hoger is meer)	enquête L&V	1,4 (2008)	≤2008 (1,4)
% bewoners dat zich wel eens onveilig voelt	enquête L&V	19 % (2008)	15%

Hoofdpijnen van de aanpak 2011 – 2014

Aanpak fysieke kwaliteit

De fysieke kwaliteit van de woonomgeving is een wezenlijk onderdeel van de aanpak van veiligheid en leefbaarheid in de wijken en buurten: een verloederde buurt genereert gevoelens van onveiligheid en kan leiden tot afnemende betrokkenheid van de bewoners bij de woonomgeving (sociale controle) en ook tot nieuwe criminaliteit. We blijven ons dan ook sterk maken voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Hiervoor hebben wij de BORG-systematiek (kwaliteitsprofielen voor de openbare ruimte), inclusief de jaarlijkse BORG-schouw met bewoners. Dit is een onderdeel van de integrale wijkaanpak.

Woninginbraken en fietsendiefstal voeren we niet als aparte thema's op. Waar nodig zetten we er wel op in, maar dat zal op projectbasis zijn.

Aanpak sociale kwaliteit

We continueren de (persoonsgerichte) aanpak van overlastgevenden - inclusief de Meldpunten Overlast en Zorg- en scherpere die waar nodig aan. Via onze ketenaanpak voor dak- en thuislozen en de inzet van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg blijven we hulp bieden aan kwetsbare

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

burgers. Eveneens blijft onze veelplegeraanpak belangrijk: de veelplegers zijn verantwoordelijk voor een groot deel van de vermogenscriminaliteit. Inmiddels is het resultaat van de aanpak aangetoond. De werkwijze wordt voortdurend verder ontwikkeld; in 2012 zal er een nieuw Handboek Veelplegers verschijnen. We bouwen door aan het coördinatiepunt ex-gedefinieerden. We voeren een netwerkondersteunend justitieel systeem in waarmee we voorkomen dat cliënten in verschillende aanpakken besproken worden. We werken hierbij nadrukkelijk samen in en met het Veiligheidshuis Groningen. Daar vinden bijvoorbeeld casusoverleggen plaats.

Betrekken bewoners bij aanpak veiligheid en leefbaarheid

Geen enkele andere actor dan de bewoner is potentieel zo invloedrijk bij veiligheid en leefbaarheid in de buurt. Zij zitten 'dichtbij het vuur' en kunnen ook informeel veel betekenen, maar dan moeten we hen wel effectief betrekken. Het interactieve karakter van de jaarlijkse BORG-schouw en de gezamenlijke schoonmaakactie "Lentekriebels" wordt voortgezet. De methodiek Burgernet wordt verder geïmplementeerd.

Toezicht en handhaving in de openbare ruimte

De vakdirectie Stadstoezicht van de Milieudienst gaat per 1 juni 2011 van start. Bij de vakdirectie zijn de gemeentelijk toezichthouders openbare ruimte, stadswachten, milieu- en parkeercontroleurs ondergebracht. De vakdirectie is belast met het handhaven van overlastgevende gedragingen in de openbare ruimte ("de kleine ergernissen") en overtredingen van de Afvalstoffenverordening. In september 2010 is een nieuw handhavinginstrument ingevoerd: de bestuurlijke strafbeschikking. Daarmee is het primaat van de handhaving in de openbare ruimte bij de gemeente komen te liggen. Uiteraard gebeurt dat in nauwe afstemming met de politie. Voor 2011 en volgende jaren zal een Handhavingprogramma openbare ruimte worden opgesteld.

Regie in de wijk

Veiligheid is een van de belangrijkste, zo niet het belangrijkste, onderwerp als het gaat om leefbare wijken. Duidelijk is dat er naast de gemeente heel veel partijen betrokken zijn bij de veiligheid in de wijk (politie, onderwijs, corporaties, maatschappelijke instellingen en de hulpverlening). De afgelopen periode is rond het thema veiligheid gebleken dat er behoefte is aan meer en betere regie op het niveau van de wijk. De afdeling stadsdeelcoördinatie vervult een verbindende rol in de samenwerking tussen betrokken partijen en is bijvoorbeeld voorzitter van het breed overleg van het meldpunt overlast en zorg. De afdeling stadsdeelcoördinatie ziet het als haar opgave om samen met haar partners in de wijk de gemeentelijke regierol op het gebied van veiligheid in de wijk verder te verbeteren en steviger te maken.

4.2 Veilig opgroeien

Dit onderdeel, Veilig opgroeien, komt ook als beleidsveld terug in *Stad om op te groeien*, kadernota integraal jeugdbeleid Groningen 2011 – 2014. De in het veiligheidsbeleid beschreven indicatoren en aanpak komen overeen met het onderdeel Veilig opgroeien van het jeugdbeleid.

Beschrijving thema

We willen dat onze kinderen/jongeren opgroeien in een veilige omgeving, thuis en daarbuiten. We willen kinderen en jongeren in Groningen in hun leefwerelden beschermen tegen negatieve invloeden. Jongeren die strafbare feiten hebben gepleegd, bieden we nieuw perspectief. We wijzen er met nadruk op dat de beste manier om ongewenst en onveilig gedrag te voorkomen is te zorgen voor een goed opvoedklimaat, talentontwikkeling, maatschappelijke participatie en een actieve

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

en gezonde leefstijl. Oftewel: voortvarend te werken aan juist ook de andere beleidsvelden van het Integraal Jeugdbeleid. De ambities van Veilig opgroeien hebben een relatie met de Lokale Educatieve Agenda, het gezondheidsbeleid en de andere onderdelen uit het integraal jeugdbeleid.

Doelstelling

Jongeren die in een risicovolle omgeving verkeren of dreigen te geraken door middel van een samenhangende, integrale aanpak weer op de goede weg brengen in hun ontwikkeling tot maatschappelijk verantwoordelijke burgers.

Indicator	bron	meting (jaar)	streefwaarde 2014
% bewoners dat vindt dat overlast van groepen jongeren veel voorkomt in de wijk	Enquête L&V Gemeente Groningen	11% (2008)	<2008 (11%)
Aantal hinderlijke jeugdgroepen	Rapportage problematische jeugdgroepen - Politie	14 (2009)	<2009 (14)
Aantal overlastgevendende jeugdgroepen	Rapportage problematische jeugdgroepen - Politie	0 (2009)	0
Aantal criminele jeugdgroepen	Rapportage problematische jeugdgroepen - Politie	0 (2009)	0
Aantal gehoorde jeugdige verdachten 12-17 jaar	Gebiedsscan - Politie	936 (2009)	nader te bepalen*
Aantal gehoorde jeugdige verdachten 18-24 jaar Aandeel hiervan in centrum	Gebiedsscan - Politie	1432 708 (2009)	nader te bepalen*
Percentage gemelde mishandelde kinderen 0 – 18 jaar		0,90% (2008)	Geen streefwaarde**
Normbesef jeugd 9 t/m 17 jaar percentage dat het erg vindt getuige te zijn van regeloverschrijdend gedrag	Jeugdpeiling Gemeente Groningen	67% (2010)	70 %
Percentage jeugd 9 t/m 11 jaar dat niet gepest is	Jeugdpeiling Gemeente Groningen	47% (2010)	49%
Percentage jeugd 12 t/m 17 jaar dat niet gepest is	Jeugdpeiling Gemeente Groningen	72% (2010)	74%
Aantal Halt-verwijzingen door politie	Verantwoording Bureau Halt	271 (2009)	nader te bepalen*

* Dit is een nieuwe indicator. We bezien of deze indicator moet worden aangepast om aan te sluiten bij ons beleid.

Daarom is nog geen streefwaarde bepaald. Dit doen we alsnog in 2011.

**Streven is dat kinderen die hulp nodig hebben worden gemeld. Onbekend is hoeveel potentiële hulpvragen er zijn.

Daardoor kan er geen streefwaarde opgenomen worden.

Hoofddlijnen van de aanpak 2011 – 2014

Bevorderen van een veilige thuissituatie

Veiligheid in het gezin, op school en in de leefomgeving zijn voor kinderen essentiële voorwaarden om goed tot ontplooiing te komen. Een extreme vorm van onveiligheid is kindermishandeling. Dikwijls heeft dit te maken met onmacht van ouders. Hoe eerder we deze onmacht signaleren, hoe eerder we deze ouders kunnen helpen. We werken langs drie sporen aan een veilige thuissituatie: 1) vergroten van de opvoedkracht van ouders, 2) het vergroten van weerbaarheid en sociale vaardigheden van kinderen en 3) zorgen voor een vangnet voor hen die niet meer thuis kunnen wonen.

Kinderen en jongeren beschermen tegen negatieve invloeden van buitenaf

Pestgedrag, mishandeling, alcohol- en drugsgebruik zijn voorbeelden van onveilig gedrag door negatieve invloeden van buiten. Vaak is er bij dit negatieve gedrag sprake van (sterke) groepsdruk.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

Het is van belang jongeren hiertegen meer weerbaar te maken. Speciale aandacht is nodig voor kinderen met een verstandelijke beperking die gevoeliger zijn voor negatieve invloeden uit hun omgeving. Professionals op school en in de leefomgeving, maar ook de fysieke omgeving zelf, spelen hierin een belangrijke rol. Voorafgaand aan strafbaar gedrag zijn in de omgeving (op school, op straat) vaak de eerste signalen al zichtbaar. Met scholen en professionals in de wijk (jongerenwerkers, wijkagenten) gaan we afspraken maken hoe we vroegtijdig en adequaat op die signalen kunnen inspelen.

Sluitende aanpak overlast en jeugdcriminaliteit

We kiezen voor een gebiedsgerichte aanpak bij preventie en bestrijding overlast en jeugdcriminaliteit. We werken aan optimale aansluiting/afstemming hulpverlening - justitie. Belangrijk is dat we erop letten dat we jongeren die een eerste keer over de schreef zijn gegaan, behoeden voor 'oude' negatieve invloeden. Jongeren die strafbare feiten hebben gepleegd willen we nieuw perspectief bieden.

4.3 Veilig uitgaan en veilige evenementen

Beschrijving thema

Groningen kent een rijk aanbod aan horeca en evenementen. Dit brengt de stad en de Stadgers veel profijt: er is niet alleen een economisch effect, we genieten ook van de levendigheid en de positieve sfeer die bij deze recreatieve voorzieningen horen. Ook uit veiligheids oogpunt is dit laatste van belang: door te sturen op een positieve sfeer kunnen we agressie tegengaan. Dit willen wij zo houden: een effectief aanbod van uitgaansgelegenheden en evenementen is bevorderlijk voor de leefbaarheid van Groningen. Mogelijke negatieve effecten, zoals aantasting van veiligheid, overlast, vernielingen en uitgaansgeweld, moeten maximale aandacht hebben en houden. Als gemeente voeren we de regie over het inperken en zoveel mogelijk voorkomen van overlast en geweld. Dit werkt door in regelgeving, controle en handhaving.

Doelstelling

Zodanige randvoorwaarden in stand houden dat de horecaondernemers en evenementenmakers via positieve impulsen hun bijdrage kunnen blijven leveren aan de veiligheid en leefbaarheid van Groningen, waarbij tegelijk de mogelijke negatieve veiligheidseffecten van deze voorzieningen minimaal zijn en beheersbaar blijven

Indicator	bron	meting (jaar)	streefwaarde 2014
Aantal aangiften geweldsincidenten (mishandelingen en bedreigingen) in de binnenstad	politie	472 (2009)	≤2009

Hoofddijnen van de aanpak 2011 – 2014

De hoofdlijn met betrekking tot uitgaan en evenementen is in de komende jaren dat we het veiligheidsaspect zo goed mogelijk gestalte blijven geven in beleid, regelgeving en uitvoering. Daartoe kan het nodig zijn kaders en instrumenten aan te scherpen. Essentieel is de samenwerking met publieke en private partners. Uitgangspunt is dat de veiligheid rond uitgaan en evenementen een gezamenlijke verantwoordelijkheid is, waarbij de gemeente primair kaderstellend, randvoorwaarden scheppend en controlerend optreedt, en de ondernemers afgesproken maatregelen doorvoeren.

Veilig uitgaan

Accenten in onze aanpak zijn de volgende:

- Het Actieplan Veilig Uitgaan Groningen en het Handhavingprotocol horeca zijn cruciale instrumenten in onze veiligheidsaanpak rond het uitgaan. Ze bieden een kader voor

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

samenwerking met partners en vormen het richtsnoer voor door te voeren maatregelen. Waar nodig zullen we deze instrumenten actualiseren, rekening houdend met de voorgenomen actualisering van het horecabeleid en de uitkomsten van het onderzoek (COT-rapport) naar nieuwe aanvullende maatregelen om het uitgaansgeweld verder terug te dringen.

- Cameratoezicht is en blijft van groot belang: het stelt ons in staat geweld vroegtijdig te signaleren en ertegen op te treden.
- Het sluitingstijdenbeleid wordt voortgezet, met vrije sluitingstijden als uitgangspunt.

Evenementen

Accenten in onze aanpak zijn de volgende:

- De nota 'Feesten in balans', die gaat over het vergunningenbeleid voor evenementen is geactualiseerd: borging van de veiligheid rond evenementen is hiervan een onderdeel. De uitgangspunten worden geconcretiseerd in richtlijnen voor de vergunningprocedure, vergunningvoorwaarden, controle en handhaving en andere maatregelen.
- Specifiek richten we onze aandacht op evenementenoverlast en geweld rond evenementen (ook geweld tegen overheidsfunctionarissen). We verankeren de al opgedane kennis over veiligheid rond evenementen en gaan de werkwijze daarbij verder professionaliseren. Daarnaast willen we de kennis over crowd-managementmaatregelen verder vergroten. Andere (commerciële) belangen mogen bij dit alles niet uit het oog worden verloren. Het blijft balanceren tussen een betaalbaar evenement en een veilig evenement.

Voetbal

- Belangrijk aandachtspunt blijft de veiligheid rond voetbalwedstrijden van FC Groningen in de Euroborg. De afgelopen jaren hebben laten zien dat de veiligheidsmaatregelen in en rond de Euroborg goed functioneren; deze worden gecontinueerd. Ook het Supportersproject willen we voorzetten, met een wijziging in de organisatie en verantwoordelijkheden. Speerpunt van het project wordt, naast aandacht voor de "oudere garde", meer en meer de groep jonge hooligans. We gaan het supportersproject evalueren.

4.4 Veilige thuissituatie: aanpak huiselijk geweld

Beschrijving thema

Onveiligheid kan zich in de openbare ruimte voordoen maar ook 'binnenshuis', oftewel in de relationele sfeer. Het gaat daarbij om geestelijk en/of fysiek geweld tussen partners, jegens kinderen binnen het gezin en/of andere familieleden en huisgenoten. Dit huiselijk geweld kan grote gevolgen hebben, op korte en lange termijn, voor slachtoffers en getuigen. Wij willen speciale aandacht geven aan de bestrijding van huiselijk geweld en willen het geweld in afhankelijkheidsrelaties terugdringen. De gemeente heeft een belangrijke rol in het voorkomen en tegengaan van huiselijk geweld.

Doelstelling

Vroegtijdige signalering en aanpak van huiselijk geweld en in het bijzonder de verkleining van de kans op herhaling (recidive).

Indicator	bron	meting - (jaar)	streefwaarde 2014
Aantal meldingen huiselijk geweld	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld	248 (2009)	300
Vervolgmeldingen huiselijk geweld zelfde dader/hetzelfde slachtoffer	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld	Niet bekend	Lager dan 30%

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

Hoofdlijnen van de aanpak 2011-2014

Groningen is voor de aanpak van huiselijk geweld centrumgemeente in de provincie Groningen. De rol van regisseur en trekker van de aanpak van huiselijk geweld die wij als centrumgemeente hebben, willen we continueren. Vanuit deze rol hebben we in 2010 de nota 'Groninger aanpak van (huiselijk) geweld in afhankelijkheidsrelaties' opgesteld. Het streven is deze aanpak in 2011 te implementeren en in de daarop volgende jaren, op basis van de opgedane ervaringen, te verbeteren en aan te scherpen.

In de stad Groningen streven wij er voorts naar om in een zo vroeg mogelijk stadium signalen van huiselijk geweld op te pakken en te beoordelen of ingrijpen en het aanbieden van hulp noodzakelijk/gewenst is. Daartoe wordt bezien of, binnen de financiële mogelijkheden, een werkwijze kan worden ontwikkeld.

Voorts willen wij bezien op welke wijze de hulpverlening aan kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld kan worden verbeterd. Bekeken zal worden of financiële ruimte kan worden gecreëerd voor deze hulpverlening. Ook de vervolghulpverlening is een punt van aandacht, op dit moment ontbreekt het aan continuïteit in deze hulpverlening.

De aanpak in het kader van de Wet tijdelijk huisverbod zal worden gecontinueerd. De aanbevelingen uit de reeds afgeronde procesevaluatie zijn al opgepakt en zullen in 2011 verder worden uitgewerkt. Uit deze evaluatie is onder meer gebleken dat het huisverbod nog weinig preventief wordt ingezet. Wij zullen, in overleg met de betrokken ketenpartners, de mogelijkheden gaan bekijken om, binnen de financiële grenzen, het huisverbod meer preventief in te zetten. Inmiddels is een onderzoek naar de effecten van het huisverbod gestart. Op basis van de bevindingen uit dit onderzoek zal worden bezien of er aanleiding is voor aanpassingen in de uitvoering van de Wet tijdelijk huisverbod.

4.5 Veilig winkelgebied en veilige bedrijventerreinen

Beschrijving thema

In winkelgebieden kunnen zich verschillende vormen van onveiligheid voordoen. Onveiligheid op bedrijventerreinen kent eveneens zowel sociale als fysieke aspecten: bedrijfsinbraak, diefstal en vernieling naast de inrichting en het onderhoud van de terreinen, verkeersveiligheid en brandveiligheid.

Doelstelling

Borging en waar nodig verbetering van de sociale en fysieke veiligheid in winkelgebieden en op bedrijventerreinen in Groningen

Hoofdlijnen van de aanpak 2011 – 2014

Onze aanpak is in de afgelopen jaren nadrukkelijk geïntensiveerd. De ingezette koers heeft vruchten afgeworpen: de vermogenscriminaliteit is zowel in het winkelgebied als op bedrijventerreinen afgenomen, het gevoel van veiligheid in de binnenstad is toegenomen, de samenwerking met relevante partners is verbeterd. Dat blijkt uit de jaarlijkse *Thermometer Binnenstad*. Die koers zetten we dan ook voort, waarbij we de volgende uitgangspunten onderscheiden:

- Samenwerking met alle relevante partijen, zowel publiek als privaat, waarbij de diverse actoren elk hun eigen verantwoordelijkheid nemen.
- Gebruik maken van de landelijke kennis en instrumenten op dit terrein. Dit betreft vooral het instrument Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) en de varianten KVO-w(inkelgebied) en KVO-b(edrijventerreinen).

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

Voor het kernwinkelgebied is de zogenoemde derde ster van het KVO-w in de wacht gesleept. Alle bedrijventerreinen beschikken over het Keurmerk Veilig Ondernemen voor bedrijventerreinen.

Accenten in onze aanpak in de periode 2011 – 2014 zijn:

- Borgen dat de derde ster KVO-w behouden blijft door de bijbehorende maatregelen door te voeren. Hierbij past het invoeren van instrumenten als overlastdonatie (instrument om schade die de winkelier heeft geleden bij winkeldiefstal te verhalen op de dader), overval- en brandveiligheids-trainingen, collectief winkelverbod, burenbelsysteem en het SMS-alert-systeem.
- Nagaan of het KVO-w ook een geschikt instrument is voor ander winkelgebieden binnen de gemeente, en aansluitend eventueel de benodigde stappen zetten.
- Voor de bedrijventerreinen gaan we voor hercertificering na twee jaar. Het toegekende keurmerk is twee jaar geldig. Deze 'operatie' zal tegelijk op alle bedrijventerreinen plaatsvinden.
- Tijdig specifieke maatregelen doorvoeren c.q. een specifieke aanpak volgen voor bedrijventerreinen waar dat nodig is. Het kan daarbij gaan om specifieke vormen van criminaliteit en onveiligheid, maar ook om het karakter van het terrein zelf. In dit verband heeft bijvoorbeeld het UMCG de aandacht.

4.6 Prostitutie

Beschrijving thema

De stad van Groningen kent twee raamprostitutiegebieden, met in totaal 62 panden en 146 ramen. Het toezicht op de naleving van de vergunningsvoorwaarden gebeurt door de bestuurlijk toezichthouders van de gemeente in samenwerking en afstemming met de politie. De gemeenteraad van Groningen heeft ingestemd met het voornemen om vanaf 2016 geen prostitutie meer toe te staan in het A-Kwartier. Dit betekent dat de prostitutiepanden uit de Hoekstraat, Muurstraat en Vishoek zullen verdwijnen en alle prostitutie geconcentreerd zal worden in de Nieuwstad. Bij de vergunningverlening zal op deze ontwikkeling worden ingespeeld.

Doelstelling

Het verbeteren van de werkomstandigheden van de prostituees, het voorkomen van vrouwenhandel en andere misbruiksituaties door een strikte handhaving van de vergunningvoorwaarden en het tegengaan van illegale prostitutie (= zonder vergunning).

Hoofdlijnen aanpak 2011-2014

We zetten de huidige aanpak van het prostitutiebeleid voort. Daarnaast zal de nadruk vooral liggen op de implementatie van de nieuwe landelijke wetgeving die per 1 januari 2012 van kracht zal zijn. Dat betekent:

- consequente toepassing van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet BIBOB) op vergunningaanvragen voor prostitutie-inrichtingen;
- consequente toepassing van het *Handhavingsprotocol prostitutie*;
- invoering van het wettelijk voorgeschreven registratiesysteem voor prostituees.

4.7 Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit

Beschrijving thema

Georganiseerde criminaliteit kenmerkt zich door: samenwerking en logistiek ("systeem"), het streven naar criminele winst en het niet primair belang stellen in legale bedrijfsuitoefening. Vormen van georganiseerde criminaliteit zijn productie van en handel in drugs, mensensmokkel/-handel,

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

internetcriminaliteit, wapenhandel. Gemeenten kunnen de bewegingsruimte voor deze vormen van criminaliteit inperken door bij beschikkingsprocedures kritisch te werk te gaan (BIBOB) en/of een integrale bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit (of specifieke branches daarbinnen) vorm te geven.

Doelstelling

Voorkomen dat de georganiseerde criminaliteit misbruik maakt van de gemeentelijke dienstverlening. Het bestuurlijke instrumentarium inzetten om de bewegingsruimte voor georganiseerde criminaliteit in Groningen te minimaliseren.

Hoofdpijnen van de aanpak 2011 – 2014

Belangrijke aandachtspunten zijn in elk geval:

- Continuering van de inzet van het BIBOB-instrumentarium: de beleidslijn zal gevolgd blijven worden.
- Verdere vormgeving en inzet van het lokale RIEC-team en de samenwerking met het RIEC-Noord (RIEC= Regionaal Informatie en Expertise Centrum voor Noord-Nederland). Deze aanpak is vastgelegd in het "Regionaal convenant decentrale geïntegreerde aanpak van georganiseerde misdaad" (november 2009).
- Verder gestalte geven aan het "Kaderconvenant integrale overheidshandhaving (2008 – 2012)".

4.8 Bestrijding mensenhandel

Beschrijving thema

Mensenhandel betreft een vorm van georganiseerde criminaliteit waarbij mensen, veelal met list en bedrog, worden "verleid" arbeid te verrichten binnen bepaalde economische branches, waardoor zij echter geen sturing meer kunnen uitoefenen op hun eigen werk- en leefsituatie. Ze worden uitgebuit door de betreffende criminele groep. Deze vorm van georganiseerde criminaliteit komt in Groningen vooral voor binnen de prostitutiebranche. De slachtoffers zijn hoofdzakelijk afkomstig uit Bulgarije, andere Oost-Europese landen, Nigeria, andere Afrikaanse landen en Nederland (loverboy-slachtoffers).

Doelstelling

Terugdringen van het verschijnsel mensenhandel. Implementeren barrières, vooral in de prostitutiebranche.

Hoofdpijnen van de aanpak 2011 – 2014

In de periode 2011 – 2014 zal deze vorm van georganiseerde criminaliteit actief worden bestreden. Daartoe wordt in 2011 een ketenaanpak mensenhandel verder geïmplementeerd. De ketensamenwerking betreft de publiek-private samenwerking tussen alle gemeenten in de provincie, politie, Openbaar Ministerie, hulp- en zorginstellingen en Kamer van Koophandel. Deze partijen hebben een convenant gesloten op basis waarvan zij over en weer informatie op het gebied van mensenhandel kunnen uitwisselen. Verder voorziet de ketensamenwerking in een programmatische aanpak van het toezicht en de handhaving, het afstemmen over de te plegen interventies en een persoonsgericht aanbod van hulpverlening aan het slachtoffer. Naast de ketenaanpak zal, in samenwerking en afstemming met het RIEC-Noord, onderzoek gedaan worden naar mogelijk in de prostitutiebranche op te werpen barrières die ertoe kunnen bijdragen dat de branche voor de mensenhandel minder aantrekkelijk wordt.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

4.9 Drugs/aanpak cannabisketen

Beschrijving thema

De problematiek is veelomvattend en complex. Aspecten zijn in elk geval:

- de productie van en handel in drugs door criminele netwerken (een vorm van georganiseerde criminaliteit);
- de overlast van grow-, smart- en coffeeshops en daarachter schuilgaande illegale hennepcultuur;
- aanpak van de overlast uit drugspanden.

Doelstelling

Vermindering van de drugsproblematiek en terugdringen van de overlast.

Hoofdpijnen van de aanpak 2011 – 2014

We zetten de komende jaren in op de voortzetting, verdere borging en waar nodig aanscherping van de (bestuurlijke) aanpak van drugscriminaliteit door:

- toepassing van het "Kaderconvenant integrale handhaving overheidsregelingen" ten behoeve van de aanpak van illegale hennepcultuur;
- toepassing, voor zover mogelijk, van de Wet BIBOB voor de preventie en aanpak van verwerving van onder- en bovenwereld in onze gemeente en het witwassen van criminele winsten;
- strikte regulering en handhaving van het drugsbeleid en de vestiging van grow-, smart- en coffeeshops;
- aanpak drugspanden en drugsoverlast.

4.10 Voorbereiding op rampenbestrijding

Beschrijving thema

Gemeente en operationele diensten bereiden zich op de bestrijding van rampen en crises voor door onder meer planvorming, opleiding, training en oefening. Het betreft activiteiten binnen de schakel 'preparatie' van de veiligheidsketen. Binnen dit thema staan de gemeentelijke processen centraal. Naast planvorming en opleiden/trainen/oefenen (OTO) gaat het daarbij om diverse organisatorische aspecten van de rampenbestrijdingsorganisatie.

Doelstelling

Een zodanige voorbereiding op rampenbestrijding effectueren dat de negatieve gevolgen van rampen geminimaliseerd worden.

Hoofdpijnen van de aanpak 2011 – 2014

We zetten in op de verdere versterking van onze gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisatie tot een professionele 4^e kolom (naast de brandweer, GHOR en politie).

Organisatie

We borgen en versterken waar nodig de organisatorische randvoorwaarden voor een effectieve rampenbestrijding. Deze randvoorwaarden impliceren onder meer de volgende aandachtspunten.

- De regionale inbedding van de rampenbestrijding: we houden het zware regionale accent in dit verband vast. Samenwerking in de regio blijft nodig om als gemeentelijke kolom aan de kwaliteitsnormen te kunnen voldoen.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

- Het up to date houden van onze rampenorganisatie in verband met de implementatie van de Wet Veiligheidsregio's. De lokale rampenorganisatie wordt aangepast aan het referentiekader Regionaal Crisisplan.
- De borging van bestuurlijke en managementaandacht voor de gemeentelijke rampenorganisatie. Dit geschiedt via beleidsmatige informatie over de regionale en lokale ontwikkelingen en daarnaast ook via opleiding, training en oefening (zie hieronder). Verkend wordt op welke wijze de bestuurlijke aandacht verder geborgd kan worden.
- De verdere inbedding van de rampenbestrijdingsorganisatie in de staande gemeentelijke organisatie. Dit kan bijvoorbeeld via integratie van de taak van procesdeelnemer in het functieprofiel van de betreffende medewerkers evenals aandacht voor deze rol tijdens functioneringsgesprekken (dit is voor een aantal functies al een feit). Daarnaast kunnen we denken aan het kapitaliseren van de met opleiden en oefenen gemoeide tijd.
- De randvoorwaarden voor beschikbaarheid van de sleutelactoren in onze rampenbestrijding.
- Verdere borging van de afstemming tussen de disciplines rampenbestrijding, externe veiligheid/milieu (risico's rond gevaarlijke stoffen) en ruimtelijke ordening.
- De kwaliteit van de benodigde faciliteiten voor effectieve rampenbestrijding. Het gaat daarbij in het bijzonder om de inrichting van de actiecentra en beleidsruimten en van de te gebruiken ICT- en verbindingssystemen. In 2011 wordt "netcentrisch werken" ingevoerd, wat belangrijke implicaties heeft voor de inrichting van diverse faciliteiten.

Planvorming

- Het gemeentelijk rampenplan en de gemeentelijke deelplannen houden wij actueel en stellen wij wat betreft systematiek en organisatie bij zodra dat nodig blijkt. Een belangrijke rol hebben de regionale werkgroepen: zij zijn verantwoordelijk voor de actualiteit en juistheid van de deelplannen.
- Groningen kent acht deelplannen/gemeentelijke processen: Opvangen en Verzorgen, Primaire Levensbehoeften en Transport, Centraal Registratie- en Inlichtingenbureau (CRIB), Voorlichten en Communiceren, Centraal Registratiebureau Afhandeling Schade (CRAS), Milieuzorg, Uitvaart en Herdenken en Nazorg. Het regionale plan Nazorg is nog in ontwikkeling; naar verwachting wordt dit in de loop van 2011 geïmplementeerd.
- Daarnaast worden ook onze rampbestrijdingsplannen (RBP's) actueel gehouden.

Opleiding, training en oefening

De medewerkers die een taak hebben binnen onze rampenbestrijdingsorganisatie (inclusief de deelprocessen) moeten goed in staat zijn om de algehele regie en coördinatie tijdens rampen te voeren. Hiertoe is een effectieve opleidings-, trainings- en oefensystematiek (OTO) ontwikkeld, met als belangrijkste kenmerken:

- een regionaal OTO-plan (dit is in 2010 vastgesteld);
- alle betrokkenen bij de rampenbestrijding zijn verplicht minimaal éénmaal per jaar deel te nemen aan een opleiding/oefening;
- de gemeentelijk Adviseur Rampenbestrijding bewaakt welke medewerkers binnen de gemeente een opleiding behoeven (daarbij maken we gebruik van een regionaal volgsysteem);
- alle deelprocessen worden jaarlijks geoefend;
- jaarlijks vindt minimaal één bestuurlijke oefening plaats;
- we evalueren systematisch onze inzet en oefeningen, zowel monodisciplinair als multidisciplinair (dit geschiedt conform de multidisciplinaire oefensystematiek die in 2010 is vastgesteld).

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

4.11 Indicatoren

Eén van onze uitgangspunten was een meer meetbaar beleid. Bij een flink aantal thema's is dat gelukt. Zo nodig en zo mogelijk komen we bij onze jaarprogramma's met extra indicatoren. Een belangrijke bron is onze tweejaarlijkse Trendrapportage Leefbaarheid en Veiligheid. In de eerste helft van 2011 verschijnt de volgende Trendrapportage.

Voor het stedelijke beeld willen we toch nog een tweetal indicatoren toevoegen. Deze zijn gebaseerd op aangiftecijfers en dus jaarlijks beschikbaar.

indicator	bron	meting (jaar)	streefwaarde 2014
Aantal aangiften mishandelingen per 1000 inwoners	politie	5 (2009)	4
Aantal aangiften inbraken per 1000 woningen	politie	9,6 (2009)	≤2009

Vanaf 1998 is het aantal aangiften van inbraak gemiddeld sterk gedaald tot 9,6 aangiften per 1.000 woningen in 2009. We streven er naar het niveau van 2009 in de komende jaren minimaal vast te houden. Het aantal aangegeven geweldsdelicten per 1.000 inwoners ligt al vanaf 1998 iets boven de 5. We streven er naar om het aantal aangiften in de komende jaren te laten dalen naar 4 per 1000 inwoners.

In de voorgaande paragrafen hebben we verschillende indicatoren benoemd met bijna altijd daarbij een streefwaarde voor het jaar 2014. De streefwaarden zijn vaak op het niveau van 2008 gesteld. Dit is gedaan omdat de waarde van 2008 veelal lager is dan alle jaren ervoor en een mooi vertrekpunt vormt. Met de brede inzet op het terrein van de afgelopen jaren zijn mooie resultaten behaald. Echter is het maar de vraag of we in staat zullen zijn diezelfde inzet te plegen, immers het veiligheidsbudget is in 2012 naar verwachting veel lager. En dus is behoud van het niveau van 2008 een degelijke ambitie. In een enkel geval hebben we streefwaarden scherper gezet. Zo ook voor het onveiligheidsgevoel. Dat is een hoge ambitie.

Naast indicatoren is het minstens zo belangrijk om te kijken naar het beschikbare instrumentarium, of het aanpakken die we hanteren. Daar waar nodig gaan we evalueren en verbeteringen doorvoeren. Ook dit is terug te vinden in het jaarprogramma.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

5. HET VERVOLG

5.1 Samen aan de slag

De uitvoering van het veiligheidsbeleid is een zaak van vele partijen. De politie en het Openbaar Ministerie zijn voor ons belangrijke partners. Daarnaast zijn er vele organisaties en instellingen die samen met ons werken aan een veilige gemeente Groningen. We zullen het samen moeten doen. De ambtelijke coördinatie van het veiligheidsbeleid blijft in handen van de Coördinatiegroep Integrale Veiligheid. Binnen de Bestuursdienst is de coördinatie van het integrale veiligheidsbeleid belegd bij de afdeling Strategie en Ontwikkeling.

Bij het samen werken is de regievraag aan de orde. Er spelen twee landelijke ontwikkelingen als het gaat om regie op het veiligheidsbeleid. Allereerst is vorig jaar een wetsvoorstel naar de Tweede Kamer gestuurd waarin wordt voorgesteld de regierol van de gemeenten ten aanzien van het lokale integrale veiligheidsbeleid in de Gemeentewet vast te leggen. Ook wordt voorgesteld om ten minste eenmaal in de vier jaar een integraal veiligheidsplan vast te laten stellen door de raad. De bespreking van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer staat gepland voor eind mei 2011. Daarnaast speelt de vorming van de nationale politie, die ook voor de inhoud van het veiligheidsbeleid consequenties zal hebben. In de nieuwe Politiewet komt er grote nadruk te liggen op de regietaak van de gemeente op het veiligheidsbeleid. Deze krijgt vorm in het lokale integrale veiligheidsplan/jaarplan waarin de inzet van de politie vastgelegd moeten worden.

Onze regierol is allereerst bepalen wat de te bereiken doelen zijn en welke aanpak daarvoor nodig is. Dat doen we met deze kadernota. Regie betekent vervolgens het initiatief nemen, het agenderen van veiligheidsproblemen. Daarna het analyseren en bepalen van het probleem en het bijeenroepen van partijen die een rol hebben in de aanpak. Voorts samen toewerken naar een oplossing/aanpak, een werkwijze bepalen en afspraken maken. Regie betekent ook het in de gaten houden van de afspraken (incl. communicatie). We maken hiertoe jaarlijks een programma over de uitvoering van het Veiligheidsbeleid, waarin acties en maatregelen nader worden gepreciseerd.

5.2 Communicatie

Communicatie is ook voor het veiligheidsbeleid belangrijk: we zien communicatie als instrument dat bijdraagt aan het behalen van onze doelen.

Het is voor de partijen waar we mee samenwerken niet altijd duidelijk wie waarvoor aanspreekbaar is. Dit willen wij verbeteren. Voor het veiligheidsbeleid komt per speerpunt een aanspreekpunt. Wij zullen onze (keten)partners hier adequaat over informeren.

Daarmee zijn we er niet; we zullen blijvend aandacht vragen voor de communicatie over de uitvoering van het beleid. Bij alle acties en activiteiten moet steeds nagedacht worden over wie we moeten informeren (in- en extern). Daarbij is niet altijd de gemeente aan zet, dit kunnen ook andere partners zijn. Dit betekent dat we hierover in gesprek gaan met onze partners en de uitvoerders van het veiligheidsbeleid. Per situatie en aanpak wordt bekeken hoe communicatie kan worden vormgegeven, waarbij sociale media worden ingezet als dat toegevoegde waarde heeft. In de jaarplannen worden ook de communicatieactiviteiten vermeld.

Samenvatting

Werkconferentie Samen werken aan veiligheid

3 maart 2011

Op 3 maart 2011 vond de werkconferentie Samen werken aan veiligheid plaats in congrescentrum Het Kasteel. Aanwezig waren diverse partijen waar de gemeente mee samenwerkt op het terrein van veiligheid. Het totale aantal aanwezigen bedroeg ongeveer 40 personen. De werkconferentie werd geleid door Ina Ahuis van Ahuis Organisatieontwikkeling.

Het college van Burgemeester en Wethouders heeft vorig jaar besloten om over de concept kadernota Veiligheidsbeleid 2011 – 2014 ook met de partners te spreken voor de nota in definitieve vorm wordt vastgesteld.

Opening

De werkconferentie in Het Kasteel wordt geopend door Koen Eekma, hoofd van de afdeling Strategie en Ontwikkeling van de Bestuursdienst van de gemeente Groningen. Hij geeft aan dat de aanpak van Veiligheid bij uitstek een gezamenlijke aanpak is en daarom het met elkaar in gesprek gaan belangrijk is. Hij geeft aan dat de kadernota definitief zal worden vastgesteld door de gemeenteraad van Groningen en dat de terugkoppeling/samenvatting van deze dag daarbij betrokken wordt.

Speerpunten uit de kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

Tinus de Vegt, bestuursadviseur Veiligheidsbeleid, geeft een korte toelichting op de speerpunten van het Veiligheidsbeleid. Dit zijn:

- *veilige en leefbare wijken en buurten;*
- *veilig opgroeien;*
- *veilig uitgaan en veilige evenementen;*
- *veilige thuissituatie;*
- *aanpak drugscriminaliteit en -drugsoverlast;*
- *veilige winkelgebieden en bedrijventerreinen;*
- *prostitutie;*
- *bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit;*
- *bestrijding mensenhandel;*
- *voorbereiding op de rampenbestrijding.*

Vijf speerpunten nader besproken

Een vijftal speerpunten (zie schuingedrukt) komen uitgebreider aan de orde deze middag, in een carrousel van gesprekken. Aan de hand van de volgende vragen zijn de gesprekken gevoerd:

1. wat spreekt aan in de keuzes in het veiligheidsbeleid en wat mist?
2. welke aandachtspunten zijn er in de samenwerking en wat kan de bijdrage van een ieder zijn.

Hieronder volgt per besproken thema een samenvatting van de opmerkingen, het geeft een indruk van wat aan de orde is gesteld, zonder dat het een compleet verslag is.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

A. Aanpak drugscriminaliteit en -overlast

Kadernota

Opgemerkt wordt dat er weinig tekst over het onderdeel drugs in de kadernota staat, maar wat er in staat, is duidelijk. Hoe de aanpak vorm gaat krijgen is nog vaag, hieraan moet nog inhoud worden gegeven. Wat aanspreekt is de bestuurlijke aanpak en de rol van het Veiligheidshuis.

Voorlichting

Aangegeven wordt dat het belangrijk is om in een vroeg stadium de jeugd voor te lichten. Niet alleen voorlichting over blowen maar ook alcoholpreventie erbij betrekken. Er wordt een suggestie gedaan om ouderen, die niet alleen vroeger maar ook nu nog wel eens een jointje roken, hierbij een rol te laten spelen.

Wie doet wat?

Tijdens de middag bleek dat een aantal aanwezigen elkaar wel van naam kennen en een deel daarvan elkaar wel eens via de telefoon heeft gesproken. Het merendeel is echter onvoldoende op de hoogte van wat de andere organisatie voor hem/haar kan betekenen. Er blijkt grote behoefte te zijn aan communicatie. Dan gaat het simpelweg over wie doet wat in welke organisatie. Het gaat ook om terugkoppeling/informereren over de acties en activiteiten in de wijken. Bijvoorbeeld als er is ingegrepen in een overlastsituatie; de suggestie is om sociale media in te zetten.

Suggesties samenwerking

De lijntjes tussen politie en hulpverlening kunnen beter. Duidelijk is wel dat vanwege de Wet op de Privacyregeling het lastig is om onderling gegevens uit te wisselen. In dossiers moet vanwege de privacywetgeving goed worden onderbouwd waarom contact nodig is met een andere organisatie.

Ook valt de term leernlaag, bedoeld wordt dat er tussen de top en de werkvloer een (management)laag zit, die niet altijd de samenwerking bevordert en onvoldoende op de hoogte is van wat in de uitvoering speelt.

B. Veilig uitgaan en veilige evenementen

Kadernota

Er zijn positieve geluiden over cameratoezicht: volgens de aanwezigen bevordert cameratoezicht de handhaving en veiligheid doordat sneller kan worden opgetreden en escalatie kan worden voorkomen.

Het spreekt aan dat de gemeente Groningen evalueert en leert van de opgedane ervaring en kennis. Door het betrekken van de juiste partijen kan nog verder worden geprofessionaliseerd. Er leven nog vragen over de doelstellingen en de indicatoren. Zijn deze voldoende cijfermatig onderbouwd? Gesuggereerd wordt om te verwijzen naar evaluaties.

Opgemerkt is dat er (hard) opgetreden moet worden wanneer dit nodig is. Misschien dit ook in de kadernota benadrukken.

Verder is aangegeven dat de verschillende partners de balans tussen gezelligheid en veiligheid moeten bewaken; oog hebben voor de verschillende belangen die spelen.

Wat mist u/wat zou u graag zien

De volgende suggesties worden gedaan: gebruik van mobiele camera's op onveilige plekken en tijdens evenementen, meer manieren om "vervelende groepen" te weren uit het uitgaansgebied (bijvoorbeeld uitbreiding mogelijkheid opleggen gebiedsverboden).

Ook zijn er zorgen over de routes naar het centrum; vooral in het donker/nachtelijke uren verdient de veiligheid van en naar het centrum aandacht.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

De branche heeft ook verantwoordelijkheid en expertise, maak daar zo veel mogelijke gebruik van. Programma en spreiding tijdens evenementen (bijvoorbeeld Koninginnedag) moet een plaats krijgen in het beleid van de gemeente Groningen. Hiermee kunnen ook publieksstromen worden gestuurd.

Communicatie

De preventieve kant van uitgaan en evenementen moet (beter) worden belicht, door bijvoorbeeld communicatie bij evenementen, dit geldt ook voor informatie over crowdmanagement-maatregelen. Burgers actiever (bij evenementen en uitgaan) betrekken. Denk hierbij aan inzet van sleutelfiguren (bijvoorbeeld buurtconciërges, stewards), maar denk ook aan het gebruik van sociale media en de link naar de burger.

C. Veilige Thuisituatie

Concreter maken kadernota

Het stuk tekst in de kadernota heeft abstract taalgebruik. Wat is dan de regierol? Waar wil de gemeente over vier jaar staan? Wat is de visie? Beschrijf wat de veilige thuisituatie is en verwijs naar de aanpak.

Gesuggereerd wordt te omschrijven wat het verschil is tussen de rol van centrumgemeente en de doelen voor de stad zelf.

De verhouding tussen de verschillende meetwaarden (bij de indicatoren) is niet duidelijk. Wat willen we weten? Feitelijke incidenten of meldingen, recidive of hulpverlening?

Meer ambitie?

De kadernota gaat uit van wat er al is, er worden geen nieuwe stappen gezet, er mag meer ambitie in. De wens uit de workshops is om meer aan de voorkant van dit onderwerp te komen. Nu worden alleen die incidenten besproken waarbij de betrokkenen een instemmingsformulier getekend hebben. Hiermee raken we lang niet alle zaken. Zou het mogelijk zijn om dagelijks

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

alle meldingen die bij de politie binnenkomen te bespreken in het Veiligheidshuis, zonder toestemming van betrokkenen? Riekje Kok, directeur van het Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG) (en aanwezig deze middag) geeft aan hierin te willen investeren. Er zou een risicotaxatie-instrument (eenvoudig) ontwikkeld kunnen worden waarbij gelijk bepaald kan worden of direct hulp nodig is.

Vroegsignalering

Waar ook meer aandacht aan besteed mag worden in het plan is de vroegsignalering door naasten, bijvoorbeeld burens, familieleden, school, plekken waar je van nature komt. Maak het onderwerp bespreekbaar door middel van een communicatieplan. Creëer en/of communiceer een veilige plek voor kinderen waar ze huiselijk geweld kunnen melden, bijvoorbeeld de kindertelefoon.

Er wordt een suggestie gedaan om onderscheid te maken tussen de verschillende groepen binnen huiselijk geweld: partnergeweld, ouderenmishandeling, kinder-mishandeling, incest, andere bevolkingsgroepen. En als dit er al is, verwijzen naar de aanpak. Vraag uit de workshop: waar is het meldpunt oudermishandeling gebleven? Antwoord: dit is opgegaan in het ASHG.

D. Veilige en leefbare wijken en buurten

Er wordt geconstateerd dat er veel goed gaat op het gebied van Veiligheid in Groningen.

Regie

Het speelveld is vol. Daarmee wordt bedoeld dat er veel partijen zijn die allemaal een deelterrein voor hun rekening nemen. Als je niet alle spelers kent, wordt het lastig regie te voeren. Daar komt bij dat niet alle partijen onder regie van de gemeente 'vallen'. Daarmee is centrale regie wel nodig (de gemeente wordt genoemd als logische regisseur) op de verschillende beleidsterreinen. Veel van de veiligheidsproblemen komen samen in de wijken en buurten, regie is ook op wijkniveau nodig.

Zorg over stapelen van bezuinigingen

Er is ook zorg. Zorg dat de bezuinigen 'gestapeld' worden zonder dat het gemeente-bestuur dat beseft. Zo is er een stevig pleidooi gehouden om in ieder geval het beheer en onderhoud op niveau te houden. Dit is een belangrijke basis ook voor veiligheid-/veiligheidsbeleving. Overigens wordt er ook een pleidooi gehouden om naast de openbare ruimte ook semi openbare ruimte goed te blijven onderhouden (VVE's, corporatief bezit). Daarbij gaat de volgende kreet over tafel: 'hoe ver ga je de tuin in'.

Wijkvernieuwing werkt! wordt vanuit een bewonersorganisatie gemeld. Door een integrale aanpak (met veel partners, waaronder de woningbouwcorporaties) pak je de veiligheidsproblemen structureel aan. Aan de andere kant constateert één van de deelnemers dat er wel heel veel geprotocoliseerd wordt, weinig ruimte voor eenmalige spontane actie. Gevraagd wordt naar het voortbestaan van de buurtconciërges? Antwoord: voor 2012 is niet duidelijk welke budgetten beschikbaar zijn. Dit wordt in de loop van het jaar bekend. Definitief wordt hierover besloten bij de begroting 2012.

Positief over Meldpunt beheer en verkeer

Aangegeven wordt dat het Meldpunt beheer en verkeer goed werkt. Niet alleen melden maar ook tijdig reageren en terugkoppelen. Dat laatste zouden de politie, het Meldpunt overlast en zorg ook nog beter kunnen doen (wat is er gebeurd met mijn melding). De

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

wijkschouwen voldoen ook in een behoefte. Ook is het goed dat bewoners worden betrokken bij veiligheid.

Aantal suggesties over zelf doen

Bewonersorganisaties geven aan dat ze meer en actiever informatie kunnen delen in de buurt (telefoonnummers, eigen activiteiten etc.), meer signaleren en doorgeven. De politie geeft aan dat ze mogelijk nog meer de wijk in kan, niet alleen in de auto maar er ook uit!

Over de kadernota

Er is begrip dat er een zeker abstractieniveau nodig is om een dergelijke nota te schrijven. Aangegeven wordt dat de nota vanuit de problemen is opgezet en niet vanuit hoe de gemeente de veiligheid wil zien (ambitie) en wat de gemeente vervolgens verwacht van de diverse partners. Ook worden de randvoorwaarden gemist waarbinnen de diverse stakeholders zouden moeten opereren en vervolgens welke doelstellingen de gemeente wil bereiken. Ook missen verschillende deelnemers het hoe.

E. Veilig opgroeien

Suggesties kadernota

Opgemerkt wordt dat niet duidelijk is hoe doelstellingen zich verhouden tot de uitwerking en indicatoren (doel/middel) en wat wordt verstaan onder risicovolle factoren? Indicatoren nu vanuit gepleegd gedrag. Maar hoe risico's te meten bv signaleren kindermishandeling? Ook worden opmerkingen gemaakt over monitoring. Gesuggereerd wordt om de in de opzet de drietrap van basis, uitdaging, vangnet per doel te benoemen en om twee typen veiligheid te onderscheiden, voor het kind én voor de omgeving. Verder worden genoemd: meer preventieve inzet, de leeftijd 0-23 én ouder (bijvoorbeeld relatie problematische jeugdgroepen). Voorgesteld wordt om een aantal zaken te benoemen in de nota: de ontwikkeling decentralisering jeugdzorg, de relatie meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en de relatie tussen het Veiligheidshuis en de Centra voor Jeugd en Gezin.

Samenwerking

Ook hier komt aan de orde dat niet altijd duidelijk is wie waarover gaat binnen de gemeente; maak dit inzichtelijk voor externe partijen. Er wordt gesuggereerd om meer gezamenlijk in te zetten op leefgebieden, zodat we in de praktijk minder langs elkaar heen werken. Bijvoorbeeld door alle instellingen te laten werken volgens een zelfde benadering via de vijf leefgebieden. Dit voorkomt verschillende invalshoeken in de aanpak.

Signaleren/ systeem Zorg voor Jeugd Groningen

Aangegeven wordt dat het van belang is om het signaleringsnetwerk op orde te hebben, zodat elk risico wordt opgepakt; met het delen van informatie is winst te boeken. Graag een realistische boodschap (goede communicatie) over het systeem Zorg voor Jeugd Groningen (ZvJG). Er is tevens aandacht nodig voor relevante informatie bij organisaties die niet zijn aangesloten op ZvJG; bijvoorbeeld politie moet signalen kwijt kunnen. Ook wordt aandacht gevraagd voor de mate waarin het onderwijs gebruik maakt en meedoet aan ZvJG. Over het Veiligheidshuis wordt aangegeven: overleggen aan elkaar koppelen, informatie delen, ook aandacht voor de jongeren die net 18 zijn geworden en overdracht en verbinding tussen Veiligheidshuis en Centra voor Jeugd en Gezin goed laten verlopen.

Suggesties uitvoeringsprogramma

Bij de gesprekken over Veilig opgroeien komen ook nogal wat praktische zaken aan de orde, die meer over de uitvoering gaan, dan over de kadernota. Deze zaken worden onderstaand kort samengevat. Ze kunnen worden gezien als suggesties die kunnen worden betrokken bij de uitvoering van het Veiligheidsbeleid en het Integrale Jeugdbeleid.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

- Veiligheid op/rond scholen aanpakken.
- Kijken naar kinderen die in hun schulp kruipen; leer ook deze signalen op te pakken.
- Meer positief contact volwassenen/jeugd.
- Aandacht voor indrinken thuis. Opgemerkt wordt dat er wordt ingedronken door jongeren op weg naar frisfeesten voor 12-15 jarigen. De risico's van dit gedrag communiceren naar jongeren en proberen te voorkomen dat indrinkers door de beveiliging komen.
- Ouders stimuleren hun kinderen eerder zelfstandig te maken.
- Speelbeleid op schoolpleinen: openstelling voor jeugd en jongeren is positief.
- Speelplekken laten meegroeien met leeftijd kinderen/jongeren (doelgroep-gericht). Speelmogelijkheden creëren in uitbreidingsgebieden.
- Experimenteerplek met begeleiding, bijvoorbeeld Techniek, bijvoorbeeld UMCG college op zondag aan kinderen die interesse hebben.

F. Afronding in aanwezigheid burgemeester

Aan het eind van de middag komt burgemeester Rehwinkel langs om te horen wat in de diverse groepen is besproken.

Hij benoemt een aantal conclusies:

- Communicatie over het veiligheidsbeleid kan verbeterd worden, door meer bekendheid te geven en uit te leggen wat we doen en zo nodig sociale media in te zetten;
- Er moet aandacht blijven voor het signaleren van zorgen over kinderen (het melden in het systeem Zorg voor Jeugd Groningen). Als dat nu nog niet goed genoeg gebeurt, dan moeten hiertoe acties worden uitgezet.
- Positief uitdagen van jongeren spreekt aan – niet alleen de negatieve verschijnselen aandacht geven.
- Betrek burgers waar het kan, bijvoorbeeld bij het onderhoud van de openbare ruimte.

De burgemeester sluit af met de verwachting dat met deze uitkomsten echt wat wordt gedaan.

JAAARPLAN VEILIGHEID
GEMEENTE GRONINGEN
2011

Mei 2011

BIJLAGE

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

1. VEILIGE EN LEEFBARE WIJKEN EN BUURTEN		
De randvoorwaarden creëren en borgen voor veiligheid en leefbaarheid in al onze wijken, voor alle stadigers.		
Indicatie	bron	meting (jaar) streefwaarde 2014
Overlast (indicator score op schaal 1 - 10; hoger is meer)	enquête L&V	3,2 (2008) ≤ 3
Drugsoverlast (%)	enquête L&V	8 % (2008) <2008 (8%)
Overlast door omwonenden (%)	enquête L&V	10 % (2008) <2008 (10%)
Verloeding (indicator score; hoger is meer)	enquête L&V	4,0 (2008) ≤2008 (4,0)
Slachtoffer (poging tot) inbraak woning (%)	enquête L&V	12 % (2008) <2008 (12%)
Perceptie dreiging (indicator score; hoger is meer)	enquête L&V	1,4 (2008) ≤2008 (1,4)
% bewoners dat zich wel eens onveilig voelt	enquête L&V	19 % (2008) 15%
Activiteiten gemeente		
Aanpak nazorg ex-gedetineerden. Keten aanpak dak- en thuislozen. Aanpak veelplegers. Aanpak Somaliërs. Aanpak Caribische Nederlanders. We stellen beleid op voor het toepassen van de Voetbalwet, zodat structurele overlast-veroorzakers aangepakt kunnen worden (samen met politie en OM). Burgernet inzetten om burgerparticipatie te bevorderen en de wederzijdse kracht van de politie te vergroten. Aanpak overvallen: samen met de politie en het Hoofdbedrijfschap Detailhandel wordt een jaarplan overvallen opgesteld. Aanpak overlastplegers binnenstad en Krachtwijken. Handhaving en toezicht door vakdirectie Stadstoelicht. Inzet meldpunten overlast en zorg; breed overleg olv de afdeling Stadsdeelcoördinatie. Binnenstad: bestemmingsplannen A-kwartier en De Nieuwstad.	Activiteiten politie Politie handelt woninginbraak af volgens protocol. Signaleert en adviseert. Lokale veelplegers worden preventief veelvuldig gecontroleerd met als doel tegenhouden van hun activiteiten. De buurt- en jeugdagent 'adopteert' een individuele (lokale) veelpleger op het terrein van monitoring en het maken van (keten) afspraken. Fors inzetten op het voorkomen van overvallen en straatroven en het aanhouden van verdachten.	Activiteiten OM Op woninginbraken volgt de reguliere strafrechtelijke vervolging. De nieuwe Voetbalwet geeft justitie meer strafrechtelijke mogelijkheden. Het OM wil deze bevoegdheden optimaal benutten in afstemming met de burgemeester. Het OM ondersteunt vanuit het strafrecht lokale, in de driehoek vastgestelde, initiatieven om overlast te verminderen, zoals de overlast aanpak Binnenstad en Krachtwijken. Bij vervolging is informatie vanuit het lokale netwerk en/of het Veiligheidshuis Groningen gewenst. Aldus kan de strafrechtelijke reactie goed aansluiten bij lokale interventies. Van notoire overlastplegers worden de APV-overtreedingen gebundeld, gestapeld en gevoegd op de dagvaarding die bij de rechter wordt aangebracht. Er wordt een hogere straf geëist. Veelplegers krijgen een afzonderlijke aanpak die vanuit het Veiligheidshuis Groningen wordt gecoördineerd (persoonsgerichte aanpak).

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

Oude wijken: anti-inbraak-programma. Zuid: extra inzet terughdringen huiselijk geweld de Wijert Noorddijk: Voortzetting Noorddijk Paraat en aanbevelingen van het Drugsonderzoek Bèljum uitvoeren. Noord-west: extra inzet van stadswachten in Paddepoel- zuid en Selwerd.		Straatroof/overvallen Op straatroof/overvallen volgt de reguliere strafrechtelijke vervolging. Op grond van de evaluatie zal het regioparket Noord in 2011 een op het noorden toegesneden plan van aanpak maken (met name gericht op het versterken van de heterdaad-kraacht van politie). Het OIV blijft inzetten op een snelle afhandeling van overvalcriminaliteit. Het ministerie van Veiligheid en Justitie wil de aanpak van overvallen in 2011 intensiveren.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

2. VEILIGE THUISITUATIE: AANPAK HUISELIJK GEWELD			
<i>Vroegtijdige signalering en aanpak van huiselijk geweld en in het bijzonder de verkleining van de kans op herhaling (recidive).</i>			
Indicator	bron	oorsprong (jaar)	streefwaarde 2014
Aantal meldingen huiselijk geweld	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld	248 (2009) Niet bekend	300 Lager dan 30%
Vervolgmeldingen huiselijk geweld zelfde dader/hetzelfde slachtoffer			
Activiteiten gemeente			
Continueren regie huiselijk geweld voor provincie (centrumgemeentetaak). Implementeren regionale aanpak huiselijk geweld. Subsidieren Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG) voor regie en coördinatie hulpverlening. Subsidieren reclassering (voor daderhulpverlening). Continueren casusoverleg huiselijk geweld. Continueren gebruik bevoegdheid burgemeester tot opleggen huisverbod. Implementeren meldcode. Onderzoek naar werkwijze tbv alle meldingen bij politie, bij een gezamenlijke meldinganalyse. Onderzoek laten doen door RUG naar effecten van huisverbod. Deelname aan regiegroep huiselijk geweld en regionale stuurgroep huisverbod.	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld
Activiteiten politie			
De politie werkt conform protocol. Waar mogelijk wordt namens de burgemeester een huisverbod uitgereikt. ASHG wordt geïnformeerd. Deelname aan casusoverleg in Veiligheidshuis Groningen. Deelname aan regiegroep huiselijk geweld en regionale stuurgroep huisverbod. Bij constatering overtreden huisverbod wordt verdachte aangehouden.	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld
Activiteiten OM			
Het OM past het protocol huiselijk geweld toe in samenwerking met politie, gemeenten, reclassering en hulpverleningsinstellingen voor een integrale aanpak van huiselijk geweld en de uitvoering van de wet tijdelijk huisverbod. Het OM volgt de geldende beleidsregels en aanwijzingen voor de opsporing en vervolging van zedendelicten in relatie tot huiselijk geweld. Voor een persoonsgerichte benadering is er een casusoverleg huiselijk geweld in het Veiligheidshuis Groningen. Deelname aan regiegroep huiselijk geweld en regionale stuurgroep huisverbod. In beginsel vervolging bij overtreding huisverbod.	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld

3. VEILIG WINKELGEBIED EN VEILIGE BEDRIJVENTERREINEN <i>Borging en waar nodig verbetering van de sociale en fysieke veiligheid in winkelgebieden en op bedrijventerreinen in Groningen</i>	
Activiteiten gemeente	Activiteiten OM
De derde ster Keurmerk Veilig Ondernemen in de binnenstad willen we behouden. Voor de bedrijventerreinen gaat het om certificering voor het Keurmerk Veilig Ondernemen; de voorbereidingen zijn in volle gang, de bedoeling is om dit gereed te hebben voor de zomer. Regelmatig schouwen openbare ruimtes. Onderzoeken mogelijkheden cameratoezicht bedrijventerreinen.	Op inbraken bij bedrijven volgt de reguliere strafrechtelijke vervolging. Op winkeldiefstal volgt reguliere strafrechtelijke vervolging. Het OM werkt samen met de Stichting Overlastdonatie, een instrument dat ingezet wordt om de schade die de winkelier heeft geleden ten gevolge van winkeldiefstal te verhalen op de dader.
Toezicht op winkelend publiek in binnenstad op donderdagavond en zaterdag. Signaleren en adviseren. Politie werkt op bedrijventerreinen nauw samen met beveiligingsbedrijf G4S; willen samen aangiftbereidheid vergroten.	

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

4. VEILIG UITGAAN EN VEILIGE EVENEMENTEN		
<i>Zodanige randvoorwaarden in stand houden dat de horecaondernemers en evenementenmakers via positieve impulsen hun bijdrage kunnen blijven leveren aan de veiligheid en leefbaarheid van Groningen, waarbij tegelijk de mogelijke negatieve veiligheidsaspecten van deze voorzieningen minimaal zijn en beheersbaar blijven</i>		
Indicatie	Bron	nu/mede (jaar) streefwaarde 2014
Aantal aangiften geweldsincidenten (mishandelingen en bedreigingen) in de binnenstad Activiteiten gemeente Integrale aanpak Veilig uitgaan in samenwerking met politie, MD, HVD, RO/EZ en horecabranche. Uitvoering Actieplan Veilig Uitgaan Groningen + evaluatie. Voorzetting panel Deurbeleid. Consequente toepassing handhavingsprotocol horeca. Evaluatie en besluit voortzetting cameratoezicht in het uitgaansgebied. Samenstelling Horecanota 2011 – 2015. Onderzoek naar nieuw in te voeren maatregelen ter bevordering van Veilig Uitgaan (o.b.v. COT-rapport). Alcoholmatigingsbeleid voor jongeren -> toezicht en handhaving i.o.m. Voedsel en Warenautoriteit. Gezamenlijke handhaving door politie en gemeente tijdens uitgaansavonden. Wekelijkse bespreking incidentenlijst tussen gemeente en politie. In 2011 wordt er beleid gemaakt voor het toepassen van de Voetbalwet (aandacht voor het toepassing tijdens (voetbal)evenementen) Er functioneert een stuurgroep Evenementen & Veiligheid, die randvoorwaarden en kaders vaststelt voor veilige evenementen. In de stuurgroep zijn o.a. de GHOR, brandweer en politie vertegenwoordigd. Opstellen handboek voor aanvragers van evenementenvergunning (volledige aanvragen incl. veiligheidsmaatregelen). In 2011 brengt het COT een rapport uit over de veiligheid rondom Koninginnedag. Dit rapport is input voor de te nemen maatregelen in 2012. Uitvoeren supportersproject FC Groningen.	Activiteiten politie Inzet openbare orde-team (8 fte) op uitgaansavonden vanaf najaar 2011. Goede en tijdige informatie-uitwisseling met gemeente t.b.v. de bestuurlijke handhaving Live-uitkijken camerabeelden tijdens uitgaansavonden Toepassing gebiedsverboden. Wekelijkse bespreking incidentenlijst met gemeente Elk gevraagd advies van de politie voor het verlenen van een vergunning door de gemeente wordt binnen 5 werkdagen afgehandeld.	Activiteiten OM Het OM treedt strafrechtelijk op bij ongeregeligheden tijdens evenementen. Het OM kent hoge prioriteit toe aan de opsporing en vervolging van verdachten van voetbalvandalisme en geweld. Het OM is betrokken bij de voorbereiding van grootschalige evenementen (bepalen tolerantie-grenzen) zoals risicovolle voetbalwedstrijden. Tijdens grootschalige evenementen (zoals Koninginnedag en Oud & Nieuw) wordt snelrecht toegepast.
472 (2009)		≤2008

Jaarplan veiligheid gemeente Groningen 2011

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

5. VEILIG OP GROEIEN			
Jongeren die in een risicovolle omgeving verkeren of dreigen te geraken door middel van een samenhangende, integrale aanpak weer op de goede weg brengen in hun ontwikkeling tot maatschappelijk verantwoorde burgers			
Indicator	Bron	metrieking (jaar)	streefwaarde 2014
% bewoners dat vindt dat overlast van groepen jongeren veel voorkomt in de wijk	Enquête L&V Gemeente Groningen	11% (2008)	<2008 (11%)
Aantal hinderlijke jeugdgroepen	Rapportage problematische jeugdgroepen - Politie	14 (2009)	<2008
Aantal overlastgevende jeugdgroepen	Rapportage problematische jeugdgroepen - Politie	0 (2009)	0
Aantal criminele jeugdgroepen	Rapportage problematische jeugdgroepen - Politie	0 (2009)	0
Aantal gehoorde jeugdige verdachten 12-17 jaar	Gebiedsscan - Politie	936 (2009)	nader te bepalen in 2011
Aantal gehoorde jeugdige verdachten 18-24 jaar	Gebiedsscan - Politie	1432 (2009)	nader te bepalen in 2011
Aandeel hiervan in centrum		708 (2009)	
Percentage gemelde mishandelde kinderen 0 – 18 jaar		0,90% (2008)	Geen streefwaarde
Normbesef jeugd 9 t/m 17 jaar percentage dat het erg vindt getuige te zijn van regeloverschrijdend gedrag	Jeugdpelling Gemeente Groningen	67% (2010)	70 %
Percentage jeugd 9 t/m 11 jaar dat niet gepest is	Jeugdpelling Gemeente Groningen	47% (2010)	49%
Percentage jeugd 12 t/m 17 jaar dat niet gepest is	Jeugdpelling Gemeente Groningen	72% (2010)	74%
Aantal Halt-vewijzingen door politie	Verantwoording Bureau Halt	271 (2009)	nader te bepalen in 2011
Activiteiten gemeente	Activiteiten politie	Activiteiten OM	
Preventielessen Halt via het onderwijs. Inzet voortijdig schoolverlaten. Regievoering op actuele problematische jeugdgroepen, middels het formen van een kerngroep problematische jeugdgroepen; deelname politie, MJD en gemeente. Aan de hand van de 'rapportage problematische jeugdgroepen' en met inzet van de paraataanpak. Onderzoek problematische jeugdgroepen; afronden inventarisatie, ontwikkelen (vernieuwde) aanpak en voorbereiden en inzetten implementatie. Inzet traject Nieuwe Perspectieven door Elker. Inzet traject 'Ouders van tegendraadse jeugd' door Halt	In kaart brengen van jeugdgroepen volgens de methode van Beke en Fenwerda (met onderscheid in hinderlijke, overlastgevende en criminele groepen) en delen deze informatie met de gemeente. Dit doen wij in dezelfde frequentie waarin de wijkscan geactualiseerd wordt. Zorgdragen voor een actueel overzicht van alle bestaande jeugdgroepen. Actief scholen tegemoet treden ten einde in het kader van het schoolveiligheidsplan afspraken te maken over welke bijdrage scholen en politie van elkaar mogen verwachten (afspraken worden vastgelegd). We leggen alle zorgverwijzingen vast in onze systemen	De essentie van een effectief jeugdstrafrecht is dat strafbaar gedrag van jeugdigen wordt tegengegaan door passende interventies. De gehele jeugdaanpak binnen het OM is persoonsgericht (jeugdstrafrecht). In het Veiligheidshuis Groningen vindt, onder voorzitterschap van het OM, het Justitieel Casusoverleg Jeugd plaats (JCO) Het OM is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving van de Leerplichtwet. In Groningen functioneert, onder regie van het OM, het	

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

in samenwerking met het CJG. Uitvoeren Project Oud en Nieuw.	en koppelen de doorverwijzing terug aan de ouders en jongeren. De terugkoppeling van de hulpverlening wordt vastgelegd in politiefsystemen. Bij jongeren tot 18 jaar die in aanraking zijn gekomen met de politie voor overlast, wordt standaard een melding naar de ouders/verzorgers verzonden met uitleg over de situatie. Neeemt deel aan de kerngroep problematische jeugdgroepen en vormt de verbinding naar de uitvoering. Inzenden van processen-verbaal van jeugdige verdachten van 12 tot 18 jaar in minimaal 80% van de gevallen binnen 30 dagen na het 1e verhoor van een verdachte naar het openbaar ministerie (Kalsbeeknorm). Aanleveren van ten minste 80% van de Halt-verwijzingen binnen 7 dagen na het eerste verhoor van een verdachte aan bij bureau Halt. Uitvoering aan het plan van aanpak jeugdige veelplegers / harde-kern jongeren (Veiligheidshuis). Van jongeren tot 18 jaar die aangehouden zijn door de politie, worden de ouders/verzorgers altijd in kennis gesteld. De jongeren worden zoveel als mogelijk in persoon over gedragen aan de ouders/verzorgers.	Arondissementsaal Platform Jeugdcriminaliteit (APJ). Het OM stuurt actief op het behalen van de kalsbeeknorm (politie < 30 dagen / OM < 60 dagen). Bij de jaanwisseling geldt een strenger regime: het OM heeft samen met de politie beleid opgesteld voor de aanhouding, opsporing en vervolging van ordeverstoorders. Verder zijn de landelijke richtlijnen van toepassing. De stratzaken die betrekking hebben op de jaanwisseling worden via snelrecht afgedaan. Op grond van de MBVEO kunnen de daaruit voortvloeiende bevoegdheden worden toegepast, gericht op het beperken van de bewegingsvrijheid van verdachten tijdens de volgende jaanwisseling

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

6. BESTUURLIJKE AANPAK VAN GEORGANISEERDE CRIMINALITEIT	
Voorkomen dat de georganiseerde criminaliteit misbruik maakt van de gemeentelijke dienstverlening. Het bestuurlijke instrumentarium inzetten om de bewegingsruimte voor georganiseerde criminaliteit in Groningen te minimaliseren.	
Activiteiten gemeente Toepassen BIBOB-instrumentarium op vergunningaanvragen horeca, prostitutie, kansspelautomaten en bouwvergunningen cfm. de daarvoor vastgestelde beleidslijnen. Dat betekent dat voor de betreffende vergunningaanvragen de zgn. BIBOB-intake van toepassing is. Dat kan resulteren in een directe weigering van de vergunning of een adviesaanvraag bij Bureau BIBOB in Den Haag. Samenwerking met het RIEC-Noord -> pandgewijze screening van straten in de binnenstad van Groningen. Uitvoering geven aan het Kaderconvenant integrale Overheidshandhaving. Door de Stuurgroep/regionale driehoek wordt daarbij prioriteit gegeven aan growshops, illegale hennepsteelt, prostitutie en de patseraanpak.	Activiteiten OM Op grond van artikel 26 Wet BIBOB heeft de officier van justitie een actieve tipfunctie richting het bestuur. Regionaal wordt deze tipfunctie aangescherpt. Het OM neemt deel aan de Uitvoeringsgroep kaderconvenant. Het OM participeert in de Stuurgroep RIEC. Het OM maakt samen met de politie deel uit van het Afpakteam, in verband met de Regionale ketenversterking Afpakken van crimineel vermogen in Noord-Nederland.
Activiteiten politie Informatieverschaffing aan gemeente t.b.v. vergunningverlening en BIBOB-screening. Participatie in de projectgroep BIBOB. Participatie in de Uitvoeringsgroep Kaderconvenant Overheids-regelingen. Uitvoering geven aan de werk-afspraken uit de plannen van aanpak. Participatie in de Stuurgroep RIEC.	

7. PROSTITUTIE	
<i>Het verbeteren van de werkomstandigheden van de prostituees, het voorkomen van vrouwenhandel en andere misbruiksituaties door een strikte handhaving van de vergunningvoorwaarden en het tegengaan van illegale prostitutie (= zonder vergunning).</i>	
Activiteiten gemeente	Activiteiten politie
integrale aanpak in samenwerking met politie, HVD, RO/EZ, MJD en Belastingdienst. Structureel toezicht en handhaving en consequente toepassing van het handhavingsprotocol prostitutie Evaluatie prostitutiebeleid gemeente Groningen; Aanpassen APV bij nieuwe landelijke wetgeving die medio 2011 van kracht zal worden. Ontwikkelen en implementeren registratiesysteem prostituees. Toepassing BIBOB op vergunningaanvragen prostitutiebedrijven.	Goede en tijdige informatie-uitwisseling met gemeente t.b.v. bestuurlijke handhaving. Toezicht en controle Vreemdelingenwet (RUIT-team). Gezamenlijke handhaving met gemeentelijk toezichthouders.
	Activiteiten OM

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

8 BESTRIJDING MENSENHANDEL		
Terugdringen van het verschijnsel mensenhandel. Implementeren barrières, vooral in de prostitutiebranche.		
Activiteiten gemeente	Activiteiten politie	Activiteiten OM
Implementatie van de ketenaanpak mensenhandel. Er is een ketenregisseur aangesteld bij de MJD die functioneert onder aansturing van de Bestuursdienst. De gemeente heeft de overallregie. Ingebruikneming registratiedatabas. Samenwerking tussen gemeenten (regionaal), zorg- en hulpverleningsinstellingen, politie, OM, reclassering, belastingdienst. Programmatische aanpak toezicht en handhaving. Samenwerking met RIEC-Noord (RIEC= Regionaal Informatie en Expertise Centrum voor Noord-Nederland). Ontwikkelen barrières om de prostitutiebranche voor mensenhandel minder aantrekkelijk te maken.	Structurele inzet van het RUIT-team (Vreemdelingenspolitie) Deelname in het Ketenregieteam en in het casusoverleg.	Het OM kent (landelijk) hoge prioriteit toe aan de aanpak en het terugdringen van mensenhandel. Er is speciale regio-officier met de portefeuille mensenhandel. Het OM ondersteunt de bestuurlijke aanpak. Dat wil zeggen: integrale aanpak door ketenpartners van georganiseerde criminaliteit om mensenhandel tegen te gaan. Het OM participeert in de Stuurgroep RIEC. Het OM neemt deel aan het Casusoverleg mensenhandel. Het OM neemt deel aan het ketenregieteam Mensenhandel.

Bijlage - Kadernota Veiligheidsbeleid 2011 - 2014

9. DRUGSCRIMINALITEITEN EN OVERLAST		
<i>Vermindering van de drugsproblematiek en terugdringen van de overlast.</i>		
Activiteiten gemeente	Activiteiten politie	Activiteiten OM
Onderzoek intraval naar het coffeeshopbeleid; n.a.v. de bevindingen uit het onderzoek bezien in hoeverre aanleiding bestaat het beleid aan te passen. Consequente toepassing Handhavingprotocol Horeca gemeente Groningen 2010. Consequente toepassing Handhavingprotocol grow-, smart- en headshops 2009. Voortzetten toepassing Wet BIBOB bij vergunningverlening coffeeshops met oog op in kaart brengen mogelijk verband onder- en bovenverleid en mogelijk witwassen van uit criminele activiteiten verworven winsten. Uitvoeren plan van aanpak o.b.v. Kaderconvenant integrale handhaving overheidsregelingen; d.w.z. inventarisatie aantal growshops, in kaart brengen geldstromen en eventuele link naar grootschalige illegale hennepcultuur. Maken van (afstemmings)afspraken met politie over de wijze waarop op bestuursrechtelijke basis tegen drugspanden kan worden opgetreden en over de informatie die daarvoor dient te worden aangeleverd. Aan de hand van opgedane ervaringen komen tot een stappenplan t.z.v. de aanpak.	Projectteam politie handhaaft onder andere op drugsoverlast, gerichte controles drugspanden. Gerichte controle op coffeeshops. Projectmatige inzet Steentilstraat, Martinikerhof, A-kwartier. Politie treedt repressief op tegen drugsoverlast. In werkgebieden West en Oost specifieke aandacht/controles op drugspanden.	Op drugs- en drankoverlast volgt de reguliere strafrechtelijke vervolging als sprake is van strafbare feiten. Het OM kent hoge prioriteit toe aan de aanpak van georganiseerde misdaad waaronder specifieke aandacht voor de bestrijding van drugshandel en criminele organisaties. Toepassing convenant aanpak thuisteelt van hennep. Ten aanzien van coffeeshops volgt het OM de aanwijzing Opiumwet. Het OM neemt deel aan het RIEC (regionaal informatie en expertise-centrum). Het RIEC beslaat Noord Nederland en brengt ketenpartners (gemeenten, politie, belastingdienst, FIOD en SIOD) bij elkaar om zaken van georganiseerde criminaliteit aan te pakken. Het rechercheren op geldstromen is regulier onderdeel van ieder opsporingsonderzoek.

10. VOORBEREIDING OP DE RAMPENBESTRIJDING		
<i>Een zodanige voorbereiding op rampenbestrijding effectueren dat de negatieve gevolgen van rampen geminimaliseerd worden.</i>		
Doelstelling		
De gemeentelijke processen van de rampenbestrijding zijn op orde. De gemeente is in staat bij zowel groot- als kleinschalige incidenten, snel en adequaat een gemeentelijke crisisorganisatie op te zetten en de gemeentelijke processen uit te voeren.		
Activiteiten gemeentelijk	Activiteiten politie	Activiteiten OM
Alle deelnemers van het Gemeentelijk Beleidsteam, Gemeentelijk Coördinatiecentrum en CoPI staan op hard piket. Gemeentelijk vertegenwoordigers Operationeel Team staan op kanserpiket. Alle deelnemers van de gemeentelijke crisisorganisatie worden minimaal 1 x beoefend. In 2011 is in Groningen de grote oefening Opvangen en Verzorgen. Implementatie Netcentrisch werken. Het deelplan Natfase wordt in 2011 geïmplementeerd. Opstellen continuïteitsplan uitval ICT en Stroom.	Politie heeft twee opgeleide en gecertificeerde Staf Groot- en kleinschalig en Bijzonder. Optreden politie (SGBO) 24 uur per dag op oproep beschikbaar tbv crisismanagement. Alle leidinggevende medewerkers die een rol vervullen binnen crisismanagement Groningen worden minimaal 1 x per jaar in de gelegenheid gesteld een training-/bijscholing te volgen. Politie heeft in samenwerking met de partners van Crisismanagement raamplannen / protocollen en rampenbestrijdingsplannen opgesteld en geïmplementeerd. Politie heeft 1,5 peloton ME beschikbaar in een bereikbaarheidsregeling. De ME is het opschalinginstrument bij rampen en calamiteiten.	Het OM neemt deel aan rampen-oefeningen. Vanaf de GRIP-3 fase dient het OM geïnformeerd te worden door gemeente en politie. (GRIP = gecoördineerde regionale incidenten procedure)
De gemeentelijke processen zijn onderdeel van de multidisciplinaire crisisorganisatie		

Gezamenlijke veiligheidszorg

Volop lokale kansen in nieuw politiebestel

Samenstelling: Actieprogramma Lokale Besturing Politie

Gezamenlijke veiligheidszorg

Volop lokale kansen in nieuw politiebestel

Dit is een uitgave van
Actieprogramma Lokale Besturing Politie

Deze publicatie is mogelijk gemaakt door
het Ministerie van Veiligheid en Justitie
www.rijkssoeverheid.nl/venj

© Rijkssoeverheid | Juli 2012

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

Voorwoord

De invoering van de nationale politie per 1 januari 2013 vormt een mijlpaal in de politiegeschiedenis. Voor het eerst is straks de gehele politie georganiseerd in één politiekorps. Het beheer daarover wordt niet langer regionaal, maar landelijk gevoerd, terwijl het gezag onveranderd bij de burgemeester en officier van justitie ligt. Bij de vorming van het nieuwe bestel is terecht veel aandacht geweest voor de positie van het lokaal bestuur. Het Actieprogramma lokale besturing politie ziet dat het nieuwe politiebestedel goede kansen biedt om de positie van het lokaal bestuur te versterken. Zoals de kans om nieuw elan te geven aan de sturing op de politie in de driehoek. Of de kans om als gemeenteraad meer grip te krijgen op de bijdrage die de politie levert aan de aanpak van de veiligheidsproblemen die je als gemeenteraad als prioriteiten hebt benoemd.

Het nieuwe politiebestedel geeft, vooral een impuls om gezamenlijk veiligheidszorg te bieden en de problemen gezamenlijk aan te pakken. Gemeente, Openbaar Ministerie en politie staan samen met alle relevante partners in de gemeenten aan de lat om zorg te dragen voor een veilige straat, wijk, dorp of stad. Dit gaat verder dan samenwerking in de uitvoering, het gaat om gezamenlijkheid in het creëren van beleid, opzetten van veiligheidsprogramma's, het bepalen van gezamenlijke interventiestrategieën. Kortom het gezamenlijk aanpakken van onveiligheid. Dat is uiteraard nu al zo, maar deze ruimte wordt vergroot door de regelgeving die de wet op dit punt biedt, maar nog veel meer door het momentum dat de bestelwijziging biedt. Het momentum dat je als bestuurder, officier, adviseur of raad moet pakken.

In de praktijk vervagen de grenzen tussen handhaving en opsporing steeds meer. De georganiseerde misdaad is niet een ver-van-mijn-bed-show. Vraag het maar aan woningbouwverenigingen die worden geconfronteerd met huurders die in opdracht wietplantages houden op zolder. Wat doet dat met de leefbaarheid en de veiligheid in een buurt?

De vorming van de nationale politie biedt een hernieuwde kans gezamenlijk te focussen op de echte veiligheidsproblemen van Nederland en om de schaarse capaciteit daar waar nodig in te zetten. Als we met zijn allen achteroverleunen, afwachten in verhoudingen van wij van opsporing tegenover zij van openbare orde, dan missen we die kans. Laten we dit momentum gebruiken om te gaan samenwerken, als gemeenten, als bestuur en OM, om als gezag de politie sturen op doelen en prioriteiten en niet op een fte meer of minder voor opsporing of noodhulp. Laten we de uitdaging van gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid aangaan, met alle hobbels die we daar in de praktijk ongetwijfeld bij tegen komen.

De uitdaging die voor u ligt, geeft een beeld van welke kansen er liggen. Als we gezamenlijk deze kansen pakken kunnen we van het nieuwe politiebestedel een succes maken.

Bernt Schneiders

Burgemeester van Haarlem
Voorzitter Actieprogramma
Lokale Besturing Politie

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

Inhoudsopgave	
Voorwoord	3
Vooraf	6
Het nieuwe politiebestedel	8
1. Thema: Kaders stellen en verantwoordelijkheden	12
Inleiding	13
Lokaal	13
Bovenlokaal en regionaal	17
Landelijk	22
Integratie beleidscycli	23
Verantwoordelijkheden	25
2. Thema: Sturing	26
Inleiding	27
Driehoek	27
Stuurpluggen	29
3. Rollen	32
Inleiding	33
De gemeenteraad	33
De burgemeester	35
Het college van burgemeester en wethouders	37
De gemeentelijke organisatie	38
De regio/burgemeester	40
Het Openbaar Ministerie	43
De politie	44
De minister	46
Nawoord Minister	47
Colofon	48

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

Vooraf

De politiewet 2012, de basis voor het nieuwe politiebestedel, is gepubliceerd. De nieuwe politiewet bepaalt het spelveld van het politiebestedel. Hoe dit spelveld wordt ingevuld, is een volgende stap. De politiewet borgt bijvoorbeeld de verticale relatie tussen de gezagsdragers en de politie. Naast deze verticale aansturing van de politie bestaat er steeds meer noodzaak om samen te werken. Veiligheidsvraagstukken laten zich immers steeds minder goed scheiden in vraagstukken van zuiver openbare orde-vraagstukken of strafrechtelijke handhaving. Ze kunnen daarom het beste zoveel mogelijk integraal worden benaderd. Dit vraagt om intensieve samenwerking tussen gemeenten, Openbaar Ministerie, de politie en tal van andere partners. Door gezamenlijk veiligheidszorg te bieden kunnen veiligheidsproblemen beter worden aangepakt. De bestelwijziging biedt mogelijkheden en het momentum hiertoe, dat is het spelveld. De volgende stap is om deze samenwerking daadwerkelijk hernieuwd en versterkt aan te gaan.

Doel

Het Actieprogramma lokale besturing politie wil met deze publicatie een bijdrage leveren aan een goede werking van het nieuwe politiebestedel. De gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid is daarbij voor het Actieprogramma hét centrale thema. Het Actieprogramma gelooft dat de bestelwijziging een kans biedt om hierin extra elan te brengen.

Doelgroep

Deze publicatie is bedoeld voor alle lokale spelers in het nieuwe politiebestedel. Of het nu gaat om gemeenteraadsleden, griffiers, veiligheidsambtenaren bij de gemeente, gemeente-

secretarissen, wethouders, de burgemeester, de regioburgemeester, adviseurs bij het Openbaar Ministerie, officieren van justitie, adviseurs bij de politie, basisteamchefs, districtchefs of de politiechefs van de nieuwe regionale eenheden. Alle partijen die (ook) op het lokale niveau acteren, kunnen en moeten bijdragen aan de werking van het nieuwe politiebestedel op lokaal niveau en aan de gezamenlijke zorg voor veiligheid.

Totstandkoming

Deze publicatie is tot stand gekomen onder redactie van het Actieprogramma lokale besturing politie. In een aantal sessies zijn de belangrijkste knelpunten, winstkansen en mogelijke onduidelijkheden geïdentificeerd en besproken. Deze energieke besprekingen en de drive om te staan voor gezamenlijke veiligheidszorg vormen de basis voor de inhoud van deze publicatie. De inhoud is niet bedoeld als blauwboek voor de werking van het bestel. Bovendien is een deel van wat is beschreven bestelneutraal. Veel moet zich in de praktijk nog bewijzen en uitkristalliseren. Voor sommigen zal wat hier beschreven staat al gesneden koek zijn. Voor anderen kan het op onderdelen nog een stap te ver zijn of als te optimistisch worden gezien. Bewust is gekozen om in onderstaande teksten niet steeds de middenweg te zoeken, maar om een aantal zaken prikkelend naar te zetten. Als aanbeveling, niet als opdracht.

Leeswijzer

Het eerste hoofdstuk geeft in vogelvlucht weer hoe het nieuwe bestel eruit ziet. Gedurende de hele publicatie wordt, waar de tekst ingaat op artikelen uit de wet, in de voetnoten verwezen naar de bijbehorende artikelen. Het tweede

hoofdstuk beslaat het thema kaders stellen en verantwoordelijkheden. Dit hoofdstuk gaat in op de wijze waarop de kaders die op lokaal, bovenlokaal/regionaal eenheidsniveau en op landelijk niveau worden gesteld het beste tot stand komen. Verder wordt aandacht geschonken aan de verantwoordelijkheden. Het derde hoofdstuk gaat in op de sturing op de politie via ondermeer de driehoeken en integrale stuurgroepen. Afslutend worden de rollen van de belangrijkste spelers uitgelecht:

gemeenteraad, burgemeester en college van burgemeester en wethouders, ambtelijke ondersteuning, de regioburgemeester, het Openbaar Ministerie en de politie. De thema's en rollen worden integraal besproken, waarbij het soms gaat om nieuwe of veranderende rollen en soms om dezelfde rollen als in het oude bestel. De thema's en rollen kennen hun basis in de wet en worden verder uitgewerkt in de geest van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid.

Voorbeeld: Gezamenlijke aanpak probleemwijk

In enkele aandachtswijken in een 100.000+ stad heerst achterstand op het terrein van leefbaarheid en veiligheid. Meerdere partners zijn actief. Gemeenten, politie, corporaties en welzijnsinstellingen hebben intensieve en gecoördineerde programma's in de betreffende wijken. Gezamenlijk wordt gesignaleerd dat in deze wijken in verhoogde mate wordt gefraudeerd met de sociale zekerheid, fiscaliteit, illegale tewerkstelling en de daarmee samenhangende misstanden. Dat valt buiten de normale wijk aanpak, maar voor effectieve resultaten op gebied van veiligheidszorg in de wijk is het wel belangrijk om ook dit probleem te lijf te gaan.

Een integrale aanpak en samenwerking is nodig. Hiertoe wordt een interventieteam ingesteld onder regie van de gemeente. De interventieaanpak is een combinatie van een bestuursrechtelijke, administratiefrechtelijke en strafrechtelijke aanpak. Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) ondersteunt hierbij. De inzet van een multidisciplinair interventieteam tijdens integrale controles in de wijk is erop gericht om integraal en strikt te handhaven op wet- en regelgeving op allerlei beleidsterreinen. Naast handhaving is er aandacht voor sociale problemen. Gezamenlijk wordt gezorgd dat de interventieaanpak aansluit op de reguliere wijk aanpak op het gebied van veiligheid.

De doelstellingen van de interventieaanpak zijn:

- de objectieve en subjectieve veiligheid in de wijken vergroten;
- doorbreken van het intimidatieklimaat;
- herstel van het vertrouwen in de overheid in brede zin; opsporing en aanpak van fraude en oneigenlijk gebruik van wettelijke regelingen;
- samen met relevante ketenpartners snel, doelgericht interveniëren door preventieve, curatieve en repressieve maatregelen complementair aan elkaar in te zetten;
- het accepteren van zorg door zorgmijders door drang en dwangmaatregelen.

1. De minister heeft de eerste kamer een aantal wijzigingen van de Politiewet 2012 voorgedragen, die met spoed in de wet gewijzigd zullen worden. Deze toevoegingen zijn in deze publicatie reeds verwerkt.

Het nieuwe politiebestedel

Het nieuwe politiebestedel in een notendop

De politie staat onder gezag van de burgemeester voor de openbare orde, handhaving en hulpverlening en onder gezag van de officier van justitie voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en taken ten dienste van de justitie. In de driehoek maken de gezagsdragers, mede op basis van het integraal veiligheidsplan van de gemeente, afspraken over de inzet van de politie, de taakuitvoering van de politie en over de lokale prioriteiten en de criminaliteitsbeheersing.

Er is één politiekorps dat is onderverdeeld in tien regionale eenheden en één landelijke eenheid en een politiediensten centrum. De korpschef is belast met de leiding en het beheer van de politie. Daarover is hij volledige verantwoordelijkheid verschuldigd aan de minister van Veiligheid en Justitie. In het beleidsplan van de regionale eenheid verdelten de burgemeesters en de hoofdofficier van justitie de operationele sterkte over de onderdelen van de eenheid.

Het regionale politiebestedel, dat stamt uit 1993, was bedoeld om meer eenheid in de politie te krijgen. Evaluaties van het regionale bestel lieten echter steeds zien dat de politie als organisatie in het regionale bestel op veel vlakken te verbrokkeld was.

Op het gebied van beheer - de bedrijfsvoering - en op het gebied van de taakuitvoering en werkwijze waren er te veel verschillen tussen de individuele korpsen en was centrale sturing noodzakelijk. Omdat maatregelen die diverse eerdere kabinetten hadden genomen onvoldoende soelaas boden besloot het kabinet Rutte dat er noodzaak was om te komen tot één politiekorps.

In het nieuwe politiebestedel - de politiewet 2012 - is er één politiekorps. De 25 regionale korpsen en het KLPD, met elk een eigen rechtspersoon, korpsbeheerder en de regionaal colleges die het bestuur van de politie vormden, behoren tot het

verleden. Het beheer van de politie is niet langer een centrale aangelegenheid, maar wordt nationaal gevoerd door de korpschef. Hij is de minister daarover volledige verantwoordelijkheid verschuldigd.

Het korps is onderverdeeld in tien regionale eenheden en een landelijke eenheid en een politiediensten centrum. In elke regionale eenheid wordt, onder leiding van de regioburgemeester, eens in de vier jaar een beleidsplan vastgesteld door alle burgemeesters en de hoofdofficier van justitie. Onderdeel hiervan is de verdeling van de operationele sterkte van de politie over de onderdelen van de regionale eenheid. Er komen robuuste basisteams waar circa 80% van al het basispolitiewerk wordt uitgevoerd. Dus zowel noodhulp, hulpverlening, handhaving als basisopsporing vindt in de basisteams plaats. De overige recherche wordt op niveau van district en regionale eenheid georganiseerd.

2. Artikel 27, Politiewet 2012
3. Artikel 25, Politiewet 2012
4. Artikel 39, Politiewet 2012

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

Het gezag blijft in het nieuwe politiebestedel ongewijzigd; de burgemeester voert het gezag over de politie ten aanzien van het optreden voor de openbare orde handhaving en hulpverlening en de officier van justitie doet dat ten aanzien van het optreden voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en taken ten dienste van justitie. Gezag is de beslissingsbevoegdheid over de inzet van de politie. De gezagsdragers maken daarom in de driehoek afspraken over de inzet van de politie en waarop deze inzet wordt gepleegd. Ook spreken ze in de driehoek over de taakuitvoering en het beleid over de taakuitvoering van de politie. En over de criminaliteitsbestrijding in relatie tot de lokale prioriteiten. Dat doen ze onder andere op basis van het integraal veiligheidsplan van de gemeente dat de gemeenteraad vast stelt. De burgemeester legt over zijn optreden verantwoording af aan de gemeenteraad.

Het beheer over de politie is zoals gezegd gecentraliseerd. Beheer en gezag zijn echter nooit voor honderd procent te scheiden. Op een aantal punten waar nadrukkelijk raakvlakken bestaan, voorziet de wet daarom in invloed van de gezagsdragers op het beheer. Hierbij gaat het

ondermeer om de aanstelling van die chefs van de politie waarmee in de driehoek wordt gesproken⁵ en over de indeling van de regionale eenheden.⁶ De gezagsdragers gaan - net als in het bestel '93 - over de verdeling van operationele sterkte over de onderdelen van de eenheden zoals de districten en basisteams. En daarmee dus ook over de verdeling van bijvoorbeeld de wettelijke norm voor de wijkagenten.⁷ Ook het niveau van de lokale dienstverlening - zoals openingstijden, wijze van aangifte en de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de politie - is aan het gezag, uiteraard binnen de beheersmatige mogelijkheden.⁸ Deze keuzes zijn mede bepalend voor de inzetbaarheid van de politie.

De korpschef en de minister zorgen dat de politieorganisatie zo is georganiseerd en geëquipeerd dat de politie de taken die de gezagsdragers opdragen, goed kan uitvoeren. Het gaat daarbij onder andere om de inrichting van de politieorganisatie, de werkprocessen en de zorg voor personeel en middelen van de politie. De regioburgemeesters en de voorzitter van het College van procureurs-generaal kunnen beheerszaken met de minister en de korpschef bespreken in het artikel 19-overleg.

5. Artikel 11, Politiewet 2012

6. Artikel 12, Politiewet 2012

7. Artikel 13, Politiewet 2012

8. Artikel 46, Politiewet 2012

9. Artikel 37, Tweede lid Politiewet 2012

10. Artikel 39, Politiewet 2012

11. Toelichting eerste nota van wijziging: Kamerstukken II, 2016/17, 30886, nr. 11, blz. 36

1 > Thema: Kaders stellen en verantwoord

Inleiding

Of het nu om handhaving van de openbare orde gaat of om opsporing, bij het gezamenlijk verzorgen van veiligheid is het belangrijk dat er heldere kaders worden gesteld. Bovendien geldt voor alle partijen dat er altijd meer vraag zal zijn dan aanbod. Dit vraagt om kaders met heldere keuzes en prioriteiten, die goed te verantwoorden zijn. Het controleren of deze kaders ook worden nageleefd en of de politie naar wens en behoren functioneert eveneens.

Kaders worden op drie niveaus gesteld: lokaal, regionaal en landelijk. Lokaal gaat het om de doelen die de gemeenteraad op het terrein van de veiligheid stelt in het integraal veiligheidsplan¹² en om de (lokale) doelen van het OM¹³. Op het regionale niveau gaat het om het beleidsplan van de regionale eenheid. Nationaal gaat het om de beleidsdoelen die de minister vaststelt¹⁴ en om beheersmatige kaders.

Landelijke en lokale kaders

Naar aanleiding van nieuwe cijfers over jeugdgroepen neemt de gemeenteraad een motie aan met als strekking dat de aanpak van jeugdgroepen in het integraal veiligheidsplan, dat op dat moment in ontwikkeling is, een prioriteit moet zijn. De aanpak van criminele jeugdgroepen is volgens de burgemeester een van de landelijke prioriteiten. De regionale politie-eenheid heeft daarom al opdracht gekregen het aantal criminele jeugdgroepen naar nul terug te brengen. De gemeenteraad voegt daar aan toe dat ook het aantal overlastgevende groepen in de gemeente sterk moet worden verminderd en vraagt het college om in het concept integraal veiligheidsplan op te nemen wat elk van de veiligheidspartners kan bijdragen aan dat doel en wat er daarbij van de politie wordt verwacht.

Lokaal

De gemeenteraad bepaalt in het integraal veiligheidsplan de lokale prioriteiten. Dit zijn de doelen die gedurende de looptijd van het integraal veiligheidsplan ten minste moeten worden gerealiseerd. Ze vormen de basis voor de inspanningen van de gemeente op het gebied van veiligheid. Maar minstens zo belangrijk, ze vormen ook de basis voor afspraken die het college

van burgemeester en wethouders moet gaan maken met andere relevante spelers in het veiligheidsveld. Dat kan gaan om een keur aan partners zoals politie, OM, Halt-bureaus, reclassering, welzijnswerk, Bureau Jeugdzorg, diverse andere (geestelijke) gezondheidsinstellingen, lokaal en regionaal onderwijs, woningcorporaties, horeca, bedrijfsleven en bewoners. Een integrale aanpak met alle partners, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid, vergroot immers de slagkracht en effectiviteit.

12. Artikel 13, tweede lid juncto artikel 38b, Politiewet 2012 en artikel 148a wetsvoorstel regionaal gemeenten

13. Artikel 13, tweede lid, Politiewet 2012

14. Artikel 18, Politiewet 2012

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebested (zie m.n. p. 12-17)

De veiligheidsanalyse kan het beste worden gebaseerd op informatie uit verschillende bronnen, van verschillende partners. Gemeenten beschikken over een steeds betere eigen informatiepositie (zie kader). Deze informatie kan worden gecombineerd met de gebiedsscans criminaliteit en overlast van de politie en met informatie van het OM.

Bronnen van informatie

- Informatie leveranciers
  - > Gemeentelijke diensten
  - > Politie
  - > Openbaar Ministerie
  - > RIEC

Informatiebronnen

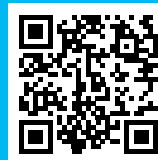
> Gebiedscan criminaliteit en overlast Politie (CCV)

> VNG-BHV model

- > GGD
- > Jeugdzorg
- > Woningcorporaties
- > Horeca (verenigingen)

Deze QR-code kunnen met een tablet of smartphone gesand worden zodat de websites waar deze informatiebronnen en benchmarks nader worden beschreven, eenvoudig gevonden kunnen worden.

> Wijskshouw (Movisie)

Veiligheidsanalyse

Het maken van een goede veiligheidsanalyse is voor de gemeente de eerste stap in het komen tot een integraal veiligheidsplan. Op basis van de veiligheidsanalyse die het college van B&W opstelt, kan de gemeenteraad keuzes bepalen en prioriteiten stellen. De analyse geeft het college en de ambtelijke ondersteuning houvast bij het maken van beleid. De gemeenteraad kan met de gegevens kaders stellen. De gemeenteraad stuurt overigens op hoofdlijnen en heeft daarvoor informatie op hoofdlijnen nodig. Wel kan het ook voor de gemeenteraad van toegevoegde waarde zijn om ter illustratie gedetailleerde informatie te krijgen. Minder zichtbare veiligheidsproblemen zoals ondermijning kunnen zo voor de raad zichtbaar worden gemaakt.

Casus Ondermijning

Het college van B&W stelt in het concept integraal veiligheidsplan voor om de aanpak van de belwinkels en kapperszaakjes in de komende vier jaar tot een prioriteit te maken. De gemeenteraad vindt dat de burger daar niet zoveel last van heeft en dat de aandacht beter naar andere zaken als jeugdgroepen en inbraken kan gaan. De veiligheidsanalyse laat helder zien dat de problemen bij de belwinkels en kapperszaakjes groter zijn geworden. Toch vindt de gemeenteraad ondermijning niet echt een groot probleem voor de burgers. Een raadslid suggereert dat het vooral aan het OM en de Belastingdienst is dat aan te pakken, de gemeente heeft daar geen rol in: "het is tenslotte geen openbare orde die wordt verstoord". De burgemeester nodigt daarop de gebiedsofficier uit om in een hoorzitting te illustreren hoe de boeven- en onderwereld in deze straat met elkaar zijn verweven, hoe er vermoedens bestaan over witwassen van geld in de wat schimmige zaakjes en hoe naar haar ervaring dat geld vervolgens zijn weg kan vinden naar koffie-shops, huurhuizen, maar ook naar legale zaken als sponsoring van het nieuwe clubgebouw van de voetbalvereniging. De gemeenteraad besluit na die uitgang dat ondermijning en de bestuurlijke aanpak daarvan toch een van de drie prioriteiten in het veiligheidsplan wordt. Bovenlokale samenwerking met andere partners in het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) is daarbij onmisbaar. Daarom wordt tevens voor het eerst positief besloten over de gemeentelijke bijdrage aan de financiering van het RIEC.

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

Prioriteiten stellen

Het effectief stellen van kaders kenmerkt zich door het stellen van een klein aantal scherpe prioriteiten. Immers, veel prioriteiten stellen is minder effectief omdat de aandacht dan alsnog zeer verdeeld is. Indien de gemeenteraad zich beperkt tot een paar prioriteiten, kunnen de inspanningen van de gemeente, politie, OM en al die andere partners zich ook echt eigens op richten. Het formuleren van heldere en ambitieuze doelen helpt daarbij.

Bij het scherp stellen van prioriteiten helpt het om op hoofdlijnen te sturen. Een (concept) integraal veiligheidsplan hoeft dan ook geen epistel te zijn, enkele A4's kunnen volstaan. Het is vervolgens aan het college om uitvoering te gaan geven aan de opdracht die de gemeenteraad met het vaststellen van de doelen heeft gegeven. Voor de stuning van het college op de ambtelijke organisatie is het echter goed denkbaar dat er achter deze paar A4's een nader uitgewerkt plan schuilgaat. Dit hoeft echter niet door de gemeenteraad te worden goed gekeurd. Een goed ontwikkeld integraal veiligheids-

plan bevat op basis van de veiligheidsanalyse¹⁶:

1. Een prioritering van de veiligheidsproblemen.
2. De te bereiken doelen en beoogde resultaten.
3. Een beschrijving van de inspanningen van de gemeente.
4. Een beschrijving van de bijdrage die van anderen wordt verwacht.

De bijdragen van partners zijn een belangrijk onderdeel van het integraal veiligheidsplan. De vorming van het integraal veiligheidsplan biedt daarmee, mits goed afgestemd en overeengekomen, de kans in de gemeente om gezamenlijk dezelfde doelen na te streven en prioriteiten aan te pakken. Hierbij gaat het dus ook om de bijdrage die van de politie wordt verwacht. Het grootste gedeelte van de politie-inzet gaat over de noodhulp, de dienstverlening, het optreden bij openbare ordeverstoringen en de opsporing van ernstige delicten. Deze dagelijkse zaken moeten worden uitgevoerd en het is dus goed om daar bij het stellen van prioriteiten rekening mee te houden.

Bovenlokaal en regionaal

samenwerking zijn bijvoorbeeld schaalvoordelen te behalen. Het afstemmen van werkprocessen en het gezamenlijk bedenken van oplossingen kan veel tijd en geld schelen. Datzelfde geldt voor de uitvoering. Door bovenlokale samenwerking kan verder worden gezorgd dat grote veiligheidsproblemen in kleine gemeenten toch kunnen worden opgepakt. Bijvoorbeeld door het opzetten van gezamenlijke deskundigheid voor multidisciplinaire interventies.

Benchmarks

> Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan

> Hoe veilig is mijn wijk

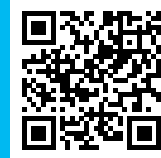
> Integrale veiligheidsmonitor

> CBS in uw buurt

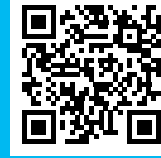
> Veiligheidsschouw

> Wijkdiagnose van Decide

> Wat doet je gemeente

> Veiligheidsbeleving (CCV)

¹⁶ Zie ook artikel 148a, tweede lid, wetsvoorstel regioregional gemeenten

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

Twente, platform integrale veiligheidszorg

Binnen het platform integrale veiligheidszorg (IVZ) werken de Twentse gemeenten, de politie, het OM en de provincie Overijssel structureel samen op het gebied van integrale veiligheid. Het Platform IVZ concentreert zich met name op sociale, maatschappelijke veiligheid maar wil mede gelet op de portefeuille van de burgemeester voor het totale integraal veiligheidsbeleid, verbindingen leggen met de overige veiligheidsorganisaties.

Het Platform IVZ functioneert in het oude bestel onder het Regionaal College. Het Regionaal College stelt de kaders voor de regionale samenwerking en bepaalt welke veiligheidsprojecten dan wel inhoudelijke veiligheidsonderwerpen in regionaal verband worden uitgewerkt. Vanuit het Regionaal College zijn de thema's toebedeeld aan portefeuillehouders (burgemeesters). Daar waar de burgemeester regionaal portefeuillehouder is, is de veiligheidscoördinator van desbetreffende gemeente doorgegaans projectleider van de bijbehorende werkgroep. Een regio-coördinator die door de gezamenlijke gemeente en de politie wordt betaald, leidt het Platform IVZ. Het platform is aanspreekpunt voor regionaal georganiseerde veiligheidspartners en zorgt voor bundeling van kennis, ervaring en capaciteit. Niet iedere gemeente hoeft zo zelf alle onderwerpen op eigen houtje uit te werken. Evaluatie van het platform heeft laten zien dat de bovenlokale samenwerking efficiëntievoordelen oplevert en dus leidt tot financiële besparingen. Het draagt ook bij aan het verhogen van de kwaliteit van het veiligheidsbeleid.

Samenwerken op bovenlokaal niveau kan op veel verschillende manieren worden vormgegeven en gebeurt al op diverse wijzen. In sommige gebieden wordt samengewerkt op inhoudelijke thema's, in andere gebieden werken gemeenten vooral in de uitvoering samen en in sommige gebieden is de samenwerking van integrale aard. Van belang is dat de wijze voor samenwerkingsverbanden past bij de lokale (bestuurlijke) omstandigheden. Hoe de samenwerking ook vorm

krijgt, het is essentieel dat het Openbaar Ministerie en de politie bij deze wijze van samenwerken aansluiten. Een natuurlijk niveau om bij aan te sluiten zijn de veiligheidsregio's. Deze komen veelal overeen met de districten - dan wel gestapelde districten - en vormen al een plaats waar bestuur, politie en OM bijeen komen. Daarnaast werkt de politie uiteraard al samen met de veiligheidsregio voor de crisis- en rampenbestrijding.

Een tweede belang ligt bij de andere veiligheidspartners. Veel van de veiligheidspartners van gemeenten zijn op een hoger schaalniveau georganiseerd. Als het gaat om het maken van afspraken, claimen van capaciteit, informatieoverdracht etc., dan is het voor deze partners aantrekkelijker samenwerken met een groep gemeenten dan met elke gemeente individueel. Zo kan door het maken van afspraken over werkwijzen voorkomen worden dat de politie en het OM op meer dan 400 verschillende manieren moeten samenwerken met gemeenten.

Nast bovenstaande praktische redenen om bovenlokaal samen te werken is ook de aard van veel veiligheidsproblematieken een belangrijke reden. Onveiligheid trekt zich vaak weinig aan van gemeentegrenzen. Er is vrijwel geen veiligheids-

Utrecht, bureau regionale veiligheidsstrategie

In de oude politieregio Utrecht is het bureau regionale veiligheidsstrategie opgericht. Gemeenten in de regio, de politie en het OM werken samen aan integrale veiligheid. Het bureau ondersteunt zogenoemde drivergroepen. Deze drivergroepen - bestaande uit een burgemeester, een officier, een districtchef, een secretaris van het bureau en afhankelijk van het onderwerp andere partners - pakken elk een bovenlokaal thema aan dat vraagt om integrale samenwerking. De meerwaarde van het bureau ligt in het verbinden van de Utrechtse gemeenten, de politie en het openbaar ministerie, door onder andere het maken van het gezamenlijke jaarplan. Verder de coördinatie van regionale projecten, ondersteunen van de drivergroepen, bieden van praktische hulp en faciliterende producten als: goed practices aantrekken, plannen van aanpak en campagne materiaal en viermaandsrapportage van veiligheidsdiscussies voor de aanpak van woningbraken, vermieelingen, fietsendiefstallen en auto's, uitrol van het project bestuurlijke strafbeschikking en ondersteuning bij de uitrol van het weekendarrangement (aanpak uitgaansgeweld). De meerwaarde van het bureau ligt vooral óók in de aanwezigheid van een structuur die ruimte biedt aan subtile informele processen. Ketenpartners versterken hun vertrouwen in elkaar en kunnen elkaar aanspreken op ieders inzet. Dit maakt de samenwerking sterker. De Gemeenten, de politie en het OM financieren het bureau gezamenlijk.

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

Het beleidsplan van de regionale eenheid bevat ook de verdeling van de operationele sterkte over de onderdelen van de regionale eenheid waaronder de wijk-agenten. De sterkteverdeling is een resultaat van de inhoudelijke keuzes die in het beleidsplan worden gemaakt, en houdt rekening met een goede uitvoering van de politietaken in de gemeenten als ook met de doelen die gemeenten hebben ten aanzien van veiligheid.¹⁷ De burgemeesters

binnen de regionale eenheid leggen het ontwerp beleidsplan ter toetsing voor aan hun gemeenteraad.¹⁸

Lukt het de burgemeesters en de hoofd-officier van justitie niet om unaniemiteit te behalen, dan stelt de regioburgemeester samen met de hoofdofficier het beleidsplan vast. Een burgemeester kan hiertegen in beroep gaan bij de minister.¹⁹

Midden Nederland

Het bureau regionale veiligheidsstrategie (zie vorige kaden) heeft in opdracht van de gezamenlijke regionale colleges Gooi en Vechtstreek, Flevoland en Utrecht de veiligheidsstrategie Midden Nederland²⁰ opgesteld. Dit is een gezamenlijke veiligheidsstrategie van de gemeenten, het OM en de politie. Tevens is dat het beleidsplan van de regionale eenheid Midden-Nederland. De Belastingdienst, de veiligheidshuizen en het RIEC hebben meegewerkt aan de totstandkoming ervan.

De veiligheidsstrategie bestaat uit 2 A4 die de ambitie, de strategische uitgangspunten en de gezamenlijke prioriteiten van de 41 gemeenten, het OM en de politie beschrijven.

Doelen:

- Meer veiligheid,
- Meer betrokkenheid en vertrouwen

De strategische uitgangspunten om deze doelen te halen:

- Lokale contextgerichte veiligheidsaanpak staat voorop;
- Smeden van een brede veiligheidscoalitie;
- Probleemgericht samenwerken op de prioriteiten;
- Van zaakgericht naar persoonsgerichte aanpak;
- Bij crimineel gedrag betaal je de to;
- Meer ruimte en slagkracht voor onze veiligheidsprofessionals;
- Transparantere communicatie en informatie-uitwisseling.

17. Artikel 39, Politiewet 2012

18. Artikel 38, tweede lid, Politiewet 2012

19. Artikel 39, Politiewet 2012

20. <http://www.nv-utrecht.nl/publicdownload.php?doc=493>

Belangrijke lessen uit bestaande samenwerkingsverbanden

- Zorg voor bestuurlijk draagvlak.
- Geef het samenwerkingsverband genoeg verantwoordelijkheid en status, zodat partijen willen participeren in het samenwerkingsverband.
- Zorg voor zowel een bestuurlijke als ambtelijke structuur.
- Zorg dat alle gemeenten voldoende winst kunnen behalen dankzij hun bijdrage aan het samenwerkingsverband.
- Het 'bundelen' van samenwerkingsverbanden zoals voor integrale veiligheid, het RIEC en de veiligheidshuizen, kan voor de gemeenteraad inzichtelijk maken wat de meerwaarde is van de investeringen dan elk samenwerkingsverband apart te adresseren.
- Zorg voor een gedeeld probleembesef en voor bereidheid tot samenwerken en vervolgens voor inhoudelijke invulling van de aanpak.
- Stel elke deelnemende gemeente bestuurlijk verantwoordelijk voor één of meerdere subthema's die in een platform of samenwerkingsverband worden behandeld, zodat alle gemeenten een actieve rol hebben.
- Formuleer gezamenlijk een beperkt aantal speerpunten.
- Zorg ervoor dat mogelijke spanning tussen regionaal versus lokaal wordt onderhouden door lokale professionals te betrekken in (de voorbereiding van) de projecten, onderzoeken, etc.
- Maak heldere (en waar het gaat om casus informatie, juridisch correcte) afspraken over informatiedeling. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen partijen in de informatievoorziening. Er zijn direct betrokken leden die goed moeten worden geïnformeerd en er zijn partijen die als 'agendalid' zijdelings kunnen worden ingelicht. Denk bijvoorbeeld aan de Veiligheidsregio, het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) of de HALT-bureaus.

Beleidsplan regionale eenheid

uit de ambities en andere strategische thema's voor de politie en de gezamenlijke prioriteiten voor de komende jaren. Deze prioriteiten worden opgebouwd uit de meesters binnen de regionale eenheid en de hoofdofficier van justitie stellen dit beleidsplan ten minste eenmaal in de vier jaar unaniem vast. Belangrijk is dat in het beleidsplan van de regionale eenheid wordt geborgd dat de landelijke en lokale prioriteiten op een goede wijze worden samengebracht. Het regionale beleidsplan is een samenhangend geheel dat bestaat

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

Midden Nederland (vervolg)
Vier gezamenlijke prioriteiten zijn vastgesteld. Het plan maakt in de verdieping op dit onderwerp overzichtelijk hoe deze zich verhouden tot de prioriteiten van de gemeenten, OM en politie waarop het plan is gebaseerd. Op deze wijze wordt helder gemaakt wat aan de basis ligt van de gezamenlijke prioriteiten:

1. Overlast en criminaliteit door jeugdgroepen: 38 van de 41 gemeenten, OM en politie
2. Woningbraken: 35 van de 41 gemeenten, OM en politie
3. Geweld (straatroof, overvalen, huiselijk geweld, uitgaansgeweld, geweld tegen werknemers met publieke taak): 23 van de 41 gemeenten, OM en politie
4. Georganiseerde criminaliteit: 14 van de 41 gemeenten, OM en politie

Landelijk

Landelijke doelstellingen

De minister van Veiligheid en Justitie stelt ten minste eens in de vier jaar landelijke doelstellingen vast. Dit doet hij na consultatie van ondermeer de regioburgmeesters en de voorzitter van het College van procureurs-generaal. Het Actieprogramma beveelt daarbij de volgende werkwijze aan:

De minister stuurt alle burgemeesters, hoofdofficieren en het College van procureurs-generaal een startbrief over landelijke beleidsdoelstellingen. Hierin wordt hij de burgemeesters uit om, via de regioburgmeester, input te leveren voor de landelijke doelstellingen. Tevens schetst de minister zijn eigen inzet voor de landelijke doelstellingen ter toetsing. Onderdeel van dit bottom-up proces is dat burgemeesters en OM aangeven wat hun inzet ten aanzien van deze doelen kan zijn. Dit proces is op deze wijze een actieve invulling van het horen van de burgemeesters door de regioburgmeesters zoals de wet voorschrijft.

Op basis van deze inbreng stelt de minister een ontwerp op van de landelijke doelstellingen en, ter verwezenlijking hiervan, van de doelstellingen voor de regionale eenheden. De minister treft hierover in overleg met de regioburgmeester en de voorzitter van het College van Procureurs-generaal. Vervolgens stelt de minister de landelijke doelstellingen en die van de eenheden vast.²¹

Beheer

De leiding en het beheer van het politiekorps is bij de korpschef belegd onder volledige verantwoordelijkheid van de minister. Op een aantal punten is deze verantwoordelijkheid van de korpschef ingekaderd. Zo stelt de minister regels over het beheer en het financieel beheer. Ook stelt de minister jaarlijks de begroting en het beheersplan vast. De korpschef legt over zijn taken en bevoegdheden verantwoording af aan de minister. Verder stelt de minister regels vast die de landelijke operationele sterkte verdelen over de regionale eenheden, het sterkte verdeelmodel²².

organisatie. De minister heeft verder een toezichtrol; daartoe bedient hij zich van de Inspectie Veiligheid en Justitie voor toezicht op de taakuitvoering en van de auditcommissie voor toezicht op het beheer. De minister stuurt niet op invulling van de lokale gezagsverantwoordelijkheid.

Integratie beleidscycli

De politie wordt gestuurd op basis van drie soorten doelstellingen: van het OM, van gemeenten en landelijke beleidsdoelstellingen. De doelstellingen van het OM komen voort uit de jaarplannen van het OM. Gemeentelijke doelstellingen en prioriteiten komen voort uit de integrale veiligheidsplannen. Het college stelt dit plan meestal na de gemeenteraadsverkiezingen op, waarop de gemeenteraad het vaststelt. De minister stelt de landelijke doelstellingen vast, mede op basis van overleg met de (regio)burgmeesters en het OM. Hieruit leidt de minister doelstellingen af voor alle eenheden. De minister zal dat in de praktijk kort na aantreden van een nieuw kabinet doen. De verschillende doelstellingen komen samen in het beleidsplan van de regionale eenheid. De cycli lopen niet synchroon. Om te komen tot een breed gedragen en evenwichtig regionaal beleidsplan, is het des te meer van belang dat de lokale en landelijke beleidsdoelstellingen, in het beleidsplan in evenwicht met elkaar zijn. De regioburgmeester heeft daarin een belangrijke coördinerende en adviserende rol.

Om te zorgen voor goede integratie van de verschillende doelstellingen kan het beste worden gekozen om voor de beleidsplannen van de regionale eenheden de cyclus van de integraal veiligheidsplannen te volgen. Deze volgen de gemeenteraadsverkiezingen wat een stabiele vierjaren cyclus oplevert. Nieuwe landelijke doelstellingen kunnen dan nopen tot aanpassing van de beleidsplannen. In dat geval doen de regioburgmeesters aan de burgemeesters en hoofdofficieren een voorstel voor een tussentijdse aanpassing. Gezien het feit dat de landelijke doelstellingen grotendeels van onderop tot stand zijn gekomen, lijkt het niet heel waarschijnlijk dat de veranderingen zo groot zijn dat de gehele cyclus voor het opstellen van het beleidsplan geheel opnieuw moet worden doorlopen. Ook kan het nodig zijn het beleidsplan van de regionale eenheid tussentijds te wijzigen als er tussentijds in meerdere gemeenten nieuwe of veranderde prioriteiten zijn opgekomen.

22. Besluit verdeling sterkte en middelen politie, o.b.v. artikel 36, Politiewet 2012

21. Artikelen 18 en 26, Politiewet 2012

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

Verantwoorden

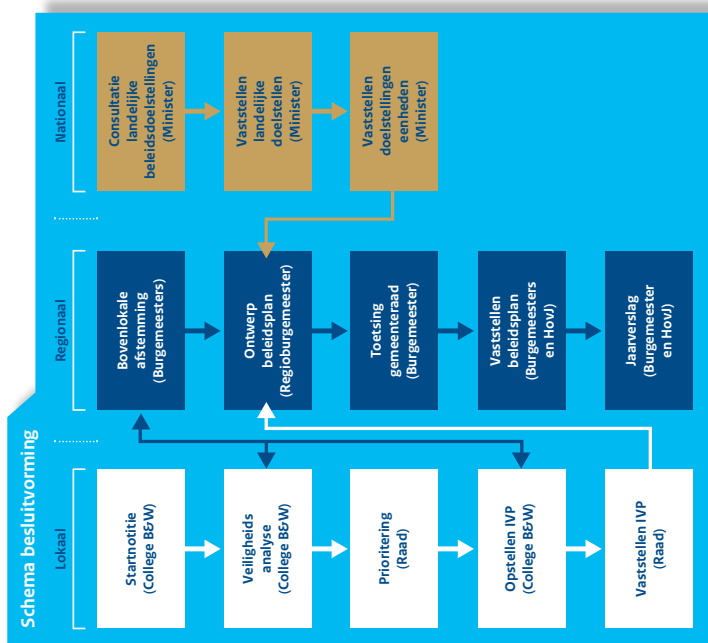
Lokaal
De burgemeester legt over het door hem gevoerde gezag verantwoording af aan de gemeenteraad.²³ Als er lokale kwesties spelen op het terrein van openbare orde- of hulpverlening, ook al liggen die in de landelijke media onder de loep en zijn er Kamervragen over gesteld, verantwoordt de politie zich (in de driehoek) naar de burgemeester en die legt verantwoording af aan de gemeenteraad. De gemeenteraad kan dus op individuele kwesties de burgemeester - dus niet de politie zelf - bevragen wat de politie heeft gedaan en hoe hij zijn gezagstrol heeft ingezet. Verder is het van belang dat de gemeenteraad periodiek wordt geïnformeerd over de voortgang van de gestelde prioriteiten. Dit mede omdat de gemeenteraad zo, al dan niet op verzoek van de burgemeester, prioriteiten kan bijstellen als daar door een veranderende veiligheids situatie aanleiding toe is. Een belangrijk instrument is daarbij de jaarlijkse verantwoording door het college en de burgemeester over de uitvoering van het integraal veiligheidsplan en de samenwerking met de andere partijen in de uitvoering van het IVP.²⁴ Zo kan de gemeenteraad na gaan of er ook daadwerkelijk resultaten worden geboekt op de gestelde prioriteiten. Ook kan de gemeenteraad van de burgemeester verlangingen om het jaarverslag van de regionale eenheid (zie onder) te bespreken in de gemeenteraad.

Regionaal
Jaarlijks stellen de burgemeesters en de hoofdofficier het jaarverslag van de regionale eenheid vast.²⁵ Dit is de basis voor de controle op het niveau van de regionale eenheid. Tussentijds overleggen de regio-burgemeester en de hoofdofficier van justitie regelmatig met de politiechef van de regionale eenheid over de uitvoering van het beleidsplan van de regionale eenheid. Ook in andere bestuurlijk overlegvormen - bijvoorbeeld op het territoriale niveau van de veiligheidsregio's - kan periodiek worden gesproken over de uitvoering van het beleidsplan. Verder verantwoordt de regioburgemeester zich over zijn taken en bevoegdheid naar de andere burgemeesters in de regionale eenheid.

Landelijk
De minister toetst of de van de landelijke doelstellingen afgeleide doelstellingen voor de eenheden in voldoende mate in de beleidsplannen zijn opgenomen.²⁶ Zo nodig kan hij de regioburgemeester opdracht geven het beleidsplan aan te passen.

Over zijn sturing op beheer en op de werking van het systeem als geheel verantwoordt de minister zich tegenover het parlement. Dat doet hij ook over zijn sturing op de taakuitvoering via de landelijke beleidsdoelstellingen. De minister heeft geen gezagsrol. Vragen als: is er voldoende politieke inzet geweest, heeft de politie de juiste keuzes gemaakt, waarom heeft de politie niet opgetreden, horen thuis bij de burgemeester en de officier, en niet bij de minister.

23. Artikel 15, eerste en tweede lid, Politiewet 2012
24. Artikelen 169 en 180, Gemeentewet en artikel 179a, tweede lid wetboek strafrecht
25. Artikel 39, Politiewet 2012
26. Artikel 40, Politiewet 2012

2 > Thema: Sturing

Inleiding

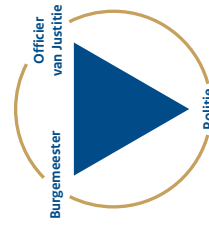
De politie opereert in ondergeschiktheid aan het gezag. Sinds jaar en dag is deze ondergeschiktheid stevig wettelijk verankerd en in de wettelijke taakomschrijving van de politie opgenomen. Het is van belang deze wettelijke verankering in de praktijk van alledag voortdurend inhoud te geven. Het nieuwe politiebestedel, waarin het beheer wordt gecentraliseerd, verandert hier niets aan. Een sterke samenwerkingsrelatie in de driehoek, een goede relatie tussen burgemeester

en politiechef, tussen de gemeenten en politie in de wijken, tussen projectleiders bij OM, gemeente en politie, een goede lokale besturing van de politie vraagt om samenwerking en sturing op alle niveaus. De belangrijkste gremia waar het gezag stuurend is, zijn de driehoek en de zogenoemde integrale stuurploegen, waarin de keuzes in het opsporingsproces worden gemaakt. Aangezien dit het enige formele wettelijke gremium is, ligt het zwaartepunt van de sturing in de driehoek.

Driehoek

Het driehoeksoverleg is hét gremium voor de lokale aansturing van de politie. In de driehoek maken het bestuur en het Openbaar Ministerie afspraken over de inzet van de politie. "Dat kan, naast sturing op inzet, ook betrekking hebben op te behalen doelen, voor de dienstverlening zoals aangiftemogelijkheden, aanrijden of tijden van beschikbaarheid en bereikbaarheid. Burgemeester en officier van justitie maken in de driehoek ook afspraken over de lokale prioriteiten en criminaliteitsbestrijding. De keuze

welke veiligheidsvraagstukken worden aangepakt, staat hierbij centraal. Door de betrokkenheid van het OM bij de opzet kunnen de doelen die de gemeenteraad in het integraal veiligheidsplan vaststelt meestal voor alle partijen leidend zijn bij de keuzes die in de driehoek worden gemaakt. Ook de politie kan en mag zelf prioriteiten aandragen. Zij zijn immers de experts die op basis van de ervaringen in de wijken en op basis van de eigen informatie weten wat er leeft. Let wel: de politie is adviseur, geen medebeslisser.

De burgemeester en de officier van justitie hebben het gezag over de politie. De driehoek is het overleg waar burgemeester en officier van justitie de politie aansturen. In de driehoek wordt ook de gezamenlijke veiligheidszorg vorm gegeven. Naast de verticale relatie wordt er dus ook tussen burgemeester, officier en de politie samengewerkt.

27. Artikel 13 politiewet 2012

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

relaties, zal de effectiviteit van het overleg groter zijn en kunnen er meer omvattende afspraken worden gemaakt.

cultuur" die de deelnemers weten te creëren. Naarmate die meer gericht is op partnerschap en duurzaamheid van de

Stuurploegen

De functie van de stuurploeg is om keuzes te maken binnen het opsporingsproces. De stuurploegen houden overzicht op de werkvoorraad binnen politie en ze sturen op de inzet van (opsporings)capaciteit, op realisatie van doelstellingen en de voortgang van strafrechtelijke onderzoeken. In het nieuwe bestel kunnen op het niveau van districten en de regionale eenheid stuurploegen zijn. Op basistaam niveau wordt in de driehoek gestuurd of op zaakniveau door een officier van justitie. Van oudsher is een stuurploeg een zaak tussen het OM en de politie. Het Actieprogramma vindt dat de voorbeelden met integrale stuurploegen, dus met vertegenwoordiging van het openbaar bestuur aan tafel, veel meerwaarde bieden.

Integrale stuurploegen liggen in het verlengde van de klassieke stuurploegen en kunnen worden ingericht indien betrokkenheid van het bestuur bij de prioritering ofwel bij de wegging gewenst is of als een geïntegreerde aanpak van criminaliteit vereist is. Specifieke criminaliteitsvormen worden immers vaak beter via een geïntegreerde aanpak bestreden - dus met een combinatie van strafrechtelijke en bestuursrechtelijke en andere instrumenten. Gezagsdragers bepalen dan samen - mede op advies van de politie - welke criminaliteitsproblemen in de integrale stuurploeg worden geïdentificeerd en welke partners daarbij moeten worden betrokken.

Bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit (financieel-economische en georganiseerde criminaliteit) is de geïntegreerde aanpak al het uitgangspunt. In zo'n integraal sturingsproces trekken de strafrechtelijke, fiscale en bestuursrechtelijke aanpak hand in hand op. Naast de verantwoordelijkheid van alle partijen ondersteunen de Regionale Informatie en Expertise Centra (RIECs)²⁹ de geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit.

Ook andere vormen van criminaliteit kunnen in aanmerking komen voor sturing in integrale stuurploegen. Op die manier kan vaker en beter recht gezamenlijke veiligheidszorg worden uitgevoerd. Niet voor de te maken keuzes en beslissingen toemenen. Ook kan het bestuur een andere kijk op zaken geven die voor het OM van meerwaarde kan zijn. Als bijvoorbeeld tussen twee zaken moet worden gekozen, en de betrokken burgemeester kan melden dat de ene zaak veel meer los maakt in zijn gemeente dan de andere, kan daar bij de wegging rekening mee worden gehouden. De driehoeken bepalen welke soort zaken binnen integrale stuurploegen worden behandeld en welke in klassieke stuurploegen.

Het vormen van integrale stuurploegen, of het bestuur op een andere wijze bij de stuurploegen betrekt, houdt niet in dat de burgemeester(s) ook op de gezagsstoel van het OM gaat zitten. Als er sprake is van alleen een strafrechtelijke aanpak zal de uiteindelijke beslissing bij de officier liggen.

29

van inbraakpreventie, straatverlichting of veilig uitgaan. Het beginsel "u vraagt, wij ook", kan een goed uitgangspunt zijn voor alle partijen in de driehoek bij de besluitvorming over bijzondere projecten. Een gebundelde inzet van partijen in een wederkerige samenwerkingsrelatie haalt immers het maximale uit leders inbreng.

Naast deze beleidsmatige vraagstukken is de driehoek ook de plek waar operationele zaken kunnen worden besproken. Incidenten of grootschalige gebeurtenissen vragen vaak om politie-inzet en zijn dus een zaak van de driehoek. Daarnaast vragen ze ook, of het nu gaat om een moord met veel impact op de samenleving of om grootschalige openbare ordeverstoringen, veelal om inzet van andere partners.

In de basis is het niveau van de driehoek het niveau van de basisteams. Op verzoek van een burgemeester vindt de driehoek op gemeentelijk niveau plaats.²⁸ Dit is met name voor te stellen in geval van een incident waar overleg tussen de betrokken burgemeester, OM en politie nodig is. Waar een gemeente meerdere basisteams omvat is een driehoek op districtsniveau ook goed denkbaar. Het is aan burgemeester(s) en officier van justitie om te bepalen op welk niveau de driehoek wordt georganiseerd. De politie is daarbij

volgend. Het driehoeksoverleg is vormvrij, in die zin dat het aan de actoren zelf is om zaken als frequentie, inrichting, reikwijdte, logistiek etc. te regelen. Het is goed mogelijk om bijeenkomsten met fysieke deelname af te wisselen met virtuele ontmoetingen of telefonische vergaderingen. Net zo belangrijk als de structuur van het driehoeksoverleg is de "driehoeks-

Het grootste gedeelte van de politie-inzet gaat over de noodhulp, de dienstverlening, het optreden bij openbare ordeverstoringen en de opsporing van ernstige delicten.

Deze dagelijkse zaken vragen niet om een specifieke afweging per zaak en komen veelal niet expliciet in de driehoek aan bod. Voor zaken die wel vragen om een specifieke afweging van de gezagsdragers is de driehoek het overlegorgaan voor bestuur en OM met de politie. Denk hierbij aan het tegengaan van drugsoverlast, aanpak uitgaansgeweld, jongerenproblematiek, specifieke casussen als de politie-inzet rond een risico voetbalwedstrijd of de aanpak van een criminele bende.

De driehoek draait - naast deze gezagsrelatie - ook om samenwerking. Waar het gaat om de vraag hoe de vastgestelde doelen het beste kunnen worden gehaald of de benoemde problemen moeten

worden aangepakt, is de inbreng van leders expertise vereist. Het kan daarbij gaan om het maken van afspraken over de wijze van inzet van de drie betrokken actoren: gemeente, Openbaar Ministerie en politie. Bijvoorbeeld om afstemming over samenwerking tussen politie, toezichts- en handhavingdiensten, of om het afspreken van handhavingarrangementen, samenwerking tussen politie en gemeente en het maken van afspraken over de inzet in de verschillende schakels in de veiligheidsketen (van preventie tot nazorg). De manier van informatie-uitwisseling tussen de partners is een belangrijk onderwerp. Het is van belang dat alle partijen elkaar scherp houden. De burgemeester kan van de politie bijvoorbeeld verlangen dat ze iets doet aan de golf van inbraken of aan het uitgaansgeweld in zijn gemeente. De politie mag dan aan de gemeente vragen zelf ook wat te doen op het gebied

28

29. www.riec.nl

28. Artikel 13, derde lid, Politiewet 2012

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestel (zie m.n. p. 12-17)

In het samenwerkingsverband Emego zijn afgelopen jaren straten, personen en branches zoals coffeeshops grondig doorgelicht. Er zijn panden opgekocht en ontrokken aan de prostitutie. Op grond van de bevindingen zijn tientallen controlecties uitgevoerd en zijn strafrechtelijke onderzoeken gestart. Ook zijn twaalf onderzoeken naar mensenhandel in de afgelopen vier jaar in het Wallengebied uitgebreid geanalyseerd en beschreven.

De **Taskforce B5** voor de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit in Brabant, is een samenwerkingsverband tussen de vijf steden in de provincie Noord-Brabant, de politie (nationale recherche en regiokorpsen), het Openbaar Ministerie, Koninklijke Marechaussee en de Belastingdienst. De burgemeester van Tilburg en de directeur-generaal Rechtspleging & Rechtshandhaving van het ministerie van Veiligheid en Justitie leiden de taskforce, die door de minister van Veiligheid en Justitie is ingesteld. Doel is het realiseren van een structureel veiliger Brabant door een substantiële vermindering van de negatieve effecten van criminaliteit op de veiligheid in de B5-gemeenten.

31

Voorbeelden van integraal werken

Met een geïntegreerde aanpak weten partners elkaar steeds beter te vinden. Zo is in een aantal gebieden reeds een werkwijze ontwikkeld waarbij in de fase van wegen en sturen programmatisch wordt gewerkt.

In Groningen wordt bij het sturen en wegen van zaken altijd gekeken naar de wenselijkheid van strafrechtelijk ingrijpen ten opzichte van een bestuurlijke aanpak. Soms is een pre-weegdocument (ambtelijk advies over de te volgen aanpak) aanleiding om een casus voor te leggen aan het RIEC om te kijken of bijvoorbeeld bestuursrechtelijk ingrijpen mogelijk is.

In Alkmaar kent elk projectvoorstel voor een strafrechtelijke aanpak van criminaliteit de eis dat er is gekeken naar een brede aanpak. En voorstellen worden - wanneer daar kansen voor zijn - standaard voorgelegd aan de Regiegroep integrale overheidshandhaving.

Breda kent geïntegreerde weeg- en stuurplegen waarbij het bestuur altijd is betrokken bij de keuzes die in de verschillende stuurplegen worden gemaakt. Bij de thema's grootschalige opsporing, high impactcrime en zeden gaat het daarbij om het leveren van bestuurlijke deskundigheid, het afstemmen met collega burgemeesters en coördineren van bestuurlijke inzet. Bij het thema georganiseerde criminaliteit om mee te beslissen bij de te maken keuzes.

In Utrecht is op het gebied van onverklaarbaar vermogen/witwassen een intelligence-overleg tussen politie, OM en Belastingdienst. Dit overleg heeft al diverse gezamenlijke pre-weegdocumenten opgeleverd.

In het project Emego hebben gemeente Amsterdam, het stadsdeel Centrum, de politie, het OM, de Belastingdienst en het ministerie (leveren projectleiding en WODCdiensten) hun krachten gebundeld om twee dingen te bereiken:

1. door nauwe samenwerking en gesteund door onderzoek en analyse zicht krijgen op de criminële machtsconcentraties en de achterliggende gelegenheidsstructuren in postcodegebied 1012.
2. op basis van de verkregen informatie via concrete acties bestaande uit een combinatie van bestuurlijke, fiscale en strafrechtelijke interventies, de mogelijkheden aangrijpen om die machtsconcentraties en gelegenheidsstructuren te bestrijden en in de toekomst te voorkomen.

30

Inleiding

De nieuwe politiewet biedt volop kansen voor het lokaal bestuur. Of deze kansen ook realiteit worden, ligt voornamelijk aan de wijze waarop de spelers binnen het politiebestedel hun rollen gaan oppakken. Deze rollen zijn overigens niet altijd nieuw. Soms zijn ze door de nieuwe wet versterkt, maar soms is het dezelfde rol gebleven. De nieuwe politiewet biedt kansen om een nieuw momentum te creëren en zo

gezamenlijk veiligheidszorg te bieden en de problemen in de gemeente, het basisteam, district of regionale eenheid gezamenlijk aan te pakken. Het gaat daarbij om het 'nemen van de rol', niet om wat nieuw of wat oud is, maar om het totaal van de mogelijkheden en verplichtingen dat er is. In dit licht worden in dit hoofdstuk de rollen van de belangrijkste spelers beschreven.

De gemeenteraad

Binnen het nieuwe politiebestedel heeft de gemeenteraad twee belangrijke rollen. De gemeenteraad stelt de algemene kaders vast en controleert de burgemeester en het college van B&W. De gemeenteraad stuurt de politie niet aan, dat doet de burgemeester. Wel bepaalt de gemeenteraad de kaders die leidend zijn voor het handelen van de burgemeester in de richting van de politie.

Kaderstellen

Het integraal veiligheidsplan van de gemeente is het belangrijkste middel om de algemene kaders vast te leggen. De gemeenteraad stelt dit plan vast en geeft zo de kaders aan waarbinnen de burgemeester de politie moet aansturen.

Het integraal veiligheidsplan bevat de doelen, de inspanningen van de gemeente zelf om deze doelen te halen en de inspanningen die de gemeente daarbij van anderen verwacht. De praktijk leert dat het niet altijd eenvoudig is om hiervoor de juiste kaders te stellen. Dit vraagt inzicht in de problematiek, in de samenhang van beleidsterreinen, in de mogelijkheden

van de gemeentelijke organisatie en in de mogelijkheden van de andere betrokken partijen. Vooral dit laatste is van belang omdat het opnemen van de verwachtingen over anderen pas z'n heeft als deze reëel is. Een goed begrip van ieders rol, de voordelen, kosten en baten van samenwerking zijn daarbij randvoorwaarden.

Het is daarom van belang dat betrokken gemeenteraadsleden goed op de hoogte zijn van bijvoorbeeld de bestuurlijke veiligheidsmiddelen, bestuurlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van criminaliteit en van de rollen van het OM, de politie en anderen. Het college voorziet de raad van de benodigde informatie. Echter om goed te kunnen sturen, moeten gemeenteraadsleden ook zelf actief achter informatie aangaan, bijvoorbeeld om te weten te komen wat de burgers in de gemeente belangrijke thema's vinden.

Aan de hand van onder meer het integraal veiligheidsplan bepaalt de driehoek (burgemeester, OM en politie) wat de inzet van iedere partij ten aanzien van de vastgestelde prioriteiten is. Om te borgen dat bij deze afspraken ook echt de kaders van

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

de gemeenteraad leidend zijn, is het van belang dat deze kaders scherp zijn gesteld. Belangrijke succesfactor daarbij is of de doelen uit het veiligheidsplan ook in termen van outcome kunnen worden geformuleerd; welk effect moet worden bereikt. Sturing van de gemeenteraad via de burgemeester op aantallen agenten werkt daarbij bijvoorbeeld eerder belemmerend dan bevorderend voor het halen van de lokale doelen. Ook werkt het scherp kiezen van enkele prioriteiten beter dan het kiezen van een groot aantal doelen. Hierbij is het belangrijk voor de gemeenteraad om te beseffen dat naast inzet op prioriteiten de politie altijd een groot deel van de inzet moet plagen op dagelijkse zaken en incidenten waar de burgemeester zelfstandig op stuur.

De verordende bevoegdheid is een andere vorm van kaderstelling van de gemeenteraad. Met de algemene verordende bevoegdheid (APV) heeft de raad de mogelijkheid om voor uiteenlopende zaken in plaatselijke verordeningen regels vast te stellen. Het gaat dan bijvoorbeeld om camerabewaking, preventief fouilleren en bestuurlijk ophouden, maar ook om regels voor de horeca, samscholingsverboden en omgevingsverboden. De politie heeft deze regels nodig om effectief te kunnen optreden als situaties daar om vragen. En de gemeente heeft politie en OM nodig om de gestelde regels gehandhaafd te krijgen. De handhaving van de verordeningen is onderwerp van gesprek in het driehoeksoverleg. Het vaststellen van de verordeningen is een taak van de gemeenteraad.

De burgemeester hoort de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan van de regionale eenheid. De gemeenteraad toetst of

het beleidsplan aansluit bij de vastgestelde doelen. De raad kan zo nodig de burgemeester aanvullende kaders meegeven.

Controleren

De gemeenteraad controleert het college en de burgemeester in het bijzonder op hun inzet voor de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid.³² Minimaal één keer per jaar legt de burgemeester verantwoording af aan de gemeenteraad over de wijze waarop hij toe heeft gezien op het gevoerde integraal veiligheidsbeleid en de samenwerking met betrokken partners.³³ Voor een goede uitvoering van de controlerende rol van de raad verdient het de aanbeveling dat de gemeenteraad heldere afspraken maakt met het college (en in het bijzonder met de burgemeester) over verantwoording en voortgang.

Nieuw in de politiewet is dat expliciet wordt gesteld dat de burgemeester verantwoordelijk is voor de inzet van de politie. De gemeenteraad kan met de burgemeester afspraken maken over bijvoorbeeld het doen van verslag van wat in overleggen met de politie wordt besproken en over de standaard ter informatie sturen van vergaderstukken over de politie, zoals het jaarverslag van de regionale eenheid. Vanzelfsprekend heeft de burgemeester wel de regels voor de bescherming van de privacy in acht te nemen en mag hij het opsporingsbelang van het Openbaar Ministerie niet schaden. Daarom kan hij de gemeenteraad in individuele gevallen slechts oppervlakkig of achteraf inzage geven over wat er in de driehoek heeft gespeeld. In sommige gevallen vraagt dit om het vertrouwelijk inlichten van de

30. Artikelen 169 en 180 Gemeentewet
31. Artikel 173a, wetsvoorstel Regierol gemeenten

gemeenteraad. Dit speelt met name bij incidenten. Het is van groot belang dat wat de burgemeester in vrouwen deel niet naar buiten komt. Dit is van belang vanwege de werkkolatie tussen burgemeester en gemeenteraad, en ook vanwege het

beschermen van opsporingsbelangen. Vrouwen over en weer tussen alle partijen, burgemeester, raad, OM en politie is essentieel om gezamenlijk te kunnen blijven optreden.

Voorbeeld prioritering in het integraal veiligheidsplan

De gemeenteraad stelt in het IVP drie doelen. Dit zijn tevens de lokale doelen voor de politie.

1. Het aantal inbraken moeten elk jaar met 10 procent worden teruggebracht
2. Over vier jaar zijn er geen criminele jeugdgroepen en 25 procent minder overlastgevende jeugdgroepen. Tevens is er geen hinderlijke jeugdgroep bij gekomen.
3. Tegen gaan van ondermijning: 50% reductie van het aantal bedrijven met verdunding van vermenigen boven- en onderwereld.

De burgemeester

De burgemeester is binnen de gemeente bij uitstek de persoon die het begrip gezamenlijke verantwoordelijkheid tot uitdrukking dient te brengen. Hij is voorzitter van de gemeenteraad, voorzitter van het college en is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde. Hij is (in de meeste gemeenten) portefeuillehouder veiligheid. Daarnaast is het veelal de burgemeester die door burgers wordt aangesproken op veiligheidsproblematiek in zijn gemeente, ook al valt dat formeel niet altijd onder zijn verantwoordelijkheid. De burgemeester heeft een arsenaal aan bestuurlijke mogelijkheden om voor veiligheid in te zetten. De burgemeester voert het gezag over de politie wanneer deze optreedt bij de handhaving van de openbare orde en hulpverlening.³⁴ Hij is

de voorzitter van het driehoeksoverleg. De burgemeester kan op diverse manieren optreden om verstoringen van de openbare orde te voorkomen en kan de bestuurlijke aanpak van criminaliteit vorm geven.³⁵

De burgemeester heeft een natuurlijke leidende rol waar het gaat om de regie op veiligheid. Gemeenten staan namelijk voor de opgave een coördinerende rol te vervullen voor de activiteiten van verschillende partijen die bijdragen aan de veiligheid. Dat vereist samenwerking met en tussen uiteenlopende partijen als gemeentelijke diensten, politie, Openbaar Ministerie, Halt-bureau, reclassering, welzijnswerk, jongerenwerk, Bureau Jeugdzorg, GG&GD, diverse andere (geestelijke)

32. Artikel 11, Politiewet 2012

33. Deze zijn samengevat in het Zakboek Openbare orde en veiligheid, NCB 2010; zie ook <http://www.burgemeesters.nl/bevoegdheden>

De burgemeester zorgt voor afspraken met de woningbouwvereniging zodat na het sluiten van het pand de huur wordt opgezegd en deze mensen niet kunnen terugkeren in de woning. Bureau Jeugdzorg zorgt voor de opvang van de twee kinderen van het gezin. De Belastingdienst en de sociale dienst komen in actie en leggen een claim bij vader en moeder voor onrecht ontvangen toelagen en uitkeringen. Het OM zal het echtpaar vervolgen als de sluiting van het pand wordt genegeerd en de politie staat klaar voor een inval om alles in gang te zetten.

Bij de geplande inval worden op de persoon drugs aangetroffen, in het huis echter niet. De burgemeester besluit toch om het pand te sluiten. De sociale dienst en de Belastingdienst leggen een claim neer van 80.000 euro. Bureau Jeugdzorg plaatst de kinderen tijdelijk bij opa en oma en de woningcorporatie zegt conform hun beleid de huur op.

Een groot deel van de buurt reageert positief: "hebbè, eindelijk gebeurt er eens wat" horen de agenten tijdens de actie. Neveneffect is dat meerdere buurtbewoners zich opeens als samenwonend inschrijven om zo een claim te voorkomen. Door het schokkeffect van deze actie neemt de overlast zienderogen af.

Het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders is als collectief verantwoordelijk voor de gemeentelijke inzet met betrekking tot veiligheid. Het integraal veiligheidsplan is voor het college leidend. Maar veiligheid is meer dan alleen politie-inzet. Ook gemeentelijke beleidsterreinen als bouwen, openbare ruimte, zorg en welzijn zijn van groot belang bij het halen van de veiligheidsdoelen. De verantwoordelijke wethouders bevorderen dat ook op hun beleidsterrein lokale spelers kunnen bijdragen aan de veiligheid binnen de gemeenten. Het gaat bijvoorbeeld om de woningcorporaties, het maatschappelijk (jongeren)werk, (jeugd- en geestelijke gezondheids)zorg, reclassering, Halve bureau, lokaal en regionaal onderwys, horeca, bedrijfsleven en natuurlijk ook de bewoners van de gemeente.

Het is van belang dat alle beleidsterreinen met elkaar samenwerken op het gebied van veiligheid. Hoewel één lid van het college, dat is meestal de burgemeester, pri-mair de portefeuille veiligheid draagt, kan effectief optreden van de gemeente alleen ontstaan als er geen verkokering tussen de portefeuilles optreedt. Dit geldt ook tussen het college en de burgemeester als zelfstandig bestuursorgaan. Hoewel een scheiding tussen de rollen juridisch juist kan zijn, draagt zij niet altijd bij tot een goede veiligheidszorg. Zo kan het zonder afstemming inzetten van handhavende bevoegdheden door de burgemeester

OM en gemeente, tussen andere beleidsterreinen en veiligheid, binnen gemeentelijke diensten en tussen burger en veiligheidsapparaat. De doelen en prioriteiten uit het integraal veiligheidsplan dat de raad heeft vastgesteld, zijn leidend voor zijn eigen optreden alsook voor zijn verbindende functie. Daarnaast is de burgemeester verantwoordelijk voor de afhandeling van veiligheidsincidenten. Hij stuurt de politie hierop op basis van zijn gezag tot aan. Het is daarbij, los van de bestelwijziging, steeds belangrijker geworden om ook bij incidenten de verbinding te zoeken met andere veiligheidspartners.

Binnen het concept van gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid is de burgemeester de verbindende schakel. Tussen politie en gemeenteraad, tussen

Casus Overlast op straat

In een straat in een middelgrote stad is het al jaren hommel. De wijkagent geeft al twee jaar aan dat het zo echt niet langer kan. Er is sprake van drugshandel, overlast, brandstichting, bedreigingen en ga zo maar door. Deze straat is al vele malen in de driehoek aan bod geweest. Telkens was er een reden waarom de aanpak van deze straat van de weegschaal viel bij het nemen van besluiten over capaciteitsinzet. Vorig jaar is er wel een tijde een observatieteam ingezet. Dit bevestigde het beeld van de wijkagent maar bood geen oplossingen. Ook enkele aanhoudingen leverden niets op, omdat de personen zo weer vrijkwamen en er met een lichte boete van afkwamen. De wijkagent luidt nu de noodklok en zegt dat hij zijn werk niet meer kan doen.

Hoewel dit soort overlast niet tot de prioriteiten uit het integraal veiligheidsplan behoort, besluit de burgemeester dat de maat vol is en hij actie wil in de straat. Een team afkomstig van gemeente, OM en politie wordt op de zaak gezet. Het team komt tot het advies om als voorbeeld één gezin goed aan te pakken. In dit gezin worden zowel vader als moeder verdacht van drugshandel. Omdat een strafrechtelijke aanpak waarschijnlijk geen soelaas biedt, stelt het team voor om bestuurlijke stappen te nemen. Op basis van de wet Damocles kan de burgemeester het pand sluiten als er drugs worden verhandeld. Dit vraagt het nodige lef van de burgemeester, omdat geen garantie op succes kan worden geboden. Ook vraagt dit de nodige regie van de burgemeester omdat actie van meerdere partijen nodig is.

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

eenheid, of op districtniveau projectmatig wordt gewerkt samen met beleidsadviseurs van de politie en het OM. Deze ontwikkeling stelt eisen aan coördinatie en management. Het vergt een andere wijze van aansturing van de eigen medewerkers om processen als informatie-uitwisseling te borgen. Ook is het van belang de efficiëntie van de samenwerkingsverbanden te borgen en het inzicht in de kosten en baten van de samenwerking te vertalen voor bestuurders en gemeenteraadsleden.

Organisatorische en inhoudelijke versterking is ook wenselijk bij de veranderende rol van de gemeenteraad. De mogelijkheid van de gemeenteraad om op een effectieve manier kaders te stellen, valt of staat met de informatie en voorstellen die de gemeenteraad krijgt aangeleverd. De ambtelijke organisatie moet zich daarbij niet alleen in de bestuurders kunnen verplaatsen maar ook in de gemeenteraadsleden. Dit vraagt om intensieve contacten met griffie en met de gemeenteraadsleden zelf.

structuren en vooral ook cultuur moet zijn toegesust op de veranderende rollen van de burgemeester en het college. Hier is een sterke rol van de gemeentesecretaris gevraagd. Integraal werken vraagt immers in de ambtelijke structuur om een borging van de relatie met de politie en het OM binnen de ambtelijke onderdelen die aan veiligheid gerelateerde portefeuilles hebben. In de inhoud vraagt het om het invulling geven aan de integraliteitsgedachte bij het maken van het veiligheidsplan, adviseren van de burgemeester voor de driehoek, voorbereiding en deelname aan veiligheidsoverleggen. Het vraagt om integratie van kennis over overlast, criminaliteit, zorg, bestuurlijke handhaving, vergunningen, etc.

De samenwerking met andere gemeenten, met de politie en het OM krijgt ook op ambtelijk niveau vorm. Het is goed denkbaar dat ambtenaren niet alleen voor hun eigen gemeente werken, maar bijvoorbeeld themagewijs voor meerdere gemeenten. Of dat er binnen de regionale

Gemeentelijke organisatie op orde

In 's-Hertogenbosch waren een aantal jaren geleden de veiligheidscijfers onder de maat. De stad stond steeds weer hoog in de foute lijstjes. Omdat het college dat ongewenst vindt, zijn verschillende acties opgezet. Een daarvan is: veiligheid hoger op de agenda krijgen over de volle breedte van de ambtelijke organisatie. Onder leiding van de gemeentesecretaris neemt het management de volgende maatregelen:

- Er wordt een afdeling Openbare Orde en Veiligheid gevormd. Alle veiligheids-taken, die tot op dat moment versnipperd zijn georganiseerd, worden daar geconcentreerd. De afdeling is thans verantwoordelijk voor eigen taken op het gebied van openbare orde en veiligheid; de relatie met politie en justitie; de coördinatie van integrale veiligheid; alle burgemeestersbevoegdheden; de bestuurlijke aanpak/BBOB; horeca en evenementen; het opdrachtgeverschap stadszorg; het veiligheidshuis; en de relatie met brandweer/veiligheidsregio.
- De beschikbare ambtelijke sterkte voor veiligheid wordt uitgebreid.

met lokale partners in het kader van het veiligheidsbeleid. Hier toe staat het college jaarlijks uitvoeringsplannen vast. De gemeenteraad kan alle leden van het college aanspreken op het door het college gevoerde bestuur, in het bijzonder op hun eigen portefeuille. Indien (onderdelen van) het integraal veiligheidsbeleid onderdeel van de portefeuille uitmaakt, spreekt de raad, als hij daarover vragen heeft, het verantwoordelijke collegelid aan.

Integraal werken bij de gemeente

Het integraal veiligheidsplan (IVP) stelt, onder andere, als doel:

- *Over vier jaar zijn er geen criminele jeugdgroepen en 25 procent minder overlastgevendende jeugdgroepen.* Tevens is er geen hinderlijke jeugdgroep bij gekomen.
- Dit vraagt volgens het IVP ook van de gemeente zelf het nodige:
  - De wethouder wonen en openbare ruimte moet zorgen dat de fysieke ruimte waar deze jeugdgroepen samenkomen wordt aangepakt, groen moet worden hersteld en verlichting verbeterd.
  - De wethouder welzijn moet zorgen dat, de overlastgevende groepen passende alternatieven krijgen aangeboden voor het rondhangen op straat.
  - De wethouder jeugd en onderwijs moet zorgen voor afspraken met scholen en leerplanchambanen opdragen om nul-tolerantie beleid te voeren voor de leden van deze jeugdgroepen. Ook maakt hij afspraken met (bureau)jeugdzorg en worden de ouders van deze jongeren aangesproken.

De gemeentelijke organisatie

De ambtelijke organisatie van de gemeente stelt het college en de burgemeester in staat hun taak uit te voeren. De ambtelijke organisatie moet daartoe omgekeerd door het college en de burgemeester in staat worden gesteld. Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid vraagt veel van de gemeentelijke organisatie. Samenwerking is hierin het sleutelbegrip zowel binnen de ambtelijke organisatie als daarbuiten. Dit vraagt om inhoudelijke verbinding en om organisatorische versterking.

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

Gemeentelijk organisatie op orde (wervolgt)

- Er komt meer managementaandacht. De afdeling OOV krijgt een eigen afdelingshoofd. In het managementteam wordt een portefeuille Veiligheid gevormd bij de directeur Bestuurszaken.
- De bijdrage van afdelingen aan veiligheid komt organisatiebreed hoger op de agenda. Er is een zwaardere interne coördinatiegroep gevormd, waarin onder meer de hoofden van de afdelingen OOV, openbare ruimte, welzijn, stadsinspectie en wijkmangement, en de districtschef van de politie zitting hebben. De groep draait als programmateam onder leiding van de directeur Bestuurszaken.
- Externe partijen worden zwaarder aangesproken op hun bijdrage aan veiligheid. Het overleg hierover met onder meer corporaties, welzijnsinstellingen en onderwijs is ondergebracht bij het Leefbaarheidsplatform, onder voorzitterschap van de burgemeester.
- Op alle ambtelijke niveaus (gemeentesecretaris, directeur, afdelingshoofd, medewerkers) is intensief geïnvesteerd in goede werkwijzen met de politie/OOV, in deelname aan de veiligheidsnetwerken en in samenwerking met de andere gemeenten in de regio. De brede samenwerking wordt ondersteund door de interne professionalisering van de veiligheidsfunctie, een betere informatievoorziening en de samenwerking met het RIEC.

Ook bestuurlijk worden maatregelen genomen, waaronder het aanwijzen van een wethouder voor schone veilige wijken, geld voor straatcoaches, een ruimer werkbudget voor OOV en het benoemen van veiligheid als een van de acht bestuurlijke speerpunten. Het totaal van de maatregelen werkt: de stad is niet meer terug te vinden in de top 10 van gemeenten met de meeste veiligheidsproblemen.

De regioburgemeester

De regioburgemeester is in de politiewet 2012 de burgemeester van de grootste gemeente binnen het gebied van de regionale politie-eenheid.³⁴ De minister heeft de Eerste Kamer toegezegd dit te veranderen zodat de regioburgemeester wordt benoemd op voordracht van de andere burgemeesters binnen de regionale eenheid. De regioburgemeester is een nieuwe functionaris binnen het politiebestedel. De rol van de regioburgemeester is anders van aard. De regioburgemeester is binnen de regionale eenheid een verbindende factor. Hij is adviseur, initiator, coördinator en bemiddelaar.

In die gevallen dat er geen overeenstemming kan worden bereikt, beslist de regioburgemeester samen met de hoofdofficier over het beleidsplan.

De regioburgemeester overlegt regelmatig met de hoofdofficier en de politiefchef van de regionale eenheid over de uitvoering van het beleidsplan.³⁵ De nadruk in dit overleg zal liggen op de realisatie van de doelstellingen uit het beleidsplan van de regionale eenheid. Bij bijvoorbeeld achterblijvende resultaten kan de regioburgemeester, namens de andere burgemeesters, de politiefchef van de regionale eenheid hierop aanspreken. Dit neemt niet weg dat de politie in de driehoeken verantwoordelijkheid verschuldigd is aan de gezagsdragers over de afspraken die daar zijn gemaakt.

Op landelijk niveau verwoorden de regioburgemeesters de stem van de andere burgemeesters in het overleg met de minister. Hij is daarbij een belangrijk schakeelpunt tussen het lokale en landelijke niveau. In dit zogenaamde artikel-19 overleg wordt door de regioburgemeesters met de minister, twee andere burgemeesters en de voorzitter van het College van procureurs-generaal, in bijzijn van de korpschef gesproken over de taakuitvoering en het beheer van de politie.³⁶ Daarbij gaat het in ieder geval over de inrichting van de politie, (het ontwerp van) de landelijke doelstellingen en de daarvan afgeleide doelstellingen voor de eenheden, de verdeling van de sterkte over de eenheden, de ontwerpen van de begroting meefinanciering beheersplan en jaarverslag en benoeming van de leden van de leiding van de politie. Hieronder valt onder meer de voortgang op de landelijke prioriteiten. Essentieel is dat in dit overleg een goede verbinding

capaciteitsdiscussies, de regioburgemeester is dan de functionaris die de positie heeft om bestuurlijk te acteren en besluiten te nemen.³⁵

Ook tussen bestuurders binnen de regionale eenheid en de minister is de regioburgemeester een verbindende schakel. Hij vertolkt de stem van de andere burgemeesters uit zijn regio in het overleg met de minister, de korpschef en de voorzitter van het College van procureurs-generaal.³⁷ Over zijn taken en bevoegdheid legt hij verantwoording af aan de andere burgemeesters.

De regioburgemeester heeft de regie op het opstellen van het beleidsplan van de regionale eenheid. Bij tegengestelde belangen zoekt hij samen met de hoofdofficier naar een oplossing en neemt daarbij beslissingen. In sommige regionale eenheden bestaan al regionale ambtelijke samenwerkingsverbanden (zie kader in hoofdstuk Thema: Kaders stelen en verantwoorden). Deze kunnen een belangrijke rol spelen in het opstellen van het beleidsplan. Waar dergelijke samenwerkingsverbanden (nog) niet bestaan, zal de regioburgemeester op andere wijze de ondersteuning bij het opstellen van het beleidsplan regelen, bijvoorbeeld door zijn eigen ondersteuning aan te vragen met expertise van andere gemeenten, het OIV en de politie. Bij verschillen van mening over het ontwerpbeleidsplan is het de rol van de regioburgemeester om te bemiddelen en indien nodig knopen door te hakken. Na het horen van de gemeenteraden door de burgemeesters stelt hij een definitief concept op dat door alle burgemeesters en de hoofdofficier wordt vastgesteld.

35. Artikelen 39 en 56, Politiewet 2012
36. Artikel 19, Politiewet 2012
37. Artikel 4n, Politiewet 2012
38. Artikel 19, Politiewet 2012

34. Artikel 1, onder g, Politiewet 2012

- Komen betrokken bestuurders en het OM er niet uit, dan bemiddelt de regio-burgemeester. Hierbij kan zowel de politie-inzet, de inzet van de gemeente zelf als ook de samenwerking tussen gemeenten worden betrokken. De regioburgemeester kan daarbij knopen doorhakken op basis van zijn natuurlijk gezag.
- Indien de regioburgemeester van mening is dat de benodigde capaciteit niet binnen de regionale eenheid kan worden gevonden, en eigen inzet van de gemeente - al dan niet in samenwerking met andere gemeenten - onvoldoende soelaas biedt, kan een burgemeester een verzoek tot bijstand bij de korpschef indienen. De regioburgemeester geeft hier vooraf zijn zienswijze op.³⁹ Hij zal hierbij gewag maken van zijn eerdere oordeel.
- Indien de korpschef negatief beschikt, kan de burgemeester bij de minister in beroep gaan. De minister beslist alsdan waarbij de zienswijze van de regioburgemeester zwaar weegt. Op deze wijze is ook de bijstandverlening, net als alle andere inzet van de politie, altijd uiteindelijk een bestuurlijke beslissing en geen besluit van de politie zelf.

Het Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie, in de persoon van de officier van justitie, is onderdeel van de driehoek. Hij stuurt vanuit zijn gezagsrol over de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde de politie aan, maakt met de burgemeester afspraken over de inzet van de politie, over de lokale prioriteiten en de criminaliteitsbestrijding en over de taakuitvoering van de politie.⁴⁰ OM maakt met de burgemeester afspraken over de strafrechtelijke handhaving op lokaal niveau, waardoor de impact van keuzes van het OM ook voelbaar is op lokaal niveau. Het optreden van het OM heeft immers alleen zin als de gepeegde interventies zichtbaar, merkbaar en herkenbaar zijn.

Regionaal

De hoofdofficier van justitie is op het niveau van de regionale eenheid verantwoordelijk voor de afstemming met het bestuur en de politie. Hij overlegt regelmatig met de regioburgemeester en de politieref over de voortgang van

Lokaal

Veel veiligheidsproblemen kunnen alleen gezamenlijk effectief worden aangepakt.

39. Artikel 56, derde lid, Politiewet 2012.
40. Artikelen 11 en 15, Politiewet 2012.

wordt gelegd tussen de taakuitvoering en het beheer, tussen openbare orde en hulpverlening en opsporing, tussen landelijk en lokaal waarbij de verbindende factor tussen al deze elementen de vergroting van de veiligheid is. Gezien zijn taken op het niveau van de regionale eenheid, zijn rol als verbindende schakel tussen landelijk niveau en lokaal niveau en gezien de verantwoordelijkheid die hij moet afleggen, is het verstandig als de regioburgemeester een verantwoordings- en afstemmingsstructuur inricht. Deze kan en zal uiteraard per regionale eenheid verschillen naar gelang de bestuurlijke verhoudingen binnen de eenheid.

Evenementen en capaciteit

Het aantal evenementen binnen de regionale eenheid is groter dan de politie zegt aan te kunnen. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren en het beleidsplan. Een deel van het probleem kan worden opgelost doordat de twee grote gemeenten (waaronder die van de regioburgemeester) aangeven de plaatselijke evenementen voornamelijk zelf te zullen beveiligen met de eigen handhavingdienst. Andere gemeenten kunnen dat echter niet, omdat ze daar niet genoeg eigen handhavers voor hebben. Eén gemeente houdt voet bij stuk en de burgemeester geeft een evenementenvergunning af. Hij draagt de politie op om alsnog capaciteit te regelen teneinde de openbare orde te bewaren.

- Evenementen maken deel uit van het beleidsplan van de regionale eenheid. Dat kan omdat de meeste evenementen jaarlijks terug keren.
- Op basis van het beleidsplan kan jaarlijks een actuele evenementenkalender worden overeengekomen tussen de gezagsdragers. Dit vormt dan de basis voor de inzet van de politie op evenementen binnen de eenheid.
- Daarbij is het van belang dat de (semi)commerciële evenementen zo min mogelijk last voor de politie oplevert. De basis is dat organisatoren zelf voor de benodigde beveiliging zorgen. Gemeenten kunnen dat aanvullen met eigen toezichhouders en handhavers. Hierbij kunnen ze ook onderling samenwerken. De politie is bij dergelijke evenementen slechts als achtervang inzetbaar.
- Indien de veiligheid onvoldoende kan worden gewaarborgd en/of er niet voldoende politiecapaciteit beschikbaar is, kan dat reden zijn voor de burgemeester de evenementenvergunning niet te verlenen.
- Indien een burgemeester een vergunning voor een evenement wel verstrekt, moet hij als gezagsdrager kunnen rekenen op de afgesproken inzet van de politie.
- Veel meer dan in de huidige situatie zullen capaciteitsvragen binnen de basisteams worden opgelost. Waarmee in een basisteam echter onvoldoende capaciteit beschikbaar is, wordt dit in eerste instantie op verzoek van het gezag binnen het district opgevangen. De herschikking van capaciteit is aan de gezagsdragers. Overleg met collega-gezagsdragers is dan nodig wanneer deze extra inzet ten koste gaat van andere afspraken over inzet binnen het district.

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

de uitvoering van het beleidsplan van de regionale eenheid.⁴¹ Als er sprake is van achterblijvende prestaties op het gebied van de strafrechtelijke handhaving kan de hoofdofficier de politiefchef hierop aanspreken in dit overleg.

Landelijk

Op landelijk niveau overlegt in het artikel 19-overleg de voorzitter van het College van procureurs-generaal met de regiegemeesters met de minister en de korpschef. Zie voor de inhoud van dit overleg de paragraaf regiegemeesters.

Programma's ZSM en Ondernijning en afpakken

illustratief voor de wijze waarop het OM snel en integraal te werk wil gaan zijn de programma's ZSM en Ondernijning en afpakken.

Het programma ZSM – Zo Snel, Slim, Selectief, Samen en Samenlevingsgericht Mogelijk – richt zich op de veelvoorkomende criminaliteit. Doel is om de afhandeling van deze criminaliteit kwalitatief en snel aan te pakken, met oog voor slachtoffer, dader en context. Dit vraagt om een nieuwe werkwijze met onder andere ruimere openingstijden waarbij het OM dicht op de politie is georganiseerd.

Ondernijning en afpakken richt zich op georganiseerde criminaliteit. Onderzoek laat zien dat de intensiteit van criminele problemen en overlast in wijken sterk samenhangt met de ruimte die de georganiseerde criminaliteit krijgt. Criminele organisaties, met name op het gebied van drugs en mensenhandel, zijn relatief vaak actief in kwetsbare wijken, in de prostitutiebranche en de horeca. De sociale controle en toezicht zijn daar minder en vestiging is relatief goedkoop. Dit vraagt – naast een versterking van de strafrechtelijke inzet – om een integrale aanpak. Het streven is om meer aan de voorkant van de maatschappelijke problemen te komen en het arsenaal aan mogelijke interventies uit te breiden. De Regionale Informatie en Expertise Centra vervullen een essentiële rol in de integrale aanpak.

De politie

De politie werkt in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag. Lokaal betekent dit dat de driehoek gaat over de inzet van de politie, over de taakuitvoering en dus de wijze waarop de politie haar taak vervult. De politie heeft zich hierbij uiteraard te houden aan de landelijke regels. Sturing door de driehoek op de inzet van de politie, is het meest effectief als dat gebeurt op basis van doelen en prioriteiten.

Hierdoor krijgt de politie voldoende professionele ruimte om de doelen van het lokaal bestuur en het OM te verbinden. De politie stelt zich daarbij verbindend op, neemt zelf initiatieven en gaat de samenwerking aan met relevante partners. In de samenwerking met het bestuur en het OM is de politie aan de ene kant onder-

geschikt bij het bepalen van de inzet en de doelen. Aan de andere kant is de politie ook een partner van het bestuur, het OM en andere partijen. De politie acteert in de basis op drie bestuurlijke niveaus: lokaal (basistaams), regionaal (regionale eenheid) en nationaal (de korpschef).

Lokaal

De politie levert intelligence producten voor de driehoek: via de burgemeester aan de gemeenteraad, aan het OM en aan de regiegemeester ten behoeve van het beleidsplan van de regionale eenheid. Hiermee verzorgt de politie een van de randvoorwaarden voor zowel de verticale sturingsrelatie als voor de gezamenlijke veiligheidszorg. De politie speelt ook een rol bij het verkrijgen van informatie van de anderen. De politie heeft een adviserende rol bij het opstellen van het integraal veiligheidsplan.

De rol van de politie in de driehoek is een andere rol dan die van de burgemeester en de officier van justitie, omdat de politie acteert in ondergeschiktheid aan het gezag. De rol van de politie is daarbij adviserend en uitvoerend. In de driehoek gaat het echter ook om samenwerking en vervult de politie in dat verband meer een rol als partner. Daarom kan de politie de gemeente en het OM ook aanspreken op hun eigen inzet ten aanzien van veiligheidsproblematiek.

Ook komt gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid onder andere tot uiting in de samenwerking van de politie met gemeentelijke toezicht- en handhavingdiensten en met private beveiligers. Waar deze partijen optreden in de open-

bare ruimte doen ze dat onder operationele regie van de politie. Gezamenlijke briefings zijn een voorbeeld van gezamenlijk optreden tegen onveiligheid.

Regionaal

Samenwerking krijgt niet alleen gestalte op het lokale niveau. Ook op districtsniveau en op het niveau van de regionale eenheid is de politie in netwerkverbanden actief. Zo draagt de politiefchef zorg voor goede afstemming met de veiligheidsregio's binnen de regionale eenheid. Ook andere partners kunnen op dit niveau acteren en afspraken willen maken. Het voordeel van de schaalgrootheid van de politie is dat er eenduidige afspraken kunnen worden gemaakt. De politiefchef adviseert de regiegemeester, hoofdofficier en de andere burgemeesters bij het opstellen van het beleidsplan van de regionale eenheid. Ook bogt de politiefchef dat de politie binnen zijn eenheid zowel doet wat het gezag zegt als dat de politie zich opstelt als een constructieve en proactieve samenwerkingspartner.

Landelijk

De politiewet 2012 belast de korpschef met de leiding en het beheer van het politiekorps.⁴² Hij is daarmee verantwoordelijk voor het voeren van het beheer over de politie. Daarbij legt hij verantwoording af aan de minister, aan wie hij ondergeschikt is. In het landelijke overleg van de minister met de regiegemeesters en de voorzitter van het College van procureurs-generaal wordt over het beheer gesproken. Ook via de regionale eenheden krijgt de korpschef voeding over de wensen van het gezag en over de uitwerking van beheersmatige keuzes op de taakuitvoering van de politie. Beheer scheidt immers de voorwaarden waarmee de politie de opdrachten van het

42. Artikel 27, Politiewet 2012

41. Artikel 41, Politiewet 2012

Bijlage - Brochure Nieuw Politiebestedel (zie m.n. p. 12-17)

Nawoord Minister

Gezamenlijk veiligheidszorg bieden is essentieel en het nieuwe politiebestedel biedt daar alle kans toe, zo lees ik de centrale boodschap van deze publicatie. Ik onderschrijf die boodschap volledig!

Bij de behandeling van de nieuwe politiewet is geblijven dat ook naar oordeel van het parlement de basis voor veiligheidszorg ligt in de steden, wijken en dorpen. In samenwerking met het OM, burgers en maatschappelijke organisaties voert de gemeente onder leiding van de burgemeester de regie over het veiligheidsbeleid. De politie die in al haar facetten geworteld is in die steden en wijken, is daarbij een onmisbare schakel. Het nieuwe politiebestedel draagt hier aan bij. De positieve kaders en de gezagspositie van de burgemeester zijn versterkt. De driehoek is in deze wet sterker dan voorheen geborgd.

I.W. Opstelten
Minister van Veiligheid en Justitie

manier de taken die het gezag oplegt, kan uitvoeren.

gezag kan uitvoeren. Het is aan de korpschef om het beheer zo te voeren dat de politie op de meest effectieve en efficiënte

De minister

De minister is politiek eindverantwoordelijk voor het beheer van de politie. Hij stelt de politie in staat haar werk te doen.⁴³ De rol van de minister kan vooral worden gezien als faciliterend aan en randvoorwaardelijk voor de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid. Met de landelijke beleidsdoelstellingen van de politie kan de minister - net als in het oude bestel - richting geven aan de inhoud van veiligheidszorg.⁴⁴ Deze beleidsdoelstellingen komen welsaam tot stand vanuit een landelijk blikveld en agendering, de realisatie ervan is veelal een lokale aangelegenheid. Primair door de politie, maar ook omdat deze doelstellingen vaak overeenkomen met die van de gemeenten zelf. Van alle partners wordt daarin een bijdrage verwacht. De minister voert geen gezag over de politie⁴⁵ en is dus in de dagelijkse gezamenlijke veiligheidszorg geen partij. Wel kan de minister vanuit zijn verantwoordelijkheid initiatief nemen om partijen bij elkaar te brengen of dergelijke initiatieven (laten) ondersteunen.

omdat de minister politiek eindverantwoordelijk is voor het gevoerde beheer, stelt hij regels over het (financieel) beheer van de politie.⁴⁶ De minister stelt zelf ook de begroting, de meerjarenraming, de jaarrekening en het beheersplan vast. De minister stelt eveneens regels op voor de verdeling van de operationele sterkte over de eenheden van de politie. Daarnaast kan hij de korpschef bijzondere aanwijzingen geven.⁴⁷ Daarbij gaat het niet om een aanwijzingsbevoegdheid als laatste redmiddel, zoals in de Politiewet 1993 het geval was, maar een regulier sturingsinstrument om mondelinge of schriftelijke opdrachten te geven aan de korpschef. De minister behandelt met steun van de korpschef wel direct een aantal politiek gevoelige beheerszaken. Het gaat dan bijvoorbeeld om de politie CAO en de keuze van de bewapening.

De minister voert, in aanwezigheid van de korpschef, periodiek overleg met de regiburgemeesters en de voorzitter van het College van procureurs-generaal over de taakuitvoering door en het beheer ten aanzien van de politie.⁴⁸

43. Zie o.a. artikel 31, Politiewet 2012
44. Artikelen 18 en 20, Politiewet 2012
45. Met uitzondering over de Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging
46. Artikel 30, Politiewet 2012
47. Artikel 31, Politiewet 2012
48. Artikel 19, Politiewet 2012

Colofon

Deze publicatie is een uitgave van het Actieprogramma lokale bestuuring politie. Het Actieprogramma is ingesteld door de minister van Veiligheid en Justitie met als opdracht de lokale verankering van de politie in het nieuwe bestel te versterken. Het Actieprogramma is onafhankelijk.

Actieprogramma Lokale Bestuuring Politie

Correspondentieadres:
Postbus 2090 | 2500 EH Den Haag

Leden

Bert Scheelders
Jan Broerjys
Sjaak van der Tak
Frank Koenberg
Irma Woestenbergh
Marc van Nijmegen
Hugo Hillehaar
Jannine van den Berg
Stoffel Heijnsman
Pieter Tops
Rob van Gijzel
Jacobs van Zelst

voorzitter
lid namens het Nederlands Genootschap van Burgemeesters
lid namens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten
lid namens de Vereniging voor Raadsleden, Raadslid.nu
lid namens de Vereniging van Gemeentesecretarissen
lid namens het Openbaar Ministerie
lid namens de Politie
lid namens de Politie
lid namens de Politieacademie
lid namens de Regioburgemeesters
secretaris

Telefonedactie

Desirée van der Jagt

Eindredactie

Actieprogramma Lokale Bestuuring Politie

Vormgeving

Richard Stuijls

Druk

Damen Van Deventer

Deze publicatie is mogelijk gemaakt door het ministerie van Veiligheid en Justitie.
www.rjsoverheid.nl/venj

Actieprogramma Lokale Besturing Politie

Doel van het Actieprogramma lokale besturing politie is het versterken van de lokale besturing van de politie. Binnen de kaders van het nieuwe politiebestel zoals de wetgever die heeft vastgesteld, wil het Actieprogramma zorgdragen voor een zo sterk mogelijke uitgangspositie van de lokale besturing van de politie. Het Actieprogramma houdt zich dan ook bezig met alle onderdelen van de lokale sturing, en daaraan gerelateerde knelpunten, die binnen het kader van de nieuwe politiewet vallen.

Aan het Actieprogramma nemen vertegenwoordigers deel van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Vereniging van Gemeentesecretarissen, de Vereniging voor Raadsleden Raadslid.nu, de regioburgemeesters, het Openbaar Ministerie en de politie. Onderdeel van het Actieprogramma is het ondersteuningsprogramma van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Minister Opstelten van Veiligheid en Justitie heeft het Actieprogramma ingesteld. Het ministerie van Veiligheid en Justitie faciliteert het Actieprogramma en levert het secretariaat. Het Actieprogramma is onafhankelijk.

Dit is een uitgave van
Actieprogramma Lokale Besturing Politie

Deze publicatie is mogelijk gemaakt door
het ministerie van Veiligheid en Justitie
www.rijksoverheid.nl/venj

© Rijksoverheid | Juli 2012

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden T.a.v. het college en de raad

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Vraagstukken van (sociale)
veiligheid in de nieuwe
bestuursperiode

ons kenmerk
ECLBR/U201400714
Lbr. 14/020

datum
31 maart 2014

Samenvatting

Veiligheidsbeleid heeft zich ontwikkeld van een reeks reacties op incidenten tot een brede en meer samenhangende aanpak. De traditionele verantwoordelijkheid van de burgemeester voor de openbare orde is aangevuld en ingebed in een veel breder vormgegeven veiligheidsbeleid. Veiligheidsbeleid is daarmee een collegebrede aangelegenheid geworden, met name zorg maar ook bijvoorbeeld onderwijs zijn hierbij betrokken beleidsvelden. De noodzaak het beleid in samenhang en in samenwerking vorm te geven wordt in de komende jaren alleen maar sterker. Met het oog op de collegeperiode 2014 – 2018 leggen wij een aantal recente ontwikkelingen aan u voor met suggesties voor het maken van afspraken in de collegeprogramma's.

Thema's die wij bij u onder de aandacht willen brengen:

- de mogelijkheden die een nauwe verbinding tussen het veiligheidsbeleid en het sociaal domein biedt;
- het belang van organisatiebrede aansturing;
- de meerwaarde van informatieverzameling en –analyse voor gericht beleid;
- effectief samenwerken met het Openbaar Ministerie;
- het samenspel tussen de politie en de Boa openbare ruimte;
- de veranderende rol van burgers bij veiligheid;
- bouwstenen voor de aanpak van de problematiek rond kwetsbare personen; en
- nieuwe wet- en regelgeving.

Bijlage - VNG ledenbrief "Vraagstukken van (sociale) veiligheid in de nieuwe ...

Op 6 maart 2014 heeft de VNG een overleg georganiseerd met het Openbaar Ministerie (OM) en de Nationale Politie over de vraagstukken van zorg en veiligheid, in relatie tot de positie van kwetsbare burgers. In paragraaf 6 leest u hiervan de uitkomsten. Het Openbaar Ministerie heeft deze uitkomsten verspreid onder de hoofdofficieren van justitie, die dit mogelijk bij het driehoeksoverleg inbrengen.

Voorts zijn de VNG, het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB), het OM en Reclassering Nederland overeengekomen een werkwijze te ontwikkelen voor de huisvesting van zedendelinquenten die in de samenleving terugkeren.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	uw kenmerk	bijlage(n)
betreft Vraagstukken van (sociale) veiligheid in de nieuwe bestuursperiode	ons kenmerk ECLBR/U201400714 Lbr. 14/020	datum 31 maart 2014

Geacht college en gemeenteraad,

Veiligheidsbeleid heeft zich ontwikkeld van een reeks reacties op incidenten tot een brede en meer samenhangende aanpak. De traditionele verantwoordelijkheid van de burgemeester voor de openbare orde is aangevuld en ingebed in een veel breder vormgegeven veiligheidsbeleid. Veiligheidsbeleid is daarmee een collegebrede aangelegenheid geworden, met name zorg maar ook bijvoorbeeld onderwijs zijn hierbij betrokken beleidsvelden. Buiten de gemeentelijke organisatie zijn het Openbaar Ministerie en de politie belangrijke veiligheidspartners. De noodzaak het beleid in samenhang en in samenwerking vorm te geven wordt in de komende jaren alleen maar sterker. Met het oog op de collegeperiode 2014 – 2018 leggen wij een aantal recente ontwikkelingen aan u voor met suggesties voor het maken van afspraken in de collegeprogramma's.

1. Gemeentelijk veiligheidsbeleid en het sociaal domein

Er is een direct verband tussen het veiligheidsdomein en het zorgdomein. De decentralisaties bieden gemeenten kansen en mogelijkheden om een effectiever veiligheidsbeleid te voeren. De gemeente heeft de regierol op het lokaal veiligheidsbeleid. Om deze goed in te vullen, is het integraal veiligheidsplan (IVP) van belang. Met het IVP kunt u als gemeente sturing geven aan de lokale veiligheid.

Artikel 38b Politiewet bepaalt dat gemeenten minimaal eens in de vier jaar (in een IVP) doelen vaststellen op het terrein van veiligheid. De concrete vertaling van het IVP vindt jaarlijks plaats in een Jaaruitvoeringsplan.

Bijlage - VNG ledenbrief "Vraagstukken van (sociale) veiligheid in de nieuwe ...

U kunt bij de start van een nieuw College met elkaar afspreken dat u een verbinding zult gaan leggen tussen het lokaal veiligheidsbeleid en het lokale zorgbeleid (in het kader van de Jeugdwet en de Wmo). Dat kunt u doen door dwarsverbanden te leggen tussen het IVP en het WMO-beleidsplan dat eveneens iedere vier jaar moet worden gemaakt. Op die manier kunt u er voor zorgen dat het veiligheids- en zorgbeleid elkaar waar mogelijk versterken. In paragraaf 6 wordt toegelicht hoe deze verbinding bijdraagt aan de aanpak van de problematiek rond kwetsbare personen.

2. Het thema veiligheid in de gemeentelijke organisatie

a. Veiligheid is een managementthema

Een integrale en collegebrede aanpak van het veiligheidsbeleid vergt een gemeentelijke organisatie die daarop is ingesteld. Dit betekent dat veiligheid als een managementthema wordt geïdentificeerd, dat de verantwoordelijkheid voor lijn- en programmasturing in het gemeentelijk directieteam is belegd en het thema veiligheid op een gezaghebbende manier in de gemeentelijke organisatie is gepositioneerd.

b. Het combineren van informatie

Binnen de gemeentelijke organisatie is veel informatie voorhanden die inzicht kan geven in bestaande of te verwachten veiligheidsproblematiek. Maak ambtelijke capaciteit vrij om wat de gemeente zelf weet over een buurt, straat of pand te combineren en te analyseren. De betrokken ambtenaren leggen deze informatie naast politiedata en trekken aan de bel bij opvallende ontwikkelingen. Op deze wijze kan preventie meer aandacht krijgen.

Politiegegevens zijn beschermd en mogen niet zomaar aan een gemeente worden verstrekt vanwege de privacy van verdachten. Het is echter mogelijk om afspraken te maken om ook gebruik te kunnen maken van informatie van de politie. Onder strikte voorwaarden hebben enkele gemeenten afspraken gemaakt met de politie. Op basis van inzage in politiebronnen, gecombineerd met eigen en andere bronnen, hebben zij bijvoorbeeld meer inzicht gekregen in de oorzaken achter woninginbraken en op basis daarvan ook toekomstige risicogebieden kunnen bepalen. Voor het beleid heeft dit als meerwaarde dat het gericht kan worden opgesteld.

c. Interne veiligheid

Gemeenten krijgen steeds meer mogelijkheden om burgers digitale diensten te bieden (bijv. DigiD, fora), maar daar staat tegenover dat er ook gevaren aan kleven (denk aan bedrijfsspionage, hacken), waar gemeenten zich tegen moeten wapenen. Daarbij is de integriteit

Bijlage - VNG ledenbrief "Vraagstukken van (sociale) veiligheid in de nieuwe ...

van de medewerkers die de informatie inzien zeker zo van belang. De continuïteit van de gemeentelijke bedrijfsvoering is geheel afhankelijk geworden van de veiligheid en ICT-systemen en –processen. Er is een Informatiebeveiligingsdienst (IBD) die gemeenten ondersteunt bij informatiebeveiligingsvraagstukken. Informatieveiligheid is dan ook geen zuiver technische aangelegenheid maar behoeft nadrukkelijk bestuurlijke aandacht.

3. Openbaar Ministerie en gemeente: één overheid voor veiligheid

Gemeente en Openbaar Ministerie hebben belang bij een goede samenwerking om de lokale veiligheidsprioriteiten zo goed mogelijk aan te kunnen pakken. De burgemeester en de officier van justitie hebben beiden het gezag over de politie. In de driehoek spreken zij met de politie over de veiligheidsproblematiek en de inzet van de politie. Het verdient aanbeveling in het kader van de collegebrede aanpak, op incidentele basis een betrokken portefeuillehouder te laten aanschuiven, bijvoorbeeld de portefeuillehouder zorg als het over huiselijk geweld gaat of de portefeuillehouder sport als het om geweld op en rond het sportveld gaat.

Het is van belang dat het Openbaar Ministerie en de gemeente elkaar niet alleen in de driehoek ontmoeten. De driehoek moet vanuit de gemeente voldoende worden ondersteund, het is gewenst dat op alle niveaus voldoende ambtelijke contacten zijn, niet alleen op strategisch maar ook op beleidsmatig en operationeel niveau.

4. Politie en buitengewone opsporingsambtenaren openbare ruimte

Ook ten aanzien van de politie geldt dat het van belang is dat er vanuit de gemeente op alle niveaus ambtelijke contacten zijn. Naast de politie beschikken veel gemeenten over buitengewone opsporingsambtenaren openbare ruimte (Boa's). Deze zijn een aanvulling op de politie, niet een vervanging van de politie. De Boa's kunnen dan ook geen alibi zijn voor de politie om zich terug te trekken van haar taken. De Boa's functioneren te allen tijde onder de bestuurlijke regie van de gemeente, de operationele regie berust bij de politie. De afstemming tussen de inzet van politie en de inzet van Boa's wordt besproken in de driehoek.

De VNG heeft in samenwerking met de branche een modeluniform voor de Boa openbare ruimte ontwikkeld. Dit draagt bij aan de uitstraling, het gezag en de herkenbaarheid van de Boa. Wij geven de suggestie mee onderzoek te doen naar het invoeren van het modeluniform.

5. Burgers en veiligheid

De rol van de burger bij veiligheid verandert van een passieve naar een actieve rol. Bij rampen en crises zijn burgers vaak zelfredzamer dan overheden denken. Het versterken van deze

Bijlage - VNG ledenbrief "Vraagstukken van (sociale) veiligheid in de nieuwe ...

zelfredzaamheid en ondersteunen van de minder zelfredzamen kan daardoor al leiden tot een gerichtere aanpak. Hetzelfde geldt voor de aanpak van criminaliteit. Vele burgers hebben zich aangemeld bij Burgernet of andere signaleringsvoorzieningen. Hiermee helpen ze niet alleen overheden, maar vooral ook elkaar, zoals bij de opsporing van vermiste personen.

Burgers vullen echter niet alleen de mogelijkheden van overheden aan, maar zijn ook vragende partij. Evenementen worden groter en kunnen van het ene op het andere moment worden georganiseerd. Colleges staan voor de uitdaging een balans te zoeken in wat zij mogelijk willen maken door aan te sluiten bij de energie die maatschappelijke initiatieven genereren en tegelijkertijd de balans te bewaken met overlast en veiligheidsaspecten.

In uw collegeprogramma kunt u bijvoorbeeld opnemen dat uw rol als gemeente die van makelaar en 'mogelijkmaker' wordt, waarbij u kijkt hoe u met een verzoek voor bijvoorbeeld een (spontaan) evenement omgaat. Dit kan betekenen dat het (op onderdelen) niet wenselijk is, maar dat er dan ook gekeken wordt wat daarvan wel te realiseren valt.

6. Kwetsbare burgers

Op 6 maart 2014 heeft de Directieraad van de VNG een overleg georganiseerd met de top van het Openbaar Ministerie (OM) en de Nationale Politie over de vraagstukken van zorg en veiligheid in relatie tot de positie van kwetsbare burgers.

Gemeenten krijgen in het kader van de decentralisaties een grote verantwoordelijkheid voor de zorg voor hun inwoners. Bij een deel daarvan is niet alleen zorg nodig, maar is tevens de thuissituatie niet veilig. Dat is het geval bij gezinnen en huishoudens waar – in welke vorm dan ook – huiselijk geweld aan de orde is of waar kinderen lichamelijk of psychisch worden mishandeld, seksueel misbruikt of verwaarloosd. Dat is ook het geval bij slachtoffers van loverboys en mensenhandel. In alle gevallen gaat het over de meest kwetsbare burgers in onze samenleving.

Tijdens het overleg van 6 maart is een aantal thema's benoemd die er gezamenlijk toe kunnen leiden dat een hechte verbinding tussen het veiligheids- en het zorgdomein tot stand komt, of kan worden uitgebouwd en versterkt.

Wij leggen die thema's hierbij aan u voor. Tegelijkertijd bereiden het OM en de Nationale Politie hun organisaties er op voor om vragen en verzoeken vanuit gemeenten, die voortkomen uit de genoemde thema's, adequaat te kunnen beantwoorden.

Bijlage - VNG ledenbrief "Vraagstukken van (sociale) veiligheid in de nieuwe ...

a. Zorg voor een verbinding tussen het Integraal Veiligheidsplan (het IVP) en het sociaal domein.

Zie hetgeen hierboven onder 1 is opgemerkt over de verbinding tussen veiligheidsbeleid en het sociaal domein en de functie van het IVP daarin. Een voorbeeld van hoe u de verbinding tot stand kunt brengen: u kunt in het IVP bepalen dat u de wijken gaat monitoren waar het meeste huiselijk geweld en de meeste kindermishandeling voorkomt. In het WMO-beleidsplan kunt u bepalen dat u in die wijken een extra accent legt op preventie en dat u er voor gaat zorgen dat de zorginfrastructuur nog beter wordt toegerust op vroegsignalering.

b. De rol van de gemeenteraad bij het integraal veiligheidsbeleid

Het bespreken van het Integraal Veiligheidsplan in de Raad begint in de meeste gemeenten al een onderdeel te worden van de normale beleidscyclus, zoals die ook geldt voor de gemeentebegroting. Beleidsvoornemens worden geconfronteerd met de uitkomsten van het beleid en op basis daarvan komt er een bijstelling of bijvoorbeeld een nadere prioriteitstelling. Wat vaak nog in ontwikkeling is, is het betrekken en definiëren van de bijdrage van partners in het sociaal domein aan het realiseren van de veiligheidsdoelstellingen.

U kunt er bij de start van de nieuwe collegeperiode voor kiezen om in het kader van het IVP een traditie op te bouwen met de gemeenteraad om de uitvoering van het IVP te volgen en daarbij een verbinding te leggen met het aandeel dat partners in het sociaal domein daarin hebben. Dat betekent dat u veiligheidsdoelen voor die partners zult moeten benoemen en dat u relevante beleidsinformatie zult moeten gaan verzamelen die inzicht geven in de mate waarin die doelen zijn gerealiseerd. Als dat lukt, dan heeft tot gevolg dat de gemeenteraad beter in staat zal zijn om in zijn kaderstellende rol versterking aan te brengen tussen het veiligheids- en het zorgbeleid.

c. Niet overnemen maar aanschuiven

Op de raakvlakken tussen zorg en veiligheid vindt nog zeer regelmatig de discussie plaats wie nu het eerst aan zet is: de veiligheidsketen of de zorgketen. Omdat het zorg- en het veiligheidsdomein nog vaak gescheiden zijn leidt dat er toe, dat de ene partij aan de andere te kennen geeft dat zij het stokje nu wil overnemen. De ervaring leert echter dat op het raakvlak van de beide domeinen zowel de zorgketen als de veiligheidsketen veel effectiever zijn als ze gebruik kunnen maken van elkaars interventiemogelijkheden. Die praktijk komt er alleen maar als er regelmatig bij elkaar wordt aangeschoven in zaken waarin beide domeinen aan zet zijn, zodat vanaf het begin intensief wordt samengewerkt.

U kunt er bij de start van het nieuwe College voor kiezen om af te spreken dat u de samenwerking tussen OM en Politie op alle niveaus gaat versterken. Niet alleen op het strategische niveau in de

Bijlage - VNG ledenbrief "Vraagstukken van (sociale) veiligheid in de nieuwe ...

lokale driehoek, maar ook op beleidsmatig en operationeel niveau. Dat betekent dat u als gemeente ook op die twee laatste niveaus veel vaker en structureler medewerkers van politie en OM zult uitnodigen om aan te schuiven bij gemeentelijk overleg. Maar ook het omgekeerde moet natuurlijk gebeuren: u kunt afspreken dat u er bij OM en Politie veel actiever op gaat aandringen dat uw medewerkers ook daar mogen aanschuiven. Het resultaat moet zijn dat u in uw gemeente een veel frequenter en gezamenlijk overleg krijgt over het beleid en de uitvoeringskanten van de samenhang tussen zorg- en veiligheidsbeleid.

d. Informatie delen

Om goed samen op te kunnen trekken op het gebied waar het veiligheidsdomein en het zorgdomein elkaar overlappen is het nodig dat er informatie kan worden gedeeld tussen de justitieketen en de zorgketen.

Daar is in het verleden al de nodige ervaring mee opgedaan. Maar nu er in veel gemeenten in het kader van de drie transities gewerkt zal gaan worden met lokale sociale teams, is het verstandig de afspraken over het delen van informatie opnieuw te ijken. Immers, van die wijkteams zullen ook partijen deel uitmaken die niet georiënteerd zijn op zorg (onderwijs, werk, uitkering, schulden). Het ministerie van Veiligheid en Justitie zal tegen de zomer van 2014 komen met een lijst van uitgangspunten waaraan informatiedeling uit oogpunt van privacy zal moeten voldoen.

Uitgangspunt is dat zeker bij vermoedens van kindermishandeling en –misbruik informatiedeling nodig is om veiligheid te kunnen bieden. Daarbij is het belangrijk om deze informatiedeling te beperken tot de directe kring van belanghebbenden en daarover goede afspraken te maken. In de afspraken van het nieuwe college zou u kunnen opnemen dat u binnen het sociaal domein die lijst als basis neemt voor de informatiedeling met OM en Politie op het grensvlak van zorg en veiligheid.

e. De casusregisseur

In casuïstiek met complexe en meervoudige problemen is het van belang dat de gemeente, die verantwoordelijk is voor de regie van de zorg, ook iemand aanstelt die verantwoordelijk is in de regie van de casus: de casusregisseur. Iemand zal er voor moeten zorgen dat er – ook met meerdere zorgaanbieders – gewerkt blijft worden vanuit het ene plan voor het gezin of het huishouden. En de casusregisseur zorgt ervoor dat er tijdig knopen worden doorgesneden als partijen met elkaar van mening verschillen over interventies of de volgorde daarin. De casusregisseur heeft de taak te voorkomen dat het zorgproces stilvalt doordat de zorgpartijen onderling van mening verschillen over de aanpak.

Bijlage - VNG ledenbrief "Vraagstukken van (sociale) veiligheid in de nieuwe ...

De rol van een casusregisseur wordt van nog groter belang in casuïstiek waar moet worden samengewerkt tussen de zorg- en de veiligheidsketen. Het kan immers voorkomen dat beide ketens, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid, interventies voorstellen die niet met elkaar zijn te verenigen. Dan moet er iemand zijn die of de knoop kan doorhakken, of kan opschalen naar een niveau waar een gezamenlijke afweging van prioriteiten kan worden gemaakt.

Als u in uw gemeente een productieve samenwerking voorstaat met OM en Politie, is het van belang dat u in uw afspraken voor een nieuwe Collegeperiode opneemt dat er een casusregisseur zal zijn, die beschikt over doorzettingsmacht en opschalingsmogelijkheden, in casuïstiek waarbij ook OM en Politie betrokken zijn

f. Geen nieuwe infrastructuur

De samenwerking tussen gemeenten, OM en Politie is niet nieuw. Het heeft in de afgelopen jaren een infrastructuur opgeleverd: de Veiligheidshuizen. Die infrastructuur is weliswaar in sommige regio's nog broos, maar er is inmiddels wel een goed dekkend systeem van Veiligheidshuizen ontwikkeld. Gemeenten, OM en Politie hebben er in het recente verleden voor gekozen om het model van de Veiligheidshuizen door te ontwikkelen. We adviseren gemeenten met klem om op die weg door te gaan. Als u voor de nieuwe Collegeperiode afspraken wilt maken tussen de domeinen zorg en veiligheid, doet u er verstandig aan om ook afspraken te maken over de positie van het Veiligheidshuis als koppelvlak tussen de zorg- en de veiligheidsketen. Dat past bij de keuze die bijna overal in Nederland is gemaakt voor de schaal van de Advies- en Meldpunten huiselijk Geweld en Kindermishandeling, de AMHK's. Bijna alle AMHK-regio's vallen samen met de Veiligheidsregio's. Er kan een krachtige infrastructuur ontstaan als u er voor kiest om de schaal waarop u meldingen en advisering rond huiselijk geweld en kindermishandeling organiseert, laat samenvallen met de schaal waarop u de afstemming tussen gemeente, zorg, OM en Politie organiseert.

Hierbij is een sterke koppeling tussen de twee instanties van belang, omdat een deel van de meldingen kindermishandeling bij de politie binnenkomt en een ander deel bij het AMHK. Dat dwingt beide organisaties om goede afspraken te maken hoe men vanaf het begin van een melding, waar die ook binnenkomt, meteen samen optrekt.

7. Nieuwe wet- en regelgeving

a. Prostitutie

Als alles volgens de planning verloopt treedt per 1 januari 2015 de nieuwe prostitutiewet in

Bijlage - VNG ledenbrief "Vraagstukken van (sociale) veiligheid in de nieuwe ...

werking. Deze behelst strengere regelgeving, er komt er een uniforme vergunningplicht voor gemeenten om escort-, seks- en prostitutiebedrijven te reguleren. De gemeentelijke organisatie moet zich tijdig hierop instellen. Van belang is dat de politie betrokken blijft bij de handhaving van het prostitutiebeleid, vanwege haar specifieke kennis en de relatie met de opsporing van strafbare feiten, zoals bijvoorbeeld mensenhandel. Het verdient aanbeveling hierover met de politie afspraken te maken. De VNG bereidt een model APV voor, deze dient gelijktijdig met de wet in werking te treden.

b. Preventief fouilleren

Met de wet Uitbreiding preventief fouilleren kunnen burgemeesters voor maximaal twaalf uur een gebied aanwijzen waar de politie preventief op wapens mag fouilleren voor de handhaving van de openbare orde. Het moet dan gaan om een plotseling optredende gebeurtenis. De bevoegdheid is van belang voor gemeenten die er voor kiezen de mogelijkheid van preventief fouilleren niet in de APV op te nemen. De burgemeester kan de bevoegdheid dan rechtstreeks aan de wet ontlenen. De wet treedt naar verwachting op 1 januari 2015 in werking.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

Bijlage - VNG raadgever veiligheidsbeleid

RAADGEVER

Lokaal veiligheidsbeleid

De gemeente heeft de regie op veiligheid. De politie is daarbij één van de belangrijkste partners. Sinds 1 januari 2013 kent Nederland één Nationale Politie. Hoe stuur je als lokale overheid een landelijke organisatie aan? Welke taken en instrumenten heeft de gemeente nog meer op het gebied van veiligheid en wat is uw rol als raadslid hierbij?

"In onze buurt hebben we veel last van rondhangende jongeren, wat doet de gemeente daaraan?"

Het politiebestedel in een notendop

Er is één politiekorps dat is onderverdeeld in tien regionale eenheden. De landelijke korpschef voert het beheer. De burgemeester heeft het gezag over de politie voor wat betreft de handhaving van de openbare orde, de officier van justitie voor wat betreft de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Het gezag bepaalt wat de politie doet. De burgemeester, de officier van justitie en de lokale politiefchef overleggen met elkaar in de zogenaamde driehoek. Zij maken afspraken over de inzet van de politie.

Verder stellen de burgemeesters en de hoofdofficier van justitie in een regio ten minste eens in de vier jaar een regionaal beleidsplan vast. Dit plan bevat ook een overzicht van de verdeling van de politiesterkte (de sterkte per territoriale eenheid) binnen de regio, het aantal wijkagenten en de verdeling over de territoriale onderdelen van de eenheid. Daarvoor geldt de wettelijke norm van ten minste 1 wijkagent per 5000 inwoners. Het plan is gebaseerd op de veiligheidsplannen van de gemeenten, bovenlokale vraagstukken en het beleid van het openbaar ministerie. Voor de periode 2015-2018 moet een regionaal beleidsplan worden opgesteld waarin staat voor welke prioriteiten de politie in uw regio zal worden ingezet. Veel gemeenten beginnen dit jaar ook met het opstellen van het lokale veiligheidsplan. Hoe verhoudt zich dat tot het regionale beleidsplan? En wat te doen als er niet genoeg politie beschikbaar is?

Maart
2014

RAADGEVER

Bijlage - VNG raadgever veiligheidsbeleid

Formele invloed van de gemeenteraad

De Politiewet kent de gemeenteraad een aantal mogelijkheden toe:

- De burgemeester is aan de gemeenteraad verantwoording schuldig over het door hem uitgeoefende gezag over de politie.
- De burgemeester en de officier van justitie maken in de driehoek afspraken over de inzet van de politie. De gemeenteraad kan aan de burgemeester zijn wensen meegeven.
- De gemeenteraad moet ten minste eens in de vier jaar de doelen vaststellen die de gemeente nastreeft voor de handhaving van de openbare orde. In de meeste gemeenten gebeurt dit in het lokale integraal veiligheidsplan. Zie hiervoor de VNG-methode [Kernbeleid Veiligheid](#).
- Voorafgaand aan de vaststelling van het regionale beleidsplan raadpleegt de burgemeester de gemeenteraad over het ontwerp. In 2014 moet het regionaal beleidsplan 2015-2018 worden vastgesteld. De voorbereidingen zijn in volle gang. Dat betekent dat uw gemeenteraad snel in actie moet komen om een bijdrage te kunnen leveren.
- De gemeenteraad kan de burgemeester vragen beroep in te stellen bij de minister van Veiligheid en Justitie tegen het vastgestelde regionale beleidsplan.

Praktische tips

- Begin als nieuwe gemeenteraad op tijd met het vaststellen van de prioriteiten voor de politie in uw gemeente zodat u het regionaal beleidsplan 2015-2018 kunt beïnvloeden.
- Kies een beperkt aantal prioriteiten voor de politie en formuleer ze in de vorm van te bereiken effecten. Bijvoorbeeld: het aantal inbraken moet met 10% dalen.
- Nodig periodiek de chef van de politie in uw gemeente en de officier van justitie uit in een commissie- of raadsvergadering.
- Spreek af dat alle openbare stukken van relevante vormen van politieoverleg – via de griffie – ter informatie aan u worden gestuurd.
- In het driehoeksoverleg worden afspraken gemaakt over de lokale prioriteiten en criminaliteitsbestrijding. Zorg dat deze prioriteiten en afspraken op papier worden gezet en dat een concepttekst daarvan in uw gemeenteraad wordt besproken.
- Stel raadvragen over politiegerelateerde gebeurtenissen en bekijk regelmatig of aanpassing van het beleid nodig is.

Buitengewoon Opsporingsambtenaar openbare ruimte (boa)

Voor de aanpak van zwerfvuil op straat, fout geparkeerde auto's, hondenpoep en andere 'kleine' ergernissen kan de gemeenten eigen buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) inzetten. In de lokale driehoek maakt de burgemeester afspraken over de wederzijdse inzet van politie en boa's. De prioriteiten van het integraal veiligheidsplan zijn daarbij leidend. De boa wordt ingezet onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het college. Als een boa wordt ingehuurd, zal het college dit volgens de 'Circulaire BOA' van het ministerie van Veiligheid en justitie met de gemeenteraad moeten bespreken. Een ingehuurde boa is een ambtenaar in onbezoldigde overheidsdienst.

Het is mogelijk om met meerdere gemeenten samen te werken door boa's te delen. Dit moet worden vastgelegd in een samenwerkingsconvenant. De boa's moeten voor elke afzonderlijke APV worden aangewezen als toezichthouder.

Als raadslid bespreekt u het veiligheidsbeleid en dus ook de inzet van politie en boa's. De raad signaleert en agendeert veiligheids- en leefbaarheidsproblemen.

Veiligheidshuizen

De aanpak van probleemgezinnen, huiselijk geweld en overlastgevend gedrag, vereist een gezamenlijke aanpak van gemeenten, zorgpartners en justitiepartners. Een veiligheidshuis is een netwerk van zowel veiligheids- als zorgpartners. De focus ligt op meervoudige problematiek waarbij zowel repressie als zorg nodig is. De gemeente heeft de regie over het veiligheidshuis en financiert dit voor een belangrijk deel. Daarnaast is vanuit het gemeentefonds geld beschikbaar via een decentralisatieuitkering voor de 25 zetelgemeenten van de veiligheidsregio. Ten aanzien van deze uitkering is een aantal afspraken gemaakt tussen Rijk en gemeenten.

Deze zijn te vinden via <http://www.veiligheidshuizen.nl/doc/toolbox/brief-burgemeester-financiering-VHH.pdf>.

Als raadslid bespreekt u het veiligheidsbeleid. De raad spreekt het college aan over de regie.

Bijlage - VNG raadgever veiligheidsbeleid

Brandweer en rampenbestrijding

De wet verplicht de gemeente om de uitvoering van de taken op het gebied van brandweer en rampenbestrijding onder te brengen bij de veiligheidsregio. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio.

De veiligheidsregio heeft een eigen beleidscyclus, die aansluit op het lokale veiligheidsplan van gemeenten. Gemeenteraden kunnen zowel via hun burgemeester als via de beleidscyclus, aangeven wat zij van de veiligheidsregio verlangen. De veiligheidsregio wordt voor 90% door de gemeente gefinancierd, voor het overige door het Rijk. Als de gemeenteraad bepaalde wensen heeft, zoals bijvoorbeeld een duikteam, die het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio niet overneemt, kan de raad besluiten om tegen betaling die aanvullende diensten af te nemen.

Meer informatie

Algemeen

- www.vng.nl/veiligheid
- www.raadsledenveiligheid.nl (Centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid)

Aansturing politie

- De publicatie 'Gezamenlijke veiligheidszorg. Volop lokale kansen in nieuw politiebestedel':
www.vng.nl/files/vng/nieuwpolitiebestedel.pdf.
- www.regioburgemeesters.nl

Veiligheidshuizen

- www.veiligheidshuizen.nl/doc/toolbox/brief-burgemeester-financiering-VHH.pdf

Aansturing veiligheidsregio

- www.raadsledenveiligheid.nl/veiligheid-en-politiek/sturen-op-de-veiligheidsregio
- www.raadsledenveiligheid.nl/crisisbeheersing

Deze raadgever is onderdeel van een reeks VNG-raadgevers over uiteenlopende onderwerpen. U vindt alle raadgevers op www.vng.nl/raadsleden. Op deze pagina staat nog meer informatie speciaal voor raadsleden.

Collegebrief - Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Stadstoezicht 2014

Onderwerp Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Stadstoezicht 20

Steller F. Moene

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 62 73 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4326045

Datum 21-5-14 Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Ter informatie sturen wij u hierbij het Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Stadstoezicht 2014. De beschikbare capaciteit voor toezicht en handhaving in de openbare ruimte is hierin verdeeld over de verschillende prioriteiten. Deze prioriteiten zijn gebaseerd op het Jaarplan veiligheid 2014, dat wij onlangs na overleg met de Politie en het Openbaar ministerie hebben vastgesteld, en het Verbeterplan Stadstoezicht 2014-2016. Vanzelfsprekend is de begroting 2014 leidend voor de inzet van de beschikbare middelen. Verder continueren wij de inzet voor de zogenoemde kleine ergernissen in de openbare ruimte, die wij ook in de Uitvoeringsprogramma's 2012 en 2013 als prioriteit hadden benoemd. Met de aandacht voor deze prioriteiten leveren toezicht en handhaving in de openbare ruimte een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid en veiligheid in de stad.

Op basis van het Jaarplan veiligheid 2014 heeft de gemeente dit jaar een aantal extra taken gekregen op het gebied van toezicht en handhaving. Een voorbeeld is de medewerking aan het Donkere Dagen Offensief in de wintermaanden, vooral bedoeld ter voorkoming van woninginbraken maar ook van overvallen op straat (zogenoemde High Impact Crimes). Stadstoezicht is hierbij één van de betrokken partners. Een andere handhavingstaak is het leveren van een bijdrage aan de veiligheid tijdens voetbalwedstrijden van FC Groningen, met name door de handhaving van het fietsparkeerverbod bij het Euroborgstadion en het bedienen van de 'oude spoorbrug' ten behoeve van het scheiden van supportersstromen. Een al langer bestaande taak, die ook in het Jaarplan veiligheid is vastgelegd, betreft het uitoefenen van toezicht en handhaving van alcoholbezit in de openbare ruimte. Met de inwerkingtreding van de Drank- en Horecawet per 1 januari jl. is de aandacht hierbij onder meer gericht op jongeren tot 18 jaar. De taken die

Collegedebrief - Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Stadstoezicht 2014

Bladzijde 2
Onderwerp Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving
Stadstoezicht 2014/Informatie

Stadstoezicht uitvoert in het kader van het Jaarplan veiligheid 2014, worden financieel gedekt uit het Veiligheidsbudget (85.000 euro incidenteel in 2014).

De aandacht voor de leefbaarheid in de stad richt zich onder meer op naleving van de regels voor afval (zwerfafval, snoeproutes bij scholen, vuilnis dat bij ondergrondse containers is achtergelaten), graffiti en aanplakken, wildplassen en het hondenbeleid. Extra aandacht besteden de toezichthouders en handhavers tijdens hun surveillance aan de 'hotsspots', die op uw verzoek in de verschillende wijken zijn bepaald in overleg met de Politie en Stadsdeelcoördinatie. Verder is in het Uitvoeringsprogramma de inzet voor parkeertoezicht en -handhaving opgenomen. Deze inzet is zowel gericht op de zones voor betaald parkeren als op onjuist geparkeerde auto's en misbruik van parkeervergunningen.

Zoals bekend is de reïntegratiedoelstelling van Stadstoezicht beëindigd. Vijf toezichthouders-in-opleiding (voorheen 'stadswachten') verlaten de gemeente per 1 september 2014, na het behalen van hun diploma. Zij krijgen ondersteuning bij het zoeken naar een baan in het kader van het gemeentelijke programma *Van Werk Naar Werk*, zoals toegezegd aan uw raad op 30 oktober 2013. De dienstverbanden met de twee toezichthouders die werkzaam zijn in de Vogelaarwijken (Korrewegwijk en De Hoogte) lopen tot 1 januari 2015 aangezien de financiering op die datum stopt. Uit oogpunt van maatschappelijke betrokkenheid worden bij Stadstoezicht met vaste regelmaat stagiaires opgeleid van de opleiding Handhaving, toezicht en veiligheid (HTV). Zij bieden extra 'oren en ogen' op straat wanneer zij meegaan op surveillance.

Aan het eind van dit jaar kunt u het Jaarplan veiligheid 2015 tegemoet zien, in combinatie met de Uitvoeringsprogramma's 2015 voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Drank- en horecawet en Toezicht en handhaving Stadstoezicht.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

BIJLAGE

Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Stadstoezicht 2014 gemeente Groningen

1. Inleiding

Hoofddoelstelling van Stadstoezicht is bijdragen aan een schone, hele en veilige stad. Toezicht en handhaving in de openbare ruimte is één van de taken die daaraan bijdragen. Dit is een gedeelde overheidstaak van politie en gemeente. Stadstoezicht richt zich hierbij vooral op de leefbaarheid in de stad. De toezichthouders en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn de ogen en oren op straat en kunnen ingrijpen wanneer de leefbaarheid wordt aangetast door overtredingen die overlast veroorzaken en tot kleine ergernissen leiden. Inzet op het terrein van leefbaarheid draagt ook bij aan veiligheid. Voorbeelden hiervan zijn toezicht en handhaving bij evenementen, handhaving van de regels voor het omgaan met afval en optreden bij alcoholgebruik in de openbare ruimte. Een harde scheidslijn is er dus niet. De politie is primair aan zet wanneer het gaat om het handhaven van de openbare orde en de veiligheid. Boa's en politie vullen elkaar dus aan en dragen samen zorg voor de leefbaarheid en veiligheid op straat.

Toezichthouders en handhavers

Handhaving omvat alle stappen van preventief toezicht tot en met het opleggen van een sanctie. Alleen medewerkers die hun boa-diploma hebben behaald en als boa zijn aangesteld, zijn bevoegd om bekeuringen uit te schrijven. Toezichthouders hebben deze bevoegdheid niet.

Prioriteiten en aandachtsgebieden

De begroting 2014 dient als basis voor de urenverdeling in het Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Stadstoezicht 2014. De genoemde prioriteiten zijn gebaseerd op het Jaarplan veiligheid 2014, dat in overleg tussen gemeente, Politie en Openbaar Ministerie (OM) is vastgesteld, en op het Verbeterplan Stadstoezicht 2014-2016. Aan de financiële kaders voor Stadstoezicht in de jaren 2014 tot en met 2016 heeft de raad drie prioriteiten gekoppeld, namelijk overlastmeldingen, 'hotspots overlast' en evenementen. Daarnaast wordt de inzet voor de 'kleine ergernissen in de openbare ruimte', zoals ook genoemd in het Uitvoeringsprogramma 2013, gecontinueerd.

In de begroting 2014 wordt een deel van de handhavingsuren toegerekend aan de Afvalstoffenheffing. Deze taken richten zich met name op het bevorderen van de leefbaarheid. Conform vastgestelde afspraken met de Politie verzorgt Stadstoezicht tussen 7.00 en 22.00 uur het toezicht en de handhaving op de 'kleine ergernissen' in de openbare ruimte. Deze ergernissen zijn: alcohol, wildplassen, parkeren, fietsoverlast (onder meer op blindengeleidenpaden), (zwerf)afval, graffiti en aanplakken. Ook de handhaving van de regelgeving over evenementen en het hondenbeleid hoort hierbij.

Daarnaast kent Stadstoezicht nog enkele bijzondere vormen van toezicht en handhaving, namelijk op het gebied van precario, markt, vaste en tijdelijke standplaatsen en havenwezen.

Afstemming met partners

De gemeente, de Politie en het OM hebben een gezamenlijk belang om toezicht en handhaving in de openbare ruimte zo goed mogelijk te organiseren om zo duidelijkheid te scheppen voor het publiek. Binnen de gemeentelijke organisatie heeft Stadstoezicht de regierol op het terrein van toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Het versterken van de regie op beleid en uitvoering is een aandachtspunt voor Stadstoezicht in 2014.

De samenwerking met de Politie heeft de afgelopen jaren geleid tot het maken van concrete afspraken over de tijdstippen van inzet van medewerkers. Op basis van dit Uitvoeringsprogramma worden nadere afspraken gemaakt over de onderlinge samenwerking. Verder zijn in overleg met

Collegedebat - Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Stadstoezicht 2014

Politie en Stadsdeelcoördinatie enkele hotspots overlast in de stad benoemd, zoals het A-kwartier, waar structureel sprake is van overlast en die om extra aandacht vragen.

Capaciteitsplanning

In dit Uitvoeringsprogramma is voor het eerst een capaciteitsplanning in uren opgenomen, per thema en gedeeltelijk ook per stadsdeel. Het gaat om richtlijnen, dat wil zeggen dat enige mate van flexibiliteit in de besteding van de uren in de praktijk mogelijk is. In deze urenplanning zijn circa 50 uren per medewerker opgenomen voor (deels verplichte) opleidingen. Het gaat om 40 handhavers, dus om circa 2.000 opleidingsuren in totaal. De capaciteitsplanning biedt de mogelijkheid om de inzet van toezicht en handhaving in 2014 concreet te evalueren en de uitkomsten daarvan te betrekken bij de opstelling van het Uitvoeringsprogramma 2015.

Leeswijzer

Hieronder worden eerst enkele ontwikkelingen geschetst die van invloed zijn op toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Daarna volgt een toelichting op een deel van de aandachtsgebieden en prioriteiten. De totale toezicht- en handhavingcapaciteit van Stadstoezicht in 2014 is vervolgens in tabel 1 weergegeven, met aansluitend een financiële paragraaf. Tot slot zijn de beschikbare uren in tabel 2 verdeeld over de verschillende prioriteiten en, voor zover van toepassing, over de drie stadsdelen Noord, Centrum en Zuid.

2. Ontwikkelingen

Toezicht en handhaving in de openbare ruimte is overwegend specialistisch werk. De verschillende werkterreinen vragen specifieke kennis op het gebied van parkeren, afval/milieu, precario, markt, tijdelijke en vaste standplaatsen en havenwezen. In de loop van 2014 wordt een visie op integraal handhaven ontwikkeld, in samenwerking met de politie, en wordt gestart met de implementatie daarvan. Dit conform het Verbeterplan Stadstoezicht.

Voor de toezicht- en handhavingstaken van Stadstoezicht is de stad in drie stadsdelen verdeeld: Noord, Centrum en Zuid. Dit komt overeen met de indeling bij de Politie. Verder wordt vanuit Stadsdeelcoördinatie bekeken hoe het stadsdeeloverleg ingericht kan worden op basis van de nieuwe politie-indeling. Deze afstemming komt de samenwerking op stadsdeelniveau ten goede.

Fig. 1 Indeling gemeente Groningen in 3 stadsdelen t.b.v. handhaving in de openbare ruimte

Op het gebied van de regelgeving over handhaving van de kleine ergernissen zijn twee ontwikkelingen te melden. Ten eerste is besloten dat per 1 januari 2014 het grofvuil niet meer gratis wordt opgehaald in de gemeente. De effecten van deze maatregel in de openbare ruimte worden gemonitord. Ten tweede is in 2013 het nieuwe, aangepaste hondenbeleid van kracht geworden, waarin een opruim- en aanlijnplicht is opgenomen.

Een andere ontwikkeling is dat Stadstoezicht met ingang van 2014 geen re-integratie-doelstelling meer heeft. Daardoor neemt de beschikbare capaciteit voor toezichthouders met ingang van dit jaar af. De laatste vijf boa's-in-opleiding vertrekken per 1 september 2014. Dat scheelt dit jaar 640 en vanaf volgend jaar 1.920 toezichturen. Verder eindigt de financiering van twee stadswachten in de Vogelaarwijken (Korrewegwijk en De Hoogte) op 1 januari 2015. In de stad als geheel, en in deze twee wijken in het bijzonder, verdwijnt daardoor de extra oog- en oorfunctie gericht op het voorkomen van kleine ergernissen en overlast die daardoor kan ontstaan.

Stadstoezicht blijft zijn maatschappelijke betrokkenheid vormgeven door op structurele basis stagiaires van de opleiding Handhaving/Toezicht en Veiligheid (HTV) op te leiden. De stage is een verplicht onderdeel van deze opleiding. Drie keer per jaar wordt een groep van zes stagiaires aangenomen. Drie praktijkcoaches zorgen voor de begeleiding. De stagiaires fungeren, hoewel nog in opleiding, als 'oren en ogen' in de stad. Zij gaan mee op surveillance bij de verschillende teams van Stadstoezicht. Door de inzet van 600 begeleidingsuren ontstaan zo op jaarbasis zo'n 5.000 extra toezichturen, verdeeld over parkeren, havenwezen en de openbare ruimte in het algemeen.

3. Toelichting op deelterreinen van toezicht en handhaving in de openbare ruimte

Hieronder volgt een korte toelichting op een aantal prioriteiten en aandachtsgebieden van toezicht en handhaving in de openbare ruimte.

- **Evenementen**

De organisator is primair verantwoordelijk voor de veiligheid van zijn evenement en zet hiervoor, indien nodig, beveiligers in. Bij een deel van de grote evenementen (waarbij doorgaans meer dan 2.000 bezoekers worden verwacht) stelt Stadstoezicht een handhavingsplan op. Of dit nodig is, hangt af van de aard van het evenement. Deze handhavingsplannen zijn afgestemd met de Lokale driehoek wat betreft de kaders voor openbare orde en veiligheid en passen binnen de operationele regie van de Politie. In deze plannen staan de specifieke aandachtpunten voor de toezicht- en handhavingsmedewerkers, gebaseerd op de vergunningvoorwaarden. Het gaat daarbij om het handhaven tijdens de op- en afbouw en tijdens het evenement. Bij evenementen met een z.g. aanmerkelijke geluidsproductie doen zij op meerdere momenten geluidsmetingen, zo nodig in samenwerking met de adviseurs van het 'sound team' van de gemeente. In 2014 zijn 25 grote evenementen in de stad Groningen gepland. Ook bij middelgrote evenementen (met een verwacht bezoekersaantal tussen 100 en 2.000) zorgen zij, afhankelijk van de aard van het evenement, voor controle op de naleving van regels.

- **Voetbal**

In het kader van veiligheid geldt op wedstrijddagen van FC Groningen een fietsparkeerverbod bij het Euroborgstadion. Medewerkers van Stadstoezicht zorgen op deze (zon)dagen voor toezicht en handhaving van dit verbod. Tijdens wedstrijden bedienen brugoperators op verzoek van de Politie de 'oude spoorbrug' over het Oude Winschoterdiep om bij te dragen aan de scheiding van supportersstromen.

Collegedebrief - Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Stadstoezicht 2014

- **Parkeren**

Eén van de kleine ergernissen die de leefbaarheid negatief beïnvloeden, is verkeerd parkeren. De aandacht van de parkeercontroleurs is primair gericht op het handhaven van de regels in de betaald parkeren zones in en om de binnenstad. Dit betreft de zogenoemde fiscale boetes. Hierover zijn afspraken gemaakt met het Parkeerbedrijf van de gemeente. Daarnaast treedt Stadstoezicht handhavend op bij onrechtmatig parkeren op bijvoorbeeld de stoep of op een invalidenparkeerplaats. Ook na meldingen uit wijken waar geen betaald parkeren regime geldt over verkeerd geparkeerde voertuigen die overlast veroorzaken, wordt handhavend opgetreden. Dit zijn de zogenoemde Wet Mulder boetes. Tot slot houden de parkeercontroleurs toezicht op de venstertijden in het centrum, ingesteld voor het bevoorraden van de winkels, met het oog op het autoluw houden van de binnenstad.

In de begroting 2014 zijn voor parkeerhandhaving 28.000 uren opgenomen, inclusief administratie. Tegenover zes uren op straat staan twee uren voor de administratieve afhandeling van de uitgeschreven bekeuringen. In samenwerking met het Parkeerbedrijf is een extern bureau verzocht advies uit te brengen over efficiency en effectiviteit van de parkeerhandhaving in de gemeente Groningen. Vooruitlopend op de aanbevelingen is het aantal uren dat de parkeercontroleurs per werkdag op straat werken, alvast uitgebreid naar zes uren. Ook is de inzet verschoven naar tijden dat toezicht en handhaving het meest effectief is.

De parkeercontroleurs treden ook op bij grote en middelgrote evenementen. Zij zorgen er dan onder meer voor dat de calamiteitsroutes bereikbaar blijven voor hulpdiensten.

- **Hotspots**

Op verzoek van de raad zijn in 2013 in overleg met Stadsdeelcoördinatie en de Politie 'hotspots overlast' in kaart gebracht in de verschillende stadsdelen. Dit zijn plekken of situaties waar structureel sprake is van overlast op straat en die daarom extra aandacht vragen. Voorbeelden zijn het Martinikerkhof en het A-kwartier. De hotspots zijn bekend bij de toezichthouders en handhavers. Zij nemen deze mee tijdens hun reguliere surveillanceroutes. Gaandeweg het jaar kunnen nieuwe hotspots ontstaan die om directe inzet vragen. Dit betekent dat op dat moment de inzet elders wordt verminderd.

- **Havenwezen**

Toezicht en handhaving in de havens en kanalen wordt verzorgd door de twee havenassistenten op grond van de Verordening openbaar vaarwater 2006. De capaciteit van de brugoperators is niet in de capaciteitsplanning meegenomen. Een uitzondering is het bedienen van de spoorbrug bij risicowedstrijden van FC Groningen. Dit wordt betaald uit het Veiligheidsgeld.

- **Markt**

De twee marktmeesters houden toezicht op de markten in het centrum en op de wijkmarkten. De regels hiervoor zijn vastgelegd in het Marktreglement en de Marktverordening.

4. Beschikbare capaciteit

In tabel 1 op pagina 5 is een overzicht gegeven van de netto capaciteit in uren, die in 2014 voor toezicht en handhaving in de openbare ruimte beschikbaar is. Dit zijn de uren 'op straat', inclusief de tijd die nodig is voor de administratieve afhandeling van bekeuringen. Onderaan de tabel is ook het aantal boea's toegevoegd.

Vijf procent van de beschikbare capaciteit voor de 'kleine ergernissen' wordt niet ingepland maar vrijgehouden voor projectmatige inzet, inclusief handhaving op de hotspots waar regelmatig overlast plaatsvindt. Met nadruk wordt erop gewezen dat nieuwe verzoeken die de bestaande capaciteit overtreffen, om scherpe keuzes in de prioriteiten vragen.

Tabel 1: Capaciteit Stadstoezicht per deelterrein in 2014: in uren en aantal boa's

	Openbare ruimte	Parkeren	Precario	Markt	Havenwezen
stad als geheel	3.500				
- Noord	10.100		750	55	
- Centrum	10.100		750	375	
- Zuid	8.650		750	20	
totaal: 64.550 uren	32.350	28.000	2.250	450	1.500
aantal boa's, incl. Veiligheidszorg Noord	17	20	3	2	2

Ter toelichting op de kolom openbare ruimte: gezien de samenstelling van de wijken wordt in stadsdeel Zuid één boa minder ingezet dan in de stadsdelen Noord en Centrum.

De toezicht- en handhavingstaken op het gebied van de leefbaarheid (kleine ergernissen) worden uitgevoerd op maandag tot en met vrijdag tussen 07.00 en 22.00 uur, op zaterdag van 09.00 tot 17.00 uur en bij evenementen ook tot de vastgestelde eindtijd. Parkeerhandhaving vindt voor het grootste deel plaats tijdens het betaald-parkeren-regime en voor een kleiner deel daarbuiten. De controleurs worden ingezet op maandag tot en met woensdag van 9.00 tot 22.00 uur, op donderdag tot 24.00 uur en op vrijdag en zaterdag tot 02.00 uur.

5. Dekking

De capaciteitsverdeling in tabel 1 en 2 is gebaseerd op de door de raad beschikbaar gestelde budgetten, te weten Veiligheidsgeld, opbrengsten Afvalstoffenheffing, inkomsten parkeerboetes en precariogelden. De handhavingswerkzaamheden van het Havenwezen worden deels toegerekend aan de liggelden.

Het Veiligheidsgeld (€ 85.000 incidenteel in 2014) wordt ingezet voor de extra taken op het gebied van veiligheid zoals genoemd in het Jaarplan veiligheid 2014.

In de begroting 2014 is op basis van de Afvalstoffenheffing 8 fte (12.000 uur) opgenomen voor de inzet ten behoeve van een schone stad.

Het grootste deel van de uren die Stadstoezicht inzet voor de handhaving in de betaald parkeren zones wordt ten laste gebracht van het Parkeerbedrijf. De opbrengst van deze fiscale boetes wordt verantwoord bij het Parkeerbedrijf.

De opbrengst van precariohandhaving wordt verantwoord bij de algemene middelen.

6. Capaciteitsverdeling over prioriteiten en aandachtsgebieden openbare ruimte

Hieronder volgt puntsgewijs een toelichting op onderstaande capaciteitsverdeling:

- De vastgestelde prioriteiten overlappen elkaar gedeeltelijk: evenementen, overlast en alcoholgebruik (met name onder jongeren) worden in het Jaarplan veiligheid 2014 genoemd en behoren ook tot de kleine ergernissen. In verband met de financiering worden deze prioriteiten in de capaciteitsverdeling twee keer genoemd.
- De gemeente huurt een deel van de benodigde capaciteit in bij Veiligheidszorg Noord (VZN). De medewerkers van VZN werken maximaal vier dagen per week. In de capaciteitsplanning is geen onderscheid gemaakt tussen gemeentelijke en externe uren.
- De inzet van de teamleiders is niet in de planning verwerkt.
- Bij een fulltime functie is uitgegaan van 1.500 productieve uren per jaar, inclusief vorming en opleiding, conform het Verbeterplan Stadstoezicht.
- Een deel van de werkzaamheden op het gebied van toezicht en handhaving vindt buiten de reguliere werktijden plaats.

Collegiebrief - Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Stadstoezicht 2014

- De toezichthouders en handhavers gaan uit oogpunt van veiligheid overwegend in duo's de straat op.

Tabel 2. Capaciteitsverdeling toezicht en handhaving in de openbare ruimte in 2014 in uren

Prioriteit	Toelichting op inzet Stadstoezicht	Aantal uren per jaar		
Jaarplan veiligheid 2014				
High Impact Crimes (woninginbraken, roofovervallen, straatroven)	bijdragen aan veilige woon- en leefomgeving, o.m. door Donkere Dagen Offensief politie ¹	900		
(Overmatig) alcohol- en drugsgebruik, met prioriteit jongeren onder 18 jaar	handhaven alcoholbezit in de openbare ruimte, met extra aandacht voor 18-; voorlichting op scholen	280		
Veilige evenementen	structureel bij alle grote evenementen	500		
Veilig voetbal FC Groningen	handhaven fietsparkeerverbod Euroborg op wedstrijddagen en bedienen brug bij Euroborgstadion	870		
Veilig uitgaan	o.a. handhaven alcoholbezit in de openbare ruimte, met prioriteit 18-, en fietsoverlast ²	200		
Totaal Veiligheidsplan		2.750		
Kleine ergernissen				
- evenementen	o.a. geluid, op- en afbouw, begin- en eindtijd	Noord	Centrum	Zuid
- overlast	onder meer naar aanleiding van overlastmeldingen	5.000	5.000	3.550
- overige kleine ergernissen	betreft alcohol, fietsoverlast, wildplassen, (zwerf)afval, graffiti, aanplakken en hondenbeleid	3.400	3.400	3.400
5% flexibel inzetbare uren	voor projecten en hotspots overlast ³	500	500	500
Begeleiding stagiaires		600		
Totaal kleine ergernissen, excl. parkeren		29.600		
Parkeren		28.000		
Overige aandachtsgebieden				
Markt	betr. Marktverordening en -reglement	450		
Precario	betr. gebruik openbare ruimte	2.250		
Havenwezen	betr. regelgeving openbaar vaarwater	1.500		
Totaal overige		4.200		
Totaal toezicht en handhaving Stadstoezicht		64.550		

In de praktijk betekent dit dat door de bank genomen elke werkdag twee boa's en twee parkeercontroleurs in elk stadsdeel aanwezig zijn.

¹ dit is een project waarbij in de herfst en de winter preventief toezicht plaatsvindt gericht op onder meer woninginbraken

² onderzoek naar mogelijkheden aanpak fietsoverlast (Veiligheidsplan, onder Veilig uitgaan en veilige evenementen, pag. 9) is niet meegenomen in de handhavingcapaciteit

³ inclusief Noorderplantsoen

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

Bestuursdienst

Onderwerp Verbeterplan Stadstoezicht

Steller H. Tuithof

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 6073 Bijlage(n) 3

Ons kenmerk SB 13.4092995

Datum **20 DEC 2013** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 30 oktober jl. heeft uw raad gesproken over de resultaten van het KPMG-onderzoek Stadstoezicht en de hoofdlijnen van de verbeteringen. Zoals wij u hebben toegezegd vindt u bijgaand het Verbeterplan Stadstoezicht.

Wij hebben uw raad een realistische begroting 2014 voorgelegd. Het plan dat hieraan ten grondslag ligt dekt de risico's. Binnen dit financiële kader zal Stadstoezicht haar dienstverlening invullen, waarbij de handhaving zich vooral richt op overlastmeldingen, hotspots en evenementen. Zoals wij eerder hebben aangegeven, zijn veel verbeteringen reeds in gang gezet. Zo zijn bijvoorbeeld de verbeterprojecten 'Volgsysteem standplaatsvergunningen, meldingen en klachten', 'Analyse straatparkeren en handhaving' en 'Stageproject Alfa-college' reeds afgerond. Tevens hebben wij de voor Stadstoezicht belangrijke 'tegenkracht' georganiseerd. Binnen de gemeente door de wijze waarop concerncontrol is georganiseerd. Daarnaast vragen wij één maal per jaar een extern deskundige om advies over de voortgang en het verbetertraject.

Wij hebben het vertrouwen dat we met dit verbeterplan in drie jaar naar een solide organisatie van Stadstoezicht groeien. In het komende jaar worden daartoe veel verbeteracties geïnitieerd. Eén van deze acties is extra opleiding voor onze handhavers, zodat zij nog beter voor hun moeilijke werkzaamheden worden toegerust. Met de huidige handhavende en vergunningverlenende capaciteit wordt planmatig en resultaatgericht bijgedragen aan de doelstelling 'Schoon, Heel en Veilig. In hoofdlijnen bestaat het verbeterproces eerst uit 'eerst de basis op orde' en structuur aanbrengen. Gedurende dit proces wordt ook direct aan de cultuur gewerkt, in de vorm van opleiding op het gebied van houding en gedrag, elkaar aanspreken op vastgelegde afspraken in protocollen en duidelijke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

Vervolgens borgen wij de verbeteringen. Met het hele verbeterproces zijn wij drie jaar bezig.

In deze brief informeren wij u over het Verbeterplan Stadstoezicht en op welke wijze wij hiermee verder gaan. Wij beschrijven eerst kort de opzet van het verbeterplan, vergezeld van een toelichting daarop. Vervolgens gaan wij in op enkele punten van zorg van uw raad en de uitvoering van enkele toezeggingen uit onze brief van 1 oktober jl. (SB13.3911169). Ten slotte vermelden wij u de aan u toegezegde opvatting van KPMG over het verbeterplan en schetsen wij het vervolg.

Verbeterplan Stadstoezicht

Opzet

Het Verbeterplan Stadstoezicht is opgezet volgens de A3-methodiek (zie bijlage: A3). De aanbevelingen uit het rapport van KPMG zijn op systematische wijze samengevoegd en vertaald tot concrete en SMART geformuleerde verbeteracties. De werkwijze is een nadrukkelijk kenmerk van de door ons gekozen methodiek. Vanzelfsprekend dienen de gestelde doelen te worden behaald. In de methodiek wordt echter het 'vroegtijdig signaleren' en 'bijsturen wanneer gestelde doelen door onvoorziene omstandigheden dreigen niet te worden behaald', van even zo groot belang geacht. Met deze beide elementen wordt de door ons gewenste continue cyclus van leren en verbeteren gerealiseerd en komt Stadstoezicht 'in control'.

In het eerste jaar ligt de focus, naast het behalen van de concrete in de planning genoemde doelen, ook op het 'leren verbeteren': het management en de medewerkers van Stadstoezicht moeten zich de veranderaanpak eigen maken. In het tweede jaar richten wij ons - naast de verdere implementatie - ook op de evaluatie hiervan en op de overige in dat jaar geplande verbeterdoelen. Het derde jaar staat in het teken van afronding en 'borging'.

Goede communicatie en betrokkenheid van ons, de medewerkers van Stadstoezicht én van de gehele gemeentelijke organisatie zijn dan ook bepalend voor het succes. Dit gaan we realiseren door, zoals nu ook al is gebeurd bij het opstellen van het verbeterplan, gebruik te maken van de kennis en ervaring van medewerkers uit alle geledingen. Dit doen we met ondersteuning vanuit het Shared Services Centre.

Succesbepalende factoren

Het verbeterplan biedt een duidelijk en volledig overzicht van de verbeteracties voor Stadstoezicht. In het voorliggende plan worden alle noodzakelijke verbeteracties in de tijd weggezet (zie strokenplanning) en voorzien van een meetbaar resultaat. In de planning is rekening gehouden met de huidige capaciteit en situatie van Stadstoezicht. Door het verdelen van de verbeteracties over de drie komende jaren, realiseren we de benodigde balans tussen beschikbare tijd, de (extra toegekende) middelen en mensen alsmede de te bereiken doelstellingen.

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

Desondanks behoeft het plan, wil het succesvol afgerond kunnen worden, een paar noodzakelijke randvoorwaarden. Deze zijn:

1. *Ondersteuning door het SSC:* voor veel verbeteracties is goede ondersteuning van het Shared Service Center (SSC) noodzakelijk. Het SSC is zich terdege bewust van het belang van hun inzet voor dit verbetertraject en voelt zich daarvoor (mede) verantwoordelijk;
2. *Ongewijzigde omstandigheden:* bij het verbeterplan is uitgegaan van de situatie zoals deze nu bekend is. Nieuwe omstandigheden kunnen aanpassingen noodzakelijk maken. Wij nemen daarom maatregelen om te voorkomen dat we door nieuwe omstandigheden verrast worden;
3. *Optimale inzet van het incidenteel toegekende verbeterbudget*
De door uw raad beschikbaar gestelde incidentele extra middelen worden ingezet om de benodigde acties voor het succesvol afronden van dit verbeterplan te ondersteunen en uit te voeren. Van dit jaarlijks beschikbare budget van € 250.000,- wordt € 200.000,- ingezet voor personele capaciteit in de vorm van versterking van de leiding ten behoeve van proactieve sturing in het vergunning- en handavingsdomein. Dit versterkt de vergunningverlening en daarmee ook de basis voor de handhaving. Tevens wordt een full-time projectmedewerker/ beleidsmedewerker aangetrokken die volledig kan worden ingezet voor dit verbetertraject. Het resterende deel, €50.000,- per jaar, wordt ingezet op de diverse gedefinieerde verbeteracties zoals opleiding, training en begeleiding.

Cruciale verbeteractie: sturing en informatie

Een van de belangrijkste aanbevelingen uit het onderzoek van KPMG heeft betrekking op resultaatgerichte sturing. Alleen op basis van tijdige en transparante informatie kan effectief worden (bij-)gestuurd. Hiertoe ontwikkelen wij voor Stadstoezicht een 'dashboard' waarop op overzichtelijke wijze de belangrijkste sturingsinformatie van Stadstoezicht wordt gepresenteerd (verbeteractie 4.5). Deze sturingsinformatie heeft o.a. betrekking op de financiën, de bedrijfsvoering en de resultaten van de dienstverlening en sluit aan op de gemeentelijke planning- en controlcyclus. Ter voorkoming van budgettaire overschrijdingen van het eenmalig incidenteel beschikbaar gestelde budget, is ook hiervoor in het dashboard een sturingsvariabele opgenomen.

Naar aanleiding van de raadsvergadering van 30 oktober jl.

Ten slotte gaan wij nog in op enkele punten van zorg zoals die door uw raad zijn uitgesproken op 30 oktober jl.

Risico's in beeld en gedekt

Uw raad heeft haar zorgen uitgesproken over de financiële situatie van Stadstoezicht. Het gaat daarbij vooral om de vraag of de risico's in beeld zijn en of de door uw raad beschikbaar gestelde aanvullende middelen afdoende zijn.

Zoals wij in deze brief reeds hebben aangegeven, hebben wij uw raad een realistische begroting 2014. Het plan dat hieraan ten grondslag ligt dekt de risico's. Daarbij is rekening gehouden met de ontwikkelingen en risico's zoals deze nu bekend zijn.

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

Organisatieontwikkeling

Uw raad heeft op 30 oktober jl. tevens zijn zorgen uitgesproken over de organisatieontwikkeling van de gemeente Groningen. Op 13 november jl. hebben wij u geïnformeerd over de stand van zaken rondom de vorming van het Shared Service Center (BD13.4014002).

Uitvoering toezeggingen

In onze brief van 1 oktober jl. (SB13.3911169) hebben wij u toegezegd dat de uitvoering van de motie 'Bevorderen integraal handhaven' en de toezegging 'evaluatie meldingen kleine evenementen' worden betrokken in het Verbeterplan Stadstoezicht.

De uitvoering van de motie 'Bevorderen integraal handhaven' die op 26 juni jl. door uw raad is aangenomen is opgenomen in bijgaand Verbeterplan Stadstoezicht onder verbeteractie verbeterpunt 2.6 '*Realiseer een met opdrachtgevers, ketenpartners en medewerkers afgestemde en gedeelde visie integraal werken op het gebied van handhaving door Stadstoezicht*'. Wij zullen u in het najaar van 2014 informeren over de uitvoering van deze motie.

De uitvoering van de 'evaluatie meldingen kleine evenementen' raakt aan de vergunningverlening voor evenementen. Deze evaluatie is dan ook betrokken bij verbeterpunt 5.5.b. '*Definieer SMART doelstellingen verbetertraject Professionalisering vergunningverlening*' in het bijgaande verbeterplan.

KPMG over het Verbeterplan Stadstoezicht

KPMG is door ons meegenomen in de totstandkoming van het verbeterplan, hetgeen geleid heeft tot het navolgende:

"Ons is gevraagd om als verlengstuk van de door ons uitgebrachte rapportage 'Onderzoek Stadstoezicht gemeente Groningen' op te treden als kritische sparringpartner bij de totstandkoming van het verbeterplan Stadstoezicht. Onze rol bestond uit het kennis nemen van de opzet en inhoud van het plan van aanpak. Door middel van een aantal gesprekken zijn wij door de gemeente meegenomen in het proces. De besprekingen waren constructief van aard.

Door ons gedane opmerkingen en suggesties (er is door ons in het kader van onze rol als sparringpartner geen rapportage uitgebracht) herkennen wij terug in het verbeterplan. Dit geldt eveneens voor de bevindingen en aanbevelingen uit onze rapportage 'Onderzoek Stadstoezicht gemeente Groningen'. Wij achten het verbeterplan daarmee in opzet van een voldoende niveau, waarbij wij een tweetal belangrijke kritische succesfactoren willen benoemen voor het realiseren van de gestelde ambities:

- 1. het belang van een juiste balans tussen de kwaliteit van de medewerkers, de beschikbare middelen in relatie tot het gestelde tijdsfad.*
- 2. veel onderwerpen die in het verbeterplan zijn opgenomen dienen gereed te zijn in het eerste deel van 2014. Dit trekt op een aantal onderwerpen mogelijk een zware wissel op de organisatie, zowel binnen als buiten de afdeling Stadstoezicht. Een goede samenwerking met- en het leveren van een betrouwbare dienstverlening door het SSC zijn cruciale factoren voor*

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

het realiseren van de gestelde ambities, in de wetenschap dat in het eerste kwartaal van 2014 het SSC van start zal gaan."

Vervolg

Zoals wij u reeds hebben aangegeven, hebben wij het vertrouwen dat we met dit verbeterplan in drie jaar naar een solide Stadstoezicht groeien. Met de huidige handhavende en vergunningverlenende capaciteit wordt planmatig en resultaatgericht bijgedragen aan de doelstelling 'Schoon, Heel en Veilig.

Zoals wij reeds aan u hebben gemeld, realiseren wij ons dat in de eerste maanden van het SSC de dienstverlening zou kunnen teruglopen. Maar met de door ons ingestelde 'verhoogde dijkbewaking' en de harde afspraken over de inzet van het SSC t.b.v. Stadstoezicht, zijn wij van mening dat deze noodzakelijke succesfactor goed geborgd is. Naar aanleiding van de besprekingen met KPMG hebben wij onze oorspronkelijke plannings aangepast, zodat meer balans is ontstaan tussen tijd, middelen en ambitie.

Wij informeren u de komende drie jaar jaarlijks in het jaarplan Stadstoezicht over de stand van zaken rondom het Verbeterplan Stadstoezicht. Daarin maken wij inzichtelijk welke voortgang is gemaakt, welke bijstellingen op basis van de evaluatie van het voorgaande jaar worden gedaan en welke nieuwe ontwikkelingen er eventueel zijn.

Vanzelfsprekend wordt u tevens via de reguliere rapportagemomenten in het kader van de planning- en controlcyclus van de gemeente Groningen geïnformeerd over de financiële situatie, eventuele risico's en nieuwe ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

LS

Verbeterplan Stadstoezicht

2014 - 2016

stad

BIJLAGE

Verbeterplan Stadstoezicht

2014 - 2016

Gemeente Groningen

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

Inleiding

In het KPMG rapport over Stadstoezicht is beschreven dat in het te maken verbeterplan in ieder geval aandacht moet zijn voor de volgende onderwerpen:

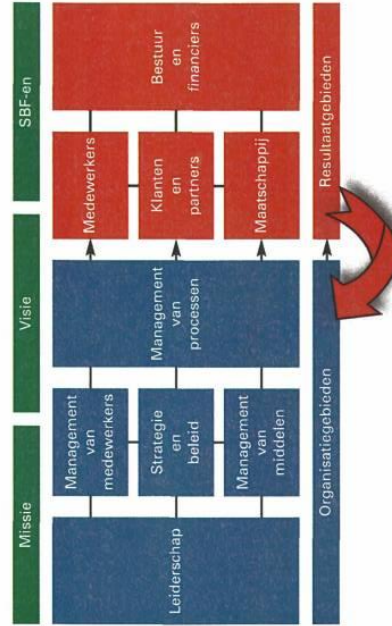
1. **Management en Organisatie:** Operationaliseren van ambities en doelen en het bepalen van het te voeren beleid (en handhavingsprogramma);
2. **Managementinformatie:** Welke informatie is er gegeven de gestelde doelstellingen nodig om te beoordelen welke prestaties er zijn geleverd;
3. **Personeel:** Welke kwaliteit en capaciteit is benodigd gegeven de gestelde doelen;
4. **Processen:** Effectieve en efficiënte voorwaarde voor voeren professionele bedrijfsvoering en realisatie gestelde ambities;
5. **Ketenpartners:** de samenwerkingspartijen, maar ook die organisaties waar Stadstoezicht van afhankelijk is, of die van Stadstoezicht afhankelijk zijn.
6. **Middelen:** Welke middelen zijn noodzakelijk om de gestelde ambities te realiseren en welke keuzes kunnen hierin gemaakt worden.

Om de verbeteringen op deze aandachtsgebieden uit te voeren, te delen en hierop te sturen in uitvoering en te bewaken op resultaat, wordt in dit "Verbeterplan Stadstoezicht" gebruik gemaakt van (bouwstenen uit) de zogenaamde A3-methodiek.

A3-methodiek

Aan de hand van de A3-methodiek kunnen de door KPMG geadviseerde aandachtspunten op een systematische wijze worden samengevoegd en vertaald tot concrete acties om de noodzakelijke verbeteringen voor Stadstoezicht te bereiken.

De term A3-methodiek is gebaseerd op de wijze van presentatie van het Werkplan. De hoofddoelstellingen kunnen worden gepresenteerd op 1 pagina met het formaat van een A3-tje, met daarop een schema met een aantal blokken.

Verbeteren en vernieuwen

De bovenste drie blokken bevatten van links naar rechts de missie, visie en succesbepalende factoren in de vorm van speerpunten. Hierin staat beknopt de gekozen richting van Stadstoezicht om succesvol te kunnen zijn in de komende jaren.

In de linker blokken (de organisatiegebieden) wordt aangegeven wat we aan verbeteracties gaan uitvoeren. Daarnaast wordt aangegeven welke maatregelen in het dagelijkse werkproces worden doorgevoerd. Dit gebeurt aan de hand van de vraag "wat gaan we doen om onze verbeterdoelen te bereiken, en welke middelen zetten we daarvoor in". Enkele van deze acties zijn er ook op gericht om voor Stadstoezicht, de Missie, Visie en Succesbepalende factoren te benoemen. Maatgevend bij de definiëring van acties zijn de aanbevelingen van KPMG naar aanleiding van het onderzoek naar Stadstoezicht. Dit leidt tot verbeterpunten die verdeeld worden over vijf organisatiegebieden.

Organisatiegebieden

1. Leiderschap

In dit organisatiegebied gaat het om de houding en het gedrag van alle mensen binnen de organisatie die een richtinggevende verantwoordelijkheid hebben.

2. Strategie en beleid

In dit organisatiegebied gaat het om hoe Stadstoezicht door continu te verbeteren een betere organisatie kan worden.

3. Management van medewerkers

In dit organisatiegebied gaat het om het volledig benutten van het potentieel aan kennis en kunde binnen de organisatie.

4. Management van middelen

In dit organisatiegebied gaat het om de wijze waarop met de middelen (financiën, materialen, informatie, gebouwen, etc.) van de organisatie wordt omgegaan.

5. Management van processen

In dit organisatiegebied gaat het om de manier waarop actie wordt genomen om zowel de interne als externe processen continu te verbeteren.

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

Resultaatgebieden met prestatie-indicatoren

Elk van de in de organisatiegebieden gedefinieerde verbeterpunten levert acties op in een van de rechter blokken. Dit zijn de vier resultaatgebieden waaraan de prestatie-indicatoren gekoppeld worden die het resultaat meten.

6. Klanten en partners

In dit resultaatgebied gaat het er om of de klant tevreden is over het geleverde eindresultaat en de manier waarop het eindresultaat tot stand is gekomen.

7. Medewerkers

In dit resultaatgebied gaat het om de tevredenheid van de medewerkers.

8. Maatschappij

In dit resultaatgebied gaat het om wat de organisatie doet voor de maatschappij en hoe dat wordt ervaren door de maatschappij.

9. Bestuur en financiers

In dit resultaatgebied gaat het om zowel financiële als operationele resultaten. De organisatie moet zich afvragen in hoeverre zij haar doelstellingen (financieel en operationeel) weet te realiseren en voldoet aan de verwachtingen van (financieel) belanghebbenden.

Continu verbeteren en vernieuwen

Het tiende aandachtsgebied 'verbeteren en vernieuwen' wordt gebruikt voor periodieke evaluatie in de vorm van het A3 managementgesprek. Het managementgesprek is bedoeld om de resultaten te evalueren, constructieve feedback te geven en nieuwe afspraken te maken. Op deze wijze kan worden bijgestuurd als resultaten niet worden gehaald, doelstellingen veranderen of

accenten verlegd (moeten) worden. Daarbij sluiten we aan op de planning van de gemeente brede P&C-cyclus.

De kracht van dit model ligt in het oorzakelijke verband tussen de te nemen acties en de meetbare resultaten hiervan. Dit wordt versterkt door de overzichtelijkheid van de methoden door de beknopte weergave van de hoofdpunten op het formaat van 1 A3, de focus op wat echt belangrijk is voor toekomstig succes en de communicatiekracht van de methodiek.

Aansluiting op het Ontwikkeltraject Gemeente Groningen

De A3-methode leidt tot een strategische routekaart waarbij de relaties tussen succesbepalende factoren, prestatie-indicatoren en acties zijn weergegeven. In de notitie *Eén Groningen, één ontwikkeling, Ontwikkeltraject Gemeente Groningen*, wordt de A-3 methodiek en de werkbegeleidingscyclus verder ontwikkeld in de vorm van het GA-3 het Groninger A-3 model dat in één A-3 het jaarplan weergeeft van de betreffende afdeling. Het model is gebaseerd op het INK model en ondersteunt het resultaatgericht werken in de organisatie. Bij het maken van een GA-3 per afdeling staat het proces om te komen tot de GA-3 centraal. Daarbij zijn de dialoog en doordenken over "wat moeten we doen, wat kunnen we, hoe gaan we het doen en met wie" belangrijke gesprekstema's. Daarnaast is de presentatie aan management of aan collega-afdelingen van het GA-3 model een belangrijk proces, ondersteunend aan de dialoog en de samenhang in de organisatie. Net als bij de GA-3 gaat het bij de werkbegeleidingscyclus zowel om het (door)ontwikkelen van het instrument, als om de toepassing in de organisatie. De doorontwikkeling van dit instrument wordt belegd bij het SSC vanaf 1 januari 2014. Het leren kennen van, en werken met deze instrumenten vormt een onderdeel van het ontwikkeltraject voor alle doelgroepen. Hierdoor weet iedereen na afloop wat in dit kader van hem/haar wordt verwacht.

1. Verbeterpunten in organisatiegebied Leiderschap

Op het gebied van het realiseren van een gemeenschappelijk verwachtingspatroon over wat Stadstoezicht is en doet, zijn verbeteracties nodig. De ambities moeten duidelijk zijn, zodat daarop kan worden gestuurd. Een belangrijke vraag daarbij is wie in het College de belangen van Stadstoezicht behartigt, en in het verlengde daarvan hoe Stadstoezicht is aangesloten op de lokale driehoek van Burgemeester, Openbaar Ministerie en politie Noord Nederland.

De verbeteracties op dit gebied worden op basis van de A3-methodiek gerubriceerd onder het organisatiegebied Leiderschap. Dit betreft de manier waarop management en opdrachtgevers de organisatie inspireren tot voortdurende verbetering, gebaseerd op visie, cultuur en structuur. Dit ter facilitering van, en ondersteuning bij het verbetertraject. Vertrekpunt daarbij is de houding en het gedrag van alle mensen binnen de organisatie die een richtinggevende verantwoordelijkheid hebben.

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

1. Leiderschap			
Realiseer eenduidige verantwoordelijkheidstoedeling voor Stadstoezicht op strategisch bestuurlijk niveau			
Verbeterpunt 1.1	Doel De politiek bestuurlijke verantwoordelijkheid voor Stadstoezicht is verdeeld over de burgemeester en de wethouder(s). Bekrachten van de taakverdeling op de aandachtsgebieden Openbare Orde en Veiligheid en Evenementen, alsmede Markt, en Kermis, biedt Stadstoezicht duidelijkheid wie als portefeuillehouder op welk gebied 'sponsor', opdrachtgever, gesprekspartner en verantwoordelijke is.		
Verbeteractie 1.1	Portefeuille-verdeling	Verantwoordelijke Hfd Stadstoezicht ism portefeuillehouder(s)	Datum gereed Start Jan. '14 Gereed Mei '14
Resultaatgebied 9	Bestuur en financiers College, Portefeuillehouder(s)	Prestatie-indicator Verantwoordelijkheidsverdeling beschikbaar	Middelen: uren/budget Regulier
Risico (L)	Verandering van actoren en portefeuille-indeling vanwege verkiezingen en benoeming burgemeester.		
Borging	1. Afspraken inzake verantwoordelijkheden realiseren. 2. Concernstaf vragen afspraken op te nemen in overdrachtsdossier.		
Status			

1. Leiderschap			
Zorg voor aansluiting van Stadstoezicht op de Lokale Driehoek			
Verbeterpunt 1.2	Zorg voor aansluiting van Stadstoezicht op de Lokale Driehoek		
Doel	Het door de Driehoek (Burgemeester, OM en Districtschef) vastgestelde Integraal Veiligheidsplan is de basis voor de Toezicht- en Handhavings-activiteiten van Stadstoezicht. Bij de besluitvorming over, en taaktoedeling uit het Integraal Veiligheidsplan dient rekening te worden gehouden met de capaciteit (uren, budget) die Stadstoezicht beschikbaar heeft voor de opgedragen taken. Doel van de aansluiting van Stadstoezicht op de Lokale Driehoek is dat Stadstoezicht betrokken is bij en input kan geven voor onderwerpen die raakvlakken hebben met taken en opdrachten van Stadstoezicht.		
Verbeteractie 1.2	Aansluiten op Driehoek	Verantwoordelijke Hfd Stadstoezicht ism portefeuliehouder(s)	Datum gereed Start Febr. '14 Gereed Juni '14
Resultaatgebied 9	Bestuur en financiers		Prestatie-indicator
Risico (L)	Burgemeester, politie Noord Nederland, Openbaar Ministerie.		100% vd opgedragen taken vanuit het Integraal Veiligheidsplan past in het beschikbare budget van Stadstoezicht.
Borging	Het Integraal Veiligheidsplan bevat voor Stadstoezicht (te)veel doelstellingen en/of onvoldoende SMART gedefinieerde doelstellingen.		
Status	Inzicht in ambities en verwachtingen (actie 1.3.)		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

1. Leiderschap			
Verbeterpunt 1.3	Realiseer realistische, gedragen en resultaatgerichte ambities en verwachtingen, en gebruik daartoe ook de georganiseerde tegenkracht.		
Doel	Bij de start van Stadstoezicht zijn ambitieuze inschattingen gemaakt, over bijvoorbeeld het aantal beschikkingen, en de daaruit voortvloeiende opbrengsten. Ook de opgedragen taken in relatie tot de beschikbare resources zijn onrealistisch neergezet. De benodigde realistische verwachtingen en ambities zijn de basis voor gedegen onderbouwde doelstellingen voor Stadstoezicht op het gebied van Toezicht en Handhaving en de overige taken. Dit verbeterpunt heeft tot doel om te leren van het verleden door op basis van realistische, gedragen en resultaatgerichte ambities en verwachtingen te komen tot een realistisch Jaarplan en Handhavingprogramma 2014. Van belang daarbij is dat hiervoor gebruik wordt gemaakt van een geschikte vorm van tegenkracht.		
Verbeteractie 1.3	Jaarplan en Handhavingprogramma op basis van gedeelde, gedragen, realistische ambities en verwachtingen	Verantwoordelijke Hfd Stadstoezicht ism portefeuillehouder(s)	Middelen: uren/budget Regulier
Resultaatgebied 9	Bestuur en financiers Burgemeester, politie Noord Nederland, Openbaar Ministerie, Raad	Datum gereed Start Maart '14 Gereed Dec. '14	Prestatie-indicator Smart Jaar- en Handhavingprogramma 2014, per team op basis van gedeelde en gedragen verwachtingen en met haalbare doelstellingen. Daarbij is 90% van de uren in het Handhavingprogramma vastgelegd en 10% inzetbaar voor flexibele (projectmatige) inzet in samenspraak met opdrachtgevers.
Risico (M)	Afhankelijkheid van inhoud/ambitie en meetbare doelstellingen alsmede beschikbaarheid van het Integraal Veiligheidsjaarplan: datum gereed kan daardoor opschuiven.		
Borging	Input door Stadstoezicht aan voorkant van het totstandkomingsproces.		
Status			

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

1. Leiderschap			
Verbeterpunt 1.4	Geef feedback op, en leer van het functioneren van de medewerkers en leidinggevenden		
Doel	In dialoog tussen werknemer en diens leidinggevende wordt de stand van zaken m.b.t. de werkzaamheden (taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden) besproken. Doel is prestatieverbetering, bijsturing, stimulering en ontwikkeling. Bespreekpunten kunnen o.a. leiden tot verbeteringen in functioneren, opleidingsniveau en de situatie op de werk/loer alsmede de wijze waarop taken worden uitgevoerd en verbeteracties worden bijgestuurd of opgesteld.		
Verbeteractie 1.4	Jaarlijkse functionerings- en beoordelingsgesprekken	Verantwoordelijke Medewerkers en leidinggevenden ism P&O SSC	Datum gereed Start Okt. '13 Vervolgens Continu proces
Resultaatgebied 7	Medewerkers		Middelen: uren/budget Regulier
Risico (L)	Medewerkers en leidinggevenden kennen elkaars wederzijdse verwachtingen en spreken af wat goed gaat en wat beter kan.	Prestatie-indicator	
Borging	Functionerings- of beoordelingsgesprek is geen actie op zich, koppeling dient aanwezig te zijn met de doelstellingen van Stadstoezicht.	In 2014 heeft 100% van de medewerkers een functionerings- en/of beoordelingsgesprek gehad.	
Status	Training door P&O SSC in functionerings- en beoordelingsgespreken gekoppeld aan afdelings- en verbeterdoelstellingen van Stadstoezicht, en het persoonlijk ontwikkeltraject van de medewerker.		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

1. Leiderschap			
Verbeterpunt 1.5	Maak nieuwe Raads- en Collegeleden bekend met de werkzaamheden van de toezichhouders, handhavers en vergunningverstrekkers		
Doel	Enkele Raadsleden hebben in de afgelopen periode contact met Stadstoezicht gezocht met de vraag of zij om inzicht te krijgen in de problematiek waarmee de medewerkers op straat worden geconfronteerd, mee konden lopen met een toezichhouder of handhaver. Dit werd zeer gewaardeerd door de medewerkers, en stelde hen in staat betreffende Raadsleden de dagelijkse praktijk mee te laten maken en informatie te verschaffen.		
Verbeteractie 1.5	Introductieprogramma	Verantwoordelijke	Middelen: uren/budget
		Hoofd Stadstoezicht ism Concernstaf	Regulier
Resultaatgebied 9	Bestuur en financiers	Prestatie-indicator	
	College- en raadsleden hebben een beeld hoe het er in de handhavings- en toezichtspraktijk op straat aan toe gaat.	Informatiebijeenkomst bij Stadstoezicht van de cies. Financiën en Veiligheid alsmede Beheer en Verkeer. Een derde van de Raadsfracties heeft minimaal 1 Raadslid laten meelopen met Stadstoezicht. Bestuurder belast met portefeuille Stadstoezicht is door handhavings-/toezichtmedewerker geïnformeerd over zijn/haar werkzaamheden.	
Risico	-		
Borging	-		
Status			

2. Verbeterpunten in organisatiegebied Strategie en beleid

Ten aanzien van het organisatiegebied Strategie en beleid moeten bij het operationaliseren van ambities en doelen en het bepalen van het te voeren beleid heldere keuzes worden gemaakt. Dit betreft de vraag in hoeverre Stadstoezicht (deels) wordt gefinancierd uit de opbrengst van bonnen, en in hoeverre Stadstoezicht re-integratie (en de bijbehorende opleidingstaken) als doelstelling nastreeft. Ook de bijdrage aan het programma Schoon, Heel en Veilig moet helder worden gedefinieerd. Toekomstige ontwikkelingen moeten vroegtijdig worden onderkend, en beoordeeld op impact voor de organisatie. In dat verband is het eveneens van belang dat de uitkomsten van lopende onderzoeken ten aanzien van het Parkeerbedrijf worden meegenomen in de strategie en beleid van Stadstoezicht. Evaluatie van bestaande samenwerkingsafspraken, zoals die met VZN en SOZAWE, en andere ketenpartners zijn eveneens van belang om meer in control te komen op het organisatiegebied Strategie en Beleid. Het helder definiëren van beleidsdoelstellingen draagt daar aan bij. Keuzes op het gebied van integraal en/of gebiedsgericht werken dienen ook te worden gemaakt. Dit alles moet er mede toe leiden dat de identiteit van Stadstoezicht helder voor het voetlicht komt.

De verbeteracties op dit gebied worden op basis van de A3-methodiek gerubriceerd onder het organisatie-gebied Strategie en Beleid. Dit omvat de manier waarop de organisatie de verbeteringen implementeert op basis van een heldere uitgewerkte strategie, duidelijk beleid met concrete plannen en budgetten en hoe Stadstoezicht door continu te verbeteren een betere organisatie wordt.

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

2. Strategie en beleid			
Verbeterpunt 2.1	Voorkom dat Stadstoezicht geconfronteerd wordt met uitkomsten van beleid(s-wijzigingen) waarbij de invloed op de bedrijfsvoering van Stadstoezicht niet is meegenomen.		
Doel	De taken van Stadstoezicht worden voor een groot deel bepaald door beleidsontwikkelingen en keuzes die buiten de eigen afdeling en invloedssfeer plaatsvinden. Wijzigingen in het Parkeerbeleid hebben rechtstreeks invloed op de opbrengsten van Stadstoezicht. Het gratis parkeren in parkeergarages leidt ertoe dat er minder geparkeerd wordt in de openbare ruimte, en heeft vervolgens een afname van parkeerovertredingen tot gevolg. Hetgeen invloed heeft op de inkomsten van Stadstoezicht. Voor deze actueel geconstateerde onderwerpen zijn in dit verbeterplan acties benoemd. ('Bomenfabriek' actie 2.2, re-integratietaken, actie 2.3, ontwikkelingen in de externe omgeving, actie 2.5). Ter voorkoming van vergelijkbare toekomstige situaties is het van belang te participeren in beleidsvormingsprocessen, met als doel om aan de voorkant van het beleidsvormingsproces als belanghebbende gesprekspartner betrokken te zijn. Daarnaast is het doel input te leveren zodat duidelijk is wat het effect van voorgenoemen beleid(s-wijzigingen) is op de uitvoering van de taken (en de inkomsten) van Stadstoezicht.		
Verbeteractie 2.1	Betrokkenheid aan de voorkant beleidsproces	Verantwoordelijke Staf Stadstoezicht	Datum gereed Start Okt. '13 Gereed Maart '14 Fasering: ■ Parkeerbedrijf ■ SSC, politie Noord Nederland, ■ Beleidsafd. en Stadsbeheer ■ Vervolgens continu proces Middelen: uren/budget Regulier / incidenteel
Resultaatgebied 6	Klanten en partners Parkeerbedrijf, Beleidsafdelingen, OM, Stadsbeheer, SSC, politie Noord Nederland, VeiligheidsZorgNoord.		
Risico (M)	Veel afstemming in het kader van afstemming en overleg.		
Borging	Bewustwording van, en afspraken met klanten en partners dat Stadstoezicht tijdig wordt geïnformeerd indien bij beleidswijzigingen impact op bedrijfsvoering Stadstoezicht te verwachten is.		
Status			

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

2. Strategie en beleid			
Verbeterpunt 2.2	Realiseer antwoord op de vraag in hoeverre Stadstoezicht een 'bonnenfabriek' is.		
Doel	Inzicht verkrijgen in hoeverre de inkomsten uit handhavingstaken een significant deel zijn als dekking van de begroting.		
Verbeteractie 2.2	Besluit t.a.v. 'bonnenfabriek' ja of nee.	Verantwoordelijke Hfd Stadstoezicht ism College en Raad	Datum gereed Afgerond
Resultaatgebied 9			Middelen: uren/budget n.v.t.
Risico (M)	Bestuur en financiers Raad, Portefeuillehouder(s), College, GMT	Prestatie-indicator	Informatie aan Raad dat Stadstoezicht niet primair een bonnenfabriek is.
Borging	De inkomsten uit bonnen maken geen significant deel uit van de begroting en kunnen fluctueren. Hierdoor is een deel van de inkomsten van Stadstoezicht moeilijk te plannen. (Zie ook actie 2.4)		
Status	In de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen planbare inkomsten en de bijkomende fluctuerende inkomsten van parkeerhandhaving. De monitoring van deze fluctuerende inkomsten vind plaats op basis van een reeds ingevoerde monitoringsysteem: Dit wordt gedaan op basis van weekroosters, prioritering en monitoring van gegevens. (zie actiepunt 4.5 dashboard vd organisatie) Gereed: Stadstoezicht is expliciet geen 'bonnenfabriek', zoals in de Raadsbrief van is gemeld. Hiermee wordt rekening gehouden in de begroting en de afdracht aan opdrachtgevers/partners. Voor het innen van bekauringen is 2013 gestart met een realistische begroting, waardoor de bijdrage uit bonnen met ruim 50% naar beneden is bijgesteld.		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

2. Strategie en beleid			
Verbeterpunt 2.3	Realiseer antwoord op de vraag in hoeverre Stadstoezicht re-integratietaken heeft.		
Doel	Inzicht in hoeverre bij de inzet van medewerkers rekening moet worden gehouden met opleidings- en begeleidingstaken voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.		
Verbeteractie 2.3	Verantwoordelijke Hfd Stadstoezicht ism College en Raad	Datum gereed Afgerond	Middelen: uren/budget n.v.t.
Resultaatgebied 6	Klanten en partners Besluitvormende instanties.	Prestatie-indicator Informatie aan Raad dat Stadstoezicht oorspronkelijke re-integratietaken stopt.	
Risico (H)	Verminderde capaciteit voor toezichtstaken door wegvallen stadswachten.		
Borging	In het op te stellen Handhavingsprogramma wordt hiermee rekening gehouden.		
Status	Gereed: Stadstoezicht staakt de re-integratietaken. Neemt maatschappelijke verantwoordelijkheid op dit gebied via stageproject Alfa-college (actie 5.5.f).		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

2. Strategie en beleid			
Verbeterpunt 2.4	Houd rekening met te voorzien ontwikkelingen in de externe omgeving die van invloed zijn op het beleid (en de middelen) van Stadstoezicht.		
Doel	Op dit moment loopt onderzoek, in opdracht van Parkeerbedrijf en Stadstoezicht, naar effectiviteit en efficiency van het parkeerbeleid. De uitkomsten hiervan worden begin 2014 verwacht, en zijn input voor eventuele beleidsaanpassingen. Voor de ontwikkelingen gemeld in de Kamerbrief mbt de positie van Stadstoezicht in relatie tot de driehoek is actie 1.2 geformuleerd in de vorm van aansluiting van Stadstoezicht op de Lokale Driehoek. Voor de in de Kamerbrief aangegeven mogelijkheden tot inhuur van Bijzondere Opsporings Ambtenaren (BOAs) op piekmomenten is actie 4.1 geformuleerd in de vorm van een capaciteitsonderzoek huidige bezetting Stadstoezicht. Verder wordt in de Kamerbrief melding gemaakt van aansluiten op de politie Noord Nederland in het kader van gebiedsgericht werken. (actie 2.7) Ter voorkoming van vergelijkbare toekomstige situaties is het van belang dat Stadstoezicht afspraken maakt met concernstaf, beleidsafdelingen en SSC over tijdige informatieverstrekking indien ontwikkelingen in de externe omgeving van invloed kunnen zijn op Stadstoezicht. In de Raadsbrief van 25 oktober zijn mogelijke externe ontwikkelingen geschetst in de vorm van een mogelijke vergoeding die het CJIB kan gaan vragen voor de administratieve verwerking van boetes. Daarnaast wordt melding gemaakt van de mogelijkheid dat de landelijke vergoeding voor bestuurlijke strafbeschikkingen en de Wet Mulder-feiten kan worden afgeschaft.		
Verbeteractie 2.4	Afgestemde beleidsontwikkeling	Verantwoordelijke	Datum gereed
	Staf stadstoezicht		Start Maart '14 Juli '14
Resultaatgebied	Maatschappij	Prestatie-indicator	
	Effect (nieuwe) beleidsontwikkeling op maatschappij	Rapportage	
Risico (M)	1. Vertraging oplevering rapport effectiviteit en efficiency van het parkeerbeleid zodat Stadstoezicht de consequenties niet tijdig kan verwerken in bijvoorbeeld het Handhavingsprogramma. 2. Capaciteitsproblemen bij monitoring externe ontwikkelingen bij concernstaf, beleidsafdelingen en SSC, alsmede Stadstoezicht zelf. 3. Dalende inkomsten en stijgende kosten vanwege wijziging in landelijk beleid.		
Borging	1. In overleg met het Parkeerbedrijf afgesproken dat het rapport uiterlijk 1 februari 2014 beschikbaar is. 2. Dienstverleningsafspraken. 3. Monitoren beleidswijzigingen op invloed op begroting en realisatie.		
Status			

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

2. Strategie en beleid			
Verbeterpunt 2.5	Evalueer de verschillende samenwerkingsverbanden die Stadstoezicht heeft.		
Doel	Bij de oprichting van Stadstoezicht zijn afspraken gemaakt met externe en interne samenwerkingspartners. De huidige procesgang en werkwijze met de ketenpartners moet worden geanalyseerd (waar gaat het goed, waar kan het beter, zijn er afspraken over het verbeteren van eventuele tekortkomingen?) met als doel de samenwerkingsafspraken verder te professionaliseren. Externe partijen: VeiligheidsZorgNoord; politie Noord Nederland Interne partijen: SoZaWe; Parkeerbedrijf; Stadsbeheer; SSC		
Verbeteractie 2.5	Geëvalueerde samenwerkingsverbanden	Verantwoordelijke Staf Stadstoezicht	Datum gereed Start Juli '14 1. SSC en Parkeerbedrijf 2. Politie en VZN 3. Stadsbeheer Gereed Nov '14
Resultaatgebied 6	Klanten en partners	Middelen: uren/budget Regulier en Incidenteel	
Risico (M)	VeiligheidsZorgNoord; politie Noord Nederland; SoZaWe; Parkeerbedrijf; Stadsbeheer; SSC	Prestatie-indicator Per datum gereed beschikbaarheid van evaluatieresultaat geaccordeerd door beide partners	
Borging	Indien vertraging optreedt in dit actiepunt, heeft het grote impact op de invulling van de samenwerkingsafspraken omdat de uitkomst van de analyses input is voor actiepunt 2.7. Dienst Verlenings Overeenkomst (DVO) de overeenkomst tussen Hoofd Stadstoezicht en ketenpartners en dienstverleners, en ondersteuners.		
Status	Inzet van extra capaciteit in de vorm van incidentele uren. Doordat de re-integratietask is gestopt, is de evaluatie SoZaWe niet meer opportuun.		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

2. Strategie en beleid			
Verbeterpunt 2.6	Realiseer een met opdrachtgevers, ketenpartners en medewerkers afgestemde en gedeelde visie op integraal werken op het gebied van handhaving door Stadstoezicht		
Doel	Bij aanvang van Stadstoezicht is de term integraal werken onvoldoende onderbouwd en onderzocht op de conceptuele haalbaarheid. Dit heeft tot verschillende beelden geleid omtrent ambities en doelstellingen. Integraal handhaven is ook het onderwerp van een door de Raad aangenomen motie. Het gaat hierbij om de raakvlakken en (on-)mogelijkheden van overlap van handhavingstaken van Parkeercategorieurs (waarvan 8 ook BOA zijn) en de overige BOAs. Afstemming hierover is nodig met OMI (actie 1.2), Driehoek (actie 1.3) en politie Noord Nederland. (actie 2.3) Doel is de geïntegreerde handhavingstaken conform verwachtingen en ambities (actie 1.4) op te nemen in het Handhavingprogramma (actie 2.4).		
Verbeteractie 2.6	Afbakening integraal werken	Verantwoordelijke Hoofd en teamleiders	Datum gereed Start Dec. '13 Gereed Dec. '16
Resultaatgebied 8	Maatschappij Burgers zijn zich bewust van de mate van geïntegreerde handhavingstaken van medewerkers Stadstoezicht	Prestatie-indicator Mate van integraliteit handhaven is opgenomen in Handhavingprogramma	Middelen: uren/budget Regulier
Risico (H)	- Mate van handhaving-integraliteit is mogelijk naar de mening van besluitvormers en opdrachtgevers onvoldoende. - Mate van integraliteit is mede afhankelijk van afspraken met politie Noord Nederland. - Mate van integratie staat en valt met kennisniveau medewerkers.		
Borging	- Budget en uren zijn kaderstellend voor de mate van integraliteit bij handhaving. - Organisatorisch aansluiten bij gebiedsgericht werken conform geografische inrichtingsprincipes politie Noord Nederland. - Onderdeel van de evaluatie met de politie Noord Nederland (actie 2.6) - Wordt opgenomen in de DVO (actie 5.2) - Wordt, na standpuntbepaling mate van integraliteit handhaving, meegenomen in opleidingsplan, gecombineerd met scholing van medewerkers aangaande de afgesproken te handhaven top drie ergernissen. (actie 3.1)		
Status	Over de raakvlakken en (on-)mogelijkheden tot overlap van handhavingstaken van Parkeercategorieurs en BOAs is reeds intern een richtinggevende uitspraak gedaan: er blijft een aantal monodisciplinaire specialismen in de handhaving bestaan. Hooguit is er sprake van bijvoorbeeld een top 3 ergernissen die door alle handhavers moeten worden opgepakt. Naar aanleiding van de motie van 26 juni j.l. ter bevordering van integraal handhaven, wordt dit aspect in ieder regulier werkoverleg met de politie Noord Nederland besproken.		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

2. Strategie en beleid			
Realiseer ten behoeve van efficiency en integraal werken aansluiting van Stadstoezicht op de gebiedsgerichte aanpak van de politie Noord Nederland			
Verbeterpunt 2.7			
Doel	Een goede samenwerking in de openbare ruimte tussen politie Noord Nederland en BOA's en andere handhavers en toezichthouders, is cruciaal voor effectief toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Aangezien zij in de zelfde openbare ruimte werkzaam zijn, is een intensieve onderlinge samenwerking en informatie-uitwisseling essentieel. Door aansluiting bij de drie stadsdelen zoals in de gebiedsgerichte aanpak van de politie Noord Nederland wordt het doel van betere informatie-uitwisseling en samenwerking gerealiseerd.		
Verbeteractie 2.7	Verantwoordelijke Hoofd Stadstoezicht	Datum gereed Start Juli '14 Gereed Maart '14	Middelen: uren/budget Regulier
Resultaatgebied 8	Organisatie inrichten naar gebiedsgericht model van politie Noord Nederland	Maatschappij Burgers hebben inzicht in de taak- en gebiedsverdeling	Prestatie-indicator 100% van de activiteiten in het Handhavingsprogramma is ingedeeld op basis van de door de politie Noord Nederland gehanteerde 3 stadsdelen.
Risico (M)	Afhankelijkheid afstemming met politie Noord Nederland		
Borging	1. Vroegtijdige oriënterende bespreking bilateraal politie Noord Nederland en in Driehoek. (actie 1.3) 2. Is onderwerp van bespreking met politie Noord Nederland in het kader van geplande evaluatie. (actie 2.6) 3. Wordt opgenomen in de DVO (actie 5.2)		
Status			

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

2. Strategie en beleid			
Verbeterpunt 2.8	Onderbouw de gewenste handhavings- en toezichts-identiteit van Stadstoezicht met een gedragen missie, visie en bijbehorende succesbepalende factoren.		
Doel	Bij de inrichting van Stadstoezicht was het doel te komen tot bundeling van toezichts- en handhavingszaken in de openbare ruimte. Deze doelstelling was beperkt onderbouwd. Inmiddels is deze aangescherpt tot de hoofddoelstelling dat Stadstoezicht acteert op die overtredingen waarop de politie Noord Nederland in principe niet meer handhaaft. Stadstoezicht richt zich met de huidige bezetting daarmee op overlast, evenementen en hot spots. Het doel van dit verbeterpunt is te komen tot een vertaling van de aangescherpte doelstelling tot een gewenste identiteit van Stadstoezicht, in de vorm van een missie, visie en succesbepalende factoren. Dit is de maatstaf bij de na te streven doelen en de gedeelde ambities, als onderdeel van het betekenis gevend proces op basis waarvan bepaald kan worden of de organisatie in gezamenlijkheid op de goede weg is, zowel in de persoonlijke samenwerking als in professionaliteit. Het gaat er in de kern om samen met de afdeling op basis van de A3-methodek zicht te krijgen op 'waar staan wij voor en wat staat ons te doen'. Dit door ook 'van buiten naar binnen te kijken' (met de bril op van 'de burger' en extern betrokkenen/belanghebbenden) gekoppeld aan 'wat vraagt dat dan van ons/van mij'. Enerzijds heeft dit een inspirerend en verbindend doel, anderzijds geeft het de afdeling richting en houvast. Aan de hand van workshops/'werksessies' zal de methode geïntroduceerd worden en wordt de afdeling begeleid in de totstandkoming van missie, visie en succesbepalende factoren. Voor de volledigheid dient hier opgemerkt te worden dat deze actie als vertrekpunt gediend zou moeten hebben, als noodzakelijke voorwaarde voor de invulling van het verbeterplan. Vanwege de hoge tijdsdruk bij de realisatie van dit verbeterplan, is dit in de gesprekken met medewerkers en management wel aan de orde gekomen, maar onvoldoende op structurele wijze om te komen tot een algemeen gedragen en aanvaarde missie, visie en succesbepalende factoren.		
Verbeteractie 2.8	Verantwoordelijke	Datum gereed	Middelen: uren/budget
	Hoofd Stadstoezicht	Start Januari '14 Gereed Oktober '14	Regulier / incidenteel
Resultaatgebied 7	Prestatie-indicator		
	Beschikbaarheid missie, visie en succesbepalende factoren.		
Risico (H)	Medewerkers Medewerkers zijn zich bewust van, en hebben bijgedragen aan de gewenste identiteit van de organisatie. 1. De voor dit verbeterpunt noodzakelijke participatie van alle medewerkers met een handhavings- en toezichtstaak alsmede vergunningverlening en haven- en bruggendienst gaat ten koste van de inzetbaarheid in het reguliere werkproces. 2. Geen kennis binnen de afdeling om een dergelijk traject uit te voeren. 3. Van cruciaal belang voor het gezamenlijk doorlopen van het gewenste cultuurveranderingsproces alsmede het verkrijgen van draagvlak daarvoor.		
Borging	1. Het benodigde traject wordt over een langere periode uitgevoerd. 2. SSC inzetten voor ondersteuning in het kader van de uitrol Groninger A3-methodiek 3. Voortduren punt van aandacht door management via agendering in management- en werkoverleg, alsmede de dagelijkse aansturing.		
Status			

3. Verbeterpunten in organisatiegebied Management van medewerkers

In het korte bestaan van Stadstoezicht hebben zich veel organisatorische en personele veranderingen voorgedaan, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau. Deze hebben de voortvarendheid van het op- en inrichten van de organisatie van Stadstoezicht onder druk gezet. Desondanks hebben de medewerkers gedurende de turbulente periode van Stadstoezicht hun uiterste best gedaan om in moeilijke omstandigheden hun taken zo goed mogelijk uit te voeren. De vraag die daarbij een rol speelt is welke capaciteit en kwaliteit nodig is om de gestelde doelen te realiseren en de opgedragen taken uit te voeren. Ook de veranderende samenleving zoals de mondiger wordende burger, maar ook de veranderde rol van de politie Noord Nederland in het handhavingsdomein spelen daarbij een rol. De verschillende taakgebieden en werkzaamheden, afkomstig uit verschillende afzonderlijke diensten en afdelingen, vereisen een traject waarin de verschillende teams met elkaar in contact komen, zodat er een gezamenlijke cultuur kan ontstaan voor het nieuwe Stadstoezicht.

De verbeteracties voor het organisatie gebied Management van Medewerkers is op basis van de A3-methodiek opgenomen in dit hoofdstuk. Het omvat o.a. de wijze waarop de kennis en inzet van de medewerkers maximaal kan worden benut. Het gaat hierbij om investering in kennis en vaardigheden (scholing) van de medewerkers alsmede de aandacht voor de tevredenheid van de medewerkers, door het bewerkstelligen van betrokkenheid bij het geheel van de producten en diensten van de gemeente Groningen in het algemeen, en Stadstoezicht in het bijzonder.

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

3. Management van medewerkers			
Verbeterpunt 3.1	Onderzoek het huidige en gewenste opleidingsniveau van de toezicht- en handhavingsmedewerkers alsmede de vergunningverstrekkers. Bij de start van Stadstoezicht is onvoldoende aandacht besteed aan het opleidings- en kennisniveau dat vereist is voor de taak als vergunningverlener, toezichthouder en handhaver. Het is noodzakelijk om hier een goed beeld van te krijgen, en vervolgens uit te zoeken wie, in hoeverre begeleiding en scholing nodig heeft opdat hij/zij een goede bijdrage kan leveren aan de organisatie doelen en opgedragen taken. In de huidige situatie zijn niet alle medewerkers BOA bevoegd. Hierdoor kan de handhaver alleen waarschuwend en vermanend optreden, en heeft niet de mogelijkheid om te verbaliseren. De vraag die in dit verband moet worden beantwoord is in hoeverre alle medewerkers opgeleid kunnen en moeten worden tot BOA, en vervolgens in hoeverre een gediplomeerd BOA inzetbaar moet zijn bij alle handhavings- en toezichtstaken in een integrale werkwijze (actiepunt 2.6). Is de handhaver/toezichthouder generalist voor alle taken, of is hij/zij specialist op een beperkt aantal taken? De antwoorden op deze vragen zijn medebepalend voor het instroomniveau van eventuele nieuwe medewerkers (MBO II of minimaal MBO III), en de invulling van het opleidingsplan. Daarnaast moeten alle huidige BOAs om de certificering te behouden jaarlijks op bijscholingstraining. Alle toezichthouders en handhavens zullen regelmatig worden getraind op het omgaan met agressie en weerbaarheid, alsmede de wijze waarop zij de burger bejegenen. Voor de vergunningverstrekkers wordt een (interne) opleiding opgezet gericht op kwaliteitsverbetering en juridische kennis (actie 5.5.b).		
Verbetereactie 3.1	Maak een opleidingsplan	Verantwoordelijke Teamleiders ism P&O SSC en extern opleidingsbureau	Datum gereed Start Jan '14 Fasering: ■ verplichte jaarlijkse opleiding gestart ■ huidige niveau geïnventariseerd, besluit over gewenste niveau bekend. ■ opleidingsplan gereed, start opleiding, Gereed Dec. '15
Resultaatgebied	Medewerkers Medewerkers worden in staat gesteld hun kennis en vaardigheid periodiek bij te scholen en op te frissen.	Middelen: uren/budget Regulier en incidenteel	Prestatie-indicator In 2014 heeft 100% van de BOAs de wettelijk verplichte bijscholing doorlopen, en is 35% van de medewerkers die daarvoor in aanmerking komt op bijscholingstraining geweest.
Risico (M)	1. Niet volgen wettelijke verplichting jaarlijkse bijscholing BOAs, waardoor niet bevoegd 2. Medewerkers kunnen mogelijk niet aan het nieuwe/gewenste/vereiste opleidingsniveau voldoen. 3. Te veel aandacht voor 'harde kennis' zoals wet- en regelgeving waardoor te weinig aandacht voor sociale vaardigheden als gespreks- en bejegeningstechnieken. 4. Scholing gaat ten koste van blauw op straat. 5. Beschikbare begeleidingscapaciteit.		
Borging	1. Opnemen als eerste fase in het Opleidingsplan, (actie 3.1) 2. Rekening houden met her-/bij en -omscholing gericht op ander vakgebied en/of herplaatsing. 3. Training sociale vaardigheden wordt gedaan door Alfa-College, afspraken ter zake zijn reeds gemaakt. 4. Planmatige inzet en uren op straat bewaken (actie 4.1) 5. Inmiddels (dec '13) zijn vooruitlopend op de tot stand koming van SSC afspraken gemaakt over de benodigde ondersteuning.		
Status			

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

3. Management van medewerkers			
Verbeterpunt 3.2	Onderzoek periodiek de tevredenheid van de medewerkers		
Doel	De tevredenheid van de medewerkers is een indicatie in hoeverre zij betrokken en tevreden bijdragen aan de taken en doelstellingen van de organisatie. Tevreden medewerkers werken effectiever en efficiënter, zijn klantgerichter, leveren hogere kwaliteit. Het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) geeft hierin inzicht en biedt de mogelijkheid om samen met het team verbeteringen op te pakken. De uitkomst van het onderzoek is een indicator voor de prestaties van de organisatie én een bron van informatie vanuit de eigen medewerkers om prestaties te verbeteren. Naast de input die verkregen wordt uit functionerings- en beoordelingsgesprekken (actie 1.) alsmede werkoverleg (actie 5.7). De uitkomst van het medewerkerstevredenheidsonderzoek is 1 van de elementen van het dashboard (actie 4.3) waarop het Hoofd Stadstoezicht stuurt.		
Verbeteractie 3.2	Periodiek medewerkers-tevredenheidsonderzoek	Verantwoordelijke Hoofd Stadstoezicht	Datum gereed Planning afstemmen op concern-traject MTO
Resultaatgebied 7	Medewerkers		Middelen: uren/budget Incidenteel
Risico (L)	Medewerkers Medewerkers en leidinggevenden krijgen inzicht in de tevredenheid in de organisatie van Stadsbeheer.		
Borging	Medewerkerstevredenheid wordt enerzijds bepaald door factoren binnen Stadstoezicht, anderzijds door factoren die buiten Stadstoezicht liggen zoals, de ontwikkelingen binnen de gemeente Groningen als totaal, maar ook de maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het werk bij Stadstoezicht.		
Status	- Gedifferentieerde set vragen formuleren. - Aansluiten bij gemeente breed MTO, en geen apart MTO alleen voor Stadstoezicht		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

3. Management van medewerkers		
Verbeterpunt 3.3	Realiseer duidelijkheid in taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (TVB)	
Doel	Bij de totstandkoming van Stadstoezicht is onvoldoende aandacht besteed aan het vastleggen van Taken, Verantwoordelijkheden en Bevoegdheden. Vanuit de oude situatie zijn de TVB meegenomen naar Stadstoezicht, terwijl de organisatorische setting veranderd was. Dit bemoeilijkt dat medewerkers in de nieuwe situatie wisten wat er van hen werd verwacht. Een duidelijke TVB-toedeling maakt het eenvoudiger om medewerkers aan te spreken op hun verantwoordelijkheden, indien zij hieraan niet voldoen door te weten 'wie wat moet doen' en 'wie wat mag doen'. Vooral voor de medewerkers in het toezichts- en handhaving domein en de vergunningverstrakkers is het van belang hun werkwijze en de daaraan gekoppelde verantwoordelijkheden op te nemen in protocollen (actie 5.8).	
Verbeteractie 3.3	Verantwoordelijke Teamleiders ism P&O SSC	Datum gereed Start november '14 Gereed april '16
Resultaatgebied 7	Medewerkers Medewerkers weten op basis van het functieprofiel wat hun TVB's zijn	Prestatie-indicator Geactualiseerde functieprofielen
Risico (L)	Veelheid van beschrijvingen en functies	
Borging	Aansluiten bij de generieke, nog in te voeren, nieuwe functiewaarderingssystematiek	
Status		

4. Verbeterpunten in organisatiegebied Management van middelen

De omstandigheden vanaf de start van Stadstoezicht met veel onduidelijkheid, extra taken en wisseling in organisatie en mensen, waren dusdanig dat de bedrijfsvoeringskant onvoldoende uit de verf is gekomen. Prioriteit lag bij het dagelijkse werk en het zorgen dat "tijdens en na de verbouwing de winkel kon blijven draaien". Dit is overigens ondanks alles gelukt. De wijze waarop met de middelen (financiën, materialen, informatie etc.) van de organisatie wordt omgegaan vereist echter duidelijk een aantal verbeteracties.

De transparantie en sturing op zowel de uitvoering, het personeel als de financiën moet worden vergroot. Vanuit het financiële kader en de gemaakte keuzes ten aanzien van de taken van Stadstoezicht moet een realistische, transparante en goed onderbouwde begroting worden opgesteld. Hierbij dienen de uitgangspunten van de begroting, bijvoorbeeld ten aanzien van de opbrengsten uit de handhavingstaken, te worden verduidelijkt. Van belang daarbij is goede managementinformatie. Aansluitend bij de sturingsbehoefte en uitgaande van de gestelde doelstellingen, dient periodiek de realisatie van financiële, personele of uitvoeringsdoelstellingen inzichtelijk te zijn. In tussentijdse (afwijkings-)rapportages moeten de ontwikkelingen en risico's en hun financiële consequenties duidelijk en concreet worden gepresenteerd, zodat kan worden bijgestuurd en keuzes gemaakt kunnen worden. Dit alles in de vorm van een gedegen ingerichte Planning- & Controlcyclus. Zoals in het onderzoeksrapport is aangegeven is dit tevens van belang om de ondersteuningsvraag van Stadstoezicht aan het SSC en de door hen te leveren financiële producten, inzichtelijk te kunnen maken.

De verbeteracties op dit gebied worden op basis van de A3-methodiek gerubriceerd onder het organisatiegebied Management van Middelen. Dit omvat de manier waarop de organisatie de verbeteringen implementeert op basis van de manier waarop met de middelen (financiën, materialen, informatie, gebouwen, etc.) van de organisatie wordt omgegaan.

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

4. Management van middelen			
Verbeterpunt 4.1	Realiseer een doelmatige inzet van alle toezicht- en handhavingsmedewerkers		
Doel	De inzet en planning van de medewerkers die werkzaam zijn als parkeercontroleur vindt plaats op basis van het planningssysteem Harmony. Dit leidt tot een op de surveillancebehoefte afgestemd personeelsrooster, en geeft inzicht in de inzet van medewerkers. Input daarvoor is enerzijds het aantal medewerkers dat beschikbaar is, maar anderzijds de op basis van maandelijks onderzoek beschikbare gegevens naar de betalingsbereidheid (het kopen van een parkeerticket) in de wijken. (Dit is een inmiddels beschikbaar deelresultaat van actie 5h, <i>Analyse straatparkeren en handhaving</i>). Capaciteitsplanning wordt zodoende gekoppeld aan outputsturing: het inzetten van controleurs daar waar geconstateerd is dat er weinig parkeertickets worden gekocht. Tevens wordt in het planningssysteem bijgehouden welke medewerkers niet inzetbaar zijn bijvoorbeeld vanwege ziekte of scholing, maar ook het onderling ruilen van diensten wordt bijgehouden. Naast de planning (het rooster), worden gerealiseerde uren per medewerker geregistreerd. Medewerkers voeren deze na afloop van een dienst in. De goede ervaring die met deze werkwijze is opgedaan, kan eveneens gebruikt worden voor de overige toezicht- en handhavingstaken. Het doel is om deze medewerkers op een vergelijkbare wijze in te plannen als de parkeercontroleurs, en op deze wijze piekmomenten in het werk zo goed mogelijk op te vangen. Op basis hiervan kan zo nodig worden bepaald in hoeverre de noodzaak er is om conform in de Kamerbrief is geschreven, beleid te formuleren voor externe inhuur van BOAs. (zie actie 2.4)		
Verbeteractie 4.1	Uitbreiding gebruik personeelsplanning-systeem.	Verantwoordelijke Planner ism teamleiders	Datum gereed Start Jan. '15 Gereed Apr. '15 Middelen: uren/budget Regulier
Resultaatgebied 8	Maatschappij	Prestatie-indicator	
	Door middel van adequate planning, wordt de handhavings- en toezichtspraktijk verder geoptimaliseerd mede op basis van capaciteitsplanning.	1. Overige handhavings- en toezicht medewerkers opgenomen in Harmony. 2. 100% van de medewerkers is ingeroosterd conform de arbeidstijdenwet.	
Risico (M)	Handhaving heeft naast een repressief karakter ook een preventief karakter. Indien handhaving succesvol is doordat het gedragsverandering bewerkstelligt, zal de meetbare repressieve output (bonnen en dus inkomsten) afnemen.		
Borging	Besluit dat Stadstoezicht geen bonnenfabriek is (actie 2.2) met als consequentie dat handhaving en toezicht geld mag kosten.		
Status			

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

4. Management van middelen			
Zorg voor op de taken van de medewerkers afgestemde kleding en verstrekingen			
Verbeterpunt 4.2	Doel	De uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken vergt veel van de medewerkers in hun dagelijkse werk op straat. Een adequate uitrusting in de sfeer van kleding en veiligheids- en communicatiemiddelen vergemakkelijkt het uitvoeren van die taken. Zo waren tot voor kort de portofoons niet uitgerust met een 'oorpje' waardoor via de luidspreker meldingen over straat schalden, hetgeen bedreigend voor aangesprokenen kon overkomen. De koppeling van de PDA, de draagbare terminal voor het invoeren van registraties op straat, met het registratie systeem met steekwerende vesten. Daarnaast is de herkenbaarheid van de medewerkers op straat minder goed vanwege onbekendheid bij het publiek van de bevoegdheden vanwege onbekendheid met het plaatselijk uniform. Landelijk wordt daartoe overwogen om elke handhaver/toezichthouder te voorzien van eenzelfde uniform. De uitkomsten van deze ontwikkelingen en de besluitvorming daarover zal moeten leiden tot een actualisering van het kleding- en verstreking reglement.	
Verbeteractie 4.2	Actueel kleding- en verstreking reglement	Verantwoordelijke Hoofd Stadstoezicht ism teamleiders	Datum gereed Start April '14 Gereed Okt. '15
Resultaatgebied 7	Medewerkers	Prestatie-indicator	
Risico (M)	Medewerkers zijn uitgerust en voorzien van bedrijfsmiddelen aangepast en afgestemd op hun taken.	Vernieuwd kleding- en verstreking reglement en kledingpakket.	
Borging	Meedoen aan het landelijk BOA/toezichthouders-uniform in Groningen, indien daartoe op nationaal niveau voor wordt gekozen, betekent kosten voor de aanschaf van dit nieuwe landelijk uniform.		
Status	Afschrijvingstermijn huidige uniformen aanpassen.		
		Middelen: uren/budget Regulier	

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

4. Management van middelen			
Verbeter de tijdigheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de financiële rapportages			
Verbeterpunt 4.3	Doel	Verbeter de tijdigheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de financiële rapportages In de afgelopen periode zijn aanzetten gemaakt om meer aandacht te hebben voor de bedrijfsvoering van Stadstoezicht en de daarvoor benodigde informatie en gegevens. Dit Werkplan Verbetering Stadstoezicht sluit hierop aan, en maakt hiervan gebruik. (actie 4.5) Onomkeerbaar daarbij is de Planning- & Control cyclus (P&C-cyclus) waarin duidelijk wordt weergegeven wanneer, aan wie over wat gerapporteerd wordt. De cyclus sluit aan bij de gemeentelijke P&C-cyclus en maakt inzichtelijk wanneer welke actie dient te worden ingezet en wie daarvoor verantwoordelijk is. Het omvat in elk geval: ■ (2-)maandelijks rapporteren over realisatie middels jaarprognose en toelichting op (significante) afwijkingen; ■ Onderscheid maken in beïnvloedbaar en niet-beïnvloedbaar; ■ (2-)maandelijks resultaatbesprekingen (verantwoording) op alle sturingsniveaus. ■ Afstemming P&C-cyclus met SSC-alle letters, vooral Financiën en Bedrijfsbureau. De ondersteuning, kennis en vaardigheid van de financiële afdelingen in het SSC is daarbij van groot belang. Het Informatiemanagement (nieuwe afdeling BedrijfsinformatieCentrum (BIC), onderdeel Financiën, SSC) als ondersteuning voor verbetering financiële informatievoorziening is daarbij de gelijgende interne deskundige. (actie 5.3) Het doel van dit verbeterpunt is om Stadstoezicht te voorzien van financiële sturingsinformatie en de bijbehorende ondersteuningsopdracht aan het SSC te formuleren in de Dienstverleningen Overeenkomst. (actie 5.2)	Middelen: uren/budget Regulier en incidenteel
Verbeteractie 4.3	Verbeterde P&C cyclus	Verantwoordelijke	Start Nov. '13 Gereed Sept. '14
Resultaatgebied 9	Bestuur en financiers	Hoofd Stadstoezicht	Prestatie-Indicator
Risico (H)	Bestuur en opdrachtgevers kunnen er op vertrouwen dat de gepresenteerde financiële stand van zaken juist is, en dat bij afwijkingen tijdig wordt gerapporteerd en ingegrepen.		1. Verbeterde P&C-cyclus 2. DVO met SSC-Financiën
Borging	1. Onvoldoende financiële kennis binnen Stadstoezicht om volwaardig gesprekspartner te zijn voor de financiële deskundigen in het SSC. 1. Vooruitlopend op hun migratie naar het SSC, zijn de financiële consultant, de controller en de accountmanager(s) voor Stadstoezicht reeds benoemd. 2. Afspraken op hoofdlijnen gemaakt mbt uren, ondersteuning en oplevertermijnen. 3. Eventueel inhuur externe financiële deskundigheid.		
Status			

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

4. Management van middelen			
Verbeterpunt 4.4	Onderbouw het, voor 3 jaar, door de Raad toegekende incidenteel budget		
Doel	Uit het onderzoeksrapport kwam naar voren dat onvoldoende onderbouwing was gegeven bij het voor de verbeteringen benodigde incidentele budget. Dit is inmiddels in de Raadsbrief gebeurd: <i>'De incidentele middelen die in de ontwerpbegroting zijn opgenomen, te weten 250.000 euro, zijn noodzakelijk om het Verbeterplan Stadstoezicht te kunnen uitvoeren. Het gaat daarbij in de eerste plaats om kwalitatieve en kwantitatieve versterking van onder andere het Centraal Meldpunt Evenementen (CME). Gewerkt wordt aan het professionaliseren van het vergunningverleningsproces. Totdat dit volledig op orde is, is extra capaciteit nodig om de vergunningen tijdig te behandelen. In de tweede plaats zijn deze middelen bedoeld voor tijdelijke extra ondersteuning op het gebied van verbeterprojecten binnen Stadstoezicht als geheel. Een laatste deel is noodzakelijk om een impuls te geven aan de opleiding en scholing wat betreft handhavingstaken.'</i> Op basis hiervan is duidelijk welk deel reeds is gerealiseerd, en welk deel nog voor het verbetertraject kan worden ingezet. Dit jaarlijks nog in te zetten resterende vrije budget bedraagt ca. EUR 50.000,-. Dit bedrag is maatgevend voor de planning van, en de incidentele inzet op de verbeteracties gedurende de periode 2014-2016. De nadrukkelijke opdracht dat dit bedrag niet zal worden overschreden wordt, als uitvloeisel van de verbeterde P&C-cyclus in actie 4.5 bewaakt.		
Verbeteractie 4.4	Budgettering en bewaking incidenteel geld	Verantwoordelijke	Middelen: uren/budget
		Hoofd Stadstoezicht	Regulier
Resultaatgebied 9	Bestuur en financiers	Prestatie-indicator	
		Onderbouwing Inzet incidenteel budget	
Risico (L)			
Borging			
Status			
			Gereed

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

4. Management van middelen				
Realiseer een beperkte set managementinformatie als sturingsmiddel om inzicht te krijgen in de mate van in control zijn en ter sturing daarop				
Verbeterpunt 4.5				
Doel	Opdracht aan Stadstoezicht is om meer in control te komen. Daarvoor is een beperkte set managementinformatie als sturingsmiddel benodigd die antwoord geeft op de vraag: 'Welke informatie is er gegeven die gestelde doelstellingen nodig om te beoordelen welke prestaties er zijn geleverd?' Hiervoor wordt een sturingsdashboard opgesteld met de navolgende aandachtgebieden en bijbehorende prestatie-indicatoren. In samenspraak met het management en op basis van datgene wat de organisatie reeds meet en registreert alsmede de onderwerpen in dit Werkplan Verbetering Stadstoezicht is de (toekomstige) set sturingsvariabelen als volgt samengesteld:			
Dashboard Stadstoezicht				
Financiën				
Prestatie-indicator	Berekeningsformule	Norm	Realisatie	Voortschrijdende prognose
1. Uitgaven op basis toegerekend incidenteel budget niet hoger dan begroot (actie 4.4)	Uitgaven / 1% budget	100%		
2. Geen overschrijding begroot beïnvloedbaar regulier budget (actie 4.3)	(Beïnvloedbare)Uitgaven & inkomsten / 1% (beïnvloedbaar) regulier budget	100%		
Bedrijfsvoering				
3. Dagelijkse inzet handhavings- en toezichtspersoneel 2 uur binnendienst en 6 uur buitendienst (actie 4.1)	Gereëaliseerde uren buitendienst / 1% geplande uren	85%		
4. Medewerkers-tevredenheidsonderzoek (actie 3.2)	Gemiddelde medewerkers-tevredenheid	2013 + 5%		
5. Ziekteverzuim	Conform concern definities	<6%		
Resultaten				
6. Handhaving 2014 ¹ (actie 2.2)	(Werkelijke aantal / 1% prognose)	90 tot 125%		
BSB	1.300 stuks			
Mulder	7.500 stuks			
Fiscaal	30.000 stuks			
7. Innovatiekracht op basis acties verbeterplan (actie 5.6)	(Geschatte doorlooptijd verbeteringen / 1% van de werkelijke doorlooptijd)	80 tot 110%		
8. Betalingsbereidheid parkeren (actie 5.5.h)	Geparkeerde voertuigen met tickets & vergunningen / 1% vh totaal aantal geparkeerde voertuigen	90%		

¹ Betreft aantallen waar inkomsten tegenover staan, bij gelijklopende omstandigheden, en afhankelijk van evaluatie met Parkeerbedrijf en inrichting DVD met Parkeerbedrijf (aansluiten bij acties 2.5 en 5.2.)

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

		Kwaliteit		
	Prestatie-indicator	Berekeningsformule	Norm	Voortschrijdende prognose
	9. Afhandeling WOB aanvragen binnen wettelijke termijn ¹	(Doorlooptijd / 1% wettelijke termijn)	100%	
	10. Lex Silencio Positivo; geen vergunningverstreking van rechtswege wegens termijn-overschrijding	(Aantal vertrekkingen van rechtswege / 1% aantal verstrekte vergunningen)	0%	
	Dienstverlening			
	11. Klachtafhandeling binnen gestelde termijn	Doorlooptijd / 1% gestelde termijn	100%	
	12. Bejegeningklachten ¹ 10% minder dan vorig jaar	Aantal klachten huidige periode / Aantal klachten vorige periode -10%	100%	
	Maatschappij			
	13. Schoon-Heel en Veilig (actie 5.1)	Nader te bepalen; bijv BORG-systematiek of Stadsmonitor		
	14. Betalingsbereidheid parkeren (actie 5.5.h)	Geparkeerde voertuigen met tickets & vergunningen / 1% vh totaal aantal geparkeerde voertuigen	90%	
Verbeteractie 4.5	Sturings Dashboard	Verantwoordelijke Management en planner	Datum gereed Start Jan '14 Gereed Febr '15	Middelen: uren/budget Regulier
Resultaatgebied 9	Bestuur en financiers	Prestatie-indicator Beschikbaar dashboard		
	Op basis van een beperkte set informatie krijgen opdrachtgevers en financiers inzicht in de prestaties van Stadstoezicht, als indicatie van de mate waarop de organisatie in control is.			
Risico (M)	Dashboard staat en valt met tijdigheid, juistheid en volledigheid van de geregistreerde gegevens.			
Borging	Voortdurend punt van aandacht bij management o.a. de dagelijkse werkbegeleiding.			
Status				

¹ Dit omvat ook die gevallen waarin gemiddeld uitstel is toegepast.
² Definitie nader te bepalen (aansluiten bij actie 5.5.d)

5. Verbeterpunten in organisatiegebied Management van processen en projecten

Het op effectieve en efficiënte wijze inrichten van processen is een belangrijke randvoorwaarde voor het voeren van een professionele bedrijfsvoering en het realiseren van gestelde ambities.

De verbeteracties op dit gebied worden op basis van de A3-methodiek gerubriceerd onder het organisatiegebied Management van processen en projecten. Dit omvat de manier waarop de organisatie de verbeterprocessen identificeert, ontwerpt, beheerst en waar nodig bijstuurt.

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Maak prestatie afspraken voor de uitvoering van 'Schoon, heel en veilig'.			
Verbeterpunt 5.1	Doel	Maak prestatie afspraken voor de uitvoering van 'Schoon, heel en veilig'. Stadstoezicht heeft een belangrijke taak als uitvoerder van de toezicht- en handhavingstaken in het kader van 'Schoon, heel en veilig'. De inzet hierop wordt bepaald door de beschikbare uren/budget in relatie tot de opgedragen prioriteiten en doelstellingen. Om enerzijds heldere verwachtingen bij de opdrachtgever te scheppen en anderzijds binnen de beperkte middelen uitvoering te geven aan de opdracht, is het van belang om een set van SMART-afspraken in het Handhavingsprogramma te maken, waarop periodiek gerapporteerd en gestuurd kan worden.	
Verbeteractie 5.1	Prestatie-afspraken S, H en V	Verantwoordelijke	Datum gereed
		Hfd Stadstoezicht ism teamleiders	Start Sept. '14 Gereed April '15
Resultaatgebied 8	Maatschappij	Prestatie-indicator	
	Effect (nieuwe) prioriteiten op maatschappij.	Beschikbaarheid SMART handhavingsprogram S,H en V. (mei 2014)	
Risico (M)	Meetbaarheid van de prestatie-afspraken in de vorm van output doelstellingen: Handhaving heeft naast een repressief karakter ook een preventief karakter. Indien handhaving succesvol is doordat het gedragsverandering bewerkstelligt, zal de meetbare repressieve output (bonnen) afnemen. Dit levert een budgetrisico op, maar biedt tevens de mogelijkheid meer tijd te besteden aan de andere 'ergernissen'.		
Borging	Naaft kwantitatieve grootheden (bonnen, uren) onderzoeken in hoeverre kwalitatieve grootheden als outputdoelstelling meetbaar gemaakt kunnen worden' zoals hanteren van de BORG-systematiek, of Stadsmonitor (mei 2015 gereed), eea op te nemen in het dashboard (actie 4.5)		
Status			

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.2	Stel daar waar nodig een Dienst Verlenings Overeenkomst (DVO) op, naar aanleiding van de geaccordeerde evaluaties van de samenwerkingsverbanden.		
Doel	Door middel van DVO's de geprofessionaliseerde werkwijzen vastleggen. Aandachtspunt hoe om te gaan met eventuele financiële compensatie bij wanprestatie, en hoe monitoren dat eventuele schade tijdig wordt verhaald. Externe partijen: VeiligheidsZorgNoord; politie Noord Nederland Interne partijen: Parkeerbedrijf; Stadsbeheer; SSC		
Verbeteractie 5.2	Verantwoordelijke Staf Stadstoezicht	Datum gereed SSC en Parkeerbedrijf, Politie en VZN, Stadsbeheer Start Mei '15 Gereed Juli '15	Middelen: uren/budget Regulier en Incidenteel
Resultaatgebied 6	Klanten en partners VeiligheidsZorgNoord; politie Noord Nederland; Parkeerbedrijf; Stadsbeheer; SSC		
Risico (M)	1. Capaciteitsprobleem en kennisgebrek bij Stadstoezicht en ketenpartners. 2. Uitgebreid administratief en procedureel complex van afspraken.		
Borging	1. Inzet van extra capaciteit in de vorm van incidentele uren. 2. Afspraken op kerngebieden, waar wederzijdse afhankelijkheid op basis van analyse (actiepunt 2.5) het meest urgent is.		
Status	Per datum gereed beschikbaarheid van ondertekende DVO's.		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoelicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.3	Bepaal in hoeverre de opgedragen aanvullende taken beleidsmatig en budgettair (uren, geld) passen in het takenpakket van Stadstoelicht zoals opgenomen in het Handhavingprogramma.		
Doel	Gaandeweg de planvorming voor de oprichting van de vakdirectie Stadstoelicht zijn aanvullende taken aan de organisatie toebedeeld, zoals gevonden en verloren voorwerpen en interne beveiliging gemeentelijke gebouwen. Dit is gebeurd zonder gedegen impact analyse van de budgettaire en organisatorische gevolgen. Voor de toegevoegde taken op het gebied van gevonden en verloren voorwerpen alsmede de interne gebouwbeveiliging lopen momenteel gesprekken. De DIA is voor beide activiteiten contractigenaar, en heeft de uitvoering in de vorm van inbesteding neergelegd bij Stadstoelicht, die op zijn beurt de coördinatie van de uitvoering doet, welke is belegd bij Veiligheidszorg Noord. Deze constructie was ingevoerd in het kader van de financiering van banenpoolers. Nu deze regeling is afgeschaft is heroverweging nodig vanwege het feit dat door wegvallen van de financiële middelen eigen mensen en middelen hiervoor niet beschikbaar zijn.		
Verbeteractie 5.3	Analyse toegevoegde taken	Verantwoordelijke Hoofd Stadstoelicht	Datum gereed Start Aug. '14 Gereed Febr. '15
Resultaatgebied 6	Klanten en partners	Prestatie-indicator Taken gel-/her-)positioneerd.	
Risico (H)	DIA, Veiligheidszorg Noord		
Borging	1. Geen overnamepartij voor de oneigenlijke taken coördinatie interne gebouwbeveiliging en gevonden en verloren voorwerpen 1. Inzichtelijk maken kosten van niet overgedragen (oneigenlijke) taken. 2. In de begroting rekening houden wanneer de taken bij Stadstoelicht blijven.		
Status	Voor de toegevoegde taken op het gebied van gevonden en verloren voorwerpen alsmede de interne gebouwbeveiliging lopen momenteel gesprekken. Meest waarschijnlijke oplossingsrichting is dat deze oneigenlijke taken elders worden belegd.		

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.4	Realiseer een systematiek van impact-analyse bij nieuwe taken		
Doel	Ter voorkoming van toekomstige situaties waarin zonder gedegen impact analyse van de budgettaire en organisatorische gevolgen extra taken aan Stadstoezicht worden toebedeeld, is het van belang dat Stadstoezicht een systematiek ontwikkelt waardoor voorkomen wordt dat aanvullende taken zonder afstemming met of budget voor Stadstoezicht toegevoegd kunnen worden aan het takenpakket gedurende de looptijd van het afgesproken Handhavingprogramma. Aandachtspunten daarbij zijn: de kwaliteit van de bijkomende taken en de impact op de bestaande organisatie en de reeds vastgestelde doelstellingen alsmede de span of control en de organisatie-inrichting. Ook de bijbehorende invloed op financiële doelstellingen en de informatievoorziening alsmede de eventuele herinrichting van de P&C-cyclus is hierbij van belang.		
Verbeteractie 5.4	Impactanalyse nieuwe taken en opdrachten	Verantwoordelijke Staf Stadstoezicht	Datum gereed Nov. '14 Mrt. '15
Resultaatgebied 6	Klanten en partners	Prestatie-indicator	Middelen: uren/budget Regulier en incidenteel
Risico (H)	Concernstaf, beleidsafdelingen, ketenpartners, opdrachtgevers		
Borging	Onbekendheid met systematiek impact-analyse		
Status	Ondersteuning door SSC of externen		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.5	Maak de uitkomsten van de in 2013 reeds ingezette verbetertrajecten SMART		
Doel	Sinds 1 februari is een groot aantal verbetertrajecten ingezet. Omdat het verbeterplan nog niet gereed was, ontbreekt het aan scherp inzicht welke ambities wanneer gereed zijn. De bijbehorende rapportagestructuur ontbrak eveneens. Hierin wordt voorzien in actie 1.5. Het doel van dit actiepunt is om de beoogde uitkomsten van de gestarte verbetertrajecten te concretiseren, zodat hierop gestuurd en gerapporteerd kan worden. Het betreft: ■ 5.5.a. Samenvoeging VT&H taken in de gemeente ■ 5.5.b. Professionalisering vergunningverlening ■ 5.5.c. Samenvoegen Centraal Meldpunt Evenementen en Juridische administratie ■ 5.5.d. Volgstelsel standplaatsvergunningen, melding en klachten ■ 5.5.e. Onderzoek scenario's markt en kermis ■ 5.5.f. Stageproject Alfa-college ■ 5.5.g. P&C-cyclus ■ 5.5.h. Analyse straatparkeren en handhaving Stadstoezicht ■ 5.5.i. WinkelBOAs ■ 5.5.j. Professionalisering gemeentelijke evenementenorganisatie		
Verbeteractie 5.5	SMART gedefinieerde output van de in 2013 gestarte verbetertrajecten	Verantwoordelijke Hoofd Stadstoezicht ism Teamleiders	Datum gereed Start Okt. '13 Gereed Jan. '14
Resultaatgebied 3	Management van medewerkers Medewerkers geven, en krijgen feedback, en worden gestuurd op status van verbeteringen.		Middelen: uren/budget Regulier
Risico (H)	SMART doelstellingen gestarte verbetertrajecten beschikbaar		
Borging	'Onderneeuwen" van deze gestarte verbetertrajecten vanwege noodzakelijke nieuwe verbetertrajecten.		
Status	Prioriteit bij reeds ingezette verbetertrajecten. Afgerond: De in dit verbeterplan opgenomen actiepunten 5.5.a t/m 5.5.j. voorzien hierin.		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.5.a	Definieer SMART doelstellingen verbetertraject Samenvoeging VT&H taken in de gemeente.		
Doel	Doel van dit verbeterpunt is om inzicht te krijgen in ambities en planning van het verbetertraject 'Samenvoeging VT&H taken in de gemeente', zodat op voortgang gestuurd en over de afwijkingen gerapporteerd kan worden. Dit verbeterproject maakt onderdeel uit van de Groninger visie. Doelstelling is om op termijn te komen tot een gemeente brede unit Toezicht en Handhaving. Als eerste stap voor Stadstoezicht ontstaat een co-locatie door de verhuizing naar de nieuwe locatie Harm Buitenplein waar door huisvesting ontstaat samen met KCC en VTH(ROE)Z). Nadrukkelijk betreft het hier geen samensmelting van afdelingen en processen. Binnen Stadstoezicht geldt op dit moment dat voor precario-taken de vergunningverlening en handhaving in een organisatie belegd zijn. In hoeverre dit voor functiescheiding raadzaam is moet worden bezien. Analyse van de huidige manier van vergunnen in relatie tot het eventueel handhavend optreden bij geconstateerde overtredingen is in dit kader eveneens van belang. De handhaving vereist volwaardig gediplomeerde BOA's.		
Verbeteractie 5.5.a	SMART doelstellingen gestart verbetertraject	Verantwoordelijke Hoofd Stadstoezicht	Datum gereed Juli '14 Verhuizing Stadstoezicht Sept. '14 functiescheiding precario, ja of nee? Jan. '16 alle vergunningverlening en handhaving gezamenlijk
			Middelen: uren/budget Regulier
Resultaatgebied 3	Management van medewerkers		
Risico (H)	Medewerkers geven, en krijgen feedback, en worden gestuurd op status van verbeteringstraject. 1. Nieuwe locatie vereist mogelijk nieuwe werkwijzen en surveillanceroutes. 2. Precariovergunningsaanvragen afdoen middels beschikkingen vereist een ander proces tov de aanvrager, waarbij enerzijds bestuursrechtelijke instrumenten voor de aanvrager beschikbaar komen, maar anderzijds de flexibiliteit en snelle dienstverlening in het gedrag kan komen. 3. Afronding opleiding medewerkers tot BOA.		
Borging	1. Tijdig opstellen verhuisplan en analyse impact nieuwe werklocatie. 2. Voorlichting en advisering van de doelgroepen. 3. Opnemen in opleidingsplan. (actie 3.1)		
Status	Voor de daadwerkelijke realisatie van de gemeente brede geïntegreerde unit Toezicht en Handhaving is op dit moment vanuit het Concern nog geen datum bepaald.		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten					
Verbeterpunt 5.5.b	Definieer SMART doelstellingen verbetertraject Professionalisering vergunningverlening				
Doel	Doel van dit verbeterpunt is om inzicht te verkrijgen in ambities en planning van het verbetertraject 'Professionalisering vergunningverlening', zodat op voortgang gestuurd en over de afwijkingen gerapporteerd kan worden. De professionaliseringslag richt zich enerzijds op de afdoening binnen de wettelijke termijnen. Naast deze kwantitatieve doelstelling is er eveneens een kwalitatieve doelstelling gericht op de juridische houdbaarheid van de afgegeven vergunningen en de kennis van de regelgeving en de toepassing daarvan. Hierbij wordt eveneens de evaluatie meldingen evenementen betrokken.				
Verbeteractie 5.5.b	<table border="1"> <tr> <td>SMART doelstellingen gestart verbetertraject</td> <td>Verantwoordelijke Projectleider + teamleider CME/binnendienst</td> <td>Datum gereed 1 januari 2015</td> <td>Middelen: uren/budget Regulier/incidenteel</td> </tr> </table>	SMART doelstellingen gestart verbetertraject	Verantwoordelijke Projectleider + teamleider CME/binnendienst	Datum gereed 1 januari 2015	Middelen: uren/budget Regulier/incidenteel
SMART doelstellingen gestart verbetertraject	Verantwoordelijke Projectleider + teamleider CME/binnendienst	Datum gereed 1 januari 2015	Middelen: uren/budget Regulier/incidenteel		
Resultaatgebied 3	Management van medewerkers Medewerkers geven, en krijgen feedback, en worden gestuurd op status van verbeteringstraject.				
Risico (H)	De verstreking van evenementvergunningen, marktstandplaatsvergunningen en standplaatsvergunningen is wat betreft doorlooptijd sterk gereguleerd. Bij overschrijding van wettelijke termijnen van het verlenen van evenementvergunningen kan een beroep gedaan worden op de Wet dwangsom. Bij overschrijding van termijnen bij marktstandplaatsvergunningen of standplaatsvergunningen dient van rechtswege een vergunning te worden verstrekt (Lex silencio). Het verstrekken van vergunningen binnen de daarvoor vastgestelde tijd is sterk afhankelijk van tijdige advisering door de OOV- en andere ketenpartners, maar ook door de tijdigheid die de vergunningvragers betrekken. Het verminderen van het risico is mede de doelstelling voor het project verbetering evenementen organisaties, waarin afspraken met ketenpartners worden gemaakt, alsmede een coördinatie mechanisme wordt opgezet. Interne sturing op doorlooptijd vindt plaats op basis van de Jaarkalender evenementen, alsmede tijdige communicatie met de vergunningaanvragers (o.a. over de termijnen die in het vergunningverleningsproces betraacht moeten worden) en het registratiesysteem van acties 5.5.d.				
Borging	Gestart per 1 oktober 2013				
Status					

⁴ afhandeling vindt nu plaats binnen Stadstoezicht, nog onbekend is of dit een SSC taak wordt. Zo ja, dan schrappen uit dashboard.

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.5.c	Definieer SMART doelstellingen verbetertraject Samenvoegen Centraal Meldpunt Evenementen en juridische administratie		
Doel	Doel van dit verbeterpunt is om inzicht te verkrijgen in ambities en planning van het verbetertraject 'Samenvoegen Centraal Meldpunt Evenementen en Juridische administratie', zodat op voortgang gestuurd en over de afwijkingen gerapporteerd kan worden. Het 'Samenvoegen Centraal Meldpunt Evenementen en Juridische administratie' project heeft een lange looptijd en omvat een veelheid aan maatregelen en activiteiten met o.a.: ■ stroomlijnen werkprocessen (zie ook acte 5.8); ■ heroriëntatie taken; ■ differentiatie aanpak kleine, middelgrote en grote evenementen; ■ implementeren uitkomst Professionaliseringstraject gemeentelijke evenementenorganisatie.		
Verbeteractie 5.5.c	SMART doelstellingen gestart verbetertraject	Verantwoordelijke Teamleider	Datum gereed 1 januari 2016 Middelen: uren/budget Regulier/incidenteel
Resultaatgebied 3	Management van medewerkers Medewerkers geven, en krijgen feedback, en worden gestuurd op status van verbeteringstraject.		
Risico (M)	1. Samenhang met project Professionalisering gemeentelijke evenementenorganisatie. 2. Kwaliteitsvermindering vergunningverleningsproces vanwege veranderingstraject. 3. Samenhang met verbetertraject Professionalisering vergunningverlening.		
Borging	1. Intensieve samenwerking projectleider en teamleider CME. Periodieke afstemming tussen projectleider en Hoofd Stadstoezicht. 2 en 3. Sturen op prestatie-indicator: 90% van de afgegeven vergunningen is conform de wettelijke vereisten. Onderdeel dashboard (acte 4.5)		
Status	Start bij full-time beschikbaarheid Teamleider op 1 januari 2014		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.5.d	Definieer SMART doelstellingen verbetertraject Volgstysteem standplaatsvergunningen, melding en klachten		
Doel	Doel van dit verbeterpunt is om inzicht te verkrijgen in ambities en planning van het verbetertraject 'Volgstysteem standplaatsvergunningen, melding en klachten', zodat op voortgang gestuurd en over de afwijkingen gerapporteerd kan worden. Het project is gericht op het realiseren van een Volgstysteem standplaatsvergunningen, gecombineerd met een registratiemiddel voor het bijhouden van melding en klachten. Aanleiding is dat klachten en aanvragen regelmatig niet correct worden afgehandeld en er geen inzicht en overzicht is van aantallen, doorlooptijd en wijze van afhandeling.		
Verbeteractie 5.5.d	SMART doelstellingen gestart verbetertraject	Verantwoordelijke Planner ism projectleider	Middelen: uren/budget Regulier
Resultaatgebied 3	Management van medewerkers Medewerkers geven, en krijgen feedback, en worden gestuurd op status van verbeteringstraject.		
Risico (L)	Klachten en meldingen komen op veel verschillende manieren en organisaties onderdelen binnen.		
Borging	Wekelijkse bespreking in MT Stadstoezicht ter controle of alles in het systeem is ingevoerd.		
Status	Gestart per 1 april 2013, afgerond 1 september 2013. 1. gereed voor implementatie zodra nieuwe teamleider fulltime beschikbaar is per 1 januari 2014 2. gereed en ingevoerd per 1 september 2013 3. Registratiesysteem wordt gebruikt ten behoeve van actiepunt 4.5 : het levert managementinformatie voor het dashboard van de organisatie zodat inmiddels gestuurd wordt op kwaliteit en doorlooptijd.		
	Prestatie-indicator Oplevering binnen vastgestelde datum		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.5.e	Definieer SMART doelstellingen verbetertraject Onderzoek scenario's markt en kermis		
Doel	Doel van dit verbeterpunt is om inzicht te verkrijgen in ambities en planning van het verbetertraject 'Onderzoek scenario's markt en kermis', zodat op voortgang gestuurd en over de afwijkingen gerapporteerd kan worden.		
Verbeteractie 5.5.e	Het project 'Onderzoek scenario's en markt kermis' is bedoeld als input voor Toekomstvisie Binnenstad en de Kerntakendiscussie.		
	SMART doelstellingen gestart verbetertraject	Verantwoordelijke	Datum gereed
		Teamleider	Gereed
	Management van medewerkers		Prestatie-indicator
Resultaatgebied 3	Medewerkers geven, en krijgen feedback, en worden gestuurd op status van verbeteringstraject.		
Risico (L)	-		
Borging	-		
Status	Gereed, t.z.t. beschikbaar voor de bestuurlijke afstemming in verband met de Toekomstvisie Binnenstad alsmede de Kerntakendiscussie.		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.5.f	Definieer SMART doelstellingen verbetertraject Stageproject Alfa-college		
Doel	Doel van dit verbeterpunt is om inzicht te verkrijgen in ambities en planning van het verbetertraject 'Stageproject Alfa-college', zodat op voortgang gestuurd en over de afwijkingen gerapporteerd kan worden. Het stageproject Alfa-college is gericht op het 3 x per jaar aanbieden van 6 stageplaatsen voor leerlingen van het Alfa-college richting HTV. Hiermee levert Stadstoezicht een maatschappelijke bijdrage aan het aanbieden van stage en begeleiding. Voor Stadstoezicht levert dit, naast de inzet van eigen personeel, de mogelijkheid om in piekmomenten en tijdens evenementen gedurende het jaar extra toezichtcapaciteit in te zetten.		
Verbeteractie 5.5.f	SMART doelstellingen gestart verbetertraject	Verantwoordelijke Staflmedewerker ism teamleiders	Datum gereed Januari 2014 ingebod in reguliere organisatie
Resultaatgebied 3	Management van medewerkers Medewerkers geven, en krijgen feedback, en worden gestuurd op status van verbeteringstraject.		
Risico (L)	Begeleidingscapaciteit die ten kost gaat van de reguliere inzet bij toezicht en handhaving.		
Borging	Bij het inplannen van medewerkers wordt hiermee rekening gehouden.		
Status	Project gestart per april 2013. Per 1 november is Stadstoezicht officieel erkend als werk/leerbedrijf. De eerste stageperiode van 6 leerlingen is naar tevredenheid afgerond. Leerlingen zijn o.a. ingezet bij Koninginnedag en alle reguliere werkzaamheden. De tweede stageperiode van 6 leerlingen loopt. Inzet o.a. bij de Sinterklaas festiviteiten. Uiteindelijk zal Stadstoezicht 3x per jaar stage capaciteit aanbieden voor 6 leerlingen. De verwachting is dat dit in 2014 zal worden geïmplementeerd.		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.5.g	Definieer SMART doelstellingen verbetertraject P&C-cyclus		
Doel	Doel van dit verbeterpunt is om inzicht te verkrijgen in ambities en planning van het verbetertraject P&C-cyclus, zodat op voortgang gestuurd en over de afwijkingen gerapporteerd kan worden.		
Verbeteractie 5.5.g	Verantwoordelijke	Datum gereed	Middelen: uren/budget
Resultaatgebied 3	Management van medewerkers		
Risico	Prestatie-indicator		
Borging			
Status	Project wordt als nieuw verbeterpunt opgenomen in organisatiegebied 4, Management van Middelen (actie 4.3)		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten									
Verbeterpunt 5.5.h	Definieer SMART doelstellingen verbetertraject Analyse straatparkeren en handhaving Stadstoezicht								
Doel	Doel van dit verbeterpunt is om inzicht te verkrijgen in ambities en planning van het verbetertraject 'Analyse straatparkeren en handhaving Stadstoezicht', zodat op voortgang gestuurd en over de afwijkingen gerapporteerd kan worden. Het verbeterproject is er op gericht om inzicht te krijgen op hetgeen zich mbt parkeren op straat afspeelt.. Het inzicht dat daarmee wordt verkregen wordt gebruikt om personele capaciteit efficiënt te kunnen plannen in die wijken waar is geconstateerd dat weinig parkeertickets worden gekocht voor geparkeerde voertuigen. Het uiteindelijke doel is door middel van adequate inzet van handhavers, de automobilist aan te zetten tot hogere betaalbaarheid in de vorm van het kopen van een parkeerticket.								
Verbeteractie 5.5.h	<table border="1"> <tr> <td>SMART doelstellingen gestart verbetertraject</td> <td>Verantwoordelijke</td> <td>Datum gereed</td> <td>Middelen: uren/budget</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Teamleider</td> <td>1 januari 2015</td> <td>Regulier</td> </tr> </table>	SMART doelstellingen gestart verbetertraject	Verantwoordelijke	Datum gereed	Middelen: uren/budget		Teamleider	1 januari 2015	Regulier
SMART doelstellingen gestart verbetertraject	Verantwoordelijke	Datum gereed	Middelen: uren/budget						
	Teamleider	1 januari 2015	Regulier						
Resultaatgebied 3	Management van medewerkers Medewerkers geven, en krijgen feedback, en worden gestuurd op status van verbeteringen.								
Risico (L)	Infilling van het dienstverleningsmodel van Stadstoezicht voor het Parkeerbedrijf.								
Borging	Uitkomsten en gekozen scenario opnemen in DVO Parkeerbedrijf.								
Status	Fase 1 gereed, is opgenomen in het dashboard van de organisatie (actie 4.5). Deze fase is gekoppeld aan het SPARK-onderzoek dat in mei 2013 is gestart en inmiddels is afgerond. Dit levert 4 scenario's op over hoe om te gaan met straatparkeren en handhaving daarop. Fase 2 omvat dat bij het Jaarverslag Parkeerbeheer (april 2014) de keuze uit 1 vd 4 scenario's zal worden voorgelegd. Fase 3 is de implementatie.								

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.5.i	Definieer SMART doelstellingen verbetertraject WinkelBOA's		
Doel	Doel van dit verbeterpunt is om inzicht te verkrijgen in ambities en planning van het verbetertraject 'WinkelBOA's', zodat op voortgang gestuurd en over de afwijkingen gerapporteerd kan worden.		
Verbeteractie 5.5.i	Dit landelijk project was er op gericht om het veiligheidsgevoel in winkels, te vergroten mede door inzet van stagiaires van het Alfa-college.		
	SMART doelstellingen gestart verbetertraject	Verantwoordelijke n.v.t.	Datum gereed n.v.t.
			Middelen: uren/budget n.v.t.
Resultaatgebied 3	Management van medewerkers		
	Medewerkers geven, en krijgen feedback, en worden gestuurd op status van verbeteringen.	Prestatie-indicator n.v.t.	
Risico	-		
Borging	-		
Status	Het project WinkelBoa's is landelijk gestaakt en heeft een vervolg gekregen in het project Veilig winkelen. Vanwege beperkte capaciteit alsmede prioriteitsstelling van het project stages, waarbij de leerlingen van het Alfa-college eveneens stages worden aangeboden, wordt hierin niet meer geparticipeerd.		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.5.j	Definieer SMART doelstellingen verbetertraject Professionalisering gemeentelijke evenementenorganisatie		
Doel	Doel van dit verbeterpunt is om inzicht te verkrijgen in ambities en planning van het verbetertraject 'Professionalisering gemeentelijke evenementenorganisatie', zodat op voortgang gestuurd en over de afwijkingen gerapporteerd kan worden. Het project is gericht op: 1. ontwerpen nieuwe gemeentelijke evenementen organisatie; 2. opstellen nieuw strategisch beleidskader evenementen inclusief drafbaan; 3. implementeren organisatie in Stadstoezicht		
Verbeteractie 5.5.j	SMART doelstellingen gestart verbetertraject	Verantwoordelijke Projectleider (van buiten Stadstoezicht) Teamleider CME	Datum gereed April 2014 Middelen: uren/budget Financiering via concern
Resultaatgebied 3	Management van medewerkers	Prestatie-indicator Nieuwe organisatie geïmplementeerd in de afdeling Stadstoezicht.	
Risico (L)	Risico dat bijdrage van andere organisatie-onderdelen nog onvoldoende volgens afgesproken werkwijze is.		
Borging	Intensieve samenwerking projectleider en teamleider CME. Periodieke afstemming tussen projectleider en Hoofd Stadstoezicht, alsmede de ketenpartners in het (vergunning)verstrekkings-proces evenementen zoals Brandweer, GHOR, Politie Noord Nederland, Economische zaken, ROEZ, Stadsbeheer, Reiniging, Verkeering, Verkeer, Bedrijfsloket etc.		
Status	Gestart mei 2013		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen			
Verbeterpunt 5.6	Realiseer een sturingsrapportage voor (verbeter-)projecten gebaseerd op resultaatmonitoring en periodieke verantwoording en rapportage		
Doel	In dit Werkplan Verbetering Stadstoezicht staan de belangrijkste verbeterprojecten met concrete outputdoelstelling opgenomen. De te realiseren sturingsrapportage heeft als doel opdrachtgevers in staat te stellen een beleidsinhoudelijk debat te voeren gekoppeld aan middelen en uitvoering. De rapportage bestaat daartoe uit een <i>afwijkingenrapportage</i> gericht op bijsturing in de lopende uitvoering. Op basis van een (einde)jaarsprognose worden eventuele verwachte afwijkingen in de uitvoering inzichtelijk gemaakt en van een toelichting voorzien. Tevens wordt aangegeven welke maatregelen worden getroffen om de uitvoering binnen de door de raad beschikbaar gestelde doelen en middelen te realiseren. De rapportage bevat verder een zo goed mogelijke voorspelling van het resultaat, waarbij onontkoombare en niet bijstuurbare afwijkingen worden bijgesteld d.m.v. een wijziging in acties, doelstelling of budget.		
Verbeteractie 5.6	Verantwoordelijke	Datum gereed	Middelen: uren/budget
	Hfd Stadstoezicht i.s.m. teamleiders, planner en SSC	Start Nov. '13 Gereed Dec. '14	Regulier
Resultaatgebied	Bestuur en financiers		
	Raad, Portefeuillehouder(s), College, GMT		
Risico (M)	1. Veelheid van rapportages naast de reguliere P&C-cyclus 2. Afhankelijkheid van de ondersteunende SSC-afdelingen (financiële rapportage, ICT).		
Borging	1. Aansluiten bij de reguliere P&C-cyclus: de meetmomenten zijn Turap 1 en 2 en het jaarverslag (de rekening). De rapportage over de voortgang van de verbeteringen wordt hierin meegenomen. Bij geconstateerde afwijkingen volgt een Afwijkingrapportage, buiten de frequentie van de reguliere rapportages, zodat tijdig kan worden ingegrepen. 2. Reeds gemaakte leveringsafspraken met SSC afdelingen.		
Status			

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten		
Verbeterpunt 5.7	Maak gebruik van de kennis- en ervaring van de (medewerkers uit de) verschillende teams en ketenpartners	
Doel	Uit gesprekken met medewerkers en hun leidinggevenden komt naar voren dat zij zich bewust zijn van het feit dat er meer over de grenzen van de teams moet worden gekeken. Daartoe behoort ook uitbreiding van het reeds opgestarte periodieke overleg met collega's van de politie Noord Nederland. Ook periodieke feedback op de invulling van handelingsvrijheid en het inzetten van bevoegdheden op basis van de wet en regelgeving acht men van belang. Dit ter beantwoording van de vragen: "Hoe weet ik dat hetgeen ik doe, goed doe?" en "Hoe weet ik dat hoe ik het doe, overeenkomstig is aan de wijze waarop mijn collega het doet?" Het hebben van een meer geformaliseerde uitfaatklop/aanspreekpunt na confrontatie met aangrijpende situaties, zoals fysiek geweld, wordt eveneens van belang geacht.	
Verbeteractie 5.7	Verantwoordelijke Teamleiders	Datum gereed Start Nov. '14 Gereed Jan. '16 Middelen: uren/budget Regulier
Resultaatgebied 6	Klanten en partners Medewerkers realiseren zich dat zij elkaars interne klanten (kunnen) zijn.	
Risico (M)	Prestatie-indicator 1. werkoverleg met collega's uit ander team 2. Regulier overleg collega's politie Noord Nederland 3. Voorstel nieuwe registratiesysteem	
Borging	1. De dagdagelijkse actualiteit kan er toe leiden dat structurele problemen niet aan bod komen. 2. De huidige wijze van registratie (een notitie in Word), is onvoldoende omdat er pas na veel moeite en bladeren sturings- en besprekingsinformatie uit gegenereerd kan worden.	
Status	1. Training en begeleiding bij invoeringsproces door P&O SSC. 2. Adequaat registratiesysteem ism SSC-automatisering	

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.8	Actualiseer de toezicht- en handhavingprotocollen		
Doel	De Ombudsman heeft naar aanleiding van een procedure over het hondenbeleid aangegeven dat met het vaststellen van het Handhavingprogramma nog geen invulling is gegeven aan het handhavingbeleid. Het Handhavingprogramma geeft alleen de prioriteiten aan. Voor het hondenbeleid is deze opdracht reeds afgerond. Het doel van dit verbeterpunt is om ook voor het overige beleid en bijbehorende procesbeschrijvingen vast te leggen welke handhavingstaken Stadstoezicht heeft en hoe hieraan invulling wordt gegeven.		
Verbeteractie 5.8	Vastleggen beleid en procesbeschrijvingen handhaving	Verantwoordelijke Teamleiders ism juristen	Datum gereed Start Jan. '14 Gereed Jan. '17
Resultaatgebied 8	Maatschappij	Middelen: uren/budget Regulier	
Risico (M)	Burgers hebben inzicht in de wijze waarop de toezicht- en handhavingstaken in de praktijk op basis van de wet- en regelgeving wordt ingevuld.		
Borging	Capaciteitsprobleem: het gaat om veel afzonderlijke taken die van een protocol moeten worden voorzien.		
Status	Prioriteren op basis van meest voorkomende taken, en inplannen over langere periode.		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

5. Management van processen en projecten			
Verbeterpunt 5.9	Stroomlijn processen en stem de organisatie daarop af		
Doel	Het doorlichten van de bedrijfsprocessen van Stadstoezicht dient als onderbouwing van de huidige organisatie indeling. Teamleiders in samenwerking met de nieuwe afdeling Proces Innovatie en Interne Controle(PIC) van het SSC werken op deze wijze aan procesinnovatie en vergroting van de efficiency.		
Verbeteractie 5.9	Verbeterde P&C cyclus	Verantwoordelijke Hoofd Stadstoezicht	Middelen: uren/budget Regulier
Resultaatgebied 7	Medewerkers	Datum gereed Start Maart '15 Gereed Jan. '16	Prestatie-indicator Procesbeschrijving op hoofdlijnen
Risico (M)	Op processen afgestemde hiërarchie en organisatie		
Borging	Nieuwe afdeling PIC bij SSC is nog niet operationeel		
Status	Dienstverleningsafspraken maken nog voordat genoemde afdeling operationeel is.		

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

Colofon

Uitgave:

Gemeente Groningen

December 2013

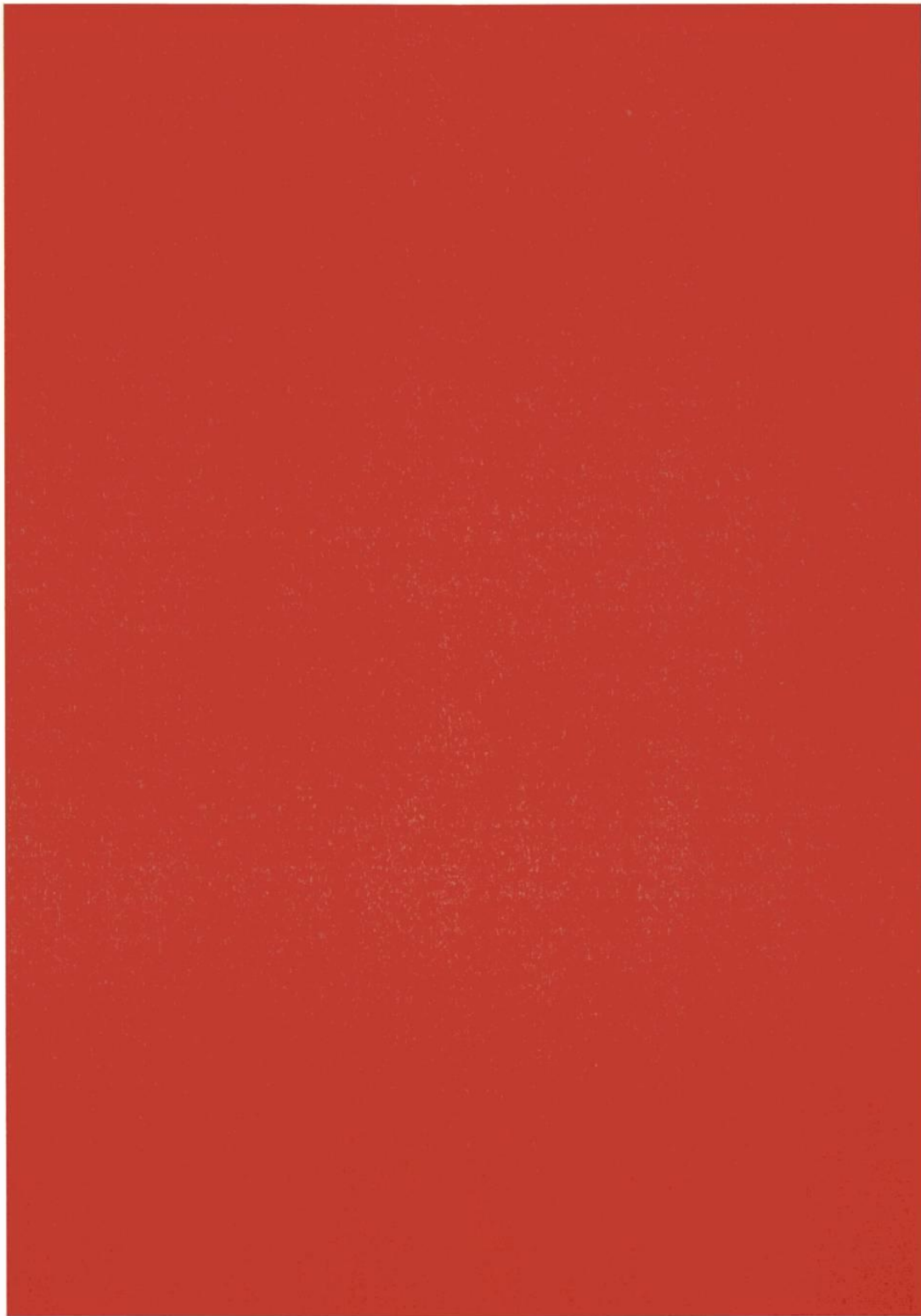
Klaas van der Hoek

in samenwerking met Stadstoezicht

Vormgeving:

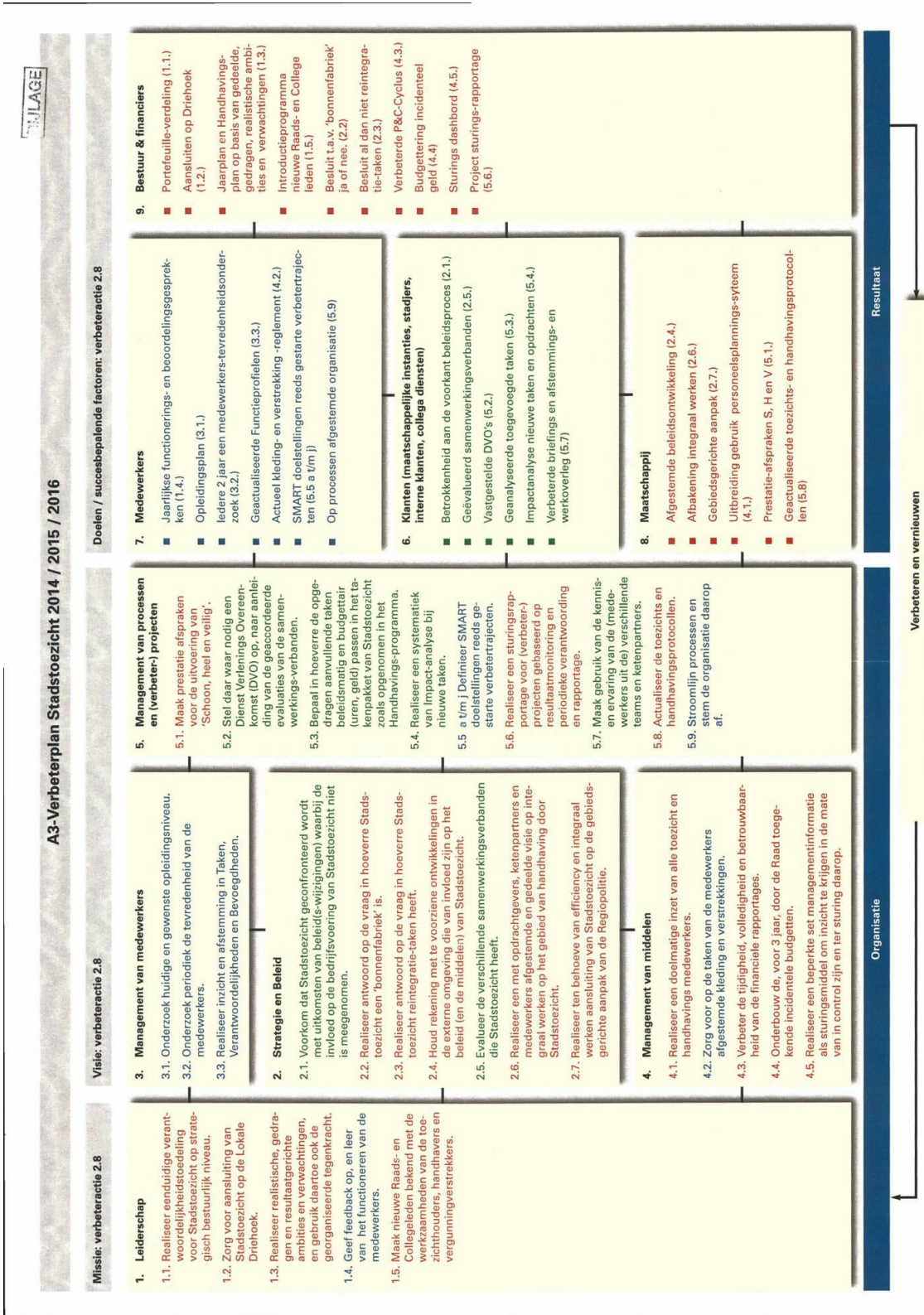
Dion de Poel, Vision d-sign

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

Bijlage - Verbeterplan Stadstoezicht

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

Onderwerp Jaarplan Veiligheid 2014

Steller Carla Huisman

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 78 47 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk CST14.4290069

Datum **10 APR 2014** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw

Met genoegen sturen wij u het jaarplan Veiligheid 2014. Dit jaarplan is een uitwerking van de kadernota Integrale Veiligheid 2011-2014 en bundelt maatregelen om de veiligheid in Groningen te waarborgen en te verbeteren

Het jaarplan 2014 kent geen grote wijzigingen ten opzichte van vorig jaar, maar legt wel duidelijke accenten op geweldsmisdrijven, alcohol- en drugsgebruik onder jongeren, woninginbraken en georganiseerde misdaad. Dit is in overeenstemming met regionale en landelijke beleidsprioriteiten. De maatregelen in het jaarplan zijn een mix van preventie, zorg, handhaving en opsporing en zijn persoonsgericht, gebiedsgericht en/of bestuurlijk.

Het plan is opgesteld in samenwerking met politie, Openbaar Ministerie, Veiligheidshuis, Stadsdeelcoördinatie, Stadstoezicht, GGD, de gemeentelijke afdelingen Zorg, Welzijn & Integratie, Jeugd & Onderwijs en Vergunning, Toezicht, Handhaving & Geo-informatie.

Wij voeren als gemeente regie op het Integraal Veiligheid en de uitvoering ervan, we zorgen voor een goede afstemming met betrokken partners en zien erop toe dat maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd.

De burgemeester heeft hierin, als primair verantwoordelijke voor openbare orde en veiligheid, een sleutelpositie.

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

Bladzijde

2

Veiligheid is een complex onderwerp: Het gaat om een integrale aanpak van uiteenlopende thema's zoals criminaliteit, overlast, drugs, huiselijk geweld, veilig uitgaan, jeugd, prostitutie en maatschappelijke opvang, het raakt verscheidene andere beleidsterreinen zoals ruimtelijke ordening, jeugd en welzijn en kent verschillende aanpakken (of combinaties daarvan): preventie, zorg, handhaving, opsporing; gebieds- of persoonsgericht.

In het jaarplan 2014 willen we deze complexiteit van veiligheid recht doen én een concrete, evenwichtige, uitvoerbare aanpak neerzetten.

De complexiteit ziet u terug in de diversiteit en integraliteit van de aanpak, het concrete in het beschrijven van wie wat gaat doen, het evenwicht in de inzet van verschillende instrumenten.

Tot slot: de kadernota Integrale Veiligheid 2011-2014 loopt dit jaar ten einde. Dat betekent dus dat we dit jaar, samen met u, nieuw beleid gaan ontwikkelen.

Wij hebben de eerste stappen gezet om tot een veiligheidsanalyse van de stad komen. Voor de zomervakantie delen we de resultaten met u.

In de tweede helft van 2014 gaan we aan de slag met het formuleren van onze ambitie en doelen voor de komende jaren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

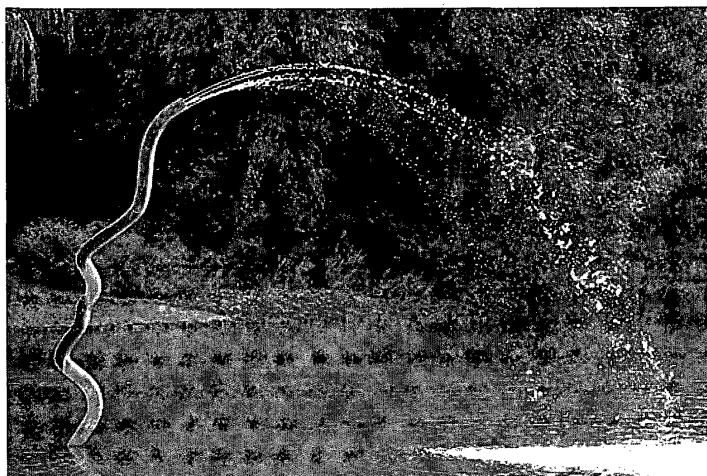
Bladzijde 3

BIJLAGE

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

Gemeente Groningen

Noorderplantsoen Groningen

Groningen, 31 maart 2014

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

Inhoudsopgave:

	Pagina
Inleiding	3
Gemeentelijk Veiligheidsbeleid: integraal en regie	3
Accenten 2014	4
Financiën	4
Veilige woon- en leefomgeving	5
Jeugd en veiligheid	7
Veilig uitgaan en veilige evenementen	9
Integriteit en veiligheid	11
Afkortingen	13

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

INLEIDING

Een belangrijke overheidstaak is het bewaren en bewaken van de openbare orde en veiligheid. In Groningen zijn we daarin succesvol, het is een veilige stad en zo ervaren veel inwoners dat ook. Het veilige en prettige woon- en leefklimaat danken we aan de inzet van maatschappelijke organisaties, verenigingen, van professionals, vrijwilligers en Stadlers. Veiligheid begint met investeren in sociale samenhang, met voorkomen dat mensen aan de kant blijven staan of buiten de boot vallen. Daarmee zijn we er niet. Veiligheid vraagt gerichte aandacht en gericht handelen in de vorm van: preventie, zorg, (bestuurlijke) maatregelen, toezicht, opsporing en handhaving. Bij al deze acties werken we als gemeente samen met verschillende partners: politie, openbaar ministerie, scholen, (jeugd)zorg, en maatschappelijke opvang, welzijn.

De kaders voor het gemeentelijk beleid zijn geformuleerd in de *Kadernota Veiligheid 2011 - 2014*. Jaarlijks geven we in een jaarplan aan hoe we deze concreet invullen.

Voor u ligt het jaarplan Veiligheid 2014.

Voor het jaarplan zijn naast de kadernota, landelijke en regionale prioriteiten input geweest. De prioriteiten voor 2014 zijn: geweldsmisdrijven, jeugd & veiligheid (met name) alcohol- en drugsgebruik door jongeren; woninginbraken; georganiseerde criminaliteit.

We willen de resultaten van ons werk meetbaar en stuurbaar maken. Daarom zijn in het jaarplan 2014, waar mogelijk, meetbare resultaten en indicatoren beschreven.

De ontwikkeling hiervan zetten we in de komende jaren voort.

Zoals reeds gezegd, de huidige kadernota en de landelijke en regionale beleidsprioriteiten gelden tot en met 2014.

Dat betekent dat we dit jaar een nieuwe kadernota Veiligheid ontwikkelen.

GEMEENTELIJK VEILIGHEIDSBELEID: INTEGRAAL en REGIE

Veiligheid is een veelomvattend begrip. Het gemeentelijk veiligheidsbeleid gaat, niet limitatief, over georganiseerde misdaad, drugsgebruik- en handel, woninginbraken, maar ook over veilige buurten, huiselijk geweld, geweld in het uitgaansleven, jeugd en veilige evenementen.

Effectief veiligheidsbeleid is integraal: een mix van preventie, zorg, repressie en maatregelen waarbij naast OM en politie (meerdere) gemeentelijke afdelingen, maatschappelijke organisaties, ondernemers en scholen en verenigingen betrokken zijn.

Effectieve integrale samenwerking van deze partijen vereist regie op beleid en uitvoering.

Dit is bij de gemeente belegd. Het versterken van deze rol staat nadrukkelijk in het jaarplan 2014 genoemd.

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

ACCENTEN 2014

Woninginbraken en geweldsmisdrijven.

Twee zaken springen in het oog: Uit politiecijfers blijkt dat woninginbraken en geweldsmisdrijven (huiselijk geweld) toenemen. De toename is beperkt maar geven aanleiding aan deze zaken extra aandacht te besteden. Vooral ook omdat deze misdrijven een hoge impact hebben op het (persoonlijke) veiligheidsgevoel.

Alcohol- drugsgebruik door jongeren.

Het toezicht op de Drank en Horecawet is per 1 januari 2013 overgedragen aan de gemeente en sinds 1 januari 2014 is de leeftijdsgrens waarop jongeren alcohol mogen gebruiken verhoogd naar 18 jaar. De burgemeester is het van harte eens met deze wetswijziging en vindt gemeentelijke inzet in voorlichting/preventie, toezicht en handhaving zeer belangrijk. We werken hierin nauw samen met verschillende partijen (jeugd, gezondheid en veiligheid). Parallel richten wij ons op het voorkomen en bestrijden van drugsgebruik door jongeren. Drugsgebruik is niet onschuldig en verbonden met (georganiseerde) handel in drugs.

FINANCIËN

De kosten van de in dit jaarplan opgenomen maatregelen dekken we uit het door de raad beschikbaar gestelde budget. Per deelprogramma besteden we de volgende middelen:

Veilige woon- en leefomgeving	863.900 (waarvan 373.000 rijksmiddelen MO)
Jeugd en Veiligheid	470.400
Veilig Uitgaan/veilige evenementen	210.000
Integriteit en Veiligheid	<u>124.700</u> (waarvan 53.000 rijksmiddelen MO)
	1.669.000

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

Veilige woon- en leefomgeving

Essentie van dit thema is de borging van sociale veiligheid in wijken en buurten, zowel achter de voordeur als op straat. Het gaat om het voorkomen en aanpakken van overlast, geweld, verloedering en criminaliteit. Dit thema is opgenomen in het veiligheidsbeleid omdat aantasting van de woon- en leefomgeving de persoonlijke integriteit raakt. Binnen dit thema zetten we vooral in op preventieve activiteiten en pakken we de problematiek zowel gebiedsgericht als persoonsgericht aan.

Doelstelling

Randvoorwaarden creëren, borgen voor veiligheid en leefbaarheid in alle wijken, voor alle Stadgers.

Thema	High Impact crimes ¹
Doel	Aantal High Impact Crimes in wijken en buurten verminderen
Resultaat	Van de HIC's is aantal woninginbraken met 5% teruggebracht (t.o.v. 2013)
Maatregel	Woninginbraken: - Vormgeven gemeentelijke regietaak op (preventie) aanpak woninginbraken (CS) - Ontwikkelen preventieve, gebiedsgerichte aanpak woninginbraken (pol, SDC, CS, ST, VH) - Inzet van de politie is gericht op vergroten van de pakkans (pol) - Uitvoeren Donkere Dagen Offensief (politie, CS, ST, SDC) - Implementeren persoonsgerichte daderaanpak (VH) - Bevorderen keurmerk veilig wonen en burgerbetrokkenheid (CS, pol, SDC, corporaties) Overvallen en straatroven: - Uitvoeren Donkere Dagen Offensief (politie, CS, ST, SDC) - Implementeren persoonsgerichte daderaanpak (VH) - Uitvoeren veel-pleger aanpak (VH, politie, OM, reclassering, DJI) - Verlenen nazorg waaronder re-integratie (VH)
Indicator	Aantal HIC's, aantal woninginbraken, onveiligheidsbeleving bewoners, aantal veelplegers, ophelderingspercentage
Samenhang beleid	Integriteit en veiligheid, Maatschappelijke Opvang, Gebiedsgericht werken
Betrokken partijen	Politie, OM, CS, ondernemers, slachtofferhulp, reclassering, woningcorporaties, ST, VH, SDC

Thema	Huiselijk geweld
Doel	Vroegtijdig signaleren, aanpakken huiselijk geweld en verkleinen kans op recidive
Resultaat	Meer preventief ingrijpen in gezinssituaties, verminderen recidive.
Maatregel	- Faciliteren coördinatie, voorlichting, advies en hulpverlening bij huiselijk geweld (Het Kopland, MJD, reclassering) - Vormgeven regiovisie (ZW&I) - Doorgeleiden van alle politiemeldingen naar Het Kopland (politie) - Toepassen protocol huiselijk geweld (politie) - Opleggen huisverboden (CS, politie) - Opzetten en uitvoeren pilot financiële uitbuiting ouderen (ZW&I) - Voor maatregelen kindermishandeling: zie jeugd en veiligheid
Indicator	Meldingen recidive huiselijk geweld, opgelegde huisverboden, huisverboden bij kindermishandeling, meldingen kindermishandeling en -misbruik bij politie.
Samenhang beleid	Jeugd en Veiligheid, maatschappelijke opvang, en ouderenbeleid
Betrokken part.	Politie, CS, ZW&I, MJD, OM, reclassering, Het Kopland

¹ High Impact Crimes zijn: roofovervallen, straatroven en woninginbraken

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

Thema	Nazorg ex-gedetineerden
Doel	Terugdringen recidive, minimaliseren maatschappelijke onrust
Resultaat	Minder recidive en vermindering incidenten met ex-gedetineerden
Maatregel	- Continueren casusaanpak VH en BIJ en PIJ aanpak (VH) - Maken van resultaatafspraken met PI's (VH) - Ontwikkelen beleid omtrent opvang zorgwekkende gevallen (ZW&I) - Coördineren terugkeer pleger huiselijk geweld (CS, Het Kopland, VH)
Indicator	Recidivecijfers (politie), aantal casus overleggen
Samenhang beleid	Maatschappelijke opvang, Werk en Inkomen, Jeugd en Veiligheid
Betrokken partijen	VH inclusief ketenpartners, corporaties, PI's, CS, Het Kopland, reclassering, ZW&I

Thema	Overlast
Doel	Overlast in wijken en buurten verminderen
Resultaat	Stadsbreed: overlastcijfer ² lager dan 3, 'overlastwijken': overlastcijfer lager dan 4 Minder dan twaalf procent van bewoners ervaart overlast door jongeren .
Maatregel	- Uitvoeren handhavingsprogramma Stadtoezicht (ST) - Integrale aanpak drugsoverlast en drugshandel op hotspots (politie, SDC, CS, ST, OM) zie ook integriteit en veiligheid: aanpak drugs en cannabisketen - Toepassen Damoclesbeleid (politie, OM, CS) - Opleggen gebiedsverboden (burgemeester) - Vormgeven regierol en aanpak woonoverlast, inclusief kamerverhuur (CS) - Werken aan schone, hele en veilige leefomgeving, vooral waar sprake is van veel overlast : extra straatverlichting, grijs- en groenbeheer, optreden tegen kleine overtredingen (ST, SB) - Voorkomen en signaleren overlast rondhangende jongeren (pol, Sociaal Team, Meldpunt Overlast, MJD); zie ook Jeugd & Veiligheid - Uitvoeren persoonsgerichte aanpak stadsbreed, specifiek A-kwartier, binnenstad (CS, VH)
Indicator	Overlast stadsbreed, drugsoverlast, overlast door omwonenden, geluidsoverlast, bestuursrechtelijke maatregelen drugsbanden, jeugdgroepen, onveiligheidsbeleving bewoners.
Samenhang beleid	MO en verslavingszorg, gebiedsgericht werken, jeugd & onderwijs, Schoon&Heel&Veilig.
Betrokken partijen	Meldpunten Overlast, ST, SB, politie, OM, CS, VH, SDC, leerplichtambtenaar, MJD

Thema	Fietsendiefstal
Doel	Terugdringen aantal diefstallen (snor)fietsen
Resultaat	Minder diefstal (snor)fietsen
Maatregel	- Verhogen heterdaadkracht door gerichte acties (pol) - Gebruiken technische mogelijkheden bij opsporing gestolen e-bikes/(snor)fietsen(pol) - Opzetten en uitvoeren preventieactiviteiten (WerkPro, SDC, SB) - Stimuleren aangifte doen van fietsendiefstal (politie) - Onderzoeken mogelijkheden om gestolen e-bikes terug te vinden (branchevereniging, CS)
Indicator	Aantal aangiften (snor)fietsendiefstallen, aantal veroordelingen, ophelderingspercentage
Samenhang beleid	Integriteit en veiligheid
Betrokken partijen	CS, OM, politie, SDC, WerkPro, VH, SB, branchevereniging

² Het overlastcijfer is een samengestelde indicator: overlast van groepen jongeren, van omwonenden en geluidsoverlast. De schaal loopt van 0 tot 10.

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

Jeugd en Veiligheid

We willen dat onze kinderen/jongeren opgroeien in een veilige omgeving, thuis en daarbuiten.

Jongeren die strafbare feiten hebben gepleegd, bieden we nieuw perspectief. We wijzen er met nadruk op dat de beste manier om ongewenst en onveilig gedrag te voorkomen is te zorgen voor een goed opvoedklimaat, talentontwikkeling, maatschappelijke participatie en een actieve en gezonde leefstijl. Dit programma hangt samen met Veilige Leefomgeving (overlast) en Jeugdbeleid.

Doelstelling

Jongeren die in een risicovolle omgeving verkeren of dreigen te geraken met een samenhangende, integrale aanpak op de goede weg brengen in hun ontwikkeling tot verantwoordelijke burgers.

Thema	(Overmatig) Alcohol- en drugsgebruik onder jongeren
Doel	Afname alcohol- en druggebruik door jongeren (relatie gezondheidsbeleid)
Resultaat	20% jongeren (12-18 jaar) drinkt minder alcohol, gebruikt minder drugs dan in 2013.
Maatregel	- Uitvoeren integrale aanpak alcoholgebruik jongeren: "De maat is vol" (CS, GGD) - Uitvoeren pilot gebiedsgerichte aanpak drugshandel en -gebruik in Noorddijk (SDC, O&J) - Evalueren pilot en uitrollen goed werkende maatregelen over Stad (SDC, GGD) - Handhaven alcoholverkoop en -bezit 18- (ST, pol) - Voorlichting op scholen (MJD, HALT, VNN, GGD, ST)
Indicator	Alcoholgebruik c.q. drugsgebruik onder jongeren
Samenhang beleid	Integraal jeugdbeleid en gezondheidsbeleid, Integriteit en veiligheid
Betrokken partijen	CS, Stadstoezicht, GGD, Stadsdeelcoördinatie, O&J, politie, OM, VNN, MJD, scholen, BJZ, Halt.

Thema	Kindermishandeling en (ander) huiselijk geweld in gezinssituaties
Doel	Bevorderen veilige thuissituatie
Resultaat	Minder kindermishandeling, kindermisbruik en huiselijk geweld in gezinssituaties
Maatregel	- Ontwikkelen multidisciplinaire aanpak kindermishandeling (VH) - Vroegtijdig interveniëren bij vermoeden kindermishandeling en onveilige thuissituaties conform meldcode kindermishandeling (Sociaal Team). - Uitvoeren pilot huisverbod bij kindermishandeling (O&J, BJZ, Het Kopland, OGGZ, pol) - Melden alle kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld aan jeugdzorg (pol). - Faciliteren hulpverlening aan kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld (Het Kopland).
Indicator	Slachtoffer kindermishandeling; getuige huiselijk geweld; meldingen
Samenhang beleid	Maatschappelijke Opvang & Verslavingszorg, integraal jeugdbeleid
Betrokken partijen	BJZ/AMK, Het Kopland, politie, OM, BJZ, Elker, VNN, MJD, CJG, VH, ZW&I, Acare, Sociaal Team

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

Thema	Onderwijs en veilige scholen
Doel	Toename schoolveiligheid (pesten, diefstal, alcohol en druggebruik)
Resultaat	Inzicht in schoolveiligheid en middelengebruik in het voortgezet onderwijs (VO)
Maatregel	- Uitvoeren pilot thermometeronderzoek veiligheidsbeleving op VO scholen (Halt) - Promoten schoolveiligheidsplannen en incidentenregistratie per school - Inzetten consultatieteam Pesten en schoolmaatschappelijk werk in het basis- en voortgezet onderwijs (BJZ en O&J) - Integrale aanpak Voortijdig schoolverlaten (VH, leerplicht, Halt, MJD)
Indicator	Alcohol- en druggebruik en Veiligheidsbeleving in het VO; geregistreerde incidenten per school; Haltverwijzingen van leerplicht Percentage VSV-ers
Samenhang beleid	Integraal Jeugdbeleid, gezondheidsbeleid
Betrokken partijen	Scholen, Halt, jeugdzorg, MJD, VNN, politie, O&J, leerplicht, RMC, Sociaal Team

Thema	Problematische jeugdgroepen
Doel	Aanpakken problematische jeugdgroepen.
Resultaat	Verminderen overlast door jeugd(groepen), geen criminele jeugdgroepen
Maatregel	- Uitvoeren integrale aanpak problematische jeugdgroepen met Beke-methode (O&J, SDC): • Uitvoeren gebiedsgerichte aanpak • Uitvoeren persoonsgerichte aanpak - Voorkomen en signaleren overlast rondhangende jongeren (politie, MJD, Sociaal Team)
Indicator	Percentage bewoners dat overlast ervaart door jongeren, aantal problematische jeugdgroepen.
Samenhang beleid	Veilige woon- en leefomgeving, Maatschappelijke opvang, gebiedsgericht werken, J&O
Betrokken partijen	Politie, OM, O&J, SDC, CS, MJD, BJZ, Sociaal Team, meldpunt Overlast & Zorg

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

Veilig uitgaan en veilige evenementen

Groningen kent een rijk aanbod aan horeca en evenementen (inclusief voetbal). Dit brengt de stad en de Stadlers veel profijt: er is niet alleen een economisch effect, we genieten ook van de levendigheid en de positieve sfeer die bij deze recreatieve voorzieningen horen. Ook uit veiligheidsoogpunt is dit laatste van belang: door te sturen op een positieve sfeer kunnen we agressie tegengaan. Dit willen wij zo houden: een effectief aanbod van uitgaansgelegenheden en evenementen is bevorderlijk voor de leefbaarheid van Groningen. Mogelijke negatieve effecten, zoals aantasting van veiligheid, overlast, vernielingen en uitgaansgeweld, moeten maximale aandacht hebben en houden. Als gemeente voeren we de regie over het inperken en zoveel mogelijk voorkomen van overlast en geweld. Dit werkt door in regelgeving, controle en handhaving.

Doelstelling

Zodanige randvoorwaarden in stand houden dat de horecaondernemers en evenementmakers via positieve impulsen hun bijdrage kunnen blijven leveren aan de veiligheid en leefbaarheid van Groningen, waarbij tegelijk de mogelijke negatieve veiligheidseffecten van deze voorzieningen minimaal zijn en beheersbaar blijven

Thema	Veilig uitgaan
Doel	Levendige binnenstad waarin bezoekers zich veilig voelen
Resultaat	Aantal aangiften van geweldsincidenten binnenstad is lager dan 300 Eind 2014 zijn 5 fte BOA beschikbaar voor handhaving Drank- en Horecawet (VTH&G)
Maatregel	- Uitoefenen toezicht en handhaven Drank- en Horecawet cf. handhavingsprotocol, met prioriteit op 18-, voor een deel samen met de politie tijdens uitgaansavonden (VTH&G, ST, pol) - Onderzoeken naleving KVVU/convenant veilig uitgaan (CS) - Onderzoeken mogelijkheden om aanwezigheid portiers te verplichten (CS) - Toepassen cameratoezicht in uitgaansgebied (CS) - Toepassen verblijfs- en gebiedsverboden voor recidiverende overlastveroorzakers en geweldplegers (politie en CS) - Voortzetten Panel Deurbeleid (CS) - Onderzoeken mogelijkheden aanpak fietsoverlast (CS, SB, ST) - Inzetten openbare orde teams tijdens uitgaansavonden (politie) - Uitoefenen toezicht en handhaven APV cf. handhavingsprotocol (VTH&G, CS, ST) - Wekelijks bespreken incidenten tussen politie en gemeente (VTH&G, politie) - Toepassen Veilige Publieke Taak-traject bij geweld tegen hulpverleners (politie, OM, GHOR, Brandweer)
Indicator	Aangiften geweldsmisdrijven binnenstad, aantal verblijfs- en gebiedsverboden
Samenhang beleid	Horecabeleid, Wet Milieubeheer, Activiteitenbesluit, gebiedsgericht werken
Betrokken partijen	Politie, VTH&G, EZ, KHN, OM, SB, ST, CS

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014	
Thema	Veilige evenementen en voetbal
Doel	Een bruisende stad waarin veiligheid centraal staat, een stad die daarbij rekening probeert te houden met belangen van (andere) bewoners en groepen, voetbalwedstrijden die veilig verlopen.
Resultaat	Minder meldingen geluidsoverlast bij grote evenementen. Minder voetbal-gerelateerde incidenten.
Maatregel	- Professionaliseren vergunningverleningstraject grote evenementen, waarborgen openbare orde en veiligheid in dit traject (ST, CS) - Opstellen nieuw strategisch evenementenbeleid (CS, ST) - Verbeteren communicatie met burgers en organisatoren (ST) - Voortzetten supportersproject (CS) - Voortzetten inzet Stadsbeheer bij evenementen (SB) - Structureel inzetten Stadtoezicht bij alle grote evenementen (ST) - Handhaven fietsparkeerverbod Euroborg op wedstrijddagen (ST) - Bedienen brug Oude Winschoterdiep tijdens voetbalwedstrijd (ST) - Toepassen aanwijsbesluit Dance- en housefeesten (ST) - Uitoefenen toezicht en handhaven DHW, met prioriteit bij 18- (VTH&G, CS, ST)
Indicator	Meldingen geluidsoverlast, overtredingen Drank- en Horecawet, geweldsincidenten voetbal
Samenhang beleid	Feesten in Balans, WABO, Wet Milieubeheer, Activiteitenbesluit, leidraad Evenementen
Betrokken partijen	CS, politie, OM, VTH&G, organisatoren evenementen, ST, SB, FC-Groningen

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

Integriteit en Veiligheid

Het thema Integriteit en Veiligheid omvat verschijnselen die een inbreuk vormen op onze maatschappelijke en persoonlijke integriteit c.q. op belangrijke regels en afspraken in het kader van de veiligheid en stabiliteit van onze samenleving. Deze verschijnselen kunnen een groot effect hebben op de veiligheid. Deelthema's binnen dit veiligheidsveld zijn georganiseerde criminaliteit, prostitutie, en ambtelijke en bestuurlijke integriteit.

Doelstelling

Voorkomen dat de georganiseerde criminaliteit misbruik maakt van de gemeentelijke dienstverlening. Inzetten van het bestuurlijke instrumentarium om de bewegingsruimte voor georganiseerde criminaliteit in Groningen te minimaliseren.

Bestuurlijke aanpak georganiseerde misdaad	
Thema	Bestuurlijke aanpak georganiseerde misdaad
Doel	Voorkomen dat georganiseerde criminaliteit misbruik maakt van de gemeentelijke dienstverlening. Verbetering informatiepositie gemeente/samenwerking met het RIEC - Noord
Resultaat	Het resultaat van het beleid is niet meetbaar.
Maatregel	- Toepassen BIBOB-intake op alle vergunningaanvragen voor horeca, prostitutie, kansspelautomaten en WABO-vergunningen overeenkomstig de daarvoor geldende beleidslijnen (CS, EZ). - Aanvragen BIBOB-advies in alle gevallen die daarvoor in aanmerking komen (CS).
Indicator	-
Samenhang beleid	Prostitutie, Horeca
Betrokken partijen	CS, RIEC- Noord, Bureau BIBOB (adviesorgaan), politie, OM, Belastingdienst

Mensenhandel	
Thema	Mensenhandel
Doel	Voorkomen en onaantrekkelijk maken van mensenhandel en optimaliseren van de zorg
Resultaat	
Maatregel	- Toepassen ketenregieaanpak mensenhandel (CS, VH/ketenregisseur mensenhandel) - Analyseren signalen mensenhandel tot casusniveau (VH/ ketenregisseur mensenhandel) - Opsporen daders mensenhandel (politie) - Vergroten bewustzijn signalen van mensenhandel bij gemeenten, zorg- en welzijnsinstellingen, enz. (VH)
Indicator	Aantal signalen mensenhandel en de opvolging van de signalen
Samenhang beleid	Aanpak georganiseerde misdaad.
Betrokken partijen	CS, VTH&G, VH, MJD, (vreemdelingen-)politie, OM, RIEC, GGD, DIA , partners convenant ketensamenwerking

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

Aanpak drugs en cannabisketen	
Deelthema	Aanpak drugs en cannabisketen
Doel	Tegengaan van drugsoverlast en drugshandel
Resultaat	Zowel strafrechtelijk als bestuursrechtelijk optreden tegen handel in drugs
Maatregel	- Strafrechtelijk optreden tegen drugsoverlast op straat (politie, OM); - bestuursrechtelijk optreden indien sprake is van drugshandel in of vanuit woningen/panden (CS) - Maken van procesafspraken bij (vermoeden van) handel in drugs en eventuele grootschalige illegale hennepcultuur en/of georganiseerde drugscriminaliteit (CS, OM, politie) - terugdringen drugsgebruik onder jongeren (zie Jeugd en Veiligheid);
Indicator	Drugsoverlast, aantal gesloten panden/woningen
Samenhang beleid	Jeugd en Veiligheid, coffeeshop en softdrugsbeleid
Betrokken partijen	CS, OM, politie, VH, ZW&I, GGD

Prostitutie	
Thema	Prostitutie
Doel	Verbeteren van de werkomstandigheden van prostituees en het tegengaan van uitbuitingssituaties en illegale prostitutie
Resultaat	Invoering nieuw prostitutiebeleid 1 januari 2015
Maatregel	- Consequente controle naleving vergunningsvoorwaarden prostitutiebedrijven (VTH&G) - Consequente toepassing handhavingsprotocol prostitutie (VTH&G en CS) - Integraal toezicht door gemeente, politie en belastingdienst - Wijziging/aanvulling lokaal prostitutiebeleid zodat er meer barrières opgeworpen worden tegen mensenhandel (zoals bijvoorbeeld geen bsn-nummer bij vermoeden van mensenhandel, invoering registratiesysteem prostituees, maximale werktijd prostituees en/of invoering sluitingstijd, verplichting bedrijfsplan voor exploitant, enz.) - Invoering nieuw beleid 1 januari 2015 (CS)
Indicator	Aantal bestuurlijke maatregelen
Samenhang beleid	Mensenhandel, verslavingszorg, lokaal gezondheidsbeleid
Betrokken partijen	MJD, (vreemdelingen-)politie, OM, GGD, EZ, VTH&G

Bijlage - Jaarplan Veiligheid 2014

JAARPLAN VEILIGHEID 2014

Afkortingen:

AMK	Algemeen Meldpunt Kindermishandeling
Bibob	Bevordering Integriteitsbeoordelingen (door het openbaar bestuur)
BJZ	Bureau Jeugdzorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CS	Concernstaf (gemeente Groningen)
DHW	Drank- en Horecawet
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
Elker	Elker is specialist in jeugd- en opvoedhulp en GGZ-hulp.
EZ	Economische Zaken (gemeente Groningen)
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
HALT	Het ALternatief (samenwerkingsverband gemeenten, politie en justitie om kleine vergrijpen gepleegd door jongeren snel af te doen met een eenvoudige straf
Het Kopland	Steunpunt Huiselijk Geweld, Toevluchtsoord, Stichting Huis.
HIC	High Impact Crimes
KHN	Koninklijke Horeca Nederland
KVU	Keurmerk Veilig Uitgaan
MJD	Maatschappelijke Juridische Dienstverlening
O&J	Onderwijs & Jeugd (gemeente Groningen)
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
PI	Penitentiaire Inrichting
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RMC	Regionaal Meldpunt Criminaliteit
SB	Stadsbeheer
SDC	Stadsdeelcoördinatie
SHG	Stichting Huiselijk Geweld
VH	Veiligheidshuis
VNN	Verslavingszorg Noord Nederland
VPT	Veilige Publieke Taak
VSV	Vervroegd schoolverlaters
VTH	Vergunning, Toezicht, Handhaving & Geo-informatie (gemeente Groningen)
WerkPro	Stichting Werkprojecten
ZW&I	Zorg, welzijn & Integratie (gemeente Groningen)

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Onderwerp Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Steller A. Hageman

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 70 92 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4336293

Datum **23 MEI 2014** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Het afgelopen jaar hebben wij diverse keren met u van gedachten gewisseld over de gemeentelijke tarieven. Aanleiding voor deze tarievendiscussies waren de brieven die wij u in juni en september 2013 hebben gestuurd. In deze brieven stond de vraag centraal naar de effecten van de doorgevoerde organisatiewijzigingen en bezuinigingen op de gemeentelijke tarieven. De discussie is afgerond met uw besluit om de verwachte kostenreducties met ingang van 2014 tot uitdrukking te brengen in een verlaging van de tarieven. Met de vaststelling van de tarievennota 2014 heeft u dit besluit geëffectueerd.

In de brieven die wij u het vorige jaar hebben gestuurd, hebben wij een onderzoek naar de kostendekkendheid van de gemeentelijke tarieven aangekondigd. Dit onderzoek vindt iedere vier jaar plaats. Het laatste onderzoek dateert uit 2010. Evenals vier jaar geleden hebben wij het onderzoek laten uitvoeren door Deloitte.

In deze brief informeren wij u over de bevindingen en aanbevelingen van Deloitte en staan we stil bij de mogelijkheden die u heeft om te sturen op de kostendekkendheid van de tarieven. Maar allereerst willen we enkele opmerkingen maken om de rapportage van Deloitte in het juiste perspectief te plaatsen.

1. Opmerkingen

In de rapportage maakt Deloitte onderscheid tussen publiekrechtelijke en privaatrechtelijke tarieven. De vaststelling van de publiekrechtelijke tarieven is aan wettelijke voorschriften gebonden. Dit geldt in mindere mate voor de privaatrechtelijke tarieven. De ruimte om te sturen en zelf afwegingen te maken is bij die tarieven dan ook groter dan bij de publiekrechtelijke tarieven. Wij komen hier verderop in deze brief op terug.

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Bladzijde

2

Onze publiekrechtelijke tarieven zijn vastgelegd in de door u vastgestelde belastingverordeningen. Zij worden 'van bovenaf' opgelegd aan de inwoners en bedrijven. Voorbeelden van publiekrechtelijke tarieven zijn de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges voor rijbewijzen en paspoorten. Voor de publiekrechtelijke tarieven geldt een wettelijke opbrengstlimiet. De begrote opbrengst van een heffing mag niet uitgaan boven de lasten van de producten en diensten waarvoor die heffing in rekening gebracht wordt, oftewel er mag geen winst gemaakt worden.

De privaatrechtelijke tarieven zijn niet geregeld in belastingverordeningen maar komen tot uitdrukking in overeenkomsten met de afnemers van onze producten en diensten. Anders dan met de publiekrechtelijke tarieven mag met de privaatrechtelijke tarieven wel winst gemaakt worden. Voorbeelden van privaatrechtelijke tarieven zijn de tarieven voor de inzameling van bedrijfsafval en de entreekaartjes voor de zwembaden.

Voor de privaatrechtelijke tarieven gelden sinds kort de voorschriften uit de Wet Markt en Overheid. Overheden concurreren regelmatig met bedrijven. In Groningen geldt dat bijvoorbeeld voor het onderdeel Stadsbeheer dat niet alleen huisvuil inzamelt maar ook bedrijfsafval. Daarbij concurreren we met marktpartijen. Om in dit soort gevallen concurrentievervalsing te voorkomen, moet de overheid zich aan gedragsregels houden. Deze staan in de Wet Markt en Overheid. In ons voorstel over de implementatie van de Wet Markt en Overheid gaan we nader in op de gevolgen van die wet.

Belangrijk om vooraf te melden is verder dat Deloitte voor het onderzoek is uitgegaan van de begroting 2014. Begrotingstechnisch is 2014 een overgangsjaar. De wijzigingen in de organisatiestructuur gaan per 2015 leiden tot een herinrichting van de begroting. Ook wordt een nieuw en uniform systeem van kostentoe rekening ingevoerd. Dit kan leiden tot herverdeeffecten waardoor het beeld er in 2015 anders uit kan komen te zien dan in 2014. Niet uitgesloten is dat bij tarieven die nu kostendekkend zijn in 2015 sprake is van over- of onderdekking.

2. Bevindingen en aanbevelingen van Deloitte

Het algemene beeld dat uit onderzoeksrapport van Deloitte naar voren komt, is dat al onze gehanteerde tarieven rechtmatig zijn. Wij hebben er dan ook met tevredenheid kennis van genomen. Het rapport treft u aan als bijlage bij deze brief.

Publiekrechtelijke tarieven

Op bladzijde 6 van het rapport van Deloitte is een overzicht van de kostendekkendheid van alle publiekrechtelijke tarieven weergegeven. Een belangrijke conclusie uit het onderzoek is dat de wettelijke norm van maximaal honderd procent kostendekking niet wordt overschreden.

Een tweede belangrijke conclusie van Deloitte is dat in vergelijking met het onderzoek dat in 2010 is uitgevoerd dit keer vanuit de gemeente meer duidelijkheid en inzicht kon worden gegeven over de kostentoerekening.

Dit neemt echter niet weg dat er nog wel kanttekeningen worden geplaatst bij met name de transparantie van de kostentoerekening. In 2010 concludeerde Deloitte dat Groningen geen geïntegreerd begrotingsstelsel heeft en in 2014 komt Deloitte tot dezelfde conclusie: 'Nog steeds bestaan de begrotingen en onderliggende specificaties vooral uit complexe rekenmodellen. Het beheer van deze rekenmodellen brengt risico's met zich mee in termen van kwaliteit en continuïteit'. In grote lijnen kunnen wij deze analyse van Deloitte onderschrijven. Het is een bewuste keuze geweest om de diensten binnen door het concern vastgestelde kaders speelruimte te geven om de administratie passend op de eigen bedrijfsprocessen in te richten. Deze systematiek had voordelen maar is wel ten koste gegaan van de uniformiteit en samenhang. De aanbevelingen van Deloitte betreffen wij bij de inrichting van de begroting 2015 die gebaseerd zal zijn op de nieuwe organisatie.

Behalve onderzoek naar de transparantie van de kostentoerekening heeft Deloitte ook onderzoek gedaan naar de kosten die zijn toegerekend. Dit onderzoek richtte zich primair op de vraag of er in de kostentoerekening kosten zijn opgenomen die niet toegerekend mogen worden. Dit blijkt niet het geval te zijn. Ook in dit opzicht is de Groningse kostentoerekening rechtmatig.

Naar aanleiding van het onderzoek naar de toegerekende kosten adviseert Deloitte ons nader onderzoek te doen naar de mogelijkheid en wenselijkheid van doorbelasting van concernoverhead en compensabele btw met als doel een optimaal kostenverhaal. Ook dit advies van Deloitte betreffen wij bij de inrichting van de begroting 2015.

Privaatrechtelijke tarieven

Op bladzijde 18 van het rapport van Deloitte is een overzicht van de kostendekkendheid van alle privaatrechtelijke tarieven weergegeven. Tot voor kort golden voor deze tarieven geen wettelijke voorschriften. Daardoor hadden gemeenten bij het bepalen van deze tarieven meer speelruimte dan bij het bepalen van de publiekrechtelijke tarieven. Door de Wet Markt en Overheid is die speelruimte aanzienlijk beperkt.

Deloitte heeft onze privaatrechtelijke tarieven getoetst aan de gedragsregels kostendekkendheid van de Wet Markt en Overheid. Deze toetsing heeft geleid tot een advies over de verantwoording van de baten en lasten. Eén van de gedragsregels uit de Wet Markt en Overheid is de integrale kostprijsdoorberekening waarbij overheden tenminste de integrale kosten van hun producten en diensten moeten doorberekenen in hun tarieven.

Daarvoor wordt geadviseerd om bij activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang maar waarbinnen er ook een commerciële activiteit aanwezig is een scheiding te maken tussen het algemene en het commerciële deel zodat de kostendekkendheid afzonderlijk getoetst kan worden. Als voorbeelden van activiteiten waarbij dit speelt, noemt Deloitte de ondersteunende activiteiten bij sportaccommodaties, de zaalverhuur en horeca bij de Oosterpoort en Stadsschouwburg en de CBK kunsttuleen. Deloitte heeft dus alleen getoetst aan de gedragseis kostendekkendheid van de wet.

De wet biedt echter de mogelijkheid om marktactiviteiten van de gedragseisen uit te zonderen in het kader van het algemeen belang waardoor deze gedragseisen niet verplicht worden. Dit betreft een politieke afweging die voorbehouden is aan uw raad. In ons voorstel over de implementatie van de Wet Markt en Overheid stellen wij voor de hiervoor genoemde activiteiten uit te zonderen in het kader van algemeen belang. Daarmee hoeft dus op dit moment geen kostendekkendheid te gelden voor de gedeelten van de activiteiten die als commercieel te duiden zijn. Wel vinden wij het raadzaam en gepast om ook voor de deelactiviteiten kostendekkendheid na te streven en stellen wij voor om de aanbeveling van Deloitte op dat punt over te nemen in die zin dat daarvoor voor deze activiteiten op termijn sprake zal zijn van een gescheiden verantwoording van de kosten en opbrengsten.

Samenvatting

Samenvattend komt Deloitte tot de volgende aanbevelingen:

- bij de inrichting van het toekomstige financiële informatiesysteem rekening houden met alle gewenste niveaus zodat beter inzicht wordt verkregen in de samenhang tussen relevante lasten en baten;
- nader onderzoek doen naar de mogelijkheid en wenselijkheid van doorbelasting van concernoverhead en compensabele btw met als doel een optimaal kostenverhaal;
- een duidelijke scheiding maken tussen baten en lasten van commerciële activiteiten en activiteiten in het algemeen belang zodat de kostendekkendheid afzonderlijk getoetst kan worden.

3. Het Groningse tarievenbeleid

Wij willen graag in samenspraak met u de kaders en spelregels voor het Groningse tarievenbeleid in deze collegeperiode vaststellen. Daarbij hoort ook de vraag welke sturingsmogelijkheden er zijn.

Voor zowel de publiekrechtelijke als de privaatrechtelijke tarieven heeft u in 2004 het uitgangspunt vastgesteld dat zij volledig kostendekkend moeten zijn. Op dit uitgangspunt is in de volgende gevallen een uitzondering mogelijk:

- indien de toegankelijkheid tot een voorziening onder druk komt te staan of markwerking daartoe aanleiding geeft, kan een nader te bepalen lager tarief worden vastgesteld;
- indien de handhaving van de openbare orde en veiligheid dat wenselijk maakt, kan een nader te bepalen lager tarief worden vastgesteld;

Collegedebat - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Bladzijde 5

- indien er voor het tarief een wettelijk (maximum) tarief is bepaald dat niet kostendekkend is, wordt het tarief vastgesteld op het wettelijk maximum.

Voor de privaatrechtelijke tarieven geldt verder nog dat zij een risico- of winstoverslag mogen bevatten indien de gemeente als marktpartij in een concurrerende omgeving optreedt.

Het principe van volledige kostendekking en de genoemde uitzonderingen daarop willen we ook in deze collegeperiode laten gelden als richtlijn bij de vaststelling van de tarieven.

Een tweede spelregel is wat ons betreft dat we bij niet kostendekkende tarieven eerst de mogelijkheden onderzoeken om de kosten omlaag te brengen. Als verdere kostenreductie niet mogelijk is komt verbetering van de kostendekkendheid door tariefverhoging in beeld.

Eén van de mogelijkheden om te sturen is vermindering van de regeldruk. Minder regels betekent minder toetsing en minder inzet van capaciteit (en andere middelen). Deregulering leidt tot minder administratieve lasten voor burgers en bedrijven en zou ook kunnen leiden tot een lager legestartief voor vergunningen.

Een onderwerp waar we nog op terug komen, is het advies van Deloitte om nader onderzoek te doen naar de mogelijkheden van doorbelasting van concernoverhead en compensabele BTW in de tarieven. We willen allereerst onderzoeken om welke bedragen het gaat. Vervolgens moeten we de afweging maken of we deze bedragen inderdaad willen doorberekenen in de tarieven. Bij de begroting 2015 komen we hierop terug.

De komende tijd komen we nog diverse keren met u te spreken over de bezuinigingen die we in deze collegeperiode willen realiseren. Het effect van bezuinigingen kan zijn dat de aan getarifeerde producten en diensten toe te rekenen lasten omlaag gaan. Punt van afweging is of we het gerealiseerde voordeel in de vorm van een tariefverlaging teruggeven aan inwoners en bedrijven. Voor de beantwoording van deze vraag maken we weer onderscheid tussen de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke tarieven.

Publiekrechtelijke tarieven

Voor de publiekrechtelijke tarieven geldt de wettelijke norm van maximaal honderd procent kostendekking op begrotingsbasis. Hierdoor is de ruimte om zelf afwegingen te maken over de tariefstelling beperkt. Als de aan een tarief toe te rekenen lasten door bezuinigingen omlaag gaan, moeten tarieven die volledig kostendekkend zijn, verlaagd worden. Gebeurt dat niet dan ontstaat er een overdekking die niet is toegestaan. Op bladzijde 6 van de rapportage van Deloitte zijn de publiekrechtelijke tarieven in verschillende clusters verdeeld. We geven voor elk van die clusters aan wat we met het tarief willen doen als bezuinigingen leiden tot een verlaging van de toe te rekenen kosten.

Leges - algemene dienstverlening

Hieronder vallen onder meer de leges voor de afgifte van paspoorten en rijbewijzen en de leges voor huwelijksvoltrekkingen. De wettelijke norm van maximaal honderd procent kostendekking geldt voor deze leges als geheel. Het dekkingspercentage voor deze leges ligt op 81%. Wij vinden het in dit geval niet voor de hand liggend om besparingen om te zetten in tariefverlagingen. Besparingen willen we inzetten voor de verbetering van de kostendekkendheid.

Leges omgevingsvergunningen

Deze leges zijn op begrotingsbasis kostendekkend. Als de kosten voor het verlenen van de omgevingsvergunningen door bezuinigingen omlaag gaan, moet het tarief verlaagd worden om overdekking te voorkomen.

Leges - dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

Hieronder vallen onder meer de leges voor drank- en horecaverunningen en de leges voor evenementenvergunningen. Op dit laatste tarief gaan we iets dieper in. Het tarief voor vergunningen voor grote evenementen is momenteel € 1.900,-. Voor vergunningen voor middelgrote evenementen geldt een tarief van € 250,50. Hoewel u eind 2010 heeft besloten om de leges voor evenementenvergunningen in vier stappen naar een kostendekkend niveau te brengen is de kostendekkendheid van die vergunningen gering (in jaarrekening 2013 8% en in het Deloitte-rapport 16%). De verklaring hiervoor is dat eind 2010 alleen de administratiekosten meegerekend zijn. Inmiddels is in het kader van het Verbeterplan voor Stadtoezicht duidelijk geworden dat er gemeentebreed meer kosten zijn toe te rekenen aan de evenementenvergunningen. Naar aanleiding van een vergunningaanvraag moeten afwegingen gemaakt worden over o.a. tijdsduur en plaats, geluidsbelasting, verkeersmaatregelen en inzet hulpdiensten. Wel moeten we nog onderzoeken welke kosten onder de noemer vergunningverlening ook daadwerkelijk via de legesheffing in rekening gebracht mogen worden.

De afweging die vervolgens gemaakt moet worden, is of we dit ook willen. Het is de vraag of een niet kostendekkend tarief erg is. We willen een bruisende stad en evenementen dragen bij aan de levendigheid van de stad. Voor ons zijn dit argumenten om een tarief onder de kostprijs te aanvaarden. Bovendien blijkt uit een vergelijking met andere steden dat Groningen zich met de leges voor de evenementenvergunning in de middenmoot bevindt.

Afvalstoffenheffing, rioolheffing marktgeld, havengeld en begrafenisrechten
Afgezien van de afvalstoffenheffing¹ geldt voor deze tarieven dat zij op begrotingsbasis kostendekkend zijn.

¹ De afvalstoffenheffing is niet kostendekkend door onttrekkingen aan de reserve. Deze onttrekkingen zijn ingezet voor een verlaging van het tarief. Worden die onttrekkingen meegenomen dan is de kostendekkendheid 100%.

Consequente toepassing van de lijn zoals we die uitgezet hebben, betekent dat kostenreducties als gevolg van bezuinigingen moeten leiden tot een tariefverlaging.

Privaatrechtelijke tarieven

Bij de privaatrechtelijke tarieven zijn de sturingsmogelijkheden groter dan bij de publiekrechtelijke tarieven. Er is vanuit het wettelijk kader immers geen verplichting om kostenverlagingen te verdisconteren in tarieven en prijzen. In ons collegeprogramma hebben we aangegeven dat we in 2015 en 2016 een bezuiniging van 1 miljoen euro willen realiseren door de dekkingsgraad van de tarieven te verhogen. Bij de invulling van deze taakstelling richten we ons op de privaatrechtelijke tarieven. Uiteraard zullen we hierbij ook de consequenties van tariefstijgingen in overweging nemen.

4. Tot slot

De rapportage van Deloitte laat zien dat we ons in vergelijking met vier jaar geleden in positieve zin hebben ontwikkeld in de verantwoording van de aan de tarieven toegerekende kosten. Wij zijn dan ook content met de resultaten van het onderzoek van Deloitte. De rapportage van Deloitte bespreken we graag in juni met u in uw commissie Financiën en Veiligheid.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

Deloitte.

↳
BIJLAGE

Deloitte Consulting B.V.
Orteliuslaan 982
3528 BD Utrecht
Postbus 3180
3502 GD Utrecht
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9985
www.deloitte.nl

Gemeente Groningen / Rapportage onderzoek kostendekkendheid publiek- en privaatrechtelijke tarieven

Bestemd voor het college van B&W van de gemeente Groningen

Eindrapportage

Opdrachtgever: Gemeente Groningen
t.a.v. De heer Wim Davelaar

Auteurs: De heer R. van Maarschalkerveerd
De heer P. Schrooten

Review: De heer M. Pot
De heer M. Smits

Partner: De heer A. Dähne

Versie: Definitief 1.0
Datum: 13 mei 2014
Ref. nummer: 3113847500

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Publiekrechtelijke heffingen en rechten	5
3. Privaatrechtelijke tarieven	18
4. Conclusies en aanbevelingen	22
Bijlage 1: Samenvatting wettelijk kader en actuele ontwikkelingen	25
Bijlage 2: Financiële overzichten heffing/recht/tarief per dienst	29
Bijlage 3: Overzicht overhead bestuursdienst	52

1. Inleiding

De gemeente Groningen verricht periodiek onderzoek naar de kostendekkendheid van de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechten, heffingen en tarieven. Dit onderzoek heeft voor het laatst plaatsgevonden in 2010. Ook toen is het onderzoek door Deloitte uitgevoerd. Begin 2014 heeft u ons gevraagd het onderzoek wederom voor u uit te voeren en onze bevindingen aan u te rapporteren.

In deze inleiding lichten wij de belangrijkste begrippen, onze onderzoeksaanpak en de reikwijdte en strekking van onze rapportage toe. Het tweede en het derde hoofdstuk bevatten onze bevindingen, in hoofdstuk vier gaan wij in op de conclusies en aanbevelingen. De bijlagen bestaan uit een samenvatting van het juridisch kader voor ons onderzoek en cijfermatige overzichten van de door ons onderzochte tarieven.

1.1 Begripsbepaling

De eigen inkomsten van de gemeente kunnen worden onderscheiden in een publiekrechtelijk en een privaatrechtelijk deel.

Het publiekrechtelijke deel valt uiteen in:

- Belastingen: hieronder vallen onder meer de onroerende zaakbelasting, reclamebelasting, forensenbelasting, hondenbelasting, precariobelasting, toeristenbelasting en parkeerbelastingen. Deze opbrengsten zijn vrij besteedbaar, hiervoor geldt geen kostendekkendheids criterium. De belastingen vallen daarmee buiten de scope van het onderzoek¹.
- Rechten/heffingen: hieronder vallen onder meer de afvalstoffenheffing, rioolheffing, reinigingsrecht, havengelden, marktgelden, begrafenisrechten en leges. Deze opbrengsten zijn niet vrij besteedbaar. Bij de rechten en heffingen geldt de wettelijke norm van maximaal 100% procent kostendekkendheid.

Op de kostendekkendheid van de publiekrechtelijke rechten en heffingen is, naast het gemeentelijke beleid, de door Deloitte in opdracht van het Ministerie van BZK opgestelde "Handreiking kostentoe rekening leges en tarieven" (hierna te noemen: Handreiking) van toepassing. In de Handreiking zijn de mogelijkheden van en beperkingen aan het toerekenen van kosten aan rechten en heffingen opgenomen. De Handreiking is opgesteld in 2007, geactualiseerd in 2010 en wordt medio 2014 opnieuw geactualiseerd uitgebracht.

Onder privaatrechtelijke tarieven vallen alle tarieven die niet zijn vastgelegd in een leges- of belastingverordening. Hierop is, naast het gemeentelijke beleid, sinds medio 2013 de Wet Markt en Overheid (WMO) van toepassing. Bij privaatrechtelijke tarieven is een kostendekkendheid van meer dan 100% wel toegestaan. Binnen de gemeente Groningen wordt onderscheid gemaakt in:

---

¹ Op verzoek van de gemeente is er wel gekeken naar de kostendekkendheid van de precariobelasting.

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

- Algemene tarieven: vooraf bepaalde tarieven die gelden voor iedere afnemer.
- Commerciële tarieven: tarieven waarbij de gemeente als marktpartij in een concurrerende omgeving opereert.

1.2 Onderzoeksaanpak

Het onderzoek is gebaseerd op de primitieve begroting 2014 en onderliggende specificaties. Per heffing, recht, tarief en/of verordening hebben wij de bijbehorende kosten en opbrengsten geïnventariseerd. Deze inventarisatie heeft in samenwerking en afstemming met de betrokken gemeentelijke organisatieonderdelen plaatsgevonden. Dankzij deze samenwerking zijn wij er in geslaagd een duidelijk beeld te verkrijgen van de toerekening van kosten en opbrengsten. Ten opzichte van ons onderzoek in 2010 is hierin dan ook meer inzicht verkregen.

Belangrijk is dat het onderzoek heeft plaatsgevonden in een context van reorganisatie, waaronder de centralisatie van de ondersteunende functies in een shared service center. De ramingen in de primitieve begroting, met name de interne kostentoerekeningen aan producten en diensten, zijn als gevolg daarvan op dit moment in beweging. In de begroting 2015 zal de nieuwe organisatie financieel zijn vertaald. Dit houdt mogelijk in dat de aan tarieven toegerekende kosten in 2015 wijzigen ten opzichte van de in deze rapportage gepresenteerde cijfers.

De kosten en opbrengsten per heffing, recht, tarief en/of verordening, zoals opgenomen in de primitieve begroting 2014, hebben wij getoetst aan het gemeentelijke beleid, de Handreiking en de WM&O. Daarbij hebben wij voor de publiekrechtelijke tarieven onderzocht of kosten terecht worden verhaald, dan wel of er mogelijkheden zijn meer kosten te verhalen/de opbrengsten te verhogen. Ten aanzien van de privaatrechtelijke tarieven hebben wij de kosten en opbrengsten geïnventariseerd, deze getoetst aan het gemeentelijke beleid en een second opinion uitgevoerd op de door de gemeente opgestelde notitie inzake de WM&O.

Onze bevindingen, die tot stand zijn gekomen in nauwe samenwerking met fiscaal-juristen van de adviesgroep WOZ & lokale heffingen van Deloitte Belastingadviseurs B.V., hebben wij voor hoor en wederhoor aan de directies voorgelegd.

Het onderzoek heeft geresulteerd in:

- een overzicht van de kostendekkendheid per recht, heffing, tarief en/of verordening;
- bevindingen ten aanzien van de wijze van kostentoerekening;
- aanbevelingen voor een transparante onderbouwing van de geraamde opbrengsten.

1.3 Reikwijdte en strekking van de rapportage

Deze rapportage heeft betrekking op de publiek- en privaatrechtelijke heffingen, rechten en tarieven van de gemeente Groningen. Wij hebben ons daarbij gebaseerd op door de gemeente verstrekte gegevens. Wij hebben geen onderzoek verricht naar de juistheid van de aan ons verstrekte gegevens.

De verantwoordelijkheid voor besluitvorming naar aanleiding van onze rapportage is te allen tijde voorbehouden aan de gemeente Groningen.

2. Publiekrechtelijke heffingen en rechten

Het kabinet is van mening dat bij rechten, heffingen en tarieven door of vanwege overheidsorganen, betalende partijen duidelijk inzicht moeten hebben in de wijze waarop de tarieven worden bepaald. Ook heeft het kabinet uitgesproken dat het hecht aan het profijtbeginsel en het kostenveroorzakersbeginsel bij de beantwoording van de vraag wie de kosten van de behandeling van een vergunningsaanvraag moet dragen. Daarom heeft de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken in 2007 de Handreiking aangeboden aan de Tweede Kamer. De consequentie is dat een gemeente het risico loopt dat de belastingrechter bij een beroepsprocedure de belastingverordening, de tarieven en de aanslagen geheel of gedeeltelijk onverbindend verklaart als:

- de toerekening van kosten niet transparant is;
- er kosten worden verhaald die op een andere wijze moeten worden gedekt;
- de relevante opbrengsten de kosten overtreffen.

2.1 Kostendekkendheid van de heffingen en rechten

De opbrengsten van de publiekrechtelijke heffingen en rechten vinden hun oorsprong in gemeentelijke verordeningen, die door de gemeenteraad worden vastgesteld. In de verordeningen zijn de tarieven en heffingsgrondslagen bepaald.

Vanuit juridisch oogpunt is de kostendekkendheid per verordening van belang. Het uitgangspunt is dat de kostendekkendheid in principe per verordening niet hoger mag zijn dan 100%.² De kostendekkendheid wordt bepaald door een vergelijking van de geraamde kosten en geraamde opbrengsten per verordening. Bijlage I bevat een samenvatting van de regels ten aanzien van kostentoekening, op grond van de Handreiking.

De hiernavolgende tabel geeft inzicht in de kostendekkendheid van de publiekrechtelijke heffingen en rechten per verordening op basis van begroting 2014. De tabel is, voor zover betrekking hebbend op de legesverordening, ingedeeld op basis van het laatste VNG-model. Binnen dit model is rekening gehouden met de mogelijkheden tot kruissubsidiëring (zie bijlage I). De kostendekkendheid van de legesverordening wordt niet meer bepaald op het niveau van de totale verordening, maar (in hoofdlijnen) op het niveau van de volgende soorten clusters van dienstverlening:

1. Algemene dienstverlening.
2. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning/Wabo.
3. Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn: hierbij wordt de kostendekkendheid niet bepaald op clusterniveau, maar op het niveau van samenhangende diensten binnen het cluster.

² Er geldt een uitzondering voor heffingen met verschillende wettelijke grondslagen. Zo moeten de afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten afzonderlijk op kostendekkendheid beoordeeld worden, zelfs als ze in één verordening reinigingsheffingen zijn geregeld. Zie bijlage 1 voor meer informatie.

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Activiteiten ten behoeven van totstandkoming product Welke activiteiten worden uitgevoerd?	Tarief criterium kostendekkendheid	Indien legesverorde- ning, art. nummer	Totaal begroot		
			Kosten €	Opbrengsten €	Dekking %
Titel 1. Algemene Dienstverlening					
Afgifte gerelateerde producten met wettelijk maximum:					
Reisdocumenten*		1.3	1.684.343	1.600.213	95,01%
Ov.doc. / VOG	Deels kosteloos en wettelijk maximum	1.6.2	213.007	55.000	25,82%
Inlichtingen\afschriften B5		1.6	146.563	96.800	66,05%
Rijbewijzen*		1.4	569.626	456.050	80,06%
Totaal afgifte gerelateerde leges en wettelijk maximum			2.613.539	2.208.063	84,49%
Afgifte gerelateerd zonder wettelijk maximum:					
Inlichtingen\afschriften GBA	Deels kosteloos	1.5	470.196	217.600	46,28%
Huwelijksvoltrekkingen		1.2	131.109	187.731	143,19%
Totaal afgifte gerelateerde leges zonder wettelijk maximum			601.305	405.331	67,41%
Totaal afgifte gerelateerde leges			3.214.845	2.613.394	81,29%
Naturalisaties		1.6.3	142.098	31.190	21,95%
Leges leegstandwet	100%	1.11	12.876	12.882	100,05%
Toegangspasje ondergrondse container	100%	1.17.8	75.791	48.983	64,63%
Instemmingsbesluit Telecommunicatieverordening en Graafverordening	100%	1.15	132.020	132.015	100,00%
Leges APV - Winkelijdenwet	100%	1.12	4.312	975	22,61%
Leges Huisvestingswet	100%	1.10	135.626	135.797	100,13%
Leges Ligplaatsvergunning voor Woonschepen	100%	1.17.2.2	19.292	19.240	99,73%
Leges Kansspelen	100%	1.13	22.543	27.562	122,26%
Leges APV - Verkeer	Beperkt	1.16	148.055	43.024	29,06%
Gehandicapten parkeerkaart	100%	1.16.3	84.000	83.600	99,52%
Leges Makelaarsfaxen	100%	1.9.6	49.621	49.621	100,00%
Totaal Algemene Dienstverlening			4.041.077	3.198.282	79,14%
Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning					
Omgevingsvergunning					
Leges Bouwactiviteiten	100%	2.2.1	6.269.474	6.269.000	99,99%
Leges Aanlegactiviteiten	100%	2.2.2	984	941	95,60%
Leges Handelsreclame	100%	2.2.5	5.900	5.902	100,02%
Vellen houtopstand*	100%	2.2.5a	104.424	104.430	100,01%
Totaal Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning			6.380.782	6.380.272	99,99%
Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn					
Hoofdstuk 1 Horeca en Hoofdstuk 3 Prostitutie					
Leges APV - Drink en Horeca*	100%	3.1.1	240.245	229.928	95,71%
Leges APV - Prostitutie	100%	3.3	46.414	47.278	101,86%
Hoofdstuk 2 Organiseren evenementen of markter					
Diversen (muziekvergunningen)*	Beperkt	3.2.3	9.755	4.120	42,24%
Evenementen	Beperkt	3.2.1	603.000	97.600	16,19%
Hoofdstuk 4 Splitsingsvergunning woonruimte					
Leges splitsingsvergunning	100%	3.4.1	26.565	26.543	99,92%
Hoofdstuk 5 Leefmilieuverordening					
Inzage milieudossier	100%	1.17.5	3.845	2.130	55,39%
Totaal Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn			929.825	407.599	43,84%
Totaal Legesverordening			14.566.529	12.599.547	86,50%
* Tarief is aangepast nadat de begroting was vastgesteld, doorgerekend op basis van nieuw/huidig tarief.					
Overige:					
Afvalstoffenheffing	100%		25.636.117	24.306.482	94,81%
Reinigingsrecht	100%		94.815	95.000	100,20%
Marktgeden	100%		641.959	642.379	100,07%
Rioolheffing	100%		14.044.088	14.044.088	100,00%
Havengelden (splitsen algemene middelen en C3)	100%		145.020	145.000	99,99%
Begrafnisrechten	100%		1.332.551	1.331.960	99,96%
Totaal overige verordeningen			41.894.549	40.564.909	96,83%
Totaal publiekrechtelijk			56.461.078	53.164.455	94,16%
Pre-caribelasting*	100%		547.505	547.505	100,00%

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Leeswijzer tabel

De tabel is gesplitst naar de legesverordeningen en de overige verordeningen waarin publiekrechtelijke tarieven zijn opgenomen. In de tabel bevatten de kolommen 2 tot en met 6 de wettelijke of gemeentelijke criteria inzake de kostendekkendheid, de relevante artikelen uit de legesverordening, de kosten en opbrengsten per legessoort, alsmede het dekkingspercentage op basis van de primitieve begroting 2014. In bijlage 2 is deze tabel per product uitgewerkt en beschreven, hier is het mogelijk de analyse in detail te volgen.

Algemene bevindingen

Ten aanzien van de bevindingen in onze rapportage uit 2010, kan gesteld worden dat we in dit onderzoek meer duidelijkheid hebben gekregen betreffende de opbouw van de opbrengsten en kosten per product, zoals in bijlage 2 weergegeven. Wij hebben meer inzicht in de toedeling van indirecte kosten en overhead kunnen krijgen. Dit inzicht hebben wij verkregen door een andere onderzoeks aanpak ten opzichte van 2010, waarbij het verzamelen van de benodigde onderzoeksdata onder onze regie door de gemeente zelf is verzorgd. Ook constateren wij dat het voor de betrokkenen vanuit de gemeente, onder andere naar aanleiding van het eerdere onderzoek, duidelijker is wat er op grond van de Handreiking wordt gevraagd. Ten opzichte van 2010 hebben we als gevolg daarvan de toegerekende kosten en opbrengsten meer in detail kunnen toetsen.

Op het niveau van de legesverordening, alsmede op het niveau van de Omgevingsvergunning en de hoofdstukken die vallen onder de Europese Dienstenrichtlijn, blijft de totale kostendekking binnen de maximaal toegestane 100%. De legesverordening kent een kostendekking van 86,5%. In totaliteit bedraagt de kostendekkendheid van de publiekrechtelijke rechten en heffingen 94,16%. Deze cijfers zijn grotendeels gebaseerd op de primitieve begroting 2014. Waar nieuwe (wettelijke) tarieven zijn geïntroduceerd, zijn deze verwerkt en meegenomen. In de tabel is tevens te zien dat op clusterniveau geen kostendekkingspercentages van meer dan 100% aanwezig zijn.

Het algemene gemeentelijke beleidsuitgangspunt van 100% kostendekking wordt niet op alle punten gerealiseerd. Hierbij spelen gemeentelijke beleidskeuzes en beperkingen van het Rijk inzake de tarieven een belangrijke rol.

Bevindingen op productniveau

Het algemene uitgangspunt van de gemeente is een kostendekkendheid van 100%. Voor een aantal heffingen en rechten geldt dat de gemeente specifieke beleidskeuzes heeft gemaakt, waardoor de opbrengsten worden beperkt en 100% kostendekkendheid niet wordt gerealiseerd. Daarnaast heeft het Rijk voor een aantal diensten maximumtarieven vastgesteld en dienen sommige producten verplicht kosteloos te worden verstrekt. Hierdoor zijn de opbrengsten beperkt. Hieronder worden de belangrijkste bevindingen toegelicht.

Reisdocumenten

In de begroting 2014 is er geen rekening gehouden met nieuwe landelijke wetgeving inzake tarieven van paspoorten en identiteitskaarten. In de huidige begroting 2014 is de kostendekkendheid 70,8%.

Door verandering in prijs en geldigheidsduur van de reisdocumenten zal de begroting moeten worden aangepast, ook zal er in prognoses rekening moeten worden gehouden met nieuwe piek en dal jaren. Voor meer toelichting omtrent de nieuwe tarieven zie bijlage 2. In de overzichtstabel is het product reisdocumenten doorgerekend op basis van de nieuwe wettelijke tarieven. De kostendekkendheid betreft dan 95%. De nieuwe wettelijke tarieven

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

maken onderscheid tussen paspoorten en identiteitskaarten boven en onder de 18 jaar. Geadviseerd wordt dit onderscheid mee te nemen in de nieuwe begroting.

Rijbewijzen

Het nieuwe wettelijk maximum tarief voor rijbewijzen is € 38,48 met een rijksafdracht van € 9,70. De inwerkingtreding van dit nieuw wettelijk maximum tarief is geruime tijd meegenomen als risico in voorgaande begrotingen. Het nieuwe tarief zal worden opgenomen in de begroting 2015 i.p.v. huidige (oud) tarief € 64,50. Doordat de regelgeving bekend werd gemaakt na het vaststellen van de begroting 2014, is er in de begroting gerekend met het oude tarief. Daardoor zullen de inkomsten lager uitvallen dan begroot, de kostendekkendheid verplaatst hierdoor van 137,16% naar 80,06% en de inkomsten zullen structureel dalen met circa € 320.000 per jaar. Zie de doorrekening in bijlage 2.3 welke aansluit bij de begroting 2014. In de overzichtstabel op pagina 6 is gerekend met de nieuwe wettelijke tarieven.

Instemmingsbesluit Telecommunicatieverordening en graafwerkzaamheden

Het betreft hierbij enerzijds de instemmingsbesluiten (aanleg kabels en leidingen) en anderzijds de herstraattarieven. Herstraattarieven worden vooral in rekening gebracht voor de schade aan de openbare ruimte als gevolg van graafwerkzaamheden. Het product komt tot stand via een capaciteitsraming van 2000 uur. Het begroten gebeurt op basis van historische gegevens. De prijs van de leges is een gemiddeld tarief gebaseerd op de genoemde tarieven in de legesverordening 2014 (€ 424,30 en € 2,05).

Pasje ondergrondse container

De inkomsten voor verstrekking van pasjes voor ondergrondse containers bedragen € 15,00 of € 17,00 euro per pasje (afhankelijk of het pasje online of telefonisch wordt aangevraagd) hierin zijn € 4,00 incassokosten opgenomen. Het aantal pasjes is geraamd op basis van voorgaande jaren (4.453 pasjes). De totale opbrengst komt op bijna € 49.000. Het totaal aantal verstrekte pasjes is geraamd op 9.370. Dit houdt in dat meer dan de helft van de verstrekte pasjes kosteloos wordt verstrekt. Het is onderdeel van het beleid dat er gratis pasjes worden verstrekt bij gerealiseerde nieuwbouwwijken en/of niet-verwijtbaar defecte pasjes. Er wordt dus een gedeelte van de kosteloos verstrekte pasjes gedekt uit de verkochte pasjes, dit resulteert in een negatief saldo van circa € 27.000.

Vellen van houtopstanden

Op het moment van opstellen van de begroting 2014 vond er voor het in behandeling nemen van een kapvergunning nog geen legesheffing plaats. Dit beleidspunt had tot gevolg dat een bedrag van € 188.000 niet wordt verhaald (zie de doorrekening in bijlage 2.3).

Er is echter besloten wel leges te gaan heffen voor het vellen van houtopstanden. Het afgelopen jaar heeft er daarom intern onderzoek plaatsgevonden naar de kosten binnen deze activiteit. Berekend is dat er ongeveer 1374 uren gemaakt worden op deze activiteit tegen een tarief van € 76,00 Dit maakt dat de totale kosten € 104.424 bedragen.

Op basis van deze berekening zijn de volgende tarieven vastgesteld:

- vellen van houtopstand € 59,45;
- voor ieder extra exemplaar € 45,00;
- indien meer dan 1 are, voor iedere extra are € 50,00.

Met een schatting van 410 aanvragen wordt een kostendekkendheid van 100% op dit product bereikt. Het verschil in kosten t.o.v. de oorspronkelijk begroting is te verklaren doordat er onterechte kosten werden meegenomen. Deze kosten dienen ten laste te komen

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

van andere activiteiten. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om de begeleiding van BEA's van (gemeentelijke) projecten³.

Evenementen

Het beleid op evenementen is mede gericht op openbaar belang en daarmee op lage tarieven, dit is terug te zien in de opbrengsten en kosten. Het dekkingspercentage bedraagt 16,2%.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is 95% kostendekkend. Het gemeentelijke beleid is 100% kostendekking. Het verschil wordt veroorzaakt door een aantal onttrekkingen uit reserves. Wanneer de inkomsten uit deze reserves worden meegenomen is de kostendekkendheid 100%. De reserves zijn in het verleden opgebouwd vanuit de afvalstoffenheffing. Door middel van deze onttrekkingen worden de middelen weer teruggegeven aan de burger.

Reinigingsrecht

Vanaf 2008 is het ingezet beleid betreffende reinigingsrecht, het streven naar omzetting naar privaatrechtelijke contracten, waarmee het onder het product inzameling bedrijfsafval zal vallen. Het ledigen van containers geschiedt in de reguliere routes van inzameling bedrijfsafval. De bestede uren zijn daardoor niet afzonderlijk zichtbaar. De batenkant is gebaseerd op historie verminderd met het aantal verwachte overgezette contracten. Op basis van een berekeningsmethode uit 2008 is er jaarlijks een indexatie gemaakt en zijn de cijfers tegen het licht gehouden. Bepalend voor de in de begroting opgenomen bedragen is de verwachting van het aantal aansluitingen reinigingsrecht. De ontwikkeling hiervan is in de opeenvolgende begrotingen van 2008 tot 2014 uitvoerig toegelicht. De kostendekking van reinigingsrecht komt uit op 100%.

Begraafrechten

Het uitgangspunt van dit product is kostendekkendheid. Binnen het product is er een splitsing gemaakt tussen activiteiten ten behoeve van algemene dekking en activiteiten waarvoor een tarief in rekening gebracht kan worden. Onderhoud van eeuwig afgekochte graven, inactieve graven en van het park, samen ongeveer € 1,4 miljoen, vallen onder de algemene dekking en mogen niet meegenomen worden in de prijs van een begrafenis. De tarieven binnen het kostendekkend gedeelte worden via verdeelsleutels van uren en tijd inzichtelijk gemaakt.

APV Verkeer

Opvallend is de lage kostendekkendheid van 29%. Dit wordt veroorzaakt door een post evenementen en festiviteiten van € 114.387, welke volledig wordt toegerekend aan dit product. Deze kosten worden gemaakt door inzet voor coördinatie van verkeersregelaars en verkeersbrigadiers bij voornamelijk (inter)regionale evenementen. Gezien de kosten een groot raakvlak hebben met het product evenementen wordt geadviseerd een deel/het merendeel van deze kosten toe te rekenen aan het product evenementen. Hiervoor dient onderzocht te worden welke inzet direct gerelateerd kan worden aan evenementen en festiviteiten. Hierdoor neemt de kostendekkendheid voor de APV verkeer toe en zal de kostendekkendheid van evenementen dalen.

Bouwleges

Het uitgangspunt van dit product is kostendekkendheid en dat wordt ook bereikt. Binnen dit product is een duidelijke detailopbouw van de kosten en opbrengsten geconstateerd. De mate van detail is belangrijk omdat dit de transparantie bevordert. Daarnaast wordt hiermee

---

³ Zie voor een uitgebreide toelichting het raadsvoorstel "Wijziging op legesverordening 2014" van 19 februari 2014.

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

de schade beperkt wanneer er bij een geschil een post niet toerekenbaar blijkt te zijn. Door de mate van detail kan deze post eenvoudig geëlimineerd worden.

Voor dit product geldt dat de gemeente Groningen verwacht dat er de komende jaren piekinkomsten ontstaan, veroorzaakt door leges van grote bouwprojecten. Dit onder andere in verband met de aanleg van de ringweg rondom Groningen. De gemeente heeft in dit geval in feite drie mogelijkheden:

1. De gemeente verlaagt de tarieven voor de leges omgevingsvergunning voor de jaren waarin de aanvragen voorzien worden dusdanig dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overtreffen. Hierbij dient bedacht te worden dat de lasten naar aanleiding van de hausse aan aanvragen ook in zekere mate zullen stijgen.
2. De gemeente doteert in de jaren waarin de aanvragen voorzien worden aan een voorziening, voor zover de gemeente als gevolg van de hausse aan aanvragen in volgende jaren een piek aan lasten voorziet die bijvoorbeeld te maken heeft met inhuur van derden, aanzienlijke hoeveelheden eerste controles, publicaties, etcetera. De dotatie aan deze voorziening valt onder de verhaalbare lasten, waardoor de geraamde lasten voor het desbetreffende jaar stijgen.
3. Een combinatie van bovenstaande twee mogelijkheden.

Fluctuaties in bouwleges brengen het risico tot overdekking in enig begrotingsjaar met zich mee. Voorbeelden van gemeenten die met onverbindende verordeningen kampten doordat ze geen rekening hielden met de raming van baten van omvangrijke (hoeveelheden) bouwvergunningen zijn:

- Rechtbank 's-Gravenhage 23 juni 2010, nr. 09/7960 en in hoger beroep hof Den Haag 23 augustus 2011, nr. 10/00442
- Rechtbank Arnhem 10 mei 2012, nr. 10/984
- Rechtbank Midden-Nederland 27 augustus 2013, nr. 12/691

In paragraaf 2.3 wordt hier nader op ingegaan.

Rioolheffing

Rioolheffing is een directe belasting ter bestrijding van de kosten die verbonden zijn aan het in stand houden van het gemeentelijk rioleringsstelsel. De heffing die in rekening wordt gebracht heeft als doelstelling een kostendekkendheid van 100%. De gemeente verhaalt 39,7% van de kosten van straatreiniging (veegkosten) via de rioolheffing. De gemeente heeft de toerekening onderbouwd middels een apart aangeleverde berekening. Hiermee voldoet de gemeente naar onze mening aan de eisen die de Handreiking hierover stelt. In november 2013 is het Groningen water- en rioleringsplan 2014-2018 vastgesteld. Jaarlijks wordt dit plan geactualiseerd en voorgelegd aan de raad. Tegelijk wordt op basis van de actualisatie het tarief voor het eerst volgend jaar bepaald en meegenomen in de tarieven nota.

Overige producten

Ten aanzien van een aantal kleine producten (muziekvergunning, ventvergunning, bingovergunning, collectevergunning, inzage milieudossier en reinigingsrecht) is geconstateerd dat de opbrengsten en kosten in een post zijn opgenomen in de begroting. Na doorvragen blijkt hiervoor een onderbouwing te bestaan die is vastgesteld in 2008. Vervolgens zijn de betreffende kosten en opbrengsten jaarlijks geïndexeerd en er wordt aangegeven dat er jaarlijks is geëvalueerd of de toerekening nog steeds relevant is in relatie tot de werkelijkheid. Door deze manier van begroten wordt de actualiteit onvoldoende gevolgd. Zo wordt in de primitieve begroting 2014 rekening gehouden met producten waarvoor sinds 2010 geen leges meer worden geheven (ventvergunning, bingovergunning, collectevergunning). Let wel: de betreffende bedragen zijn relatief zeer klein.

2.2 Toetsing van geraamde opbrengsten aan de Handreiking

Op grond van de Handreiking hebben wij de geraamde kosten en opbrengsten getoetst aan drie onderling samenhangende criteria:

1. De toerekening van de kosten die verband houden met de opbrengsten is transparant. (Transparantiecriterium)
2. Er worden geen kosten verhaald die op een andere wijze moeten worden gedekt. (Toerekeningscriterium)
3. De opbrengsten overtreffen de relevante kosten niet. (Kostendekkingscriterium)

De onderlinge samenhang tussen de drie criteria houdt in dat transparantie (criterium 1) vereist is om vast te kunnen stellen welke kosten worden verhaald (criterium 2). Vervolgens kunnen conclusies worden getrokken inzake de kostendekkendheid (criterium 3).

Transparantie

Ten aanzien van het transparantiecriterium hanteren wij als norm dat de onderbouwing van de geraamde opbrengsten op een heldere, eenduidige en efficiënte wijze inzichtelijk kan worden gemaakt. In deze norm wordt het begrip transparantie vanuit twee invalshoeken benaderd. In de eerste plaats vanuit de formele eis dat de onderbouwing van de opbrengsten kan worden aangetoond met een inventarisatie van de relevante begrote kosten. De andere invalshoek wordt gevormd door onze visie dat deze onderbouwing op eenduidige en efficiënte wijze tot stand zou moeten komen.

De transparantie zoals hier bedoeld, zou naar onze mening moeten worden geborgd in de opbouw van de gemeentelijke begroting. Hiermee doelen wij op een logische en eenduidige samenhang tussen de programmabegroting, de uitwerking daarvan in dienst- of productenbegrotingen, alsmede de daaraan ten grondslag liggende werkbegrotingen, kostenverdeelstaten en specificaties. Deze samenhang dient niet alleen in boekwerken te bestaan, maar tevens te worden geborgd in de gemeentelijke administratie, bijvoorbeeld door gebruik te maken van een begrotingsmodule. Hierdoor kunnen op eenduidige en efficiënte wijze, zowel top-down als bottom-up, verbanden worden gelegd tussen kosten en opbrengsten op programmaniveau tot en met het meest gedetailleerde (operationele) niveau.

In het eerder door ons uitgevoerde tarievenonderzoek (2010) is geconstateerd dat de gemeente Groningen een dergelijk geïntegreerd systeem niet hanteert. Iedere dienst kende een eigen werkwijze ten aanzien van de begroting, wat nadelige gevolgen heeft voor de mate van transparantie (vanuit beide invalshoeken). De dienstbegrotingen en onderliggende specificaties bestonden voornamelijk uit complexe Excel-bestanden. De mogelijkheid tot het efficiënt leggen van verbanden tussen kosten en opbrengsten, zoals hierboven beschreven, wordt door deze werkwijze beperkt. Dit geldt in het bijzonder voor de dienst-overstijgende analyses. Deze analyses, alsmede de consolidatie van de begroting op concernniveau, vinden handmatig plaats. Daarnaast brengt het beheer van complexe Excel-bestanden de nodige risico's met zich mee in termen van kwaliteit en continuïteit.

In de primitieve begroting 2014 is deze situatie nog niet veranderd. In de begroting 2015 zal het beeld gaan veranderen. De reorganisatie is hiervoor de logische aanleiding. De begroting 2015 wordt op de nieuwe organisatie gebaseerd. Tegelijkertijd wordt Dafinci opnieuw ingericht. De doelstelling is onder andere de transparantie van de opbouw van de tarieven te vergroten. De aanbevelingen en bevindingen uit de rapportage uit 2010 en uit deze rapportage worden meegenomen bij de herinrichting.

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Ten aanzien van de transparantie van de begroting 2014 is onze constatering dat als gevolg van de reorganisatie als pragmatische tussenoplossing een aantal directiebegrotingen is samengevoegd, wat de inzichtelijkheid niet heeft bevorderd.

Kostentoerekening

De Handreiking geeft inzicht in de kosten die aan rechten en heffingen mogen worden toegerekend, alsmede in de kosten die niet via rechten en heffingen mogen worden verhaald.

In onderstaande tabel hebben wij de toegestane en niet-toegestane kostentoerekening op basis van de Handreiking weergegeven, alsmede onze bevindingen ten aanzien van deze punten.

<i>Soort kosten</i>	<i>Toegestaan?</i>	<i>Bevindingen</i>
Kosten die direct toegerekend worden aan producten	Ja	In de meeste begrotingen zijn de geraamde directe kosten zichtbaar. Bij sommige producten is een handmatige splitsing noodzakelijk van directe kosten die samenhangen met rechten en heffingen. In deze gevallen komt de toerekening handmatig tot stand en is hiervoor een verdeelsleutel (bijvoorbeeld in het geval van veegkosten of de splitsing tussen uittreksels GBA en BS). Voor deze splitsingen is een duidelijke onderbouwing vastgelegd In deze gevallen zou de transparantie verbeterd kunnen worden door de toepassing van afzonderlijke kostendragers voor de kosten die samenhangen met rechten en heffingen.
Overheadkosten (via kostenverdeling) a) Personeelskosten; b) Huisvestingskosten; c) Specifieke automatiseringskosten; d) Materiële kosten; e) Management en ondersteuning;	Ja	Voor de doorbelasting van overheadkosten naar activiteiten en producten werden door de directies verschillende werkwijzen gehanteerd in de begroting 2014. Dit is overigens niet in strijd met de Handreiking, maar maakt het geheel aan begrotingen wel complex. Op dit moment vindt, conform gemeentelijk beleid, de doorbelasting van concernoverhead (de voormalige Bestuursdienst) niet plaats. Overhead mag extern worden doorberekend wanneer deze is gerelateerd aan uitvoeringsondersteuning en niet aan beleidsondersteuning. De concernoverhead mag daarom, voor zover ze betrekking heeft op de hiernaast genoemde kosten, worden doorbelast naar de tarieven. Zie bijlage 1 & 3 voor verdere toelichting.

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

<i>Soort kosten</i>	<i>Toegestaan?</i>	<i>Bevindingen</i>
Compensabele BTW	Ja	De compensabele BTW wordt niet in alle gevallen meegenomen, hoewel dit wel is toegestaan. In sommige gevallen is dit een bewuste keuze. Ten opzichte van het rapport uit 2010 wordt hier bij de producten en diensten van Publiekszaken rekening mee gehouden. Een kanttekening daarbij is wel dat men meer recente cijfers zou kunnen gebruiken voor de berekening.
Kwijtscheldings- en perceptiekosten & oninbare bedragen	Ja	Kwijtscheldings- en perceptiekosten worden door de gemeente meegenomen in de berekening van de tarieven voor afvalstoffenheffing. Daar is eveneens op advies van het rapport 2010 de post 'oninbaar' van €300.000 opgenomen. Voor rioolheffingen is geen kwijtschelding van toepassing conform het beleid van de gemeente. Ook de post oninbaarheid (€ 36.000) wordt hier niet meegenomen. De perceptiekosten zijn wel toegerekend. Bij de precariobelasting wordt, zoals toegestaan, ook rekening gehouden met de perceptiekosten

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Soort kosten	Toegestaan?	Bevindingen
Veegkosten en kolkenzuigen: De gemeente heeft de mogelijkheid een deel van de veegkosten aan de afvalstoffenheffing toe te rekenen, voor zover de kosten zien op het huishoudelijke afval dat ontstaat bij het ter inzameling aanbieden van huishoudelijk afval (nevenvervuiling). Daarnaast kan de gemeente een deel van de kosten verhalen via de rioolheffing, voor zover de straatreiniging een positief effect heeft op het beheer van de riolering (bijvoorbeeld goten vegen om te voorkomen dat afval in rioolputten terecht komt). Voor beide vormen van toerekening geldt dat er een onderbouwing is vereist.	Onder voorwaarden	De gemeente Groningen heeft nagedacht over de doorbelasting van veegkosten (kosten zwerfaval) aan de afvalstoffenheffing (huishoudelijk afval). Hier ligt een verdeelsleutel aan ten grondslag. De huidige begrotingsdocumenten zijn onvoldoende transparant om deze kosten te kunnen toetsen en vast te kunnen stellen wat precies het doorbelastingspercentage is. De kosten voor kolkenzuigen worden volledig toegerekend aan de rioolheffing. 39,7% van de veegkosten wordt doorbelast aan de rioolheffing. Dit is door de gemeente Groningen onderbouwd in het document "<i>Update advies veegkosten riolering.pdf</i>". Hierin is ook onderzocht dat een doorbelasting van 25%-60% gebruikelijk is op basis van jurisprudentie. Daar blijft de gemeente dus binnen.
Kosten van beleidsvoorbereiding, handhaving, inspraak en toezicht, bezwaar en beroep. Voorbeelden van deze kosten zijn: • Beleidsplannen • Zienswijzen • Voorbereidingsbesluiten • Beheersverordeningen • Structuurvisies en –plannen • Welstandnota's • Bezwaar en beroep • Handhaving, toezicht en controle (met uitzondering van activiteiten tot en met de eerste controle na oplevering van een bouwwerk).	Nee	De kosten van beleidsvoorbereiding, handhaving en toezicht, bezwaar en beroep mogen niet worden toegerekend aan de heffingen. Om dit te toetsen is een mondelinge toelichting nodig op de begrotingsdocumenten. In een aantal gevallen is er sprake van kosten die mogelijk suggereren dat deze activiteiten worden doorbelast. Bijvoorbeeld wanneer enkele beleidsambtenaren betrokken zijn bij de activiteit. Bij doorvragen is echter geconstateerd dat deze kosten betrekking hebben op de uitvoering. De transparantie op dit punt biedt ruimte voor verbetering.

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Kostendekkendheid

Algemeen

De begrote opbrengsten van heffingen en rechten mogen de begrote relevante kosten niet overschrijden. De tabel in paragraaf 2.1 laat zien dat de kostendekkendheid van de publiekrechtelijke heffingen en rechten op basis van de begroting 2014 (incl. nieuwe (wettelijke) tarieven) 94,16% bedraagt. Wanneer er naar de afzonderlijke titels wordt gekeken (dit in verband met de beperking van de toegestane kruissubsidiëring) zien we dat ook hier de opbrengsten de kosten niet overschrijden.

Ten aanzien van de toegestane kruissubsidiëring heeft Hof van Arnhem op 28 januari 2014 de uitspraak gedaan dat de kruis-subsidiëring op de gehele verordening is toegestaan. Tegen deze uitspraak kan echter nog beroep aangetekend worden bij de Hoge Raad.

- Titel 1: Algemene Dienstverlening (79,1%)
- Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning (100%)
- Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn (43,8%)
Binnen deze titel voldoen ook de verschillende hoofdstukken aan het kostendekkendheid criterium.
- Overige verordeningen (96,8%)

Hiermee blijft de gemeente volgens de eigen begroting binnen het kostendekkingscriterium, ook op verordeningenniveau. Aan de cijfers in de begroting 2014 zijn echter wel enkele kansen en risico's verbonden.

Kansen

- Meer transparantie. De interne reorganisatie en vorming van het shared service centrum biedt de kans om tot een meer transparante begrotingssystematiek en doorbelastingsystematiek te komen. Hier heeft de gemeente Groningen inmiddels een project voor opgestart. Vanuit dit project wordt meer detaillering aangebracht in de systematiek van begroten en de juistheid en volledigheid van de aan tarieven door te belasten kosten en opbrengsten.
- Toerekening concernoverhead. In bovengenoemd project wordt tevens de toerekening van concernoverhead, voor zover toegestaan, naar de producten meegenomen. Deze overhead is, conform gemeentelijk beleid, tot op heden buiten de tarieven gebleven. De effecten op de tarieven zullen uit de resultaten van het project blijken.
- Toerekening compensabele BTW en kosten oninbaarheid. Ten opzichte van het 2010 onderzoek wordt er nu bij meer producten rekening gehouden met compensabele BTW en oninbaarheid. Dit gebeurt echter nog niet bij alle producten.

Risico's

Op grond van onze bevindingen zien wij met betrekking tot de op grond van de begroting 2014 verhaalde kosten de volgende risico's/aandachtspunten:

- Zoals aangegeven bij het transparantiecriterium leidt de complexiteit van de verschillende begrotingen er toe dat het lastig is om te herleiden waar kosten vandaan komen. Het vergt veel tijd en moeite en het is zonder toelichting onmogelijk de opbouw en doorbelasting van overhead te volgen.
- Van een aantal kleine producten hebben wij geconstateerd dat de begroting niet actueel is (muziekvergunning, ventvergunning, bingovergunning, collectievergunning, inzage milieudossier en reinigingsrecht). Let wel: het gaat hier om relatief zeer kleine producten en deze constatering gaat niet op voor de gehele begroting.

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

- Veranderingen in het wettelijk tarief maar ook in de geldigheidsduur van producten (met name reisdocumenten en rijbewijzen) veroorzaken een forse daling van inkomsten. In het geval van rijbewijzen betreft dit € 320.000 structureel per jaar. Bij reisdocumenten is dit lastiger in kaart te brengen. Hiervoor dient een aanvullende begrotingsanalyse uitgevoerd te worden.
- De reorganisatie en oprichting van het shared service centrum beogen een bezuiniging en het verwachte effect daarvan is tariefdaling van leges, omdat minder kosten worden toegerekend. Doordat de begrotingssystematiek transparanter wordt en doordat meer kan worden toegerekend aan de producten (met name concernoverhead) kan het zijn dat de aan producten toegerekende kosten juist toenemen. De raad heeft in september 2013 besloten om in de begroting van 2014 rekening te houden met het effect van de bezuinigingstaakstellingen bij de tarieven op basis van een indicatieve doorrekening van deze tarieven. Het werkelijke effect per tarief in 2015 kan na aanpassing van de kostentoerekening echter anders uitpakken.

2.3 Sturingsmogelijkheden

De gemeente kan beschikken over een aantal sturingsvariabelen en keuzes waarmee de gemeente kan sturen op de kostendekkendheid van haar producten. Hieronder lichten wij deze variabelen en keuzes kort toe.

Algemeen belang

De gemeente heeft de keus om wel of geen leges te heffen voor een product of dienst. Op basis van algemeen belang kan het een keuze zijn geen leges te heffen. In dit geval is het product of de dienst in zijn geheel niet kostendekkend, maar stimuleert de gemeente de activiteit.

Naast het niet heffen van leges kan de gemeente ook besluiten de activiteit te stimuleren door het heffen van minder leges. Er wordt bijvoorbeeld gekozen voor een vast tarief dat lager ligt dan het tarief dat noodzakelijk is om kostendekkend te zijn. Op deze manier neemt de kostendekkendheid van de activiteit af.

In dit geval compenseert de gemeente het verschil uit de algemene middelen of door middel van kruissubsidiëring.

Sturing bij daling van legesinkomsten

Wanneer de gemeente door de afname van vraag minder inkomsten verwacht uit een bepaald product of dienst, heeft de gemeente de mogelijkheid tot kostenreductie door bijvoorbeeld de organisatie of de inkoop aan te passen aan de ontstane situatie.

Een andere optie is het naar boven bijstellen van de leges. Dit kan alleen indien er geen wettelijk maximum tarief voor dit product of deze dienst geldt (en het maximum nog niet is bereikt) en voor zover de regels voor de maximale kostendekking in acht worden gehouden.

Als voorbeeld kan gedacht worden aan de producten (reisdocumenten en rijbewijzen) binnen Publiekszaken die door nieuwe wettelijke tarieven onder druk komen te staan. Door lagere tarieven en langere geldigheidsduur komen de opbrengsten onder druk te staan en zal de gemeente, bij gelijkblijvende kostendekking, maatregelen moeten treffen aan de kostenkant van de publiekdienstverlening. Op dit gebied zijn diverse best practices in omloop.

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Sturing bij toename van legesinkomsten

Wanneer de legesinkomsten (aanzienlijk) toenemen dreigt het gevaar dat de opbrengsten de kosten overstijgen. De gemeente Groningen heeft zelf aangegeven dat dit mogelijk het geval is bij de bouwleges. Dit in verband met de aanleg van de ringweg Groningen. In dit geval heeft de gemeente de volgende mogelijkheden:

- Naar beneden bijstellen van de leges. Op deze manier wordt voorkomen dat de opbrengsten de kosten overstijgen.
- Kritisch kijken naar de toerekening van kosten. In sommige gevallen zijn nog niet alle kosten toegerekend aan het product of de dienst. Voorbeelden zijn het toerekenen van de concernoverhead en compensabele BTW aan het legesproduct.
- Het tijdelijk ramen van een storting van de verwachte tijdelijke hogere opbrengsten in een egalisatievoorziening. In latere jaren zal deze voorziening weer vrij moeten vallen ten gunste van lagere tarieven. Zie bijlage 1 voor verdere toelichting op egalisatievoorzieningen.

3. Privaatrechtelijke tarieven

3.1 Kostendekkendheid van de tarieven

Het uitgangspunt van de gemeente is dat de privaatrechtelijke tarieven minimaal kostendekkend zijn. Voor een aantal tarieven geldt echter dat stimulering van het gebruik van de voorzieningen en marktwerking er toe kunnen leiden dat een lager dan kostendekkend tarief wordt gehanteerd. De hoogte van de tarieven wordt jaarlijks door het college van B&W vastgesteld. De gemeenteraad wordt door het college over de tarieven geïnformeerd en eventueel geraadpleegd. Betreffende de WM&O zijn er vernieuwde dynamieken die een rol spelen binnen de privaatrechtelijke producten. De Handreiking van BZK is op de privaatrechtelijke tarieven niet van toepassing, wel dienen de privaatrechtelijke producten getoetst te worden o.b.v. de Handreiking WM&O.

Activiteiten ten behoeven van totstandkoming product Welke activiteiten worden uitgevoerd?	Totaal begroot		
	Kosten €	Opbrengsten €	Dekking %
Inzameling bedrijfsafval	7.470.216	8.129.000	108,82%
Commerciële straatreiniging	873.969	890.000	101,83%
Onderhoud en reparaties derden	663.043	727.000	109,65%
Verkoop brandstof	1.100.000	1.104.000	100,36%
Leasen	210.583	212.000	100,67%
Kermissen	72.000	235.000	326,39%
Stadsschouwborg/oosterpoort			
Zakelijke tarieven	810.070	796.218	98,29%
Culturele tarieven	12.658.930	6.471.782	51,12%
CBK-kunstuitleen	477.389	329.000	68,92%
Sportaccomodaties, zwembaden en Kardinges			
Totaal lasten incl. kapitaallasten	20.659.217	6.807.000	32,95%
Totaal lasten excl. kapitaallasten	16.082.217	6.807.000	42,33%
Samenstelling sportaccomodaties, zwembaden en kardinges excl kapitaallasten			
*Sporthallen	1.925.627	927.068	48,14%
*Sportparken	2.902.470	1.256.960	43,31%
*Gymlokalen	1.699.337	867.972	51,08%
*Zwembaden	6.756.914	2.518.610	37,27%
*Ijsbanen	2.797.869	1.236.390	44,19%
Parkeergelden (privaatrechtelijk)	9.952.257	7.147.000	71,81%

3.2 Bevindingen

Uit bovenstaande tabel komt naar voren dat niet alle tarieven 100% kostendekkend zijn. In bijlage 2 zijn de producten in detail uitgewerkt. Hieronder lichten wij de belangrijkste afwijkingen van dit uitgangspunt toe.

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Kermissen

De opbrengsten voor het product kermissen liggen een aantal malen hoger dan de kosten. Hierdoor ontstaat een hoge dekkingsgraad (326,4%) dit is toegestaan binnen het beleid op privaatrechtelijke producten.

Stadsschouwburg/Oosterpoort

De zakelijke tarieven (inclusief gedeelte horeca) zijn bijna kostendekkend. De culturele tarieven zijn niet kostendekkend en dit ligt in lijn met het gemeentelijk beleid.

CBK-kunstuitleen

Voor dit product heeft het college besloten dat het in de periode van 2013-2016 kostendekkend gemaakt moet worden. De baten worden opgebouwd uit 3 posten, kunstuitleen particulier, bij bedrijven en uit overhead (waarbij personen gedeeltelijk elders worden ingezet), daarnaast is er een reserve die in het leven was geroepen om de eerste 4 jaar het initiatief te ondersteunen. Ten grondslag aan deze reserve ligt het collectiebeheersplan. De kosten zijn gedeeltelijk inzichtelijk gemaakt, de overheadkosten worden rechtstreeks op het niveau van het deelprogramma geboekt en niet naar verschillende producten doorbelast. Om toch tot een goede tariefbepaling te komen worden de overheadkosten rekenkundig toegerekend op basis van het lastenniveau.

Sportaccommodaties

De gemeente hanteert als uitgangspunt dat de tarieven niet volledig kostendekkend hoeven te zijn in verband met de toegankelijkheid van de voorzieningen in het kader van het algemeen belang en het vigerende sportstimuleringsbeleid. De kapitaallasten worden door de gemeente in verband met de vergelijkbaarheid met andere voorzieningen buiten beschouwing gelaten.

Parkeren

Het privaatrechtelijke deel van de productgroep parkeren heeft een dekkingspercentage van bijna 72%. Belangrijkste activiteit hierbinnen zijn de parkeergarages (opbrengsten €6.476.000 versus de kosten €8.650.000). Gelet op de hoge aanloopkosten voor parkeergarages zal deze conform de WM&O binnen de afgesproken exploitatie periode (40 jaar) niet tot overdekking leiden⁴.

3.3 Bevindingen in relatie tot Wet Markt en Overheid

Om te voorkomen dat de gemeente Groningen oneerlijk concurreert met private ondernemingen dienen de economische activiteiten van de gemeente getoetst te worden aan de WM&O.

De WM&O kent vier gedragsregels die het gelijke speelveld tussen overheden en ondernemingen beogen te creëren:

1. Integrale kostendoorberekening: overheden moeten ten minste de integrale kosten van hun goederen of diensten in hun tarieven doorberekenen.

---

⁴ Betreffende dit product is er een onderzoek uitgevoerd door Deloitte in september 2013. Het rapport is genaamd: Analyse Wet markt en overheid, parkeerbedrijf gemeente Groningen. In dit rapport is uitgebreid aandacht besteed aan de mogelijkheden en restricties die de gemeente heeft m.b.t. kostentoekening van parkeergelden in relatie tot de WM&O.

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

2. Bevoordelingverbod: overheden mogen hun eigen overheidsbedrijven niet bevoordelen ten opzichte van concurrerende bedrijven.
3. Gegevensgebruik: overheden mogen de gegevens die ze vanuit hun publieke taak verkrijgen niet gebruiken voor economische activiteiten die niet dienen ter uitvoering van de publieke taak. Dit verbod geldt niet als andere overheidsorganisaties of bedrijven ook over de gegevens kunnen beschikken.
4. Functiescheiding: als een overheid op een bepaald terrein een bestuurlijke (bijvoorbeeld toetsende) rol heeft voor bepaalde economische activiteiten en ook zelf die economische activiteiten uitvoert, mogen niet dezelfde personen betrokken zijn bij de uitoefening van de bestuurlijke bevoegdheid en bij het verrichten van de economische activiteiten van de overheidsorganisatie.

Deze toetsing vindt momenteel plaats door de werkgroep markt en overheid. In april 2014 is door een gemeentelijke werkgroep een notitie WM&O⁵ opgeleverd waarin de privaatrechtelijke producten worden getoetst. Op basis van dit discussiestuk en de analyse naar kostendekkendheid van deze producten vallen ons een aantal zaken op.

Economische activiteiten die door de gemeente wordt verricht in het kader van algemeen belang zijn uitgezonderd van de WM&O. Hierover dient de gemeenteraad dan wel een gemotiveerd besluit te nemen. In de notitie wordt een aantal producten uitgesloten voor de WM&O op basis van algemeen belang. De motivatie van algemeen belang behoeft hierbij naar onze mening meer inhoudelijke onderbouwing. Er is echter nog geen jurisprudentie op dit vlak waardoor het lastig is hierover een sluitende uitspraak te doen. Het betreft o.a. de volgende producten of elementen binnen producten:

- Ondersteunende activiteiten bij sportaccommodaties (verhuur Kardinge),
- Oosterpoort en Stadsschouwburg (zaalhuur & horeca),
- Martiniplaza.

De notitie beschrijft een aantal producten die vallen onder een economische activiteit. Bij deze producten wordt in een aantal gevallen het argument gebruikt dat er sprake is van kostendekkendheid. Het betreft o.a. de volgende producten of elementen binnen producten:

- Ongediertebestrijding (bestrijding voor particulieren),
- Bedrijfsaval,
- Werkplaats + tankstation.

De WM&O ziet op het doorberekenen van integrale kosten. Het is mogelijk volgens het eigen beleid kostendekkend te zijn, terwijl toch niet alle kosten worden doorberekend. In de gemeente Groningen geldt dit bijvoorbeeld voor de keuze de concernoverhead toe te rekenen.

Op basis van de eerste gedragsregel van de WM&O is het belangrijk voor de economische activiteit een gescheiden verantwoording op te nemen. Concreet betekent dit dat de kosten en opbrengsten voor zowel het algemene deel als het commerciële deel apart van elkaar inzichtelijk worden gemaakt en dat alle relevante toe te rekenen kosten en opbrengsten worden meegenomen.

---

⁵ Nota implementatie Wet Markt en Overheid

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Wanneer we kijken naar de analyse uitgevoerd in het kader van dit onderzoek, constateren we dat de scheiding van de kosten en opbrengsten voor het algemene deel en het commerciële deel onvoldoende transparant is. In een aantal gevallen worden hier verdeelsleutels gebruikt die arbitrair zijn en waarvoor geen duidelijke onderbouwing is vastgelegd.

Bij een aantal posten wordt er wel onderscheid gemaakt. Bijvoorbeeld bij het product sportaccommodaties, zwembad en Kardinges, wordt bij Kardinges het commerciële deel apart meegenomen in de opbouw van opbrengsten en kosten. Hierdoor is te herleiden dat de activiteiten binnen commercie een dekkinggraad hoger dan 100% realiseren en daarmee niet worden gedekt uit algemene middelen.

Er wordt geadviseerd om een soortgelijke gescheiden verantwoording toe te passen bij alle commerciële producten. Vervolgens dient er ook een onderbouwde doorbelasting van overhead meegenomen te worden binnen de lastenopbouw van deze commerciële producten.

4. Conclusies en aanbevelingen

Ten aanzien van de publiekrechtelijke leges en tarieven zijn in de Handreiking (zie inleiding van hoofdstuk 2) drie risicogebieden benoemd:

- De toerekening van kosten is niet transparant;
- Er worden kosten verhaald die op andere wijze moeten worden gedekt;
- De relevante opbrengsten overtreffen de lasten.

Op grond van deze risicogebieden hebben wij de geraamde kosten en opbrengsten getoetst aan (zie hoofdstuk 2.2) drie onderling samenhangende criteria:

1. De toerekening van kosten die verband houden met de opbrengsten is transparant (Transparantiecriterium).
2. Er worden geen kosten verhaald die op een andere wijze moeten worden gedekt (Toerekeningscriterium).
3. De opbrengsten overtreffen de relevante kosten niet (Kostendekkingscriterium).

Uit deze toetsing komen de volgende conclusies en aanbevelingen naar voren:

Wanneer er een vergelijking wordt gemaakt met het onderzoek dat is uitgevoerd in 2010, kan men concluderen dat de gemeente Groningen zich sterk heeft ontwikkeld in de verantwoording van hun kostendekkendheid. Echter vanuit het perspectief van transparantie, vergt het nog steeds veel inspanning en toelichting om te doorgronden hoe complexe modellen, waarin diverse verdeelsystematieken zijn opgenomen, werken. Maar wanneer er doorgevraagd wordt, blijkt vaak dat er verklaarbare redeneringen ten grondslag liggen aan diverse verdelingen.

Er dient wel gemeld te worden dat 2014 een 'overgangsjaar' betreft voor de inrichting van de begroting en kostentoerekening 2014. De tarieven kunnen in 2015 afwijken door een aanpassing van de kostenverdeelstaat per 2015 en de effecten van bezuinigingen op de tarieven die in 2014 indicatief zijn berekend. In de begroting van 2015 zal het effect per tarief wellicht anders uitpakken.

Volgens de gemeentelijke begroting van 2014 blijft de gemeente ten aanzien van alle verordeningen binnen de maximale kostendekking van 100%. In hoofdlijnen worden de geconstateerde onderdekkingen (lager dan 100%) onderbouwd door beleidskeuzes of regelgeving.

Advies:

Gezien de stappen die gemaakt zijn, wordt geadviseerd de positieve lijn door te zetten en de organisatie op dit gebied verder te blijven ontwikkelen. In het bijzonder met het oog op het verzilveren van kansen en het vermijden van risico's. Het is goed om te vernemen dat de gemeente reeds een project is gestart betreffende een nieuwe kostenverdeelstaat. Hieronder zal daarover meer worden toegelicht.

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

De gemeente werkt niet met een geïntegreerd begrotingssysteem, maar met Excel modellen. Dit brengt beperkingen met zich mee ten aanzien van:

- De inzichtelijkheid van de begroting en de onderliggende specificaties;
- Het maken van analyses over de breedte van het concern;
- Het efficiënt verrichten van onderzoek;
- Aansluiting van de diverse bestanden en de continuïteit en het beheer van de Excel modellen.

Advies:

Bij de inrichting van het toekomstige financiële informatiesysteem rekening houden met alle gewenste niveaus (concern, directie, BTW, activiteiten, etc.) Hierdoor kan beter inzicht worden verkregen in de samenhang tussen relevante kosten en opbrengsten.

Niet alleen cijfermatig, maar ook tekstueel kan de transparantie met betrekking tot de tarieven worden verbeterd. Op dit moment ligt de nadruk vooral op de verantwoording van de opbrengsten en de mate van kostendekking. Een transparante berekeningssystematiek is een manier om inzicht te geven in de wijze waarop de kostentoerekening van de heffingen plaatsvindt. De gemeente moet haar burgers op een heldere manier inzicht geven in de wijze waarop dit geschiedt. Transparantie is een hoofddoelstelling van de Handreiking. De paragraaf Lokale heffingen is een voor de hand liggende plaats om invulling te geven aan deze aspecten, zowel vooraf bij wijze van raming als achteraf bij wijze van verantwoording.

Bij de APV verkeer is geconstateerd dat een deel van de kosten (€ 114.387) mogelijk gerelateerd zijn aan evenementen en festiviteiten. Deze kosten worden gemaakt door de inzet voor coördinatie van verkeersregelaars en verkeersbrigadiers bij voornamelijk (inter)regionale evenementen.

Advies:

Gezien de kosten een groot raakvlak hebben met het product evenementen wordt geadviseerd te onderzoeken welk deel van deze inzet toegerekend dient te worden aan het product evenementen. Hierdoor neemt de kostendekkendheid voor de APV verkeer toe en zal de kostendekkendheid van evenementen dalen.

De verhaalde kosten volgens de begroting 2014 bieden een aantal kansen om de opbrengsten te verhogen. Nog niet alle kosten worden optimaal verhaald. Specifiek doelen wij hier op doorbelasting vanuit concern en de compensabele BTW.

Advies:

Nader onderzoek verrichten naar de mogelijkheden om doorbelasting van concern en compensabele BTW optimaal te verhalen. Geadviseerd wordt dit onderzoek uit te voeren in samenhang met de ontwikkeling van de nieuwe kostenverdeelstaat 2015.

Ten aanzien van de privaatrechtelijke tarieven hebben wij de kostendekkendheid getoetst aan het gemeentelijk uitgangspunt dat de tarieven minimaal 100% kostendekkend zijn. Dit uitgangspunt wordt niet altijd gerealiseerd. In die gevallen ligt hier een beleidsmatige reden aan ten grondslag, waarbij de toegankelijkheid van de voorziening en/of het maatschappelijk belang is meegenomen.

Met het oog op de WM&O is het van belang dat er bij privaatrechtelijke producten een duidelijk onderscheid gemaakt kan worden tussen commerciële activiteiten en activiteiten

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

van algemeen belang. Het is in bepaalde gevallen niet transparant hoe deze activiteiten zijn gesplitst en hoe de verdeelsleutels met betrekking tot doorbelasting zijn geformuleerd.

Advies:

De aanbevelingen omtrent de inrichting en transparantie van de begroting zoals eerder genoemd, zijn ook van toepassing op de privaatrechtelijke producten.

Er wordt geadviseerd een duidelijke scheiding te maken tussen opbrengsten en kosten van commerciële activiteiten en activiteiten met maatschappelijk nut. Op deze manier kan de kostendekkendheid separaat getoetst worden en vermindert het risico op overtreding van de WM&O.

Bijlage 1: Samenvatting wettelijk kader en actuele ontwikkelingen

De informatie in deze bijlage is grotendeels gebaseerd op de "Handreiking kostentoe rekening leges en tarieven" van het Ministerie van BZK en recente jurisprudentie.

Directe en indirecte kosten

Onder directe kosten worden de kosten verstaan die rechtstreeks samenhangen met c.q. veroorzaakt worden door de verrichte dienstverlening. Onder indirecte kosten worden de kosten verstaan die niet rechtstreeks samenhangen met/veroorzaakt worden door de dienstverlening van het bestuursorgaan. Deze kosten zijn meer gerelateerd aan de afweging van het algemene belang dan aan het individuele belang.

Uit de wetsgeschiedenis en jurisprudentie kan worden afgeleid dat de volgende vijf kostencomponenten verhaald kunnen worden:

- a) personeelskosten;
- b) huisvestingskosten;
- c) specifieke automatiseringskosten;
- d) materiële kosten;
- e) overhead.

Indien er sprake is van kosten die in enig verband staan met de specifieke dienstverlening, kan worden gesproken over overheadkosten. Het gaat bijvoorbeeld om de kosten die verband houden met ondersteuning en management ten behoeve van door de dienstverlening te verrichten werkzaamheden. Andere voorbeelden zijn de kosten van de salarisadministratie, sociale lasten en verzekeringen. Deze, aan een dienst toerekenbare, overheadkosten zijn wel verhaalbaar. Specifiek aandachtspunt is de allocatiesystematiek waarmee organisaties de overhead aan de kostenobjecten toekennen. In de loop der tijd zijn er diverse allocatiesystemen ontwikkeld. Een methode die veel door gemeenten wordt gebruikt en een goede balans vindt tussen eenvoud en nauwkeurigheid is de kostenplaatsmethode. De kostenplaatsmethode werkt met een gelaagdheid in de administratie, waarbij gebruik wordt gemaakt van hulpkostenplaatsen, kostenplaatsen, hoofdkostenplaatsen en kostenobjecten. De kostenplaatsmethode is bedoeld om de overheadkosten aan een kostenobject (lees: heffingen, rechten en tarieven) toe te rekenen.

Niet-toegestane kostentoe rekening

Indirecte kosten die geen enkel verband hebben met de dienstverlening zijn in het algemeen niet verhaalbaar. Het gaat bijvoorbeeld om de kosten van:

- a) beleidsvoorbereiding;
- b) inspraak-, bezwaar- en beroepsprocedures;
- c) handhaving, toezicht en controle (behoudens de eerste controle).

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Deze kosten worden gemaakt voor het algemeen belang en niet voor specifieke dienstverlening.

Bijdragen aan egalisatie- en (vervangings)voorzieningen

Het toepassen van egalisatiefondsen in relatie tot het vaststellen van tarieven is toegestaan, mits er inzicht bestaat in de gewenste c.q. maximale hoogte van deze posten en de toereikendheid ervan. Het is ongewenst dat de omvang van een egalisatievoorziening oploopt zonder dat daar direct aanwijsbare kosten tegenover staan. De ontwikkeling van de kosten en van dotaties en onttrekkingen zullen dan ook periodiek moeten worden geanalyseerd.

Voorzieningen kennen een dusdanig karakter dat zij kunnen worden ingezet voor het egaliseren van kosten over de jaren. Een voorziening is een balanspost waarop via grootboekmutaties bedragen kunnen worden geboekt met als oogmerk het saldo op enig moment in de toekomst aan te wenden voor het doel waar de voorziening oorspronkelijk voor gevormd werd. Een voorziening kan worden ingezet om sterke fluctuaties op het gebied van kostentoekening tussen boekjaren te voorkomen. Wanneer een instantie de hoogte van de heffingen, rechten of tarieven bepaalt op basis van de hoogte van de kosten, zou dit immers kunnen betekenen dat ook de hoogte van de heffingen, rechten en tarieven fors schommelt tussen boekjaren. Dit is vanuit het oogpunt van de politiek en het perspectief van de klant vaak niet wenselijk. Het gebruik van een voorziening vraagt echter wel de nodige aandacht van de organisatie. Zo zullen de beleidsbepalers moeten aangeven wat de gewenste hoogte is van de voorziening. Daarnaast is de directe koppeling tussen de gemaakte kosten en de hoogte van de tarieven enigszins teruggebracht. Zoals gezegd levert dit het voordeel op dat de hoogte van de tarieven geen grote schommelingen kent tussen de boekjaren.

Incidentele invoeringskosten en perceptiekosten

De kosten van heffing en vordering van belasting behoren in beginsel tot de verhaalbare kosten. Invoeringskosten van heffingen, alsmede de kosten van communicatie en voorlichting ter zake, voor zover niet behorend tot de beleidsvoorbereiding en beleidsvaststelling, kunnen eveneens worden verhaald.

Oninbaarheid en kwijtschelding

Uit diverse jurisprudentie kan worden afgeleid dat de bedragen voor oninbare vorderingen c.q. kwijtschelding mogen worden meegenomen in de berekening van de geraamde kosten (waardoor de geraamde kosten stijgen) of mogen worden meegenomen in de berekening van de geraamde opbrengsten (waardoor de geraamde opbrengsten dalen).

Omzetbelasting

Bij overheidslichamen vormt de aan hen in rekening gebrachte omzetbelasting (hierna btw) een kostenpost die kan worden verhaald via de tarieven. Hierop bestaat slechts één uitzondering. Btw kan namelijk door het overheidslichaam in aftrek worden gebracht voor zover de kosten worden gemaakt ten behoeve van met btw belaste prestaties van het overheidslichaam. In die gevallen is de btw geen kostenpost en kan deze dus niet worden doorberekend.

Op grond van het btw-compensatiefonds hebben gemeenten recht op compensatie van de aan hen in rekening gebrachte btw die ziet op overheidsdiensten (compensabele btw). Ondanks dat de gemeente die btw-last dus vergoed krijgt, mag deze btw toch als kostenpost worden aangemerkt en kan deze ook worden doorberekend.

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Uw gemeente kan de btw op verschillende manieren berekenen. Of alle opties toelaatbaar zijn, is nog niet duidelijk. Voor zover ons bekend heeft de rechter zich tot nu toe hierover nog niet uitgesproken. Het ligt voor de hand een methode te hanteren waarbij uw gemeente de lasten volgt die in de exploitatie komen. De in de rioolheffing door te berekenen btw betreft dan:

- a) de btw die drukt op goederen en diensten die direct als last op de exploitatie drukken;
- b) de btw berekend over de toevoegingen aan de voorziening riolering voor onderhoud of vervanging; (N.B. Bij de besteding van de voorziening kan de gemeente dan geen btw meer in de tariefcalculatie opnemen).
- c) de btw die drukt op de kapitaallasten van geactiveerde investeringen.

Straatreiniging

Op 4 februari 2008 werd een wetsvoorstel ingediend om de afvalstoffenheffing te verruimen. De indieners vonden het wenselijk om de kosten van het voorkomen en beheren van zwerfafval middels de afvalstoffenheffing te bestrijden (Wijziging Wet milieubeheer (verruiming afvalstoffenheffing voor zwerfafval) Kamerstukken II 2007/08, 31 337, nrs. 2 en 3, Belastingblad 2008/374). Dit voorstel is niet aangenomen. Er is namelijk een amendement aangenomen dat tot doel strekt om stijging van afvalstoffenheffing als gevolg van bestrijding van zwerfvuil te voorkomen.

De toelichting bepaalt: '*Verwijderen van zwerfvuil is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van producenten en gemeenten. Betaling van meerkosten voor bestrijding van zwerfafval dient te geschieden uit algemene middelen van gemeenten, door extra vergoedingen uit het afvalfonds of uit de opbrengsten van bestuurlijke boetes voor veroorzakers van zwerfafval. Financiering via de afvalstoffenheffing leidt er ook toe dat de nadruk op preventie en het leggen van verantwoordelijkheden bij bedrijven en organisaties minder wordt.*' (Kamerstukken II 2007/08, 31 337, nr. 9, Belastingblad 2008/1286).

Kosten van algemeen zwerfafval zijn naar het oordeel van de Hoge Raad niet verhaalbaar middels de afvalstoffenheffing. De Hoge Raad oordeelt namelijk dat alleen kosten mogen worden verhaald die verband houden met de inzameling van het vuil waarop de heffing betrekking heeft (HR 10 april 2009, nr. 43 747, BNB 2009/194, V-N 2009/18.37, Belastingblad 2009/664).

Hof Amsterdam (12 november 2009, nr. 2009/00287), oordeelde dat een derde van de totale kosten van straatreiniging en reinigingspolitie mag worden toegerekend aan de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht bedrijfsvuil, omdat het aanbieden van afvalstoffen in zakken nevenvervuiling (zwerfvuil) met zich brengt en dat controle nodig is op het juist aanbieden van afval. Een dergelijke keuze maakt immers deel uit van de vrije beleidsruimte van het gemeentebestuur.

Kruissubsidiëring

Op grond van artikel 229b, eerste lid, Gemeentewet mogen de geraamde baten van de rechten niet uitstijgen boven de geraamde lasten ter zake. Als er sprake is van meerdere diensten die in een verordening zijn geregeld, vindt de raming van zowel de baten als de lasten in principe plaats op het niveau van de gehele verordening. Dit maakt het mogelijk om kruissubsidiëring (subsidiëring van onrendabele activiteiten met winst uit rendabele activiteiten) toe te passen.

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Met ingang van 1 oktober 2010 heeft de modelverordening van de VNG een nieuwe indeling voor de tarieventabel van de leges toepassing; deze indeling is als volgt:

- Titel 1 Algemene dienstverlening.
- Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning.
- Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn.

Door de komst van de Europese dienstenrichtlijn en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) zijn de mogelijkheden tot kruissubsidiëring mogelijk beperkter geworden. Bij de dienstverlening vallend onder titel 3 is kruissubsidiëring alleen toegestaan binnen clusters van sterk samenhangende vergunningstelsels. Onder de Wabo dient de titel met omgevingsvergunningen ons inziens in beginsel op zichzelf op kostendekkendheid te worden beoordeeld. Hof Arnhem-Leeuwarden oordeelde onlangs echter dat kruissubsidiëring tussen titel 1, 2 en 3 wel is toegestaan. Blijkens recente rechtspraak wordt kruissubsidiëring bij leges voor de aanvraag van vergunningen voor de aanleg van telecommunicatie-netwerken op grond van de Machtigingsrichtlijn eveneens ingeperkt. Hogere rechtspraak moet over de kruissubsidiëring tussen de verschillende titels en speciale diensten meer duidelijkheid verschaffen. Vooralnog lijkt het raadzaam om in ieder geval op titelniveau als ook op het niveau van de leges voor telecommunicatie-netwerken geen overdekking te ramen. De afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten moeten eveneens afzonderlijk op kostendekkendheid worden beoordeeld, zelfs als ze in één verordening reinigingsheffingen zijn geregeld.

Figuur 1: Kruissubsidiëring

Bijlage 2: Financiële overzichten heffing/recht/tarief per dienst

2.1 Publiekrechtelijk

Reisdocumenten	31
Ov.doc. / VOG.....	31
Inlichtingen\afschriften BS.....	32
Rijbewijzen.....	32
Inlichtingen\afschriften GBA.....	33
Huwelijksvoltrekkingen.....	34
Naturalisaties.....	34
Leges leegstandswet.....	34
Toegangspasje ondergrondse container.....	35
Instemmingsbesluit Telecommunicatie- en Graafverordening.....	35
Leges APV - Winkeltijdenwet.....	35
Leges Huisvestingswet.....	36
Leges Ligplaatsvergunning voor Woonschepen.....	36
Leges Kansspelen.....	36
Leges APV - Verkeer.....	37
Gehandicapten parkeerkaart.....	37
Leges Makelaarsfaxen.....	37
Leges Bouwactiviteiten.....	38-39
Leges Aanlegactiviteiten.....	39
Leges Handelsreclame.....	40
Leges Vellen Houtopstand.....	40
Leges APV - Drank, Horeca en Prostitutie.....	41
Diversen (muziek-, vent-, bingo- en collectevergunning).....	41
Evenementen.....	42
Leges splitsingsvergunning.....	42
Inzage milieudossier.....	42
Afvalstoffenheffing.....	43
Reinigingsrecht.....	44
Marktgelden.....	44
Rioolheffing.....	45
Havengelden.....	46
Begrafnisrechten.....	47
Precariobelasting.....	47

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

2.2 Verouderde tarieven doorgerekend in lijn met begroting 2014	
Reisdocumenten (oud).....	48
Rijbewijzen (oud)	49
Precariobelasting (oud)	49
Kapvergunningen (oud).....	50
Leges APV – Drank, Horeca en Prostitutie (oud)	50
Diversen (muziek-, vent-, bingo- en collectervergunning) (oud).....	51

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

2.1 Publiekrechtelijk

Opbouw per post Publiekrechtelijk

Prognose en historische productiegegevens			
	Aantal	Prijs	Totaal
Reisdocumenten baten			
Paspoorten >18 (80%)	18.800	66,96	1.258.848
Paspoorten <18 (20%)	4.700	51,05	239.935
Identiteitskaarten >18 (80%)	12.000	52,95	635.400
Identiteitskaarten <18 (20%)	3.000	28,36	85.080
Leges, ov. han. rd			100.000
	<i>Subtotaal</i>		2.319.263
Paspoorten afdracht rijk	23.500	-20,80	-488.800
Identiteitskaarten afdracht rijk	15.000	-15,35	-230.250
	<i>Subtotaal</i>		-719.050
	Totaal		1.600.213
Reisdocumenten lasten			
Toerekening indirecte lasten publiekzaken			1.567.000
Druk- en bindwerk			10.000
Onderhoud en automatisering			42.000
	<i>Subtotaal</i>		1.619.000
Compensabele BTW toevoeging			65.343
	Totaal		1.684.343
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De post overige leges en inkomsten van € 100K bestaat uit spoedaanvragen ed. Dit bedrag is ook opgenomen in de rapportage 2009 en betreft minder dan 10% van het totaal. Vanaf 9 maart mogen er geen extra kosten in rekening worden gebracht bij verlies van een paspoort of identiteitskaart of voor het retour geven van een ongeldig gemaakt oud document. Daardoor zullen de baten uit de post overige leges en inkomsten dalen. De nieuwe tarieven zorgen in eerste instantie voor een verhoging van de kostendekkendheid. De verhoging van € 400K leidt tot een verandering in percentage van 70,81% naar 95,01%. Toch wordt geadviseerd te onderzoeken hoe de inkomsten zich op lange termijn ontwikkelen aangezien de verhoging van geldigheidsduur zal leiden tot minder verstrekkingen van producten.	Legesverordening maart 2014, punt 1.3	95,01%	Door verandering in prijs en geldigheidsduur van de reisdocumenten zal rekening moeten worden gehouden met nieuwe piek en dal jaren.

VOG (verklaring omtrent gedrag) baten			
Verklaring omtrent gedrag	6.000	30,05	180.300
Overige baten			10.000
	<i>Subtotaal</i>		190.300
VOG afdracht rijk	6.000	-22,55	-135.300
	Totaal		55.000
VOG lasten			
Toerekening indirecte lasten publiekzaken			206.000
Onderhoud en automatisering			1.000
	<i>Subtotaal</i>		207.000
Compensabele BTW toevoeging			6.007
	Totaal		213.007
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De baten zijn opgebouwd via P*Q, waar de tarieven in lijn zijn met de wet en gemeentelijke verordening, de Q is bepaald op basis van historische. De doorbelasting van de overhead komt voort uit toerekening van indirecte lasten uit de afdeling publiekzaken.	Legesverordening maart 2014, punt 1.6.2	25,82%	De gemeente hanteert op dit moment het wettelijk maximum tarief, er is geen ruimte om meer inkomsten te vergaren.

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Inlichtingen en afschriften BS baten			
Afschriften / uittreksels burgerlijke stand betaald	8.000	12,10	96.800
Afschriften / uittreksels burgerlijke stand kosteloos	2.000	0,00	0
Totaal			96.800
Inlichtingen en afschriften BS lasten (Kopie GBA alleen andere verdeelsleutel)			
Toerekening indirecte lasten publiekzaken			153.000
Toerekening indirecte lasten burgerzaken			251.000
Salariskosten inlichtingen en afschriften			195.000
Druk- en bindwerk			8.000
	<i>Subtotaal</i>		<i>607.000</i>
Compensabele BTW toevoeging			15.876
	<i>Totaal BS & GBA</i>		<i>622.876</i>
Verdeelsleutel 24% naar aantallen en tijd			24%
Totaal			146.563
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De opbouw van de baten is gebaseerd op P*Q, waar de P gelijk is aan het wettelijk maximum tarief en de Q bepaald is op basis van historie. De lasten zijn verdeeld over de inlichtingen en afschriften GBA en BS de verhouding van 76 tegen 24% is daarbij aangehouden op basis van aantallen en tijd.	Legesverordening maart 2014, punt 1.6	66,05%	De gemeente heeft geen invloed op het verlenen van kosteloze afschriften, omdat dit bij wet is voorgeschreven.

Rijbewijzen baten			
Rijbewijs	12.500	38,48	481.000
Processenverbaal vermissing	1.000	36,80	36.800
Eigen Verklaringen	2.500	23,80	59.500
	<i>Subtotaal</i>		<i>577.300</i>
Rijbewijzen afdracht rijk	12.500	-9,70	-121.250
Totaal			456.050
Rijbewijzen lasten			
Toerekening indirecte lasten publiekzaken			480.000
Druk- en bindwerk			62.000
Onderhoud en automatisering			3.000
	<i>Subtotaal</i>		<i>545.000</i>
Compensabele BTW toevoeging			24.626
Totaal			569.626
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Door de implementatie van een landelijk maximum tarief van 38,48 zullen de inkomsten lager uitvallen dan begroot, met circa € 320K. De kostendekkendheid verplaatst hierdoor van 137,16% naar 80,06%.	Legesverordening maart 2014, punt 1.4	80,06%	Lagere inkomsten en lagere kostendekking.

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Inlichtingen en afschriften GBA baten			
Afschriften GBA - betaald	10.000	15,20	152.000
Afschriften GBA - kosteloos	3.000	0,00	0
Legalisatie	3000	15,20	45.600
Overige inlichtingen			20.000
Totaal			217.600
Inlichtingen en afschriften GBA lasten (Kopie BS alleen andere verdeelsleutel)			
Toerekening indirecte lasten publiekzaken			153.000
Toerekening indirecte lasten burgerzaken			251.000
Salariskosten inlichtingen en afschriften			195.000
	<i>Subtotaal</i>		599.000
Druk- en bindwerk			8.000
	<i>Subtotaal</i>		607.000
Compensabele BTW toevoeging			15.876
	<i>Totaal BS & GBA</i>		614.876
Verdeelsleutel 76% naar aantallen en tijd			76%
Totaal			470.196
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De opbouw aan de batenkant is gebaseerd op P*Q en kent geen wettelijk maximum tarief, de Q is historisch bepaald. De lasten zijn verdeeld over de inlichtingen en afschriften GBA en BS, de verdeling van 76% tegen 24% is daarbij aangehouden op basis van aantallen en tijd.	Legesverordening maart 2014, punt 1.5	46,28%	De gemeente heeft geen invloed op het verlenen van kosteloze afschriften, omdat dit bij wet is voorgeschreven.

Huwelijksvoltrekkingen baten			
Administratief huwelijk	20	93,15	1.863
Omzetting; huwelijk → GPS of GPS → huwelijk	50	93,15	4.658
Maandag / Dinsdag	100	326,50	32.650
Woensdagochtend in de Prefecten Hof	100	0,00	0
Woensdagmiddag / Donderdag	120	412,15	49.458
Vrijdag	130	671,25	87.263
Zaterdag	10	1183,95	11.840
Totaal			187.731
Huwelijksvoltrekkingen lasten			
Toerekening indirecte lasten publiekzaken			56.000
Druk- en bindwerk			4.000
45180 Relatiegeschenken			13.000
46210 Huur Onroerende Zaken			1.000
46440 Vergoeding Personeel			40.000
50409 Kstn. Overige goederen en diens			9.000
45130 Dienst-Werkkleding			2.000
51100 Doorbelastingen			2.000
	<i>Subtotaal</i>		127.000
Compensabele BTW toevoeging			4.109
Totaal			131.109
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De Tarieven voor huwelijksvoltrekkingen zijn grotendeels in lijn met de gemeentelijke verordening van maart 2014. Er zijn hele kleine verschillen die doorwerken en die verder te verwaarlozen zijn. De opbouw is inzichtelijk via P*Q, waar de Q is bepaald op basis van voorgaande jaren. De lasten zijn te herleiden naar direct toerekenbare posten en de doorbelastingen zijn terug te volgen naar een verdeelsleutel op basis van FTE en tijdschrijven met daarachter de personen op wie het betrekking heeft.	Legesverordening maart 2014, punt 1.2	143,19%	> Kostendekkend

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Naturalisatie baten			
Enkelvoudige naturalisatieverzoeken / optie	160	175,00	28.000
Aantal informatieverzoeken naturalisatie	900	0,00	0
Meervoudige naturalisatieverzoeken / optie	10	298,00	2.980
Verzoeken minderjarige kinderen (tiental)	10	21,00	210
Totaal			31.190
Naturalisatie lasten			
Toerekening indirecte lasten publiekszaken			21.000
Toerekening indirecte lasten burgerzaken			119.000
	<i>Subtotaal</i>		140.000
Compensabele BTW toevoeging			2.098
Totaal			142.098
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Het product naturalisaties is inzichtelijk aan de batenkant via prijs en aantallen. Daarnaast komen de lasten voort uit een doorbelasting van overhead van publiekszaken en burgerzaken met een verdeelsleutel op basis van FTE en tijdschrijven.	Legesverordening maart 2014, punt 1.6.3	21,95%	Hoge doorbelasting t.o.v. lage baten zorgen voor een lage dekkingsgraad.

Leges Leegstandwet baten			
Vergunning verlening leegstandswet	196	45,60	8.938
Verlening vergunning	115	34,30	3.945
Totaal			12.882
Leges Leegstandwet lasten			
	Uren		
Inspectie uren leegstandswet	38	104,00	3.952
Juridisch administratief uren leegstandswet	97	92,00	8.924
Totaal			12.876
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Dit product is samengesteld op basis van aantallen en prijzen van de verstrekte vergunningen. Er is meegedeeld dat de begroting tot stand komt op basis van voorgaande jaren. De afdeling/productverantwoordelijke maakt een inschatting voor de begroting. Inspectie zijn uren gemaakt voor de eerste controle, administratief zijn uren voor verwerking op papier. Er wordt vermeldt dat de tarieven overhead bevatten, maar dat vergunningen en handhaving goed uit elkaar zijn getrokken en dat er daarmee geen handhaving in de overhead kan zitten.	Legesverordening maart 2014, punt 1.11	100,05%	> Kostendekkend

Collegedebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Toegangspasje ondergrondse container baten			
Inkomsten verkochte pasjes	4.453	15,00	66.795
Minus incassokosten	4.453	-4,00	-17.812
Totaal			48.983
Toegangspasje ondergrondse container lasten			
Loonsom	9.370	3,92	36.760
Gedeelte overhead	9.370	1,07	10.000
Loonsom	9.370	0,10	897
Gedeelte overhead	9.370	0,00	24
Aanschafkosten pasjes	9.370	3,00	28.110
Totaal			75.791
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Het is inzichtelijk hoe de opbrengstenkant is opgebouwd qua prijs en eenheden en dat er per pasje 4 euro aan incassokosten wordt afgedragen. Het is niet inzichtelijk op welke basis het geraamde aantal te verkopen pasjes is vastgesteld t.o.v. het aantal niet te verkopen pasjes, het is wel aannemelijk dat het aantal niet in rekening gebrachte pasjes groot is. Er worden bijv. pasjes verstrekt bij verhuizing of defecten aan het pasje zelf. Het geraamd aantal totale pasjes is gebaseerd op historische basis en is duidelijk. Er wordt gemiddeld 8 minuten per pasje gerekend en daardoor wordt inzichtelijk hoeveel uren er totaal nodig zijn voor dit product en welke personen daarbij horen. Aangeleverde informatie is gelijk aan het onderzoek in 2010 en mogelijk verouderd. Onlangs heeft de gemeente besloten het tarief voor pasjes die telefonisch worden aangevraagd en worden afgehaald te verhogen naar €17,-. Digitaal aangevraagde en betaalde pasjes kosten €15,-. In de begroting is gerekend met €15,- tarief.	Legesverordening maart 2014, punt 1.17.8	64,63%	Geen volledige kostendekking mede door het ook kostenloos verstrekken van pasjes.

Instemmingsbesluit Telecommunicatieverordening en Graafverordening baten			
Opbrengsten uit tarieven	578	228,40	132.015
Totaal			132.015
Instemmingsbesluit Telecommunicatieverordening en Graafverordening lasten			
Uren			
Personeelskosten	2.000	66,01	132.020
Totaal			132.020
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Het product komt tot stand via een capaciteitsraming van 2000 uur en deze is gebaseerd op het feit dat personen zelf uren schrijven. De opbouw van het uurtarief komt voor uit diverse salarisschalen en overhead die is versleuteld in het uurtarief en valt te herleiden naar personen. De prijs van de leges is een gemiddeld tarief tussen € 424,30 en € 2,05 uit de legesverordening van 2014 en het aantal is gebaseerd op historische gegevens.	Legesverordening maart 2014, punt 1.15	100,00%	Kostendekkend

Leges winkeltijdenwet baten			
Leges winkeltijdenwet	19	51,30	975
Totaal			975
Leges winkeltijdenwet lasten			
Uren			
1e controle Winkeltijdenwet Vergunningen (VTH&G)	19	104,00	1.976
Verlenen Ontheffing Winkeltijden (EZ)	23,75	92,00	2.185
Overige kosten			151
Totaal			4.312
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De opbouw van de baten is inzichtelijk gemaakt via aantal en tarief. De opbouw van de lastenkant is inzichtelijk via uurtarief inclusief overhead en het aantal uren.	Legesverordening maart 2014, punt 1.12	22,61%	In lijn met gemeentelijke verordening.

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Leges Huisvestingswet baten			
Vergunning verlening huisvestingswet	149	593,00	88.357
Legaliseren dubbele leges	40	1186,00	47.440
Totaal			135.797
Leges Huisvestingswet lasten			
Juridisch administratief uren	273	92,00	25.116
Inspectie kamerverhuur uren	1.025	92,00	94.300
<i>Subtotaal Apparaatkosten uren</i>	<i>1.298</i>		<i>119.416</i>
BWT4all kapitaallasten applicatie & onderhoud			2.028
Restant kapitaallasten Meubilair en ICT -> inspecteurs auto's			1.000
Externe advies, borden kvh			13.182
Totaal			135.626
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De raming aan de batenkant is inzichtelijk gemaakt door de aantallen en prijzen van de vergunningen. De lastenkant is inzichtelijk gemaakt via uren en uurtarieven inclusief overhead en daarnaast doorbelasting voor het gebruik van de BWT applicatie.	Legesverordening maart 2014, punt 1.10	100,13%	Kostendekkend

Leges ligplaatsvergunning voor woonschepen baten			
Leges ligplaatsvergunning	12	205,40	2.465
Leges ligplaatsvergunning vervanging/wijziging	35	479,30	16.776
Totaal			19.240
Leges ligplaatsvergunning voor woonschepen lasten			
	Uren		
Juridisch administratief uren	70	92,00	6.440
Juridisch administratief uren	60	92,00	5.520
Inspectie uren	51	104,00	5.304
Externe adviezen			2.028
Totaal			19.292
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De opbrengstenkant is inzichtelijk voor het aantal vergunningen en de prijzen die hieraan gekoppeld zijn. De lastenkant is inzichtelijk via uren en uurtarieven die als doorbelasting te volgen zijn.	Legesverordening maart 2014, punt 1.17.2.2	99,73%	(Bijna) kostendekkend

Leges Kansspelen baten			
1 automaat	0	158,50	0
2 automaten	15	294,50	4.418
Speelhallen	3	7714,70	23.144
Totaal			27.562
Leges Kansspelen lasten			
	Uren		
BWT applicatie	75	104,00	7.800
Vergunningverlening ASA	90	92,00	8.280
Vergunningverlening Speelhallen	24	92,00	2.208
<i>Subtotaal apparaatkosten</i>			<i>18.288</i>
Overige systeem kosten BWT applicatie			4.255
Totaal			22.543
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De batenkant is inzichtelijk via 3 type vergunningen, de aantallen, prijs en obrengsten daarvan zijn in kaart gebracht. De lastenkant is opgebouwd uit uurtarieven voor vergunning verstrekking en uurtarieven voor de BWT applicatie, de onderbouwing van het uurtarief is inzichtelijk en bevat overhead.	Legesverordening maart 2014, punt 1.13	122,26%	> Kostendekkend

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Leges APV - Verkeer baten			
Leges verkeer		1.200	43.024
Totaal			43.024
Leges APV - Verkeer lasten			
	Uren		
Evenementen & festiviteiten uren C3	1.257	91,00	114.387
Ontheffingen uren C3	348	91,00	31.668
Evenementen & festiviteiten overige kosten C3			2.000
Totaal			148.055
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De opbouw van de baten is tot een zekere hoogte inzichtelijk via de aantallen van diverse vergunningen en een totaalopbrengst. Daarnaast is de opbouw van de lasten verdeeld in C2 en C3, de gedeeltes uit C2 worden gedekt uit algemene dekking en C3 valt binnen het kader van kostendekkendheid.	Legesverordening maart 2014, punt 1.16	29,06%	Door de relatief hoge toerekening van uren uit evenementen en festiviteiten, ontstaat er een lage dekkingsgraad.
De post evenementen en festiviteiten wordt volledig toegerekend aan dit product, waardoor de dekkingsgraad erg laag is. Er zou ook kunnen worden gekozen voor een andere verdeelsystematiek. Deze kosten worden gemaakt door inzet voor coördinatie van verkeersregelaars en verkeers-brigadiers bij voornamelijk (inter) regionale evenementen. Deze informatie komt voort uit het document: beëindiging mandaatconstructie regio Groningen regiopolitie. Gezien de kosten een groot raakvlak hebben met het product evenementen wordt geadviseerd te onderzoeken of een deel/meerendeel van deze kosten toegerekend kan worden aan het product evenementen.			

Gehandicapten parkeerkaart baten			
Leges nieuwe GPK	300	95	28.500
Leges duplicaat GPK	30	95	2.850
Leges verlengen met fysieke herkeuring	375	85	31.875
Leges verlengen met administratieve herkeuring	375	45	16.875
Leges GPP			7.500
Kosten bijzondere bijstand			-4.000
Totaal			83.600
Gehandicapten parkeerkaart lasten			
Lasten gehandicapten parkeerkaart			84.000
Totaal			84.000
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De baten zijn inzichtelijk gemaakt via tarieven in lijn met de legesverordening van maart 2014 en de aantallen raming op basis van historie. De lasten zijn ook geschat op basis van voorgaande jaren.	Legesverordening maart 2014, punt	99,52%	(Bijna) kostendekkend

Leges Makelaarsfaxen baten			
Leges Makelaarsfaxen		1.300	38,17
Totaal			49.621
Leges Makelaarsfaxen lasten			
Controle kadastraal nummer en aanschrijving	1.300	6,88	8.944
Controle bestemmingsplan	1.300	8,61	11.193
Afhandeling	1.300	10,33	13.429
BVG (basis voorziening gegevens) Database	1.300	2,10	2.730
BWT4all applicatie kosten	1.300	1,44	1.872
BWT4all salariskosten	1.300	8,81	11.453
Totaal			49.621
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Dit betreft een nieuwe lege, daardoor bestaat er geen historie, de opbrengstenkant inzichtelijk gemaakt via geraamde kosten voor dit product, die zijn uitgesplitst op basis van tijdsbesteding en onderliggende uurtarieven.	Legesverordening maart 2014, punt 1.9.6	100,00%	Kostendekkend

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Leges bouwactiviteit baten			
Leges < 100			1.400
Leges 100 - 200			53.800
Leges 200 - 500			64.200
Leges 500- 1.000			97.800
Leges 1.000 - 5.000			382.200
Leges 5.000 - 10.000			305.400
Leges 10.000 - 50.000			1.094.600
Leges 50.000 - 100.000			829.000
Leges 100.000 - 200.000			1.036.600
Sontbrug			750.000
Grote Markt Oostzijde			350.000
Bodenterrein / UMCG			468.000
Tunnel Helperbrink / Helperzoom			585.000
HOV-as fase 3 Zone Paterswoldseweg / Emmaviaduct			251.000
	Totaal		6.269.000
Leges bouwactiviteit lasten			
	Uren		
Vooroverleg Wabo	1.160	104,00	120.640
Informatieverstr.(beheer 2e lijn) uren Wabo	1.628	101,42	165.112
Aanvragen intake Wabo	650	78,15	50.800
Aanvragen coördinatie Wabo	10.390	103,41	1.074.442
Ontheffingen behandelen Wabo	976	104,00	101.504
Inspectie binnen Wabo	4.502	101,64	457.599
Inspectie buiten Wabo	5.037	101,67	512.120
Virtueel Loket Wabo	697	94,41	65.804
Toetsing binnen Wabo	5.204	104,00	541.216
BTB / GWK toets Wabo	412	104,00	42.848
BTB / GWK inspectie Wabo	281	104,00	29.224
Aansturing vergunningproces Wabo	1.345	104,00	139.880
Applicatiebeheer OVX4all/BWT4all	3.210	95,14	305.372
Informatieverstrekking 1e lijn Wabo	1.829	90,07	164.736
Beheer aanvragen Wabo	60	104,00	6.240
Wet BIBOB Wabo	232	104,00	24.128
Administratieve ondersteuning Wabo	2.258	77,22	174.337
Milieubeheer uren (Bouw- en woningtoezicht)	694	92,00	63.848
Vergunningverlening & inspectie (Monumenten)	1.104	103,00	113.712
Toetsing bouwplannen & advisering welstand	1.970	103,00	202.910
Loket Bouwen en Wonen advisering	800	111,00	88.800
Bouwkostencontrole	1.208	103,00	124.424
Milieubeheer uren	175	88,00	15.400
Flora en fauna wetgeving	400	103,00	41.200
Landmeetkunde rooilijnen	653	84,00	54.852
Loket Bijzondere Initiatieven	1.023	93,00	95.139
Milieubeheer uren (beleid & programmering)	150	94,00	14.100
Bouwplanadvisering verkeer verkeersontwerpers	800	109,00	87.200
	<i>Apparaat uren Subtotaal</i>		4.877.587
Hulpverleningsdienst Brandweer Bouwplancontrole			320.000
Oosting-Aalders maatregelen automatiseringskosten, Raadsbesluit 31/10/2007, nr. 6L			74.000
Advertentiekosten bouwaanvragen/vergunningen			14.196
Secretariële en administratieve ondersteuning Libau & vergoedingen commissie			350.844
BVG (basis voorziening gegeven) Database kosten doorberekening DIA dienstverleningsovereenkomst			107.489
Invoering van de Wabo, implementatieplan (directe kosten)			82.552
Invoering van de Wabo, uren DIV			82.790
Loket Bouwen en Wonen Gedempte Zuiderdiep kapitaallasten			167.000
BWT4all kapitaallasten applicatie & onderhoud			49.980
Restant kapitaallasten Meubilair en ICT -> inspecteurs auto's			12.000
Virtueel loket overige kosten			60.840
Externe adviezen			21.294
Drukkerwerk, fotowerk, verzekering, pda, dienstverleningsovereenkomst DIA			48.902
	Totaal		6.269.474

Collegiebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Beschrijving (Bouwactiviteiten)	Oorsprong	Dekking	Effect
De opbouw van de batenkant is inzichtelijk. Er wordt duidelijk aangegeven hoeveel inkomsten er zijn in leges van projecten in verschillende groottes. Daarboven worden extra grote bouwprojecten die naar verwachting komend jaar starten apart meegenomen.	Legesverordening maart 2014, punt 2.2.1	99,99%	Kostendekkend
Bij de lasten is duidelijk dat er €400K aan bezuinigingen zijn meegenomen, waaronder € 180K op overhead. Het grootste gedeelte van de doorbelastingen zit in de opbouw van de uurtarieven. In de uurtarieven staan een aantal beleidsmedewerkers, maar er wordt aangegeven dat deze alleen betrekking hebben op uitvoerend beleid. Ook m.b.t. handhaving en toezicht is bijvoorbeeld de 1e controle verwerkt (C3), de rest komt ten laste van de algemene middelen (C2). Daarnaast zijn er directe kosten voor BVG, (basis voorziening gegevens) een database en er is een specificatie gegeven voor € 350K Libau & vergoedingen commissie. De post invoering van de Wabo implementatieplan (directe kosten) heeft betrekking tot uitvoerend beleid, ditzelfde geldt voor de post flora en fauna wetgeving, daarom zijn deze meegenomen in de opbouw van de lasten. Voor monumenten is geen apart product met verordening en tarief opgenomen, bij een aanvraag voor vergunning van een monument wordt het tarief van bouwleges gehanteerd, op deze manier komen dus de lasten en de baten voor monumenten in het product bouwleges samen. Er is aangegeven dat vrijstellingen van het bestemmingsplan niet in dit product zitten, maar apart in rekening worden gebracht.			

Leges Aanlegactiviteiten baten			
Leges aanlegactiviteit		8	117,60
	Totaal		941
Leges Aanlegactiviteiten lasten			
Apparaat uren			752
Oosting-Aalders maatregelen automatiseringskosten, Raadsbesluit 31/10/2007, nr. 6L			10
BVG kosten doorberekening DIA dienstverleningsovereenkomst			10
Invoering van de Wabo, implementatieplan (Uren DIV en directe kosten ICT)			20
Loket Bouwen en Wonen Gedempte Zuiderdiep			20
BWT4all kapitaallasten applicatie & onderhoud			10
Virtueel loket overige kosten			10
Externe adviezen			101
Drukwerk, fotowerk, verzekering, pda, dienstverleningsovereenkomst DIA			51
	Totaal		984
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Voor leges aanlegactiviteiten is er een opbouw van de aantallen en prijs, daarnaast komt het tarief overeen met de gemeentelijke legesverordening van 2014. De opbouw van de kosten bestaat uit een aantal apparaat uren inclusief overhead.	Legesverordening maart 2014, punt 2.2.2	95,60%	(Bijna) Kostendekkend

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Leges handelsreclame baten			
Vergunning verstrekking	46	128,30	5.902
Totaal			5.902
Leges handelsreclame lasten			
Apparaat uren			4.690
Secretariële en administratieve ondersteuning Libau & vergoedingen commissie			203
BVG kosten doorberekening DIA dienstverleningsovereenkomst			96
Invoering van de Wabo, implementatieplan (Uren DIV en directe kosten ICT)			101
Loket Bouwen en Wonen Gedempte Zuiderdiep kapitaallasten			100
Externe adviezen			507
Drukwerk, fotowerk, verzekering, pda, dienstverleningsovereenkomst DIA			203
Totaal			5.900
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De batenkant is inzichtelijk gemaakt via aantallen en tarief. Aan de lastenkant zijn er een aantal direct toe te wijzen kosten en apparaatskosten opgenomen in de opbouw.	Legesverordening maart 2014, punt 2.2.5	100,02%	Kostendekkend

Vellen houtopstand baten			
Legesopbrengsten	410	Progressief tarief	104.430
Totaal			104.430
Vellen houtopstand lasten			
Uren kapvergunningen	1.374	76,00	104.424
Totaal			104.424
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De tarieven zijn ruim onderbouwd in een aparte toelichting van de gemeente, waarin een wijziging op de legesverordening wordt voorgesteld. In het document is beschreven hoeveel uren er daadwerkelijk toebehoren aan het vellen van houopstand en van daaruit zijn de nieuwe tarieven berekend. De tarieven treden in werking vanaf 1 maart 2014, daardoor zal er in 2014 waarschijnlijk een tekort ontstaan van circa 17K. De aanvraag van een vergunning voor 1 boom kost € 59,45, bij een extra boom kost dat € 45,00 per boom extra, bij meer dan 1 are betaalt men € 50,00 per are extra. Doordat er veel verschillende vergunningen voor specifieke aantallen bomen worden aangevraagd, ontstaat er een gemengd tarief.	Legesverordening maart 2014, punt 2.2.5a	100,01%	Kostendekkend.

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Leges Drank, Horeca en Prostitutie baten			
Coffeeshops	14	1307,50	18.305
Exploitatievergunning APVG	145	560,00	81.200
Drank en horecawetvergunning	115	369,00	42.435
Wijziging leidingevenden	65	129,00	8.385
Wijziging lokaliteit (terrass)	30	129,00	3.870
Ontheffing art. 52 D&H wet (Evenement)	110	248,00	27.280
Ontheffing art. 52 D&H wet (Niet-Evenement)	25	47,00	1.175
	Subtotaal Drank en Horeca		182.650
Prostitutievergunning 3 jaar	22	2149,00	47.278
Escortvergunning 1 jaar	0	1432,20	0
	Subtotaal Prostitutie		47.278
	Totaal		229.928
Leges Drank, Horeca en Prostitutie lasten			
	Uren		
1e controle vergunning Horeca	236,50	104,00	24.596
Vergunningverlening Coffeeshops (EZ)	175,00	92,00	16.100
Verlenen Drank en horecawetvergunning (EZ)	690,00	92,00	63.480
Verlenen Exploitatievergunning, APVG (EZ)	145,00	92,00	13.340
Verlenen Ontheffing art.35 D&H wet (EZ)	342,50	92,00	31.510
Wijziging leidingevenden en lokaliteit (EZ)	190,00	92,00	17.480
Overige systeem kosten drank en horeca BWT Applicatie			27.325
	Subtotaal Drank en Horeca		193.831
1e controle vergunning Prostitutie	44,00	104,00	4.576
Vergunningverlening Prostitutie (EZ)	275,00	92,00	25.300
Kosten GGD prostitutie	22,00	420	9.240
Overige systeem kosten prostitutie BWT applicatie			7.298
	Subtotaal Prostitutie		46.414
	Totaal		240.245
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De opbouw van de batenkant is inzichtelijk via aantallen en prijzen per vergunning. De vergunning verlening voor Coffeshops is verhoogd van € 904,5 naar € 1307,5, hierdoor verschuift de kostendekking van 93,36% naar 95,71%. Wanneer prostitutie als een apart product wordt gerekend, is er een kleine overdekking binnen de prostitutie. De lastenkant is inzichtelijk via een verdeelsleutel die is opgebouwd via uren en personen. Het is positief dat het product prostitutie ook apart inzichtelijk gemaakt kan worden.	Legesverorde ning maart 2014, punt 3.1.1 en 3.3	95,71%	Geen volledige kostendekking, ruimte voor verbetering.
	Kostendekking Prostitutie-->	101,86%	
Diversen Hoofdstuk 2 baten			
Muziek	103	40,00	4.120
Vent	25	75,50	1.888
Bingo	38	10,00	380
CoHeete	49	0,00	0
	Totaal		4.120
Diversen Hoofdstuk 2 lasten			
Muziek	103	94,71	9.755
Vent	25	73,67	1.842
Bingo	38	74,56	1.833
CoHeete	49	74,01	3.627
	Totaal		9.755
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Voor het product diversen is alleen de muziekvergunning nog relevant. De prijs hiervan bedraagt € 40 i.p.v. € 4, hierdoor verschuift de kostendekkendheid van 4,22% naar 42,24%.	Legesverorde ning maart 2014, punt 3.2.3 (muziek)	42,24%	Geen volledige kostendekking.

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Evenementen baten			
Leges overige evenementen			97.600
	Totaal		97.600
Evenementen lasten			
Personeelskosten overige evenementen			463.000
Overige kosten evenementen			106.000
Doorbelasting juristen overige evenementen			34.000
	Totaal		603.000
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De personeelskosten bestaan uit € 463K t.b.v. het verlenen van vergunningen, dit is gebaseerd op een uurtarief (€ 70) maal het aantal gemaakte uren. Verder is er € 40K aan doorbelasting van juristen opgenomen. De overige kosten zijn te verklaren uit een gedetailleerde opbouw van € 106K voor vergunningen van evenementen. De baten worden gerealiseerd uit diverse leges met diverse tarieven, de raming is op basis van historische realisatie.	Legesverordening maart 2014, punt 3.2.1	16,19%	Het beleid op evenementen is gericht op openbaar belang en daarmee lage tarieven, dit is terug te zien in de baten en lasten.

Leges splitsingsvergunning baten			
Vergunning verlening			26.543
	Totaal		26.543
Leges splitsingsvergunning lasten			
	Uren		
Aanvraag ontvangst, registreren, ontvangstbevestiging sturen	39	92,00	3.542
Inspectie ter plaatse (inclusief reistijd), maken inspectierapport	116	92,00	10.626
2e inspectie, op onderdelen niet akkoord, termijn stellen voor te treffen maatr	77	92,00	7.084
Vergunningverlening inclusief verzending	39	92,00	3.542
Archiveren stukken dossier	19	92,00	1.771
	Totaal		26.565
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De batenkant is inzichtelijk gemaakt via aantallen en prijs. De lasten zijn vereleuteld in uurtarieven, deze uurtarieven bevatten ook overhead.	Legesverordening maart 2014, punt 3.4.1	99,92%	Kostendekkend

Inzage milieudossier baten			
Milieudossiers			2.130
	Totaal		2.130
Inzage milieudossier lasten			
Milieudossiers			3.845
	Totaal		3.845
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De batenkant is inzichtelijk opgebouwd door weergave van aantallen en prijs, de prijs (€ 7,50) is niet in lijn met de gemeentelijke verordening 2014, hierop zou de prijs van € 8,00 gehandhaafd moeten worden. De uurtarieven zijn volgens een systematische verdeelsleutel op basis van aantallen, uren en werknemers vastgesteld, hiermee is ook een gedeelte overhead proportioneel gecalculeerd. Een kanttekening kan geplaatst worden bij het feit dat gewerkt wordt op basis van informatie uit 2008.	Legesverordening maart 2014, punt 1.17.5	55,39%	Op basis van informatie uit 2008 is er ruimte voor verhoging van het tarief.

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Afvalstoffenheffing baten			
1-persoons (volledig tarief)	31528,705	238,37	7.515.595
2-persoons (volledig tarief)	24.192	278,65	6.741.015
3-7persoons (volledig tarief)	21.769	336,00	7.314.391
>8- persoons (volledig tarief)	484,6075	446,30	216.278
1-persoons (gedeeltelijk tarief)	3.947	102,50	404.569
2-persoons (gedeeltelijk tarief)	1.535	119,82	183.920
3-7persoons (gedeeltelijk tarief)	1373	144,48	198.371
>8- persoons (gedeeltelijk tarief)	7	191,91	1.343
Minus oninbaar			-300.000
Overige + vergoeding kunststoffen			2.031.000
	<i>Subtotaal</i>		24.306.482
Ottrek. Best res. compensatie woonlasten (2011 t/m 2014)			596.000
Ottrek. Best res. verruiming kwijtschelding (2011 t/m 2014)			250.000
Ottrek. Best res. voor variant 2 (6 euro)			479.761
	<i>Subtotaal</i>		1.325.761
	Totaal		25.632.243
Afvalstoffenheffing lasten			
Personeelskosten			8.038.513
Inzamelkosten * wagenpark			2.836.504
Inzamelkosten * inzamelmiddel			1.910.502
Vuilverwerkingskosten			8.212.000
Overige kosten			2.137.126
Kap.lasten (ABS Electr./Chipman.)			66.490
	<i>Subtotaal</i>		23.201.136
Compensabele BTW			2.434.981
	Totaal		25.636.117
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De baten voor afvalstoffenheffing zijn inzichtelijk via volledige en gedeeltelijke tarieven en daaraan gekoppelde aantallen. Het is ook meegenomen dat een gedeelte van de baten (€ 300K) oninbaar is. De personeelskosten zijn te herleiden via uren maal uurtarief inclusief overhead en de verdeelsleutel voor de inzamelmiddelen is eveneens complex en uitgebreid. De kosten voor het wagenpark worden volgens een aparte verdeelsleutel toegerekend. De vuilverwerkingskosten zijn gebaseerd op basis van tarief per tonnage. Vanaf de consolidatie van huishoudelijk afval en bedrijfsafval zit er geen verschil in de begroting van de laatste jaren. De compensabele BTW voor dit product is vastgesteld via het BCF en is gebaseerd op data uit 2008 met een jaarlijkse indexatie en een herijking in 2012, de grondslag is inzichtelijk. Het beleid op de reserves van de afvalstoffenheffing is aangegeven als een gesloten circuit, de extra opbrengsten zullen binnen dit product blijven en uiteindelijk doorgevoerd worden in een tariefverlaging. Daarmee kan gezegd worden dat dit product op dit moment niet kostendekkend is, maar kostendekkend wordt gemaakt door de onttrekkingen aan reserves die voortkomen uit gerealiseerde winsten uit het verleden. Veegkosten (kosten zwerfval) worden ook doorbelast aan de afvalstoffenheffing (huishoudelijk afval). Deze kosten zitten versleuteld in diverse posten, waaronder de doorbelaste uren personeel en afvalverwerkingskosten. Hier ligt een verdeelsleutel aan ten grondslag. De huidige begrotingsdocumenten zijn te complex gebleken om deze kosten te toetsen en vaststellen wat precies het doorbelastingspercentage is.		94,81%	Het product is momenteel niet kostendekkend, doordat er ruimte is voor een lager tarief in verband met opgebouwde reserves uit het verleden. Inclusief de reserves is de kostendekkendheid 99,98%

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Reinigingsrecht baten			
Opbrengsten Reinigingsrecht			95.000
	Totaal		95.000
Reinigingsrecht lasten			
Inzamelroutes mens en materieel uren			36.151
Afvalverwerking			40.312
Administratie kosten			8.000
Vegen van gemorst afval			10.353
	Totaal		94.815
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Vanaf 2008 is het ingezet beleid betreffende reinigingsrecht, het streven naar omzetting naar privaatrechtelijke contracten, waarmee het onder het product inzameling bedrijfsafval zal vallen. Het ledigen van containers geschiedt in de reguliere routes van inzameling bedrijfsafval. De bestede uren zijn daardoor niet afzonderlijk zichtbaar en worden met het oog op integratie aan de privaatrechtelijke kant nogmaals meegenomen in de opbouw van baten en lasten.		100,20%	De post zal komende jaren ten einde lopen en opgaan in het privaatrechtelijke product inzameling bedrijfsafval.

Marktgeden baten			
Vaste standplaatsen			125.000
Warenmarkt			429.378
Warenmarkt electra			77.000
Stelpost			11.000
	Totaal		642.379
Marktgeden lasten			
Personeelskosten			442.956
Kapitaalslasten/huisvesting			9.003
Kosten wagenpark			0
Vuilverwerkingskosten			0
Overdrachten			0
Overige kosten			113.000
Energie			77.000
	Totaal		641.959
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De huren en pachten zijn inzichtelijk voor het marktwezen en zijn gebaseerd op basis van voorgaande jaren. Er zitten 2 stelposten van respectievelijk € - 45.000 en € -51.000 in de post warenmarkt, met als uitleg dat deze dienen om de begroting sluitend te maken. De lasten voor dit product bestaan grotendeels uit personeelskosten, deze zijn berekend via uren en tarieven met daaraan gekoppelde mensen. De overige kosten zijn ook duidelijk te herleiden en hebben een logische opbouw.		100,07%	Kostendekkend

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Rioolheffing baten			
660160 RIO-Baten Riolerig	102257	136,80	13.988.758
660160 RIO-Baten Riolerig Haren			8.330
Inkomsten overig			47.000
Totaal			14.044.088
Rioolheffing lasten			
Kapitaallasten (vast)			6.220.998
Dotatie Voorz. Toek. Vervanging (vast)			562.414
Dotatie Voorz. Groot onderhoud (vast)			25.564
Bijdrage kapitaallasten gotenburgweg (vast)			66.000
Perceptiekosten DIA (vast)			780.338
Rioned (contrib. + bijdr.) (vast)			126.134
660140 RIO-Vast budget Gemalen (vast)			165.771
660141 RIO-Aquieuw aquaweb (vast)			65.702
Regulier budget overig (regulier)			881.418
Regulier budget (regulier)			533.702
Totaal progr.budget (programma)			1.469.264
660110 RIO -Kolkzuigen/Veegkosten (apparaat)			1.156.000
660150 RIO-Apparaatskosten SB oud (apparaat)			1.187.783
BCF (BTW Compensatie Fonds) (Expl. + conc.afdr.)			803.000
Totaal			14.044.088
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Rioolheffing is een directe belasting ter bestrijding van de kosten die verbonden zijn aan het instandhouden van het gemeentelijk rioleringsstelsel. De heffing die in rekening wordt gebracht heeft als doelstelling een kostendekkendheid van 100%. De inkomsten overig van € 47K worden verkregen doordat er derden meeliften met rioolwerkzaamheden. De kapitaallasten zijn te herleiden vanuit de activering van de investering. De post voorzieningen werkt als het ware als een egalisatie, hierin wordt gespaard voor herinvesteringen. Er ligt een meerjarenplan ten grondslag aan het herinvesteringsprogramma, dit plan wordt jaarlijks geupdate. Het compensabele BTW component is onderbouwd in het dossier. De kosten voor Kolkzuigen/Veegkosten zijn onderbouwd in een sepeeraat aangeleverd document, hierin is vermeldt dat de doorbelasting van veegkosten 39,7% van het totaal betreft en dat de norm vanuit jurisprudentie een doorbelasting toestaat van 25%-60%, daarbij blijft de gemeente dus binnen de norm.		100,00%	Kostendekkend

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Havengelden baten			
Inkomsten/ Beroepsvaart C3			115.000
Inkomsten/ Recreatievaart C3			16.000
Inkomsten/ Liggeld bootjes C3			10.000
Inkomsten/ Drinkwater			4.000
	Totaal (C3)		145.000
Opbr. Overige goederen en diensten			87.000
	Totaal (C2 en C3)		232.000
Havengelden lasten			
		Uren	
Mensuren appraatskosten		2530	57,32
	Totaal (C3)		145.020
Mensuren MMT appraatskosten		12.470	57,32
Rente Va-Module			40.000
Afschrijvingskosten			155.000
Onderhoudswerkzaamheden			54.000
Uitzendkrachten overige			103.000
Administratiekosten			1.000
Mat.uren Boten			38.000
	Totaal (C2 en C3)		1.105.780
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De havengelden worden gesplitst in C2 (algemene dekking) en C3 (kostendekkend), de lasten worden verdeeld op basis van uren. 2 van 10 medewerkers (15.000 uur) worden voor 2530 uur toegerekend aan het gedeelte met betrekking tot kostendekkendheid, dit is gelijk aan de baten (€ 145K). De overige lasten (€ 1.106K) worden toegerekend aan het deel dat betrekking heeft tot dekking uit algemene middelen.		99,99%	Kostendekkend

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Begrafenisrechten baten				
Inkomsten grafonderhoud (jaarlijks)		8.827	49,39	436.000
Afkoopsommen storting fonds / rente reserve				36.000
	<i>Subtotaal graf onderhoud</i>			472.000
Begraven		320	728,00	232.960
	<i>Subtotaal begraven</i>			232.960
Begraafrechten		8.827	71,03	627.000
	<i>Subtotaal begraafrechten</i>			627.000
	Totaal (C3)			1.331.960
Opbrengsten wet op de lijkbezorging				24.000
Pacht aula				20.000
Nog te corrigeren middels BW				96.000
	<i>Totaal (C2 en C3)</i>			1.471.960
Begrafenisrechten lasten				
Personeelskosten apparaat onderhoud		10.300	45,34	467.002
Wagenparklasten				5.000
	<i>Subtotaal graf onderhoud</i>			472.002
Personeelskosten apparaat begraven		4.800	45,34	217.632
Orgel en Aula				15.000
	<i>Subtotaal begraven</i>			232.632
Personeelskosten apparaat		6.500	45,34	294.710
Selwerd onderhoud etc.				333.207
	<i>Subtotaal begraafrechten</i>			627.917
	Totaal (C3)			1.332.551
Onderhoud eeuwig afgekocht				336.284
Onderhoud alg.				372.793
Uitgaven park				517.616
Wet op lijkbezorging				196.000
	<i>Totaal (C2 en C3)</i>			2.755.244
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect	
Het uitgangspunt van dit product is kostendekkendheid, daarom zijn de activiteiten gesplitst in C2 (algemene dekking) en C3 (kostendekkend).			99,96%	Kostendekkend
Onderhoud van eeuwig afgekochte graven, inactieve graven en van het park, dienen vanuit het perspectief van rechtmatigheid niet mee te worden genomen in de prijs van een begrafenis. De tarieven binnen het kostendekkend gedeelte worden via verdeelsleutels van uren en tijd inzichtelijk gemaakt.				

Precariobelasting baten				
Kabels en leidingen				68.600
Terrassen				202.200
Gebruik gemeente grond				229.900
Overig				26.500
Tarief verhoging				20.305
	Totaal			547.505
Precariobelasting lasten				
	Uren			
Apparaat uren precario SB IOO	2.401	51,55		123.783
Apparaat uren precario RO/EZ	1.256	76,00		95.441
Inningskosten DIA perceptiekosten				90.246
Apparaat uren handhavingskosten SB IOO	1.739	52,29		90.927
Apparaat uren handhavingskosten RO/EZ	483	76,00		36.708
Apparaat uren juridische dienstverlening RO/EZ	97	111,00		10.767
Apparaat uren extra kosten Stadstoezicht				99.633
	Totaal			547.505
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect	
Gezien de kostentoekening was er nog ruimte voor de verhoging van tarieven. In het legesvoorstel van 2014 is deze mogelijkheid benut en zijn de tarieven verhoogd. Hiermee verschuift de kostendekkendheid naar 100%.			100,00%	Kostendekkend

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

2.2 Verouderde tarieven doorgerekend in lijn met begroting 2014

Door een aantal aanpassingen in tarieven na het vaststellen van de begroting zijn er percentages betreffende kostendekkendheid gewijzigd. Dit gedeelte van de bijlage is meegenomen ter vergelijking met de begroting 2014 op basis van verouderde tarieven.

Verouderde tarieven doorgerekend op kostendekkendheid in lijn met begroting 2014

Activiteiten ten behoeven van totstandkoming product Welke activiteiten worden uitgevoerd?	Tarief criterium kostendekkendheid	Indien legesverorde- ning, art. nummer	Totaal begroot		
			Kosten	Opbrengsten	Dekking
Reisdocumenten	deels kosteloos en	1.3	1.684.343	1.192.675	70,81%
Rijbewijzen	wettelijk maximum	1.4	569.626	781.300	137,16%
Precariobelasting	100%		547.505	527.200	96,29%
Kapvergunning	Gratis	2.2.5a	187.950	0	0,00%
Leges drank, horeca en prostitutie	100%	3.11 en 3.3	240.245	224.286	93,36%
Diversen (muziekvergunning)	100%	3.2.3	9.755	412	4,22%

Verouderde tarieven doorgerekend op kostendekkendheid per post

Reisdocumenten baten			
Paspoorten	23.500	50,35	1.183.225
Identiteitskaarten	15.000	41,90	628.500
Leges, ov. han. rd			100.000
	<i>Subtotaal</i>		<i>1.911.725</i>
Paspoorten afdracht rijk	23.500	-20,80	-488.800
Identiteitskaarten afdracht rijk	15.000	-15,35	-230.250
	<i>Subtotaal</i>		<i>-719.050</i>
	Totaal		1.192.675
Reisdocumenten lasten			
Toerekening indirecte lasten publiekzaken			1.567.000
Druk- en bindwerk			10.000
Onderhoud en automatisering			42.000
	<i>Subtotaal</i>		<i>1.619.000</i>
Compensabele BTW toevoeging			65.343
	Totaal		1.684.343
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Een kantteking kan geplaatst worden m.b.t. tarieven voor identiteitskaarten tot en met 13 jaar, hiervoor geldt op dit moment een ander tarief (€ 31,85) en dit dient apart mee te worden genomen in de begroting. Een andere verandering vanaf 9 maart 2014 is de invoering van het paspoort met geldigheidsduur van 10 jaar. Dit geldt alleen voor personen van 18 jaar en ouder, voor personen tot 18 jaar blijft de geldigheid van deze documenten 5 jaar. Hierdoor veranderen ook de maximale tarieven voor de reisdocumenten. Een paspoort dat straks 10 jaar geldig is, kost voor personen vanaf 18 jaar € 66,96. Voor personen jonger dan 18 jaar kost het paspoort straks € 51,05. Een ID-kaart die straks 10 jaar geldig is, kost voor personen vanaf 18 jaar € 52,95 euro. Voor personen tot 18 jaar kost de ID-kaart € 28,36. De nieuwe tarieven zijn verwerkt in de hoofdtabel publiekrechtelijke leges en tarieven.	Legesverordening maart 2014, punt 1.3	70,81%	Door verandering in prijs en geldigheidsduur van de reisdocumenten zal de begroting moeten worden aangepast, ook zal er in prognoses rekening moeten worden gehouden met nieuwe piek en dal jaren.

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Rijbewijzen baten			
Rijbewijs (oud tarief)	12500	64,5	806.250
Processenverbaal vermissing	1.000	36,80	36.800
Eigen Verklaringen	2.500	23,80	59.500
	<i>Subtotaal</i>		902.550
Rijbewijzen afdracht rijk	12.500	-9,70	-121.250
	Totaal		781.300
Rijbewijzen lasten			
Toerekening indirecte lasten publiekzaken			480.000
Druk- en bindwerk			62.000
Onderhoud en automatisering			3.000
	<i>Subtotaal</i>		545.000
Compensabele BTW toevoeging			24.626
	Totaal		569.626
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Het nieuwe wettelijk maximum tarief voor rijbewijzen is € 38,48 met een rijksafdracht van € 9,70, hiervoor is gewaarschuwd in de begroting 2014 en dit bedrag zal worden opgenomen in de begroting 2015 i.p.v. huidig (oud) tarief € 64,50. De regelgeving werd pas bekendgemaakt na het vaststellen van de begroting 2014, desalniettemin zullen de inkomsten lager uitvallen dan begroot. De kostendekkendheid verplaatst hierdoor van 137,16% naar 80,06%.	Legesverordening maart 2014, punt 1.4	137,16%	Door het nieuwe maximumtarief voor rijbewijzen zullen de inkomsten voor dit product structureel dalen met ongeveer € 320K.

Precariobelasting baten			
Kabels en leidingen			68.600
Terrassen			202.200
Gebruik gemeente grond			229.900
Overig			26.500
	Totaal		527.200
Precariobelasting lasten			
	Uren		
Apparaat uren precario SB IOO	2.401	51,55	123.783
Apparaat uren precario RO/EZ	1.256	76,00	95.441
Inningskosten DIA perceptiekosten			90.246
Apparaat uren handhavingskosten SB IOO	1.739	52,29	90.927
Apparaat uren handhavingskosten RO/EZ	483	76,00	36.708
Apparaat uren juridische dienstverlening RO/EZ	97	111,00	10.767
Apparaat uren extra kosten Stadtoezicht			99.633
	Totaal		547.505
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De precariobelasting heeft als uitgangspunt kostendekkendheid en is geraamd op basis van voorgaande jaren en inkomsten per verschillende posten. Er is meer toegestaan bij deze post, omdat het een belasting betreft, handhaving etc. mag toegerekend worden. De lasten zijn inzichtelijk gemaakt aan de hand van uren en uurtarieven. Om 100% kostendekkendheid te bereiken heeft de gemeente reeds de tarieven verhoogd, maar aangezien de begroting al eerder was vastgesteld is dit niet meegenomen.			96,29% (Bijna kostendekkend)

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Leges kapvergunningen baten			
	Totaal		0
Leges kapvergunningen lasten			
	Uren		
Administratief medewerker kapvergunningen (VTH&G)	1.380	76,00	104.880
Medewerker kapvergunningen (VTH&G)	1.020	76,00	77.520
Juridische ondersteuning vergunningverlening (JPV)	50	111,00	5.550
Totaal			187.950
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Op dit moment worden er nog geen inkomsten vergaard voor het verlenen van kapvergunningen conform het beleid. Het is wel de insteek van de gemeente om komend jaar te starten met het vergaren van inkomsten t.b.v. dit product, zoals beschreven in de legesverordening van maart 2014.	Legesverordening maart 2014, punt 2.2.5a		0,00% Gratis verstrekking.
Leges Drank, Horeca en Prostitutie baten			
Coffeeshops	14	904,50	12.663
Exploitatievergunning APVG	145	560,00	81.200
Drank en horecawetvergunning	115	369,00	42.435
Wijziging leidingevenden	65	129,00	8.385
Wijziging lokaliteit (terras)	30	129,00	3.870
Ontheffing art. 52 D&H wet (Evenement)	110	248,00	27.280
Ontheffing art. 52 D&H wet (Niet-Evenement)	25	47,00	1.175
<i>Subtotaal Drank en Horeca</i>			<i>177.008</i>
Prostitutievergunning 3 jaar	22	2149,00	47.278
Escortvergunning 1 jaar	0	1432,20	0
<i>Subtotaal Prostitutie</i>			<i>47.278</i>
Totaal			224.286
Leges Drank, Horeca en Prostitutie lasten			
	Uren		
1e controle vergunning Horeca	236,50	104,00	24.596
Vergunningverlening Coffeeshops (EZ)	175,00	92,00	16.100
Verlenen Drank en horecawetvergunning (EZ)	690,00	92,00	63.480
Verlenen Exploitatievergunning, APVG (EZ)	145,00	92,00	13.340
Verlenen Ontheffing art. 35 D&H wet (EZ)	342,50	92,00	31.510
Wijziging leidingevenden en lokaliteit (EZ)	190,00	92,00	17.480
<i>Subtotaal Apparaat uren Drank en Horeca</i>	<i>1.779,00</i>	<i>93,60</i>	<i>166.506</i>
1e controle vergunning Prostitutie	44,00	104,00	4.576
Vergunningverlening Prostitutie (EZ)	275,00	92,00	25.300
<i>Subtotaal Apparaat uren Prostitutie</i>	<i>319,00</i>	<i>93,66</i>	<i>29.876</i>
Overige systeem kosten drank en horeca BWT Applicatie			27.325
Kosten GGD prostitutie	22,00	420	9.240
Overige systeem kosten prostitutie BWT applicatie			7.298
Totaal			240.245
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
De opbouw van de batenkant is inzichtelijk via aantallen en prijzen per vergunning. De prijs (€ 904,50) voor vergunningen verstrekking van coffeeshops is niet in lijn met de gemeentelijke verordening 2014, de prijs die daarin vastgesteld is bedraagt € 1307,5. Op dit moment is dit tarief door de gemeente aangepast, maar omdat de begroting eerder is vastgesteld dan de verordening is er gerekend met het oude tarief. De lastenkant is ook inzichtelijk via een verdeelsleutel die is opgebouwd via uren en personen. Het is positief dat de post prostitutie ook apart inzichtelijk gemaakt kan worden.	Legesverordening maart 2014, punt 3.1.1 en 3.3		93,36% Geen volledige kostendekking, ruimte voor verbetering.
Kostendekking Prostitutie-->			101,86%

Collegebrief - Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven

Diversen Hoofdstuk 2 baten			
Muziek	103	4,00	412
Vent	25	75,50	1.888
Bingo	38	10,00	380
Collecte	49	0,00	0
Totaal			412
Diversen Hoofdstuk 2 lasten			
Muziek	103	94,71	9.755
Vent	25	73,67	1.842
Bingo	38	74,56	2.833
Collecte	49	74,01	3.627
Totaal			9.755
Beschrijving	Oorsprong	Dekking	Effect
Een kanttekening kan geplaatst worden bij het feit dat gewerkt wordt op basis van informatie uit 2008. In de legesverordening van maart 2014 is alleen nog de muziekvergunning opgenomen voor € 40,00, dat tarief is niet in lijn met de begroting waar rekening is gehouden met € 4,00 per muziekvergunning. Daarnaast zijn de Vent- Bingo- en Collectievergunning kosteloos en daarom zijn ze verwijderd uit de analyse.	Legesverordening maart 2014, punt 3.2.3 (muziek)	4,22%	Geen volledige kostendekking als gevolg van beleid.

Bijlage 3: Overzicht overhead bestuursdienst

In 2010 is door Deloitte een onderzoek uitgevoerd naar de overheadkosten en indirecte kosten van gemeente Groningen. In de rapportage die op 21 mei 2010 is opgeleverd worden de geraamde kosten voor de bestuursdienst uiteengezet in bedrijfsvoeringskosten en kosten gerelateerd aan de concerttaken (zie het figuur hieronder). Overhead mag extern worden doorberekend wanneer deze is gerelateerd aan uitvoeringsondersteuning en niet aan beleidsondersteuning. Dit sluit aan bij de aanbeveling in dit rapport om de relevante kosten vanuit concern (bestuursdienst) mee te nemen in de tarieven. Hiervoor gelden dezelfde regels als opgenomen in de Handreiking en de samenvatting in Bijlage 1.

Op dit moment is een project gestart waarin de nieuwe kostenverdeelstaat voor de gemeente Groningen wordt ontwikkeld. Dit in verband met de interne reorganisatie en vorming van het Shared Service Centrum voor de gemeente. In dit project zal de doorbelasting vanuit concern meegenomen worden.

Een voorbeeld van kosten die meegenomen mogen worden in de tarieven wordt hieronder in het oranje aangegeven. Het betreffen kosten voor de bedrijfsvoering en activiteiten die straks vanuit het Shared Service Centrum worden uitgevoerd. De activiteiten achter de kosten dienen de gehele gemeentelijke organisatie en zijn gerelateerd aan het algemeen belang. De kosten hebben geen betrekking op:

- Beleidsvoorbereiding;
- inspraak-, bezwaar- en beroepsprocedures;
- handhaving, toezicht en controle (behoudens de eerste controle).

soort overhead	mln. euro	mln. euro	mln. euro	fte	fte	fte
	Begroting 2009 bedrijfsvoering	Begroting 2009 concerttaken	Begroting 2009 totaal	Formatie 2009 bedrijfsvoering	Formatie 2009 concerttaken	Formatie 2009 totaal
directie, management en secr. ondersteuning	0,6	0,9	1,5	6	12	18
overige lasten en baten	0,0	0,0	0,0	-	-	-
salariskosten	0,6	0,9	1,4	6	12	18
facilitaire zaken	0,8	1,8	2,5	8	20	28
overige lasten en baten	0,3	0,7	1,0	-	-	-
salariskosten	0,5	1,1	1,5	8	20	28
financiën en control	0,3	1,0	1,3	4	12	16
overige lasten en baten	0,0	0,1	0,1	-	-	-
salariskosten	0,3	0,8	1,1	4	12	16
informatisering en automatisering	0,1	0,9	1,0	2	7	8
overige lasten en baten	0,0	0,4	0,5	-	-	-
salariskosten	0,1	0,4	0,6	2	7	8
juridische zaken	0,1	0,3	0,4	2	3	4
overige lasten en baten	-	0,1	0,1	-	-	-
salariskosten	0,1	0,2	0,3	2	3	4
marketing, communicatie en kwaliteitszorg	0,1	1,4	1,5	2	13	15
overige lasten en baten	-	0,4	0,4	-	-	-
salariskosten	0,1	0,9	1,1	2	13	15
personeel en organisatie	0,5	0,7	1,3	4	8	13
overige lasten en baten	0,2	0,1	0,3	-	-	-
salariskosten	0,3	0,6	0,9	4	8	13
sectorspecifiek	-	2,0	2,0	-	26	26
overige lasten en baten	-	0,0	0,0	-	-	-
salariskosten	-	2,0	2,0	-	26	26
concernstelposten	-	1,4	1,4	-	-	-
overige lasten en baten	-	0,9	0,9	-	-	-
salariskosten	-	0,4	0,4	-	-	-
Totaal	2,6	10,3	12,9	28	101	129

Figuur 2: Overzicht overhead bestuursdienst

Bijlage - MEMO bespreekpunten

MEMO

Aan	Wolbert Meijer
Van	Arjan Hageman / Wim Davelaar
Afdeling	Belastingen
CC	
Datum	27 mei 2014
Onderwerp	Tarievenonderzoek Deloitte

Hieronder een overzicht van de punten waarover de raad richtinggevende uitspraken zou kunnen doen:

- Sinds 2004 geldt voor zowel de publiekrechtelijke als de privaatrechtelijke tarieven het uitgangspunt 'volledige kostendekking, tenzij' (blz. 4/5 collegebrief). Wil de raad het principe van volledige kostendekking en de uitzonderingen daarop ook in deze collegeperiode laten gelden als richtlijn bij de vaststelling van de tarieven?
- Door de bezuinigingen gaan de aan getarifeerde producten en diensten toe te rekenen lasten omlaag. Kan de raad instemmen met het uitgangspunt dat dit voordeel bij tarieven die volledig kostendekkend zijn in de vorm van een tariefverlaging teruggegeven wordt aan inwoners en bedrijven en bij tarieven die niet kostendekkend zijn benut wordt om de concernbijdrage te verlagen en de in het collegeprogramma opgenomen tarieftaakstelling van 1 miljoen euro in te vullen (zie hiervoor het laatste punt van dit memo)?
- Op blz. 4 van de brief zijn de aanbevelingen van Deloitte samengevat. Het betreft o.a. verdere verbetering inzicht in kosten, doorbelasten van concernoverhead en compensabele BTW en aanbevelingen over de implementatie van de Wet Markt en overheid. Het college wil deze adviezen betrekken bij de verdere uitwerking van de kostentoerekening. Heeft de raad hierbij nog specifieke aandachtspunten?
- In de brief wordt vermindering van de regeldruk genoemd als een mogelijkheid om te sturen (blz. 5 collegebrief). Deregulering leidt tot minder administratieve lasten voor burgers en bedrijven en zou ook kunnen leiden tot een lager legestartief voor vergunningen. Heeft de raad specifieke wensen als het gaat om te onderzoeken mogelijkheden tot deregulering?
- In de brief wordt uitgelegd waarom de leges voor evenementenvergunningen niet volledig kostendekkend zijn (blz. 6 collegebrief). Vindt de raad dat de kostendekkendheid van deze leges door een tariefverhoging verbeterd moet worden?
- In het collegeprogramma staat dat het college in 2015 en 2016 een bezuiniging van 1 miljoen euro wil realiseren door de dekkingsgraad van de tarieven te verhogen. Bij de invulling van deze taakstelling richt het college zich met name op de privaatrechtelijke tarieven (zie blz. 18 van de rapportage van Deloitte voor een overzicht van deze tarieven). Wil de raad het college nog aandachtspunten meegeven bij het zoeken naar mogelijkheden tot tariefverhoging?

Ingekomen stukken - Lijst ingekomen collegebrieven 4 juni 2014

Lijst van ingekomen collegebrieven voor Financiën en Veiligheid van 4 juni 2014

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies	opmerkingen
1	Veiligheidsbeeld, wensen en bedenkingen	22-5-2014	ter bespreking	Op agenda B1
2	Uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Stadtoezicht 2014	22-5-2014	ter bespreking	Op agenda B2
3	Onderzoek kostendekkendheid gemeentelijke tarieven	23-5-2014	ter bespreking	Op agenda B3

23-5-2014

Ingekomen stukken - Lijst ingekomen collegebrieven 4 juni 2014

Lijst van ingekomen collegebrieven voor Financiën en Veiligheid van 4 juni 2014

afhandeling
via cie. F&V
via cie. F&V
via cie. F&V

23-5-2014

Verslag 7 mei 2014

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

Datum: 7 mei 2014
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 13.00 – 14.30 uur

Aanwezig: de heer **B.N. Benjamins (voorzitter, D66)**, de dames L.R. van Gijlswijk (SP), N.G.J. Temmink (SP), C.E. Bloemhoff (PvdA), E. Akkerman (VVD), S.A. Koebrugge (VVD) en A. Kuik (CDA), de heren J.H. Luhoff (D66) *tot B2*, C. Schimmel (D66), A.J. Wonink (D66), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), A. Sijbolts (Stadspartij), R. Bolle (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), M.M. van den Anker (Student en Stad) en T. van Zoeten (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)

Namens het college: de heren T. Schroor (D66) *tot B1* en R.L. Vreeman (burgemeester)

Insprekers: geen

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 13.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Verzoekt commissieleden zich uiterlijk begin volgende week bij de griffie aan te melden voor het werkbezoek aan de politie d.d. 20 mei 2014, 17.30-19.00 uur.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Afspraken en planning

Wethouder Schroor:

- Geeft schriftelijk door hoe het staat met de toezegging over het stuk over verbonden partijen.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Wil weten of al met horecaondernemer gesproken is over een convenant tegen happy hours.
- Is benieuwd of in de Veiligheidsregio de stemverhoudingen aan de orde zijn gesteld.

Burgemeester Vreeman:

- Sprak met horecaondernemers en supermarkten over handhaving van de nieuwe leeftijdsgrens.
- Is geen voorstander van happy hours, maar wijst op praktische problemen van regulering.
- Voert op 8 mei opnieuw overleg met de horeca en komt in een brief terug op de problematiek.
- Wijst erop dat tot nu toe niet gestemd is in de Veiligheidsregio.
- Investeerde eerst in goede verhoudingen en kaartte daarom de stemverhoudingen nog niet aan.
- Denkt dat de fase nu aanbreekt om dit principiële punt te agenderen.

A.4. Rondvraag

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Informeert wanneer de evaluatie van Koningsdag en -nacht verschijnt.
- Wil weten hoe de handhaving is verlopen van het verbod op meer dan één consumptie eigen alcohol.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Wijst erop dat de politie zich twee jaar geleden afvroeg of de stad dergelijke grote aantallen nog wel aankan met crowd control. Is er een kentering? Kan het feest zo gevierd blijven worden?

Burgemeester Vreeman:

- Was op voorhand niet van plan het prachtig verlopen feest te evalueren.
- Zal politie en andere betrokkenen de gestelde vragen voorleggen en komt hierop schriftelijk terug.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Jaarplan Veiligheid 2014 (collegebrief 10 april 2014) +

Verslag 7 mei 2014

Politie-inzet A-kwartier (brief burgemeester 25 maart 2014)

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Steunt de gekozen accenten, maar mist een analyse van de veiligheidssituatie en eventuele benodigde veranderingen.
- Ziet daarom meer uit naar het plan voor de komende vier jaar.
- Vindt het hoopvol dat de politie probeert de inzet in het A-kwartier op peil te houden en ziet dat graag voortgezet.
- Is en was van mening dat een app alleen aanvullend kan werken en politie-inzet niet kan vervangen.
- Mist de toegezegde resultaten van de app.
- Herinnert aan het plan een kunstkwartier te maken van het gebied na het sluiten van de ramen en verzoekt het nieuwe college dit op korte termijn met de raad te bespreken.

Dhr. Schimmel (D66):

- Vindt veel indicatoren nogal vaag. Het effect van maatregelen is lastig te verifiëren, doordat een indicator op een heel cluster van maatregelen van toepassing is.
- Ziet graag hardere cijfers en vergelijking met andere regio's of een landelijk beeld, zodat mogelijke verbeterpunten in beeld komen.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Steunt de extra aandacht voor woninginbraak en huiselijk geweld.
- Is blij dat het plan duidelijk maakt dat drugsgebruik niet onschuldig is.
- Is benieuwd naar de huidige stand van zaken in het A-kwartier.
- Wil weten welke effecten de app Meld heeft, al kan deze de problematiek natuurlijk niet oplossen.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Ziet dat de nationale politie zich richt op ernstige criminaliteit en vraagt aandacht voor de leefbaarheid in wijken en jeugdagenten.
- Vraagt welke concrete acties er komen tegen het toenemend aantal woninginbraken.
- Is benieuwd hoe vanuit veiligheid ingespeeld wordt op de transities in zorg en het sociale domein.
- Leest dat er onvoldoende capaciteit was voor het evalueren en aanvullen van prostitutiebeleid. Krijgt mensenhandel in 2014 daarom wel meer prioriteit?
- Hoort klachten uit het A-kwartier en Nieuwstad dat de meldkamer in Drachten niet altijd goed doorverbint. Wat is hieraan te doen?
- Informeert naar de gevolgen van de onduidelijkheden in het rijksbeleid over de aanpak ex-gedetineerden.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Is tevreden met de accenten en hoopt dat ze effect zullen sorteren.
- Begrijpt niet waarom het college wil onderzoeken portiers verplicht te stellen, aangezien het college er eerder geen heil in zag vanwege de hoge kosten voor horecaondernemers.
- Wil weten of minder aandacht in andere plekken vanwege de inzet in het A-kwartier merkbaar is en tot meer onveiligheid leidt.
- Is benieuwd of de verhoogde inzet in het A-kwartier tot een waterbedeffect leidt.
- Hoopt dat de verhoogde inzet doorgaat en dat burgers niet naar een app verwezen worden voor hun veiligheid.

Dhr. Bolle (CDA):

- Steunt het streven naar meetbare indicatoren, maar had graag in het jaarplan cijfers uit voorgaande jaren gezien om het behalen van doelen te kunnen beoordelen.
- Mist de in september door de SP gevraagde indicatoren voor het A-kwartier. Die hadden duidelijk gemaakt hoeveel minder overlast er is.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is benieuwd waarom woninginbraken en huiselijk geweld toenemen. Neemt de bereidheid aangifte te doen toe?
- Is blij dat de bewoners van het A-kwartier tevreden zijn over de aanpak, al zal de overlast niet totaal verdwijnen.
- Vindt het goed dat de politie dagelijks noodeenheden langs het A-kwartier laat gaan.

Dhr. Gijbertsen (GroenLinks):

Verslag 7 mei 2014

- Vindt het beeld herkenbaar. Mensenhandel en geweld hebben terecht prioriteit.
- Kan lastig beoordelen of veranderingen nodig zijn en verwacht door het werkbezoek aan de politie een scherper beeld te krijgen van de cijfers.
- Heeft de indruk dat fietsendiefstal toeneemt.
- Mist bij mensenhandel het optimaliseren van zorg voor slachtoffers.
- Is tevreden over de huidige politie-inzet en resultaten in het A-kwartier.
- Hoort nog weinig over een strategie voor ruimtelijke ordening en de prostituties in het A-kwartier na de sluiting van het gebied voor prostitutie over een aantal jaren.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Kan zich prima vinden in de prioriteiten.
- Vraagt extra aandacht voor fietsendiefstal.
- Roept op leerlingen voorlichting te geven wat ze kunnen doen in geval van kindermishandeling.
- Vindt dat happy hours een vrije keuze moet zijn voor horecaondernemers.
- Wil niet doorslaan in maatregelen, die ook averechts kunnen werken voor veiligheid. Andere steden beperkten niet het aantal consumpties bij Koningsdag en dat leidde niet tot problemen.
- Voelt veel voor spreiding bij grote evenementen als Koningsdag. In Amsterdam werkt het.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Stelt dat uit onderzoek blijkt dat dierenmishandeling een belangrijke indicator is voor huiselijk geweld. Waarom komt dit niet voor in het jaarplan?
- Kan zich voorstellen dat naast mensenhandel ook dierenhandel een thema is.
- Sluit wat betreft het A-kwartier grotendeels aan bij de SP, maar is geen voorstander van preventief fouilleren.

Burgemeester Vreeman:

- Legt uit dat de nota een inhaalslag is en veel continuïteit bevat.
- Kondigt aan in juni in de commissie een veiligheidsanalyse te bespreken, die de basis zal vormen voor het beleid voor de komende vier jaar.
- Wijst erop dat het veiligheidsbeleid deels landelijk bepaald wordt. Zo ambieert minister Opstelten het aantal inbraken met 20% terug te dringen. Binnenkort start een preventiecampagne.
- Ziet dat geweld en inbraken de integriteit van mensen hard raakt. Op 21 mei is een grote bijeenkomst met partners over het aanpakken van inbraken.
- Merkt op dat de politie verschillende registratiesystemen gebruikt. Daarnaast speelt beleving van veiligheid ook een rol.
- Wil Groningen buiten de top 10 onveilige steden houden. Groningen staat nu zeventiende.
- Stelt dat het veilige imago ook studenten trekt, naast het culturele en bruisende.
- Probeert in de analyse in te gaan op verschillen tussen wijken en buurten. Het centrum scoort hoog op geweld met 40.000 uitgaansbezoekers per weekend.
- Heeft een goede indruk van het netwerk rond prostitutie en mensenhandel. Het blijft prioriteit.
- Denkt dat veel horecaondernemers voelen voor de onderlinge afspraak te stoppen met happy hours.
- Gaat bepaalde horecabedrijven in gesprek aansporen om vrijwillig portiers te posteren.
- Ziet veel problematiek in wijken in de categorie overlast en misdragingen.
- Komt in de analyse ook terug op fietsendiefstal. Er zijn ook succesverhalen waarbij mensen hun gestolen fiets terugkrijgen.
- Sluit zich aan bij de burgemeester van Amsterdam dat de burgemeester een last resort moet zijn voor slachtoffers van kindermishandeling. Zij moeten altijd ergens terecht kunnen.
- Wil nadenken over voorlichting over waar slachtoffers van kindermishandeling terecht kunnen.
- Kent het onderzoek over een relatie tussen dierenmishandeling en huiselijk geweld, maar heeft geen cijfers over dierenmishandeling in de stad.
- Evalueert de app Meld voor de zomer. Het is een aanvullend instrument, dat voor een gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel in de buurt zorgt tussen bewoners, politie en toezichhouders.
- Zal vragen stellen over de klachten over doorverbinden door de meldkamer.
- Zegt toe na te vragen hoe de fasering en het overgangsplan eruitzien van het stoppen met prostitutie in het A-kwartier.
- Heeft begrepen dat Nieuwstad voldoende capaciteit heeft om de prostituties te absorberen.

Verslag 7 mei 2014

B.2. Aanbieding eindverslag Afsluiting Noord-Nederland Ruslandjaar 2013

(collegebrief 13 maart 2014) +

Reactie op brief uit Moermansk n.a.v. arrestatie dhr. Van der Veen (collegebrief 3 april 2014)

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vindt de reactie uit Moermansk teleurstellend en voorspelbaar.
- Wijst erop dat de Russische autoriteiten spreken over een boete wegens een verkeerd visum en geen aanhouding, terwijl de heer Van der Veen duidelijk is aangehouden.
- Vindt de formele reactie van Moermansk weinig blijk geven van de te voeren dialoog over mensenrechten. Welke resultaten heeft deze dialoog wel gehad?
- Roept de burgemeester op minder vrijblijvend te zijn en deze kwestie niet 'wellicht' aan de orde te stellen tijdens een gelegenheid, maar het gewoon te gaan doen.
- Kan zich niet vinden in het argument dat de stedenband vooral tussen burgers is. De reactie van de gemeente ligt nu toch voor?

Mw. Kuik (CDA):

- Heeft de indruk dat de gemeente zich vrijwillig laat muilkorven in de briefwisseling.
- Is geschokt door de verkeerde weergave van feiten in de brief uit Moermansk.
- Vraagt zich af of Groningen het meningsverschil wel aan de orde durft te stellen.
- Roept op een extra alinea toe te voegen, waarin benadrukt wordt dat iedereen in Nederland zichzelf mag zijn ongeacht zijn geaardheid, geloof of huidskleur. De vriendschappelijke relatie wordt juist sterker door hier open over te zijn en het bespreekbaar te maken.

Dhr. Wonink (D66):

- Leest dat het college de brief uit Moermansk typeert als een interpretatie van de feiten, terwijl het gaat om een ontkenning daarvan. Het gaat om vrijheidsberoving en een verhoor van acht uur.
- Ziet het als basisvoorwaarde van de stedenband elkaar de waarheid te kunnen vertellen.
- Verzoekt het college de toezegging van voormalig burgemeester Rehwinkel te herhalen de kwestie tijdens een volgende handelsmissie aan te kaarten.
- Benadrukt dat de stedenband voor de hele bevolking geldt en wil de stedenband ter discussie stellen wanneer Groningers bang zijn Moermansk te bezoeken uit angst opgepakt en verhoord te worden.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Vindt de aanbiedingsbrief een mooi overzicht van de activiteiten.
- Noemt de reactie uit Groningen te lief en weinig kritisch.
- Acht een hardere reactie op zijn plaats, aangezien stedenbanden ook bedoeld zijn om de mensenrechtensituatie aan de kaak te stellen.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Vindt de brief ook te mak en te mild.
- Complimenteert en bedankt iedereen die hard gewerkt heeft aan activiteiten het afgelopen jaar. Het is jammer dat dit ondersneeuwt door het incident.

Mw. Akkerman (VVD):

- Vindt de brief ook te mild.
- Steunt het voorstel van het CDA een alinea toe te voegen. Is de brief al verstuurd?
- Vraagt zich af welk nut de stedenband heeft wanneer de reactie zo mild is. Was de reactie zonder stedenband anders geweest?
- Informeert of er al zicht is op een economische missie.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Noemt de arrestatie een smet op de inspirerende activiteiten van het afgelopen jaar.
- Vindt de ontkenning van Moermansk ernstig en de reactie uit Groningen aan de milde kant.
- Benadrukt dat stedenbanden van onderop moeten komen door in de relatie en kennisuitwisseling tussen burgers aandacht te vragen voor mensenrechten en homo-emancipatie. Dat leg je niet op vanuit de autoriteiten.
- Wil de stedenband heroverwegen als daarvoor geen ruimte meer blijkt te zijn.

Mw. Temmink (SP):

- Gaat ervan uit dat de gemeente zich achter haar inwoners schaaft. De brief geeft daar helaas geen

Verslag 7 mei 2014

blijk van.

- Is ook niet blij met de landelijke houding tegenover Rusland, waar het college naar verwijst.
- Vindt de discussie mosterd na de maaltijd, omdat de brief al verstuurd is.
- Hoopt op een hardere opstelling in de toekomst.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Sluit aan bij de complimenten voor mensen die bijdroegen aan alle activiteiten.
- Vindt het belangrijkste om groepen in Rusland met een moeilijke positie lichtpuntjes te laten zien. Het Russische regime zal er niet door veranderen, maar het verhoogt hun levensstandaard en is een steun in de rug. Welke inspanningen levert de stedenband om inhoudelijk hier iets in te betekenen?
- Heeft hetzelfde gevoel over de brief als eerdere sprekers, maar vindt handhaving van het contact met inwoners van Moermansk belangrijker dan de mening van de burgemeester van Moermansk.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Vindt de brief uit Moermansk teleurstellend en de reactie daarop wat slap.
- Vraagt zich af of een stedenband wel zin heeft wanneer economische belangen de boventoon voeren. Het is belangrijk dat aandacht voor de mensenrechten gewaarborgd blijft.

Burgemeester Vreeman:

- Betreurt het dat de interessante culturele activiteiten overschaduwed zijn door dit pijnlijke en fundamentele incident.
- Legt uit dat het bestuur en niet de gemeente de programmering en de contacten regelt.
- Beamt dat kleine initiatieven en intermenselijk contact relevant zijn en bijdragen aan het benadrukken van mensenrechten, emancipatie en democratie.
- Denkt dat de burgemeester van Moermansk niet vrij is in zijn reactie.
- Beschrijft de zoektocht naar de juiste toonzetting. Het had misschien scherper gekund, maar het college distantieert zich diplomatiek doch nadrukkelijk en vindt dat mensen uit moeten kunnen komen voor hun geaardheid.
- Ziet ook het belang van de relatie met Rusland voor de economie en werkgelegenheid.
- Stelt dat op elke stedenband politiek wat aan te merken is. Intermenselijk, sociaal-cultureel en economisch contact zijn toch waardevol.
- Vindt de discussie over de verstuurd brief waardevol.
- Vindt het niet passen bij de stad zich volledig terug te trekken. De stad heeft een open houding naar de wereld met studenten uit tientallen landen.
- Antwoordt dat de economische missie is uitgesteld vanwege de huidige politieke situatie.
- Wil zonder een belerend vingertje aan de orde stellen dat Groningen anders aankijkt tegen de samenleving in een respectvolle dialoog.

C. HUISHOUDELIJK DEEL

C.1. Ingekomen stukken

De voorzitter:

- Meldt dat de lijst ontbreekt op de agenda. Er is één ingekomen stuk over de deelname van OOG aan de MediaHub. Agenderen kan via de griffie.

C.2. Vaststelling verslag d.d. 5 februari 2014

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 14.30 uur.